

STRATEGIA DE DEZVOLTARE

A SERVICIILOR SOCIALE

2026-2035

COMUNA I. L. CARAGIALE, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Cuprins

<i>Cuvânt înainte</i>	5
Capitolul I - Introducere	6
1.1 Necesitatea elaborării strategiei	6
1.2 Misiunea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale	7
1.3 Scopul strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale	8
1.4 Compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară	8
Capitolul II - Principii și valori	14
2.1. Principii generale ale sistemului local de servicii sociale	14
2.2. Valorile care stau la baza acordării serviciilor sociale	16
Capitolul III - Grupurile țintă ale strategiei	18
Capitolul IV - Obiective	21
Capitolul V - Rezultate, finanțare, evaluare și precizări metodologice	26
5.1. Rezultatele așteptate	26
5.2. Finanțarea serviciilor sociale	27
5.3. Implementare, monitorizare și evaluare	28
5.4. Precizări metodologice	29
Capitolul VI - Contextul strategic	31
6.1 Contextul European	31
6.1.1 Agenda 2030	31
6.2 Contextul național	35
6.2.1. Obiective naționale	36
6.2.2 Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei	59
6.3 Context regional	60
6.4 Context județean	61
6.5 Context local	62
Capitolul VII. Programe operaționale cu impact asupra mediului social	63
7.1 Programul Regional Sud-Muntenia 2021–2027	63
7.2 Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027 (POIDS)	64
7.3 Programul Educație și Ocupare 2021–2027 (PEO)	65

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

7.4 Programul Sănătate 2021–2027 (PS)	67
7.5 Programul Tranziție Justă 2021–2027 (PTJ).....	68
7.6 Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)	69
7.7 Programul Interreg Europe 2021–2027	70
7.8 Bugetul local și bugetul de stat	71
Capitolul VIII - Cadrul legislativ	72
8.1 Reglementări internaționale și europene	72
8.2 Legislație națională primară.....	73
8.3 Strategii și acte normative subsecvente relevante	74
8.4 Standarde minime de calitate și reglementări sectoriale relevante	74
Capitolul IX- Profilul Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița	76
9.1 Localizarea regională	76
9.2 Localizarea județeană	77
9.3 Așezarea geografică	80
9.4 Istoricul comunei I. L. Caragiale	81
9.5 Relieful	90
9.6 Soluri și subsoluri	91
9.7 Hidrografia	93
9.8 Clima	94
9.9 Vegetația	95
9.10 Fauna.....	96
9.11 Resurse naturale	97
9.12 Economia.....	98
Capitolul X - Situația actuală, statistici și direcții de acțiune	99
10.1 Indicatori demografici	99
10.2 Componenta etnică a populației	100
10.3 Componenta confesională a populației	101
10.4 Evoluția populației	102
10.5 Structura populației pe sexe	107
10.6 Structura populației pe grupe de vârstă	109

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

10.7 Procesul de îmbătrânire demografică	110
10.8 Mișcarea naturală și speranța de viață	114
10.9 Migrația populației	117
10.10 Contextul socio-economic	120
10.11 Sărăcia și gradul de excluziune socială	122
10.12 Rolul compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară	123
10.13 Participarea socială	127
10.14 Educația.....	129
10.15 Educația în comuna I. L. Caragiale	130
10.16 Participarea la educație a populației de etnie romă sau de alte etnii.....	138
10.17 Sănătatea în comuna I. L. Caragiale.....	139
10.18 Ocuparea forței de muncă	140
10.19 Condițiile de locuire și infrastructura locativă	146
10.20 Serviciile sociale	149
10.21 Personalul din domeniul social	151
10.22 Grupurile vulnerabile	153
10.23 Situația prestațiilor sociale și a beneficiarilor de sprijin social în comuna I. L. Caragiale ..	158
Capitolul XI - Tipologia situațiilor de dificultate, vulnerabilitate, dependență sau risc social	162
11.1 Copii și familii în dificultate.....	162
11.2 Situația copiilor expuși riscurilor de sărăcie și excluziune socială	164
11.3 Minori aflați în sistemul de protecție specială a copilului	166
11.4 Tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială	168
11.5 Copii cu dizabilități	169
11.6 Copii abuzați, neglijăți sau exploatați	178
11.7 Copii și adolescenți aflați în risc de comportamente deviante	179
11.8 Copii (0-17ani) și tineri (18-24 ani)	180
11.9 Persoanele adulte cu dizabilități.....	181
11.10 Persoane fără adăpost	186
11.11 Persoane vârstnice singure sau dependente.....	187
11.12 Persoanele de etnie romă.....	189

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

11.13 Comunitățile marginalizate.....	190
11.14 Mame minore	193
11.15 Victime ale violenței în familie.....	195
11.16 Victime ale traficului de persoane	197
11.17 Persoane cu probleme de sănătate mintală	199
11.18 Persoane care suferă de boli cronice, inclusiv infectate cu virusul HIV/ SIDA	201
11.19 Persoane afectate de afecțiuni neurologice, neurodegenerative, oncologice și alte boli cu impact asupra autonomiei personale	203
11.20 Persoane dependente de consumul de alcool	205
11.21 Consumatorii de droguri	207
11.22 Persoane care au săvârșit fapte penale	209
11.23 Adulții privați de libertate sau aflați în supravegherea serviciilor de probațiune.....	211
11.24 Persoane cu măsură de ședere pe teritoriul României	212
Capitolul XII - Analiza SWOT a serviciilor sociale	214
Capitolul XIII - Necesități identificate	221
Capitolul XIV - Surse, bibliografie.....	225
PLAN OPERAȚIONAL pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița, pentru perioada 2026-2035.....	226

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Cuvânt înainte

Dragi cetățeni ai Comunei I. L. Caragiale,

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Comunei I. L. Caragiale reprezintă un angajament ferm al administrației locale față de bunăstarea și incluziunea socială a tuturor cetățenilor noștri. Trăim într-un context în care nevoile comunității sunt tot mai diverse, iar soluțiile trebuie să fie adaptate, sustenabile și orientate către viitor.

Această strategie a fost construită printr-un proces de analiză atentă a realităților locale, în dialog cu actorii sociali, instituțiile relevante și, nu în ultimul rând, cu membrii comunității. Ne propunem ca, prin acest demers, să asigurăm acces echitabil la servicii sociale de calitate, sprijin eficient pentru categoriile vulnerabile – copii, vârstnici, persoane cu dizabilități sau familii aflate în dificultate – și să consolidăm rețeaua locală de sprijin social.

Avem convingerea că investiția în oameni este fundamentul oricărei dezvoltări durabile. Prin proiectele și măsurile propuse, ne dorim să consolidăm solidaritatea, să prevenim marginalizarea socială și să creăm un mediu în care fiecare locuitor să aibă șansa unui trai demn și activ în propria comunitate.

Împreună, putem transforma această strategie într-un instrument real de schimbare și progres social pentru comuna noastră.

Cu respect și încredere,

Primar,

NĂSTASE ADRIAN

Comuna I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Capitolul I - Introducere

1.1 Necesitatea elaborării strategiei

Prezenta strategie își fundamentează necesitatea pe imperativele de armonizare a practicilor în domeniul furnizării serviciilor de asistență socială cu cadrul legislativ european și național, precum și cu prevederile strategiilor naționale și regionale privind incluziunea socială, reducerea sărăciei și respectarea drepturilor grupurilor vulnerabile.

Totodată, documentul se aliniază obiectivelor stabilite prin Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei, strategiile județene și locale de dezvoltare a serviciilor sociale, precum și priorităților definite în cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene.

Deși legislația prevede furnizarea măsurilor de asistență socială ca un pachet unitar – ce integrează atât beneficii financiare, cât și servicii sociale – realitatea demonstrează existența unui dezechilibru în favoarea beneficiilor, în detrimentul serviciilor propriu-zise. Acest dezechilibru afectează eficiența și durabilitatea intervențiilor sociale, perpetuând dependența față de sprijinul statului, în loc să stimuleze integrarea activă și autonomizarea persoanelor vulnerabile.

În acest context, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru Comuna I. L. Caragiale urmărește reconfigurarea abordării la nivel local, astfel încât serviciile sociale să capete rolul central în procesul de sprijin și incluziune. Se impune, totodată, dezvoltarea unor structuri de intervenție comunitară care să permită furnizarea de servicii integrate și personalizate, prin formarea și operaționalizarea unor echipe interdisciplinare și interinstituționale, în colaborare cu organizații ale societății civile.

Documentul pleacă de la premisa că dezvoltarea serviciilor sociale nu poate fi realizată fără o diagnoză socială aprofundată, care să evidențieze problemele reale ale comunității și complexitatea nevoilor grupurilor vulnerabile (copii, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, familii defavorizate). În acest sens, Strategia are ca obiectiv principal evaluarea capacității instituționale de a furniza servicii sociale la standarde de calitate, în conformitate cu cerințele legale (ex. H.G. nr. 797/2017 privind Regulamentele-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale) și în corelare cu realitățile socio-economice locale.

Un accent deosebit este pus pe prevenție, pe dezvoltarea unor servicii sociale de proximitate, în special în zonele sărace sau marginalizate ale comunei, prin înființarea unor centre comunitare

multifuncționale. Acestea vor oferi servicii integrate (educație, sănătate, ocupare, consiliere psihosocială, sprijin material și juridic), facilitând tranziția de la starea de vulnerabilitate la incluziune activă.

Strategia examinează, de asemenea, aspectele privind finanțarea actuală a serviciilor sociale, oportunitățile de atragere de fonduri externe și necesitatea parteneriatelor cu furnizori privați acreditați. Sunt formulate recomandări strategice privind extinderea și diversificarea serviciilor existente, în concordanță cu nevoile identificate și în armonie cu prioritățile strategice regionale și județene.

Prin această abordare integrată, care îmbină asistența socială cu educația, ocuparea forței de muncă, sănătatea publică, locuirea socială și dezvoltarea comunitară, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru Comuna I. L. Caragiale devine un instrument esențial de planificare și intervenție, orientat spre consolidarea coeziunii sociale și promovarea unei dezvoltări locale echitabile și durabile.

1.2 Misiunea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale

Misiunea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale pentru perioada 2026-2035 constă în dezvoltarea și consolidarea unui sistem funcțional, coerent și performant de proiectare, planificare și furnizare a serviciilor sociale, care să răspundă în mod eficient și sustenabil nevoilor diverse și complexe ale grupurilor vulnerabile din comunitate. Acest demers se bazează pe o abordare integrată, participativă, multisectorială și interinstituțională, aliniată politicilor europene și naționale privind incluziunea socială și combaterea sărăciei, precum și strategiilor regionale și județene de dezvoltare socială.

Strategia are ca punct central asigurarea respectării standardelor minime de calitate în furnizarea serviciilor sociale, punând accent pe accesibilitatea, eficiența și adaptabilitatea acestora la realitățile sociale și economice locale. Se urmărește astfel transformarea Comunei I. L. Caragiale într-o comunitate incluzivă, solidară și responsabilă, în care fiecare persoană aflată în dificultate sau într-o situație de vulnerabilitate să poată beneficia de sprijin specializat și integrat, în vederea depășirii riscurilor sociale și atingerii autonomiei personale.

Misiunea strategiei vizează nu doar furnizarea de servicii, ci și prevenirea și reducerea formelor de marginalizare și excluziune socială, prin consolidarea capacității instituționale, dezvoltarea resurselor umane specializate, stimularea parteneriatelor public-private și implicarea activă a societății civile. Este esențială, de asemenea, promovarea unei culturi organizaționale orientate spre inovație, eficiență și colaborare, pentru a răspunde provocărilor actuale și viitoare ale comunității.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Implementarea Strategiei se va realiza printr-un Plan Operațional, elaborat pentru perioada 2026-2035, care va include obiective concrete, măsuri etapizate, termene clare, indicatori de performanță și mecanisme de monitorizare și evaluare riguroasă a progresului. Acest plan va constitui instrumentul principal de transpunere în practică a viziunii strategice și de asigurare a coerenței și continuității intervențiilor sociale la nivelul comunei.

În acest fel, Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale devine un pilon esențial al dezvoltării durabile a comunei, orientat către protecția socială activă, incluziunea reală și bunăstarea tuturor cetățenilor, cu accent pe cei aflați în cele mai dificile situații.

1.3 Scopul strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale

Scopul principal al Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale în Comuna I. L. Caragiale este de a asigura un cadru coerent, integrat și sustenabil pentru furnizarea de servicii sociale adaptate nevoilor reale ale comunității, cu accent pe incluziunea socială, creșterea calității vieții și reducerea vulnerabilităților sociale. Strategia urmărește consolidarea capacității administrației publice locale de a răspunde eficient și proactiv la provocările sociale, prin dezvoltarea de servicii accesibile, echitabile și centrate pe beneficiar.

Prin această strategie, comuna I. L. Caragiale își propune să:

- Identifice și să evalueze nevoile sociale actuale și potențiale ale populației;
- Dezvolte rețele de suport pentru grupurile vulnerabile (copii, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, familii defavorizate);
- Încurajeze parteneriatele public-private și implicarea comunității în furnizarea și susținerea serviciilor sociale;
- Atragă resurse financiare și umane pentru susținerea intervențiilor sociale pe termen mediu și lung;
- Contribuie la combaterea sărăciei, excluziunii sociale și inegalităților în accesul la servicii esențiale.

Această strategie este un instrument esențial pentru planificarea și implementarea unor intervenții eficiente, bazate pe dovezi și orientate către rezultate durabile în beneficiul tuturor locuitorilor comunei.

1.4 Compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară

Compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară reprezintă structura funcțională din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Comunei I.L. Caragiale responsabilă cu

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

implementarea la nivel local a politicilor și măsurilor de asistență socială, cu administrarea beneficiilor de asistență socială și cu organizarea, coordonarea și monitorizarea serviciilor sociale destinate persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

Activitatea compartimentului se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și ale structurii orientative de personal, precum și ale celorlalte acte normative incidente în domeniul asistenței sociale și protecției sociale.

Prin activitatea desfășurată, Compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară contribuie la prevenirea și combaterea excluziunii sociale, la creșterea gradului de incluziune socială a persoanelor vulnerabile și la dezvoltarea unui sistem local de servicii sociale capabil să răspundă nevoilor reale ale comunității.

Compartimentul are un rol esențial în identificarea persoanelor și familiilor aflate în dificultate, în evaluarea nevoilor sociale existente la nivelul comunei, în acordarea beneficiilor de asistență socială și în dezvoltarea serviciilor sociale necesare pentru protecția copilului, sprijinirea familiei, protecția persoanelor vârstnice, a persoanelor cu dizabilități și a altor categorii aflate în risc de marginalizare sau excluziune socială.

În contextul implementării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035, Compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară reprezintă principalul actor instituțional responsabil de identificarea nevoilor sociale ale comunității, planificarea intervențiilor sociale, coordonarea măsurilor de sprijin și monitorizarea rezultatelor obținute în domeniul incluziunii sociale și al protecției sociale.

Conform H.G. 797/2017 privind Regulamentul de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunelor, compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară al comunei I. L. Caragiale îndeplinește, în principal, următoarele funcții:

- a) de realizare a diagnozei sociale la nivelul comunei, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunității, realizarea de sondaje și anchete sociale, valorificarea potențialului comunității în vederea prevenirii și depistării precoce a situațiilor de neglijare, abuz, abandon, violență, a cazurilor de risc de excluziune socială, etc;
- b) de coordonare a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excluziune socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- c) de strategie, prin care asigură elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a planului anual de acțiune;

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

d) de comunicare și colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și instituțiilor care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială, precum și cu reprezentanții societății civile care desfășoară activități în domeniu, cu reprezentanții furnizorilor privați de servicii sociale, precum și cu persoanele beneficiare;

e) de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

Atribuțiile compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară din comuna I. L. Caragiale sunt următoarele:

➤ **în domeniul beneficiilor de asistență socială:**

a) asigură și organizează activitatea de primire a solicitărilor privind beneficiile de asistență socială;

b) pentru beneficiile de asistență socială acordate din bugetul de stat realizează colectarea lunară a cererilor și transmiterea acestora către agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială;

c) verifică îndeplinirea condițiilor legale de acordare a beneficiilor de asistență socială, conform procedurilor prevăzute de lege sau, după caz, stabilite prin hotărâre a consiliului local, și pregătește documentația necesară în vederea stabilirii dreptului la măsurile de asistență socială;

d) întocmește dispoziții de acordare/respingere sau, după caz, de modificare/ suspendare/ încetare a beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și le prezintă primarului pentru aprobare;

e) comunică beneficiarilor dispozițiile cu privire la drepturile și facilitățile la care sunt îndreptățiți, potrivit legii;

f) urmărește și răspunde de îndeplinirea condițiilor legale de către titularii și persoanele îndreptățite la beneficiile de asistență socială;

g) efectuează sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excludere socială sau a altor situații de necesitate în care se pot afla membrii comunității și, în funcție de situațiile constatate, propune măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;

h) realizează activitatea financiar-contabilă privind beneficiile de asistență socială administrate;

i) participă la elaborarea și fundamentarea propunerii de buget pentru finanțarea beneficiilor de asistență socială;

j) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

➤ **în domeniul organizării, administrării și acordării serviciilor sociale:**

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

- a) elaborează, în concordanță cu strategiile naționale și județene, precum și cu nevoile locale identificate, strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale;
- b) elaborează planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului local, care cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare;
- c) inițiază, coordonează și aplică măsurile de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- d) identifică familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excludere socială;
- e) realizează atribuțiile prevăzute de lege în procesul de acordare a serviciilor sociale;
- f) propune primarului, în condițiile legii, încheierea contractelor de parteneriat public-public și public-privat pentru susținerea dezvoltării serviciilor sociale;
- g) propune înființarea serviciilor sociale de interes local;
- h) colectează, prelucrează și administrează datele și informațiile privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia și le comunică serviciilor publice de asistență socială de la nivelul județului, precum și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, la solicitarea acestuia;
- i) monitorizează și evaluează serviciile sociale;
- j) elaborează și implementează proiecte cu finanțare națională și internațională în domeniul serviciilor sociale;
- k) elaborează proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale, în conformitate cu planul anual de acțiune, și asigură finanțarea/cofinanțarea acestora;
- l) asigură informarea și consilierea beneficiarilor, precum și informarea populației privind drepturile sociale și serviciile sociale disponibile;
- m) furnizează și administrează serviciile sociale adresate copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, precum și tuturor categoriilor de beneficiari prevăzute de lege, fiind responsabil de calitatea serviciilor prestate;
- n) încheie contracte individuale de muncă și asigură formarea continuă de asistenți personali; evaluează și monitorizează activitatea acestora în condițiile legii;
- o) sprijină compartimentul responsabil cu contractarea serviciilor sociale, înființat potrivit prevederilor art. 113 alin. (1) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și

completările ulterioare, în elaborarea documentației de atribuire și în aplicarea procedurii de atribuire, potrivit legii;

p) planifică și realizează activitățile de informare, formare și îndrumare metodologică, în vederea creșterii performanței personalului care administrează și acordă servicii sociale;

q) colaborează permanent cu organizațiile societății civile care reprezintă interesele diferitelor categorii de beneficiari;

r) sprijină dezvoltarea voluntariatului în serviciile sociale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările ulterioare;

s) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

➤ **în domeniul protecției persoanei cu dizabilități:**

a) monitorizează și analizează situația persoanelor cu dizabilități din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor acestora, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante;

b) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau beneficii pentru persoanele adulte cu dizabilități;

c) creează condiții de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;

d) inițiază, susține și dezvoltă servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;

e) asigură ponderea personalului de specialitate angajat în raport cu tipurile de servicii sociale;

f) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor;

g) asigură consilierea și informarea familiilor asupra drepturilor și obligațiilor acestora și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

h) implică în activitățile de îngrijire, reabilitare și integrare a persoanei cu handicap familia acesteia;

i) asigură instruirea în problematica specifică persoanei cu handicap a personalului, inclusiv a asistenților personali;

j) încurajează și susține activitățile de voluntariat;

k) colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități și transmite acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu.

➤ **în domeniul protecției persoanelor vârstnice:**

- a) servicii de îngrijire personală acordate cu prioritate la domiciliu sau în centre rezidențiale pentru persoanele vârstnice dependente, singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea;
- b) servicii de consiliere, de acompaniere, precum și servicii destinate amenajării sau adaptării locuinței, în funcție de natura și gradul de afectare a autonomiei funcționale.

➤ **în domeniul protecției copilului**

- a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale;
- b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;
- c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau beneficii de asistență socială pentru prevenirea separării copilului de familia sa;
- d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau beneficii de asistență socială, în condițiile legii;
- e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;
- f) asigură și monitorizează aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței domestice, precum și a comportamentului delinvent;
- g) vizitează periodic la domiciliu familiile și copiii care beneficiază de servicii și beneficii de asistență socială și urmărește modul de utilizare a prestațiilor, precum și familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;
- h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii;
- i) urmărește evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa;
- j) colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul protecției copilului și transmite acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu;

k) urmărește punerea în aplicare a hotărârilor comisiei pentru protecția copilului/ instanței de tutelă referitoare la prestarea de către părinții apți de muncă a acțiunilor sau lucrărilor de interes local, pe durata aplicării măsurii de protecție specială.

Capitolul II - Principii și valori

2.1. Principii generale ale sistemului local de servicii sociale

➤ **Solidaritatea socială**, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;

➤ **Subsidiaritatea** - în conformitate cu Legea asistenței sociale nr. 292/2011, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul. În conformitate cu Codul Administrativ, principiul subsidiarității constă în exercitarea competențelor de către autoritatea administrației publice locale situată la nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean și care dispune de capacitatea administrativă necesară;

➤ **Universalitatea**, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;

➤ **Abordarea individuală**, potrivit căreia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ; acest principiu ia în considerare caracterul și cauza unor situații de urgență care pot afecta abilitățile individuale, condiția fizică și mentală, precum și nivelul de integrare socială a persoanei. Suportul adresat situației de dificultate individuală constă inclusiv în măsuri de susținere adresate membrilor familiei beneficiarului;

➤ **Parteneriatul**, potrivit căruia instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;

➤ **Participarea beneficiarilor**, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;

- **Eficacitatea**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat în raport cu efectul proiectat;
- **Eficiența**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;
- **Proximitatea**, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;
- **Complementaritatea și abordarea integrată**, potrivit căreia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural, etc;
- **Fundamentarea și intervenția bazate pe dovezi** – procesul decizional pentru fundamentarea politicilor publice și a planificării financiare și pentru implementarea măsurilor de politică asumate se bazează pe analiza de date factuale, pe cele mai bune rezultate științifice, pe valorile și preferințele persoanelor/comunităților și pe judecata și expertiza profesională a specialiștilor;
- **Orientarea către rezultate** – asumarea de către autoritățile și instituțiile implicate a unui set de rezultate și depunerea, în mod constant, a unui efort în cadrul unei alocări bugetare definite într-o perioadă de timp specificată pentru a atinge rezultatele propuse;
- **Predictibilitatea** – acțiunile și deciziile autorităților, privind politicile publice și alocările bugetare stabilite în cadrul bugetar pe termen mediu, contribuie la implementarea obiectivelor strategice și obținerea rezultatelor asumate;
- **Descentralizarea** - dezvoltarea măsurilor în domeniul *incluziunii și reducerii sărăciei* presupune acordarea unui sprijin logistic și financiar pentru autoritățile locale. În conformitate cu Codul Administrativ, principiul echității procesului de descentralizare implică asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile publice și de utilitate publică. Principiile și regulile procesului de descentralizare sunt aplicabile și competențele transferate anterior reglementării acestor principii și reguli, respectiv, descentralizării serviciului public de asistență socială;
- **Activizarea**, potrivit căreia măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei, și întărirea nucleului familial;
- **Repartizarea sarcinilor** - asumarea angajamentului activ de către toate părțile interesate: autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității

stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile. Obiectivele, direcțiile de acțiune și măsurile pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale se asumă în cadrul strategiilor locale de dezvoltare și a programelor comunitare pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale, aprobate prin hotărâre a consiliului local. În cadrul Mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale în România, se asigură continuitatea reprezentării instituțiilor atât la nivel central, cât și la nivel local, pe toată perioada elaborării, implementării și monitorizării documentelor strategiei, respectiv prezentei strategii, dar și strategiilor județene de incluziune socială;

➤ **Adiționalitatea fondurilor** - atingerea obiectivelor va fi asigurată printr-o alocare eficace și suficientă de resurse prin utilizarea fondurilor de la bugetul de stat, de la bugetele locale, a instrumentelor financiare ale UE sau a altor surse de finanțare;

➤ **Continuitate în planificarea strategică și în alocarea fondurilor aferente** - pentru eficientizarea inițiativelor antisărăcie și pentru incluziune socială, administrația publică centrală și locală trebuie să imprime în procesul de planificare strategică și al alocării fondurilor aferente o dinamică favorabilă schimbării care să dureze. Reperete de timp stabilite pentru atingerea obiectivelor sunt în acord cu obiectivele asumate pe termen lung;

➤ **Consultarea societății civile și demersul colaborativ** - pe tot parcursul ciclului politicii publice (elaborării, aprobării, implementării, monitorizării și evaluării Strategiei și Planului de acțiune), va fi consultată și implicată societatea civilă.

2.2. Valorile care stau la baza acordării serviciilor sociale

➤ **Respectarea demnității umane**, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;

➤ **Respectarea dreptului la autodeterminare**, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale, asigurându-se că aceasta nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;

➤ **Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în implementarea măsurilor de prevenire și combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială**, potrivit căruia fiecare persoană are acces la serviciile de asistență socială în toate comunitățile marginalizate, respectiv în unitățile administrativ-teritoriale în care există zone/sectoare de recensământ în care valoarea indicatorilor referitori la capitalul uman, condiții de locuire și ocupare în sectorul formal depășește pragul național;

- **Transparența**, potrivit căreia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor; asigurarea accesului cetățenilor la informațiile relevante privind alocarea și cheltuirea resurselor publice pentru realizarea rezultatelor planificate;
- **Nediscriminarea**, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată;
- **Egalitatea de șanse**, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au access în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;
- **Confidențialitatea**, potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și a informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;
- **Dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii**, potrivit căruia beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditați;
- **Independența și individualitatea** - fiecare persoană are dreptul să fie parte integrantă a comunității, păstrându-și în același timp independența și individualitatea; persoanele au dreptul să-și aleagă serviciul social care să le asigure starea de normalitate, păstrându-și independența și individualitatea, evitând etichetarea lor ca beneficiari de asistență socială, ca fiind diferiți de ceilalți cetățeni.

Capitolul III - Grupurile țintă ale strategiei

Conform Legii nr. 292/2011 privind Legea asistenței sociale *”grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependența de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială”*.

Categoriile de beneficiari cărora compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară se adresează, sunt:

→ **Copilul și/sau familia** - în sensul Legii nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului sunt definiți termenii:

- *Copil*: “persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii”;
- *Familia*: “părinții și copiii acestora”;
- *Familia extinsă*: este alcătuită din “rudele copilului, până la gradul IV inclusiv”;
- *Familia substitutivă*, este alcătuită din “persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV și asistenții maternali care asigură creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii”;

→ **Copiii aflați în risc de separare de părinți**. Din această categorie fac parte și copiii din familii aflate în situație de criză (de exemplu: calamități naturale, lipsa unei locuințe, pierderea veniturilor) pentru care modalitatea de intervenție trebuie să fie rapidă. Pentru acești copii, planul de servicii va trebui să cuprindă și măsuri imediate care să susțină familia până la punerea în drepturi și ieșirea din situația care a generat criza.

→ **Copiii separați de părinți**. Pentru copiii aflați în plasament la o persoană sau familie, la asistent maternal sau într-un serviciu rezidențial, planul individualizat de protecție trebuie să aibă drept finalitate, în cel mai scurt timp posibil, o soluție cu caracter permanent: reintegrarea în familie, adopția națională sau integrarea socio – profesională.

→ **Copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.** Pentru unii dintre aceștia, situația separării de părinți este cu atât mai gravă cu cât sunt lăsați în grija unor membri ai familiei extinse sau a unor cunoștințe de familie, nenominalizate ca reprezentanți legali; acești copii nu beneficiază de un mediu familial adecvat pentru dezvoltarea lor psiho-emoțională normală, fapt ce conduce la scăderea încrederii în sine, scădere a rezultatelor școlare, absenteism și chiar abandon școlar.

→ **Copiii părăsiți în unități sanitare.** Pentru copiii nou-născuți sănătoși sau cu diferite dizabilități, părăsiți în unitățile sanitare care au în structură secții de nou-născuți și/sau de pediatrie, trebuie să se întocmească procesul-verbal de constatare a părăsirii în termen de 5 zile de la primirea sesizării din partea unității sanitare; când starea de sănătate a copilului permite externarea în baza procesului-verbal se stabilește măsura plasamentului în regim de urgență.

→ **Copiii abuzați, neglijăți sau supuși exploatarei.** Abuzul, neglijarea și exploatarea sunt forme de rele tratamente produse de către părinți sau orice altă persoană aflată într-o relație de răspundere, încredere sau autoritate față de copil, care produc vătămare acută sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea și demnitatea. În această categorie sunt incluși și copiii traficați, exploatați prin muncă, exploatați sexual în scopuri comerciale, exploatați pentru comiterea de infracțiuni, copiii expuși migrației ilegale, copiii neacompaniați aflați pe teritoriul altor state, copiii repatriați, copiii refugiați.

→ **Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție.** Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exercițiu și a beneficiat de o măsură de protecție specială dar care nu își continuă studiile și nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale beneficiază, la cerere, pe o perioadă de până la 2 ani, de protecție specială, în scopul facilitării integrării sale sociale.

→ **Copiii delincvenți.** Din această categorie fac parte atât copiii care au săvârșit o faptă penală, dar nu răspund penal, cât și cei care răspund penal. Astfel, copiii care nu răspund penal sunt cei care nu au împlinit vârsta de 14 ani, copiii care răspund penal sunt cei care au vârsta între 14 și 16 ani dacă se dovedește că au săvârșit fapta cu discernământ și cei care au împlinit vârsta de 16 ani, cu excepția cazului când se dovedește că nu a avut discernământ.

→ **Copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave.** Din această categorie fac parte copiii încadrați într-un grad de handicap, copiii din învățământul special și cei integrați în învățământul de masă, copiii infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA, precum și cei cu boli cronice grave (de ex. cancer).

→ **Copiii străzii.** Din această categorie fac parte copiii care trăiesc și/sau muncesc pe stradă, împreună sau nu cu familia lor, respectiv:

- *copiii străzii* sunt cei care trăiesc permanent în stradă și nu întrețin nici un fel de legături cu familia;

- *copii în stradă* sunt cei care se află circumstanțial în stradă și care păstrează legături ocazionale cu familia;

- *copii pe stradă* sunt cei care se află permanent pe stradă trimiși de familie pentru a câștiga bani prin diverse munci, cerșit sau mici furturi;

- *familii cu copii în stradă.*

→ **Alte categorii de copii/ tineri vulnerabili:** copiii romi, copiii fără acte, copiii consumatori de droguri, copiii cu tulburări de comportament, mamele adolescente.

→ **Tinerii care părăsesc sistemul de protecție** - tinerii ce au beneficiat de o măsură de protecție specială fie prin ocrotire din partea unui serviciu rezidențial, fie de o formă de ocrotire familială, dar nu au posibilitatea revenirii în propria familie și nu mai beneficiază de alte măsuri de protecție din partea statului, fiind confrunțați cu riscul excluderii sociale.

→ **Persoanele cu dizabilități** - în sensul Legii nr. 448/2006 (republicată) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, persoanele cu dizabilități *"sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale."*

→ **Persoanele vârstnice**, sunt acele persoane care au împlinit vârsta de 65 de ani și care, datorită veniturilor insuficiente, bolilor, a relațiilor sociale diminuate sau din alte motive, se află într-o situație de risc de marginalizare socială.

→ **Victimele violenței în familie**, în sensul Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, victimele violenței în familie sunt membri de familie asupra cărora se răsfârâge *"orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare, ori de apărare, manifestată fizic sau verbal"*, savârșită de un alt membru de familie, *"care provoacă ori poate cauza un prejudiciu sau suferințe fizice, psihice, sexuale, emoționale ori psihologice, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate"*.

→ **Persoanele fără adăpost sau care locuiesc în condiții improprii** – persoanele aflate la limita excluziunii sociale, cărora li se oferă servicii în vederea îmbunătățirii calității vieții și reintegrării lor în societate.

→ **Persoanele cu diferite adicții**, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc, etc.

→ **Victimele traficului de persoane**: *“Victima traficului de persoane reprezintă persoana fizică, subiect pasiv al faptelor de amenințare, violență sau al altor forme de constrângere, răpire, fraudă, înșelăciune și abuz de autoritate, indiferent dacă participă sau nu în procesul penal în calitate de parte vătămată”*.

Capitolul IV - Obiective

Obiectivele Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale reflectă angajamentul administrației publice locale de a construi un sistem social incluziv, eficient și sustenabil, adaptat nevoilor reale ale comunității. Aceste obiective sunt formulate în concordanță cu principiile fundamentale ale politicilor publice în domeniul asistenței sociale, cu reglementările europene și naționale în vigoare, precum și cu prioritățile strategice ale județului și ale regiunii.

Obiectivele generale ale strategiei oferă un cadru unitar și coerent pentru dezvoltarea, extinderea și modernizarea serviciilor sociale, astfel încât acestea să contribuie la creșterea gradului de incluziune socială, la prevenirea și combaterea sărăciei, la reducerea inegalităților și la promovarea unei coeziuni sociale durabile în cadrul comunității. În esență, obiectivele generale vizează transformarea serviciilor sociale într-un instrument activ de sprijin, integrare și reabilitare, nu doar de asistență pasivă.

În sprijinul obiectivelor generale, obiectivele specifice sunt structurate astfel încât să acopere toate dimensiunile relevante ale sistemului de asistență socială: identificarea și analiza nevoilor sociale, dezvoltarea serviciilor sociale de calitate, creșterea capacității instituționale și administrative, promovarea parteneriatelor și a colaborării intersectoriale, creșterea gradului de accesibilitate și acoperire a serviciilor, formarea și perfecționarea resursei umane implicate în domeniu, precum și implementarea unor mecanisme clare de monitorizare, evaluare și adaptare a intervențiilor.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectivele sunt formulate astfel încât să permită o abordare etapizată și pragmatică a problemelor sociale din comunitate, să sprijine luarea deciziilor bazate pe date și evidențe, precum și să favorizeze mobilizarea resurselor locale și atragerea de finanțări externe. Ele urmăresc, de asemenea, integrarea serviciilor sociale cu alte politici publice relevante – educație, sănătate, ocupare, locuire – într-o viziune holistică asupra bunăstării sociale.

Prin această structurare, obiectivele strategiei devin repere esențiale pentru proiectarea, implementarea și evaluarea intervențiilor sociale în comuna I. L. Caragiale, contribuind la consolidarea unei comunități solidare, echitabile și orientate spre dezvoltare durabilă.

Obiectivele Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru comuna I. L. Caragiale se referă la:

1. Furnizarea serviciilor sociale destinate copilului/familiei

a) îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de protecție socială, prin:

- Creșterea gradului de acoperire a serviciilor sociale pentru copil și familie prin dezvoltarea de servicii sociale eficiente, focusate pe nevoile sociale locale și dezvoltarea de facilități pentru petrecerea timpului liber;
- Creșterea calității serviciilor în vederea îmbunătățirii educației și performanțelor de învățare;
- Îmbunătățirea infrastructurii de învățământ;
- Reducerea abandonului școlar și a ratei analfabetismului;
- Creșterea capacității beneficiarilor de a accesa și utiliza serviciile destinate copilului și familiei;
- Întărirea capacității de evaluare și monitorizare a drepturilor copilului și a situației sociale.

b) Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații de risc, prin:

- Asigurarea unui minim de resurse pentru toți copiii prin implementarea programelor naționale antisărăcie;
- Reducerea decalajului de șanse pentru copiii de etnii diferite (în mod special pentru cei din etnia romă sau alte etnii);
- Prevenirea fenomenului de “copii ai străzii” împreună cu alte organizații la nivel local;
- Integrarea socială a copiilor cu risc ridicat de delincvență juvenilă;
- Dezvoltarea de parteneriate în vederea prevenirii/protejării intereselor copiilor expuși consumului de droguri, exploatării sexuale și economice;
- Dezvoltarea de servicii specifice acordate copiilor ai căror părinți sunt plecați din țară;

- Dezvoltarea și implementarea atât în școli, cât și la nivel administrativ a acțiunilor cu scopul evitării sarcinilor nedorite, la vârste sub 18 ani;

- Amenajarea de parcuri și spații de joacă pentru petrecerea timpului liber;

c) Prevenirea și combaterea oricăror forme de abuz asupra copilului, prin:

- Promovarea valorilor nonviolente și implementarea unor programe de comunicare în acest sens;

- Reducerea fenomenului de violență asupra copiilor;

- Prevenirea abandonului copiilor în maternități și unități medicale de pediatrie.

2. Furnizarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte

a) Asigurarea accesului neîngrădit la resursele comunității pentru persoanele cu dizabilități, adaptat nevoilor lor specifice, prin:

- Informarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor lor, cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au, conform legii;

- Îmbunătățirea serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități.

b) Asigurarea exercitării depline a drepturilor de către persoanele cu dizabilități, în vederea asigurării participării și incluziunii sociale, prin:

- Dezvoltarea serviciilor alternative de sprijin pentru viața independentă și integrare în comunitate;

- Sprijinirea persoanelor cu dizabilități pentru a avea acces real la toate organizațiile, structurile și serviciile din comunitate;

- Promovarea/sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, cultural-educative și de recreere;

- Asigurarea tuturor beneficiilor de asistență socială pentru toate persoanele cu dizabilități;

- Conștientizarea și sensibilizarea comunității cu privire la dreptul persoanelor cu dizabilități la viața independentă și participativă în societate.

c) Asigurarea accesului neîngrădit al persoanelor cu dizabilități la viața publică și politică, prin:

- Promovarea de măsuri privind prevenirea și combaterea discriminării și excluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.

d) Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități pe piața liberă a muncii, prin:

- Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice, a angajatorilor cu privire la dreptul la muncă a persoanelor cu dizabilități, precum și a nevoilor specifice ale acestora.

e) Promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități, prin:

- Sprijinirea dezvoltării serviciilor de asistență personală la nivel comunitar;
- Sprijinirea personalului implicat în activitatea de asistare personală;
- Sprijinirea familiilor persoanelor cu dizabilități pentru a se implica în accesarea de către persoanele cu dizabilități a serviciilor specializate de sprijin, precum și a serviciilor de bază/primare ale comunității în toate domeniile vieții.

3. Furnizarea serviciilor sociale destinate altor categorii de persoane aflate în dificultate

a) Integrarea socială și profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului, prin:

- Reducerea riscului de excluziune și marginalizare socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție.

b) Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice, prin:

- Promovarea unei vieți sănătoase, active, sigure, împlinite, decente și demne;
- Promovarea unui sistem coerent, coordonat și integrat de asistență socială;
- Înființarea unui serviciu de îngrijire la domiciliu;
- Susținerea implicării active a persoanelor vârstnice în viața societății.

c) Prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului, prin:

- Creșterea eficacității programelor de prevenire derulate împreună cu Poliția comunei I. L. Caragiale;

d) Protecția victimelor violenței în familie, prin:

- Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice locale de gestionare a violenței în familie, corelate cu violența asupra copilului;
- Dezvoltarea de parteneriate și colaborarea interinstituțională, în vederea sprijinirii victimelor violenței domestice.

e) Îmbunătățirea calității vieții persoanelor de etnie romă (sau alte etnii), prin:

- Prevenirea și combaterea discriminării cu care se confruntă românii și copiii acestora;
- Asigurarea protecției sociale pentru persoanele de etnie romă aflate în dificultate;

- Implicarea activă a ONG-urilor în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea de romi prin inițierea, promovarea și implementarea proiectelor cu finanțare externă.

4. Furnizarea serviciilor sociale destinate orientării profesionale și reducerea șomajului

a) Îmbunătățirea nivelului de competențe în vederea orientării profesionale a tinerilor, prin:

- Îmbunătățirea nivelului de competență a tinerilor și sprijinirea acestora spre orientare profesională;

b) Îmbunătățirea serviciilor privind reducerea numărului de șomeri, prin:

- Promovarea reconversiei profesionale în vederea creșterii angajabilității pe piața muncii;
- Îmbunătățirea nivelului de competențe profesionale în vederea reducerii numărului de șomeri.

5. Furnizarea serviciilor sociale destinate îmbunătățirii serviciilor medicale și a altor servicii destinate grupurilor vulnerabile

a) Îmbunătățirea serviciilor medicale în scopul reducerii problemelor sociale, prin:

- Înființarea unor servicii în regim de urgență;
- Dezvoltarea serviciilor medicale și a serviciilor de îngrijire la domiciliu;
- Informarea și educarea sanitară a populației;
- Îmbunătățirea serviciilor destinate tinerelor mame.

b) Îmbunătățirea serviciilor destinate altor grupuri vulnerabile, prin:

- Identificarea și monitorizarea persoanelor cu risc de sărăcie și excluziune socială;
- Dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor cu risc de sărăcie și excluziune socială;

c) Îmbunătățirea serviciilor destinate persoanelor fără adăpost și reducerea acestui fenomen, prin:

- Îmbunătățirea modalităților de identificare a persoanelor fără adăpost și prevenirea acestor situații;
- Dezvoltarea serviciilor de ajutorare și sprijin a persoanelor fără adăpost.

d) Îmbunătățirea serviciilor destinate persoanelor cu adicții, prin:

- Îmbunătățirea activităților de informare a populației și identificarea timpurie a persoanelor cu adicții;
- Dezvoltarea serviciilor de sprijin și consiliere a persoanelor cu adicții, precum și a familiilor acestora.

6. Dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor care au săvârșit fapte penale, prin:

- Îmbunătățirea serviciilor de informare și consiliere a persoanelor care au săvârșit fapte penale.

7. Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii sociale, prin:

- Creșterea calității tuturor serviciilor furnizate;
- Dezvoltarea serviciilor sociale care să corespundă nevoilor comunității;
- Implicarea comunității și a mediului de afaceri în dezvoltarea serviciilor și infrastructurii sociale.

Capitolul V - Rezultate, finanțare, evaluare și precizări metodologice

5.1. Rezultatele așteptate

Implementarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru Comuna I. L. Caragiale, județul Dâmbovița, vizează obținerea unor rezultate concrete, durabile și măsurabile, care să contribuie la consolidarea unei comunități echitabile, incluzive și reziliente. Strategia este concepută pentru a răspunde nevoilor complexe ale grupurilor vulnerabile, printr-o abordare integrată și multidimensională a problemelor sociale, cu accent pe prevenție, intervenție timpurie și coeziune socială.

Un rezultat strategic esențial îl constituie **creșterea accesului echitabil, adaptat și nediscriminatoriu al persoanelor aflate în nevoie la servicii sociale de calitate**, dezvoltate în funcție de nevoile reale ale comunității. Se urmărește extinderea și diversificarea acestor servicii, astfel încât să se asigure acoperirea întregului spectru de intervenție socială: de la prevenție, la sprijin și reintegrare.

Totodată, se preconizează **reducerea semnificativă a numărului de copii aflați în situație de sărăcie, excluziune socială sau expuși riscului de abuzuri de orice natură**, prin dezvoltarea unor servicii integrate de sprijin familial, educațional și psihosocial. În acest sens, un obiectiv prioritar este și **diminuarea nivelului de abandon școlar**, prin intervenții timpurii și personalizate în cazurile cu risc educațional, corelate cu servicii sociale complementare.

Accesul crescut la informații relevante pentru copii și familii – inclusiv în domenii sensibile precum contracepția, prevenirea consumului de droguri sau violența domestică – va fi facilitat prin campanii de informare, consiliere și educație nonformală, cu sprijinul partenerilor instituționali și al societății civile.

Strategia urmărește și **consolidarea cooperării instituționale și comunitare**, prin implicarea activă a Consiliilor Comunitare Consultative, a ONG-urilor locale, precum și a tuturor actorilor relevanți – instituții publice, școală, biserică, poliție, furnizori privați de servicii sociale – în definirea și implementarea soluțiilor pentru problemele sociale ale comunității. În acest cadru, se va înființa un Grup de inițiativă locală dedicat identificării, prevenirii și gestionării situațiilor de dificultate socio-economică ale persoanelor și familiilor vulnerabile.

Un alt rezultat semnificativ îl constituie **crearea și sprijinirea unei rețele locale de facilități destinate copiilor pentru activități recreative, educaționale și de socializare**, contribuind astfel la dezvoltarea armonioasă a acestora și la prevenirea marginalizării timpurii.

Strategia își propune, de asemenea, **dezvoltarea unor servicii sociale specializate și adaptate**, care să răspundă eficient diversității de nevoi identificate în cadrul comunității, fie că este vorba de sprijin pentru persoanele vârstnice, persoane cu dizabilități, familii monoparentale sau alte grupuri vulnerabile.

Toate aceste măsuri vor conduce la **modelarea unei comunități active, solidare și responsabile**, capabilă să genereze și să susțină un mediu sigur pentru toți membrii săi, dar mai ales pentru cei aflați în dificultate. Se urmărește **asigurarea respectării și promovării drepturilor tuturor categoriilor de persoane vulnerabile**, în conformitate cu legislația națională și europeană, consolidându-se astfel coeziunea socială și incluziunea în comuna I. L. Caragiale.

În ansamblu, Strategia va contribui la **modernizarea sistemului local de asistență socială**, creșterea eficienței administrative, mobilizarea resurselor interne și atragerea de finanțări externe, toate având drept scop final îmbunătățirea calității vieții pentru toți locuitorii comunei.

5.2. Finanțarea serviciilor sociale

Pentru atingerea obiectivelor stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Comunei I. L. Caragiale, finanțarea reprezintă un element esențial în asigurarea sustenabilității și eficienței intervențiilor planificate. Având în vedere caracterul integrat, complex și multidimensional al serviciilor sociale, strategia prevede un cadru financiar diversificat, fundamentat pe utilizarea complementară și eficientă a tuturor surselor de finanțare disponibile la nivel local, județean, național și internațional.

Finanțarea serviciilor sociale se va realiza în principal din următoarele surse:

- **Bugetul de stat**, care contribuie la susținerea măsurilor de protecție socială, în special prin programe naționale sau linii de finanțare destinate dezvoltării și consolidării rețelei de servicii sociale, cu prioritate pentru categoriile vulnerabile;

- **Bugetul Consiliului Județean Dâmbovița**, în calitate sa de actor strategic în domeniul asistenței sociale, care poate sprijini autoritatea publică locală prin alocări financiare pentru servicii de interes județean sau prin cofinanțarea proiectelor sociale de la nivelul comunei;
- **Bugetul local al Comunei I. L. Caragiale**, ca sursă de bază pentru inițierea, funcționarea și cofinanțarea serviciilor sociale, reflectând angajamentul administrației publice locale în promovarea coeziunii sociale și a bunăstării cetățenilor;
- **Fonduri externe nerambursabile**, atrase prin programe europene sau alte instrumente de finanțare internaționale (de exemplu, Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027, Programul Regional Sud-Est, Erasmus+, sau granturi SEE/ Norvegiene, ș.a.), care oferă oportunități valoroase pentru inovare, dezvoltare de noi servicii și investiții în infrastructura socială;
- **Donații, sponsorizări și contribuții voluntare** din partea persoanelor fizice sau juridice, din țară sau din străinătate, care pot sprijini direct sau în parteneriat cu autoritățile publice sau furnizorii de servicii sociale anumite categorii de beneficiari sau inițiative comunitare cu impact social.

Pentru maximizarea eficienței acestor surse de finanțare, strategia încurajează formarea de **parteneriate public-private**, colaborarea interinstituțională și dezvoltarea de proiecte comune între administrația publică, organizațiile neguvernamentale, instituțiile educaționale, unitățile sanitare, reprezentanți ai mediului de afaceri și alți actori sociali relevanți.

În paralel, se va promova dezvoltarea capacității administrative a autorității locale pentru **accesarea și gestionarea fondurilor externe**, precum și creșterea gradului de transparență și responsabilitate în utilizarea fondurilor publice, prin mecanisme de monitorizare, raportare și audit.

Astfel, finanțarea serviciilor sociale nu este doar o componentă tehnică, ci devine un instrument strategic pentru susținerea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și crearea unei comunități locale solidare, reziliente și centrate pe nevoile reale ale cetățenilor.

5.3. Implementare, monitorizare și evaluare

Implementarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru Comuna I. L. Caragiale se fundamentează pe un proces riguros de planificare strategică, adaptat permanent realităților sociale și administrative locale. Acțiunile prevăzute în strategie vor fi derulate în corelare directă cu obiectivele stabilite, cu nevoile specifice ale comunității, precum și cu resursele existente – materiale, financiare și umane – disponibile la nivelul administrației publice locale și al partenerilor implicați.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035 a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Procesul de implementare va fi dinamic, adaptabil la contextul legislativ în continuă evoluție, precum și la strategiile și politicile naționale relevante din domeniul incluziunii sociale, protecției persoanelor vulnerabile și dezvoltării serviciilor sociale. De asemenea, strategia va fi implementată în deplină concordanță cu schimbările contextului socio-economic local, cu tendințele demografice și cu modificările în structura și nevoile beneficiarilor de servicii sociale.

Un rol esențial în buna funcționare a acestui proces îl are activitatea de monitorizare și evaluare. Aceasta are ca scop principal verificarea gradului de realizare a obiectivelor stabilite și identificarea eventualelor disfuncționalități sau necesități de ajustare a intervențiilor planificate. Monitorizarea va furniza informații relevante pentru luarea deciziilor în timp util, corectarea devierilor și optimizarea continuă a procesului de implementare.

Activitatea de monitorizare și evaluare va fi realizată cu periodicitate anuală și va fi coordonată de către Compartimentul de Asistență socială și autoritate tutelară din cadrul Primăriei Comunei I. L. Caragiale, în parteneriat cu celelalte structuri instituționale relevante. Această activitate va presupune analiza indicatorilor de rezultat, colectarea de date privind activitățile desfășurate, evaluarea impactului acestora asupra beneficiarilor și formularea de recomandări pentru îmbunătățirea politicilor sociale locale.

Implementarea eficientă a strategiei și evaluarea sistematică a rezultatelor sale vor contribui la consolidarea capacității instituționale, creșterea calității serviciilor sociale furnizate și la atingerea obiectivelor de incluziune socială, echitate și dezvoltare durabilă pentru toți membrii comunității.

5.4. Precizări metodologice

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035 a Comunei I. L. Caragiale s-a bazat pe o cercetare comprehensivă, structurată în jurul unei metodologii de tip mixt, ce a integrat atât metode calitative, cât și cantitative, pentru a obține o imagine completă și relevantă asupra nevoilor comunității și a potențialului de intervenție.

Analiza de birou a reprezentat o componentă esențială a procesului, implicând prelucrarea și corelarea datelor statistice oficiale – cu valoare descriptivă la nivel național – cu informațiile colectate în cadrul cercetării cantitative desfășurate la nivelul comunei. Această asociere a permis formularea unor inferențe statistice valoroase, conferind cercetării un caracter dinamic și contextualizat.

În cadrul analizei de birou au fost studiate documente de interes major, precum: legislația europeană și națională în domeniul social, strategii relevante, studii de specialitate, documente ale instituțiilor furnizoare de servicii sociale, precum și cercetări anterioare privind grupurile vulnerabile. De asemenea, au fost analizate modele de bună practică aplicate de instituții publice

și private, pentru a contura o imagine completă a sistemului de asistență socială existent la nivel local și regional.

Procesul de cercetare a fost orientat metodologic de trei principii fundamentale:

- *Abordarea participativă* – consultarea directă și activă a reprezentanților administrației locale, a specialiștilor din domeniul social, precum și a beneficiarilor de servicii și ajutoare sociale. Această abordare a asigurat o fundamentare realistă a problemelor identificate și o mai mare acuratețe în conturarea măsurilor de intervenție. Participarea directă a comunității a contribuit la creșterea gradului de relevanță a strategiei și la consolidarea angajamentului local pentru implementare.
- *Abordarea multidimensională* – cercetarea a depășit o analiză strict sectorială, integrând o varietate de factori socio-economici care influențează nivelul de incluziune socială. Problemele identificate în comunitate – precum sărăcia, șomajul, accesul la educație sau servicii medicale – au fost tratate interdependent, recunoscându-se faptul că intervențiile eficiente necesită o abordare holistică și integrată.
- *Abordarea incluzivă* – cercetarea a implicat o gamă diversă de actori relevanți, din sectorul public, privat și non-guvernamental, pentru a capta în mod realist dimensiunile și nuanțele fenomenelor sociale. Această perspectivă a permis nu doar o analiză documentată a nevoilor, ci și o mapare a resurselor și responsabilităților partajate între actorii implicați în furnizarea de servicii sociale.

Cercetarea mixtă s-a desfășurat pe două componente majore:

- *Cercetarea cantitativă*, axată pe colectarea și analiza datelor descriptive privind comuna I. L. Caragiale, profilul beneficiarilor și nevoile acestora. Această secțiune a oferit o imagine statistică asupra problemelor sociale și a permis evaluarea dimensiunii acestora.
- *Cercetarea calitativă*, realizată prin interviuri individuale și de grup cu specialiști, reprezentanți ai administrației locale și ai organizațiilor cu activitate în domeniul social, educațional, medical și de ordine publică. Această componentă a oferit o înțelegere aprofundată a sistemului relațional existent, a capacității instituționale locale, a nivelului de resurse umane și materiale, dar și a barierelor care afectează furnizarea eficientă a serviciilor sociale.

Prin îmbinarea celor două metode, rezultatele obținute sunt robuste, bine argumentate științific și orientate către propunerea unor soluții viabile. Ele stau la baza direcțiilor de acțiune propuse în strategie, fundamentând măsuri adaptate la nevoile reale ale comunității și capabile să contribuie la dezvoltarea unui sistem eficient, echitabil și sustenabil de servicii sociale în comuna I. L. Caragiale.

Capitolul VI - Contextul strategic

6.1 Contextul European

La nivelul Uniunii Europene, conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat, începând cu anul 2006, într-o viziune strategică coerentă, prin adoptarea *Strategiei pentru o Europă Extinsă*. Obiectivul principal al acestui demers a fost promovarea unei îmbunătățiri continue a calității vieții pentru generațiile actuale și viitoare, prin sprijinirea dezvoltării unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze eficient resursele disponibile și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei. Strategia urmărește, totodată, asigurarea echilibrului între prosperitate economică, protecția mediului și coeziune socială, ca piloni fundamentali ai dezvoltării durabile.

În anul 2010, Uniunea Europeană a continuat acest angajament prin adoptarea *Strategiei Europa 2020*, care promovează o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă. Strategia pune accent pe investițiile în educație, cercetare și inovare (creștere inteligentă), pe utilizarea eficientă a resurselor și protejarea mediului (creștere durabilă), precum și pe coeziune economică și socială prin crearea de locuri de muncă și reducerea sărăciei (creștere incluzivă).

În conformitate cu principiul subsidiarității și în colaborare cu statele membre, Uniunea Europeană și-a asumat un rol de lider în implementarea *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, contribuind activ la realizarea obiectivelor globale de dezvoltare, în toate dimensiunile sale – economică, socială și de mediu.

6.1.1 Agenda 2030

În elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale s-a avut în vedere cadrul de referință oferit de Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, document strategic adoptat de Organizația Națiunilor Unite și asumat de Uniunea Europeană și de statele membre, inclusiv România.

Agenda 2030 promovează o viziune ambițioasă și transformatoare a unei lumi fără sărăcie, foamete, boli, violență și excluziune, în care toți oamenii pot prospera în demnitate și siguranță. Documentul susține:

- accesul universal la educație de calitate și protecție socială,
- echitatea în domeniul sănătății și bunăstarea fizică, mentală și socială,
- respectarea drepturilor fundamentale și a demnității umane,
- participarea egală la viața economică, socială și politică a tuturor categoriilor sociale.

Un accent deosebit este pus pe *egalitatea de gen*, emanciparea femeilor și a fetelor, eliminarea tuturor formelor de discriminare și violență și promovarea participării egale în luarea deciziilor, la toate nivelurile. Sprijinirea activă a persoanelor vulnerabile – copii, tineri, persoane cu dizabilități, vârstnici, migranți, refugiați, populații afectate de crize – reprezintă un principiu central.

De asemenea, Agenda subliniază necesitatea implementării unor *sisteme de protecție socială solide și accesibile*, care să asigure un nivel de trai decent pentru toți. Educația este recunoscută drept un catalizator esențial pentru reducerea inegalităților, promovarea incluziunii sociale și valorificarea potențialului uman, în special în rândul copiilor și tinerilor aflați în situații de vulnerabilitate.

În spiritul acestor obiective globale, Strategia comunei I. L. Caragiale își propune să contribuie activ la atingerea ȋintelor sociale ale Agendei 2030, prin acȋiuni concrete menite să sprijine grupurile defavorizate, să elimine barierele sociale și să consolideze capacitatea comunităȋii de a oferi servicii sociale echitabile, eficiente și durabile.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă cuprinde 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), care constituie un cadru global integrat pentru promovarea bunăstării umane, protejarea mediului și consolidarea păcii și justiȋiei sociale. Dintre acestea, *primele opt obiective* vizează în mod direct dimensiunea socială a dezvoltării durabile și sunt deosebit de relevante pentru elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale.

1) Obiectivul 1: Fără sărăcie¹ - Eradicarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni

Obiectivul „Fără sărăcie” reprezintă un principiu fundamental al Strategiei naȋionale de dezvoltare durabilă a României și este aliniat la Obiectivul 1 al Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Naȋiunilor Unite, care își propune eradicarea sărăciei în toate formele sale și în toate colȋurile lumii. În contextul naȋional, acest obiectiv urmărește să asigure un trai decent pentru toȋi cetăȋtenii, să reducă disparităȋile economice și sociale și să îmbunătăȋească accesul la servicii esenȋiale, inclusiv educaȋie, sănătate, locuinȋe și locuri de muncă.

Scopul final al acestui obiectiv este crearea unui mediu în care toȋi cetăȋtenii, indiferent de statutul lor social sau economic, să aibă acces egal la oportunităȋile economice, sociale și de dezvoltare, astfel încât să își poată asigura o viaȋă decentă, fără a fi nevoiȋi să trăiască în condiȋii de sărăcie sau marginalizare. Acest obiectiv se integrează în strategia naȋională ca parte a unui plan mai larg de dezvoltare socială și economică, cu scopul de a reduce inegalităȋile și a asigura o creștere echitabilă și sustenabilă pentru întreaga populaȋie a României.

¹ Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-1-fara-saracie>

2) Obiectivul 2: Foamete „Zero”² - Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.

Obiectivul „Foamete Zero” urmărește eradicarea foamei și a malnutriției, asigurarea securității alimentare pentru întreaga populație și promovarea unui sistem agricol durabil, capabil să furnizeze hrană suficientă, sigură și nutritivă pe termen lung. În cadrul Strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă a României, acest obiectiv capătă o importanță strategică în contextul necesității de a sprijini agricultura autohtonă, de a proteja resursele naturale și de a combate excluziunea socială în mediul rural.

Implementarea acestui obiectiv va contribui la eliminarea foametei și malnutriției în România, la reducerea inegalităților dintre regiuni și categorii sociale, și la construirea unui sistem agroalimentar durabil, rezilient și competitiv, capabil să asigure securitate alimentară pentru generațiile actuale și viitoare.

3) Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare³ - Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Obiectivul „Sănătate și bunăstare” vizează asigurarea unei vieți sănătoase pentru toți cetățenii și promovarea bunăstării la toate vârstele, ca element fundamental al dezvoltării durabile. În contextul național, acest obiectiv implică consolidarea sistemului de sănătate publică, îmbunătățirea accesului la servicii medicale de calitate și promovarea unui stil de viață sănătos, în special pentru grupurile vulnerabile și zonele defavorizate.

Prin implementarea acestui obiectiv, România urmărește îmbunătățirea semnificativă a stării generale de sănătate a populației, creșterea speranței de viață și reducerea inegalităților în ceea ce privește accesul la servicii de sănătate. Acest demers contribuie la bunăstarea individuală și colectivă, esențială pentru o societate echitabilă, productivă și durabilă.

4) Obiectivul 4: Educație de calitate⁴ - Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.

Obiectivul „Educație de calitate” are ca scop asigurarea unei educații incluzive, echitabile și de calitate pentru toți cetățenii și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții. Educația reprezintă un pilon esențial pentru dezvoltarea durabilă, coeziunea socială și competitivitatea economică a României.

² Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-2-foamete-zero>

³ Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-3-sanatate-si-bunastare>

⁴ Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-4-educatie-de-calitate>

Prin realizarea acestui obiectiv, România va asigura o societate mai educată, mai incluzivă și mai pregătită pentru provocările viitorului. Educația de calitate este fundamentul unui cetățean activ, capabil să contribuie la dezvoltarea economică, socială și culturală a țării într-un mod sustenabil și echitabil.

Educația de calitate contribuie la reducerea inegalităților, la dezvoltarea capitalului uman și la consolidarea unei societăți prospere și reziliente.

5) Obiectivul 5: Egalitate de gen⁵ - Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor

Obiectivul „Egalitate de gen” urmărește eliminarea tuturor formelor de discriminare și violență împotriva femeilor și fetelor, precum și promovarea participării egale și depline a acestora în toate domeniile vieții economice, sociale și politice. Egalitatea de gen este nu doar o chestiune de justiție socială, ci și o condiție esențială pentru o dezvoltare durabilă, incluzivă și echitabilă.

Implementarea Obiectivului 5 va contribui la construirea unei societăți românești mai echitabile, în care femeile și bărbații se bucură de aceleași drepturi, oportunități și protecție. Egalitatea de gen este esențială pentru combaterea sărăciei, creșterea economică durabilă, îmbunătățirea sănătății publice și consolidarea coeziunii sociale.

6) Obiectivul 6: Apă curată și sanitație⁶ - Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți

Obiectivul urmărește garantarea accesului universal și echitabil la apă potabilă sigură și la servicii de salubritate corespunzătoare, precum și gestionarea durabilă a resurselor de apă. Asigurarea apei curate și a unei igiene adecvate este esențială pentru sănătatea publică, dezvoltarea economică și protecția mediului.

Prin implementarea acestui obiectiv, România își propune să asigure sănătatea populației, să reducă inegalitățile între mediul urban și rural și să protejeze resursele naturale. Accesul la apă curată și la condiții de igienă adecvate este o condiție esențială pentru o societate prosperă, rezilientă și durabilă.

7) Obiectivul 7: Energie curată și la prețuri accesibile⁷ - Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Obiectivul urmărește asigurarea accesului tuturor cetățenilor la surse moderne de energie, sigure, sustenabile și la prețuri accesibile, promovând în același timp tranziția către un sistem energetic

⁵ Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-5-egalitate-de-gen>

⁶ Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-6-apa-curata-si-sanitatie>

⁷ Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-7-energie-curata-si-la-preturi-accesibile>

verde, eficient și rezilient. Energie curată înseamnă nu doar reducerea emisiilor de carbon, ci și combaterea sărăciei energetice și sprijinirea dezvoltării economice locale.

Prin implementarea acestui obiectiv, România contribuie la combaterea schimbărilor climatice, reducerea dependenței de combustibilii fosili și stimularea inovației. Energie curată, accesibilă și sigură este esențială pentru o economie competitivă, un mediu sănătos și o societate echitabilă.

8) Obiectivul 8: Muncă decentă și creștere economică⁸ - *Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți*

Obiectivul vizează promovarea unei creșteri economice susținute, incluzive și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă, precum și asigurarea unor condiții de muncă decente pentru toți cetățenii. Dezvoltarea economică durabilă este strâns legată de valorificarea capitalului uman, inovare, antreprenoriat și echitate socială.

Prin implementarea Obiectivului 8, România își propune consolidarea unei economii reziliente și incluzive, care oferă oportunități egale și locuri de muncă de calitate pentru toți. O piață a muncii echitabilă și o creștere economică durabilă contribuie direct la reducerea sărăciei și la creșterea nivelului de trai al cetățenilor.

Aceste obiective sunt interdependente și se susțin reciproc. Fiecare stat membru adaptează Agenda 2030 la situația sa specifică, propunând ca aceste obiective ale UE să fie transpuse în obiective naționale, pentru ca fiecare stat membru să-și poată urmări evoluția.

6.2 Contextul național

La nivel național țintele valorice ale României pentru obiectivele Agendei europene 2030 sunt stabilite prin Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, care menționează: *“Sub aspect social este nevoie de o societate coezivă, care să beneficieze de îmbunătățirea sistemului de educație și sănătate, de reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediul urban și rural, care să conducă la promovarea unei societăți deschise, în care cetățenii se pot simți apreciați și sprijiniți. E nevoie de cultivarea rezilienței populației, în așa fel încât cetățeanul, într-un cadru instituțional echitabil, să își poată realiza visurile acasă. În același timp, statul trebuie să ajute la sporirea potențialului cetățeanului prin abordarea problemelor legate de sănătate, de educație și de limitele pieței libere, probleme la care se poate răspunde prin politici publice, rezultatul fiind un nivel de trai cât mai ridicat pentru toți cetățenii. Sporirea capitalului social – crearea unui simț civic definit prin încredere între cetățeni - va conduce la deblocarea potențialului*

⁸ Agenda 2030, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/obiectivul-8-munca-decenta-si-crestere-economica>

cetățenilor români pentru a se realiza prin forțe proprii, asigurând totodată și dezvoltarea durabilă a comunităților.”⁹

6.2.1. Obiective naționale

Obiectivele generale ale României în domeniul asistenței sociale urmăresc asigurarea unui sistem echitabil, eficient și sustenabil, care să ofere sprijin real persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate. Statul român își propune să combată sărăcia și excluziunea socială prin dezvoltarea unor servicii sociale integrate, orientate către nevoile individuale ale beneficiarilor, cu accent pe prevenție, intervenție timpurie și incluziune activă. Accentul este pus tot mai mult pe trecerea de la asistența pasivă la măsuri active, care susțin autonomia persoanelor și participarea lor deplină la viața economică și socială. Totodată, România vizează creșterea accesibilității, calității și eficienței serviciilor sociale, în paralel cu profesionalizarea personalului din domeniu și consolidarea capacității administrative la toate nivelurile. În esență, asistența socială este privită ca un instrument fundamental pentru coeziune socială și dezvoltare durabilă.

1) Fără sărăcie¹⁰: Eradicarea sărăciei în toate formele și în orice context

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale se aliniază la obiectivele stabilite de Agenda 2030, vizând reducerea sărăciei severe și relative în toate dimensiunile sale, conform definițiilor și indicatorilor naționali. Aceasta își propune combaterea excluziunii sociale printr-o abordare integrată, care implică: reducerea numărului de persoane aflate sub pragul sărăciei, stimularea participării active pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, precum și consolidarea și modernizarea sistemului de protecție și asistență socială.

România continuă să se confrunte cu provocări majore în acest domeniu, potrivit Institutului Național de Statistică (INS).

Țintele asumate de România în ceea ce privește eradicarea sărăciei până în anul 2030 includ:

- stabilirea unor standarde sustenabile de calitate și cost pentru serviciile sociale, cu accent pe sprijinirea grupurilor vulnerabile;
- implementarea unui sistem național unitar de indicatori de incluziune socială, bazat pe baze de date integrate și digitalizate;
- stimularea incluziunii active pe piața muncii prin măsuri personalizate de consiliere și acompaniere socială;
- eradicarea sărăciei extreme și reducerea cu cel puțin 50% a sărăciei relative;

⁹ *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*

¹⁰ *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*

- dezvoltarea unui sistem eficient de intervenție de urgență și compensare în situații de criză (calamități, accidente industriale, evenimente climatice extreme).

Prin aceste direcții, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale își propune să contribuie activ la reducerea inegalităților și la crearea unui mediu social echitabil și incluziv, în concordanță cu angajamentele internaționale și prioritățile naționale.

2) Foamete „Zero”¹¹: Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

Strategia națională pentru dezvoltarea serviciilor sociale integrate la nivelul comunei I. L. Caragiale se aliniază cu Obiectivul de Dezvoltare Durabilă nr. 2, având ca scop eradicarea foametei și asigurarea securității alimentare pentru toți cetățenii. Acesta presupune nu doar asigurarea accesului la hrană adecvată, dar și promovarea unor practici sustenabile în sectorul agricol, care să garanteze o nutriție echilibrată și sănătoasă pentru întreaga populație.

România a reușit să depășească în mare parte provocările legate de foamete, însă se confruntă acum cu noi provocări legate de nutriție. Creșterea ratei obezității și prevalența malnutriției sunt probleme emergente care afectează sănătatea publică. În acest context, dezvoltarea unei agriculturi sustenabile și creșterea conștientizării asupra importanței nutriției sănătoase sunt esențiale pentru un viitor mai sănătos.

Deoarece România se află pe locul al șaselea în Europa în ceea ce privește suprafața agricolă utilizată, eficiența agricolă devine un obiectiv strategic. Consolidarea exploatațiilor agricole și sprijinirea întreprinderilor de procesare alimentară sunt priorități care vor contribui la îmbunătățirea calității vieții în mediul rural, apropierea condițiilor de viață din mediul urban și creșterea competitivității sectorului agroalimentar.

Printre țintele României pentru eradicarea foametei până în 2030 se numără:

- Dezvoltarea unor programe de educație pentru promovarea consumului de alimente sănătoase, prin încurajarea alimentației echilibrate și educația nutrițională în școli și comunități;
- Eradicarea malnutriției, prin implementarea unor măsuri de prevenire și intervenție, în special în rândul copiilor și grupurilor vulnerabile, și menținerea ratei obezității sub 10%.

În acest context, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale va include măsuri pentru promovarea unei agriculturi ecologice și sustenabile, încurajând producția autohtonă și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată. Aceste inițiative vor sprijini nu doar

¹¹ Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

sănătatea publică, dar și dezvoltarea economică și socială a comunității, contribuind la un sistem alimentar echitabil și durabil.

3) Sănătate și bunăstare¹²: *Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării la toate vârstele*

În cadrul strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale, Comuna I. L. Caragiale își propune îmbunătățirea calității vieții locuitorilor prin consolidarea accesului la servicii de sănătate și promovarea unei culturi a prevenției și bunăstării. Direcțiile de acțiune vizează reducerea mortalității materne și infantile, scăderea incidenței bolilor infecțioase și cronice, precum și dezvoltarea unor măsuri eficiente de prevenire și tratare a consumului de substanțe nocive și a afecțiunilor de natură psihică. Strategia urmărește totodată consolidarea capacității comunitare de a răspunde nevoilor diverse ale populației, prin servicii integrate, orientate spre prevenție, intervenție timpurie și sprijin continuu, contribuind astfel la crearea unui mediu sănătos, echitabil și incluziv pentru toți cetățenii, indiferent de vârstă.

Din perspectiva stării de sănătate a populației, România se confruntă cu o serie de particularități care o diferențiază în contextul european. În timp ce incidența bolilor cronice precum afecțiunile cardiovasculare, cancerul și diabetul se menține la un nivel comparabil cu cel din statele dezvoltate, prevalența bolilor infecțioase – în special tuberculoza și unele boli cu transmitere sexuală – indică valori apropiate de cele întâlnite în țările în curs de dezvoltare, reflectând inegalități sociale și vulnerabilități persistente în anumite segmente ale populației. În același timp, presiunea asupra sistemului de sănătate este amplificată de procesul accelerat de îmbătrânire demografică, cauzat de scăderea natalității și migrarea semnificativă a populației tinere și active, aflate la vârsta reproductivă.

În acest context, comuna I. L. Caragiale resimte în mod direct aceste provocări, specifice zonelor rurale: acces limitat la servicii medicale de specialitate, infrastructură sanitară deficitară, o populație în curs de îmbătrânire și incidență ridicată a bolilor netransmisibile. Aceste realități impun măsuri strategice integrate pentru prevenție, educație pentru sănătate și extinderea serviciilor sociale și medico-sociale, cu accent pe grupurile vulnerabile, în vederea îmbunătățirii calității vieții și creșterii speranței de viață sănătoasă la nivel local.

4) Speranța de viață¹³

Speranța medie de viață în România rămâne printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană, înregistrând în anul 2016 o valoare de 75,3 ani, semnificativ sub media UE de 81 de ani. Această

¹² *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*

¹³ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

realitate reflectă atât deficiențele sistemului sanitar, cât și impactul cumulativ al factorilor socio-economici asupra stării generale de sănătate a populației. În mod particular, îngrijorătoare este și speranța de viață sănătoasă la vârsta de 65 de ani – indicator care exprimă numărul de ani trăiți fără dizabilități sau boli cronice: 5,6 ani pentru femei și 6,2 ani pentru bărbați, în comparație cu media europeană de 10,1 ani și, respectiv, 9,8 ani.

Aceste date evidențiază o nevoie stringentă de politici locale adaptate procesului de îmbătrânire demografică și de extindere a serviciilor sociale și socio-medicale, în special în comunitățile rurale precum comuna I. L. Caragiale. Investițiile în prevenție, îngrijire de lungă durată, asistență comunitară și sprijin pentru persoanele vârstnice devin esențiale pentru a asigura un trai demn și sănătos la vârste înaintate.

5) Mortalitatea maternă și infantilă ¹⁴

În România, indicatorii privind mortalitatea maternă și infantilă au înregistrat progrese în ultimul deceniu, însă valorile rămân în continuare peste media Uniunii Europene. În anul 2017, rata mortalității materne era de 12,7 decese la 100.000 de nașcuți vii, în scădere față de 15,5 în 2006, însă semnificativ mai mare decât în multe state europene. De asemenea, mortalitatea infantilă a scăzut de la 11 decese la 1.000 de nașcuți vii în 2008, la 7,2 în 2017, dar continuă să depășească aproape dublu media UE, care este de 3,6 la 1.000 de nașcuți vii.

Acești indicatori relevă necesitatea consolidării serviciilor de sănătate maternală și pediatrică, în special în mediul rural, unde accesul la îngrijire medicală de calitate este limitat. În acest context, Comuna I. L. Caragiale are oportunitatea de a dezvolta programe locale de sprijin pentru mame și copii, cu accent pe prevenție, monitorizare perinatală și servicii comunitare integrate, adresate în mod prioritar grupurilor vulnerabile.

6) Bolile infecțioase¹⁵

România a realizat progrese importante în privința depistării și gestionării bolilor infecțioase, prin dezvoltarea unui sistem național de testare, tratament, monitorizare și consiliere destinat persoanelor infectate sau expuse riscului de infectare cu HIV/SIDA. Conform datelor Institutului Național de Statistică, în anul 2016 erau înregistrați 6.672 pacienți cu HIV și 15.075 pacienți cu SIDA.

În ceea ce privește tuberculoza, țara noastră se menținea, în 2016, pe primul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește numărul de cazuri confirmate. Anual, aproximativ 1.100 de persoane decedează din cauza tuberculozei, iar alte 16.000 sunt diagnosticate, majoritatea

¹⁴ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

¹⁵ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

provenind din rândul populației tinere și active. Evoluția alarmantă a formelor rezistente la tratament transformă tuberculoza într-o problemă de sănătate publică dificil de gestionat.

De asemenea, hepatita virală rămâne o amenințare majoră pentru sănătatea publică la nivel european. Se estimează că, în Uniunea Europeană, aproximativ 13,3 milioane de persoane trăiesc cu hepatită B cronică, iar circa 15 milioane sunt afectate de hepatita C. Aceste afecțiuni provoacă anual aproximativ 36.000, respectiv 86.000 de decese în rândul populației din statele membre.

Aceste date evidențiază nevoia de continuare și extindere a programelor de prevenție, testare și tratament, în special în comunitățile vulnerabile și în mediul rural, precum și de dezvoltare a infrastructurii și serviciilor medicale la nivel local, inclusiv în Comuna I. L. Caragiale.

7) Bolile cronice¹⁶

În domeniul bolilor cronice, România a implementat măsuri semnificative pentru reducerea incidenței și mortalității cauzate de afecțiuni precum cancerul, diabetul și bolile cardiovasculare. Aceste intervenții au vizat extinderea accesului la terapii moderne și utilizarea mai largă a medicației inovative, precum și organizarea unor campanii de screening la nivel național pentru depistarea precoce și tratamentele adecvate. De asemenea, campaniile de informare și conștientizare a populației au jucat un rol esențial în educarea publicului cu privire la prevenția acestor afecțiuni.

În ceea ce privește bolile cardiovasculare, deși incidența acestora a crescut, indicatorii din România sunt comparabili cu cei din țările dezvoltate. Conform unui studiu Eurostat, în 2015 România a înregistrat 954,8 decese la 100.000 de locuitori din cauza bolilor ale sistemului circulator, mult mai mult decât media europeană de 381,4 decese la 100.000 de locuitori. Această cifră reflectă o problemă de sănătate publică care necesită o atenție deosebită în vederea implementării de soluții specifice.

În privința cancerului, anual, în Europa, peste 3,4 milioane de persoane sunt diagnosticate cu această boală. Dacă această tendință va continua, cancerul riscă să devină principala cauză de dizabilitate în Europa. Totuși, progresele tehnologice în domeniul tratamentului oncologic au condus la îmbunătățirea speranței de viață pentru pacienții diagnosticați cu cancer.

Aceste tendințe subliniază necesitatea implementării unor măsuri integrate și susținute de prevenție, diagnosticare precoce și tratament pentru a reduce povara bolilor cronice în România, dar și pentru a răspunde provocărilor legate de îmbătrânirea populației și accesul la servicii medicale în zonele mai puțin dezvoltate.

¹⁶ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

8) Consumul excesiv de substanțe nocive¹⁷

Conform raportului Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) din 2016, în România erau înregistrați 4.297.711 fumători, iar o treime dintre aceștia sunt considerați a avea un risc crescut de deces prematur din cauza fumatului. Această statistică subliniază impactul major al fumatului asupra sănătății publice, fiind esențială implementarea unor măsuri de prevenție și reducere a acestui comportament, în vederea diminuării incidenței afecțiunilor cronice și a mortalității premature asociate.

În ceea ce privește consumul de alcool, Raportul Comisiei Europene privind starea de sănătate din 2017 a arătat că, în România, consumul total de alcool se află la același nivel cu media Uniunii Europene, respectiv 9,6 litri pe cap de locuitor, comparativ cu 10 litri în 2014. Totuși, consumul episodic excesiv de alcool rămâne o problemă majoră de sănătate publică, având un impact semnificativ asupra sănătății populației și generând costuri suplimentare sistemului de sănătate.

În acest context, este crucial ca autoritățile și organizațiile de sănătate publică să adopte măsuri susținute pentru educarea populației, promovarea unui stil de viață sănătos și creșterea accesului la servicii de prevenție și tratament pentru dependențele de tutun și alcool.

9) Bolile psihice¹⁸

Sănătatea mintală, recunoscută ca un drept fundamental al omului, are o importanță deosebită la nivelul Uniunii Europene. În scopul sprijinirii implementării Pactului European de Sănătate Mintală, Comisia Europeană a lansat un mecanism online denumit „UE-Compass”. Acesta facilitează colectarea, schimbul și analiza informațiilor referitoare la politicile și activitățile statelor membre în domeniul sănătății mintale, promovând astfel o abordare comună și coordonată pentru îmbunătățirea stării de sănătate mintală a populației europene.

În România, nivelul sănătății mintale și al bunăstării populației reprezintă o resursă esențială pentru dezvoltarea unei economii și a unei societăți bazate pe cunoaștere. Protejarea și promovarea sănătății mintale este, prin urmare, un obiectiv strategic național, care necesită intervenții susținute și proactive.

Conform Raportului Național al Stării de Sănătate a Populației din 2016, publicat de Institutul Național de Sănătate Publică, datele privind incidența și prevalența bolilor psihice sunt mult subevaluate, iar acest lucru subliniază necesitatea unor studii și analize mai detaliate. Raportul semnalează o creștere a incidenței bolilor psihice în România. Potrivit datelor OMS, prevalența depresiei în România a fost de 931.842 de cazuri, reprezentând aproximativ 5% din populația țării. De asemenea, Organizația Mondială a Sănătății a evidențiat o corelație directă între bolile psihice

¹⁷ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

¹⁸ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

și sinucidere. În acest context, rata sinuciderilor în România a fost de 10,4 la 100.000 de locuitori, cu o incidență de cinci ori mai mare în rândul bărbaților comparativ cu femeile.

Aceste date indică necesitatea unor politici publice integrate și a unor intervenții specifice în domeniul sănătății mintale, care să includă atât prevenția, cât și tratamentele adecvate, precum și o mai bună conștientizare a impactului acestor afecțiuni asupra sănătății publice. Sănătatea mintală trebuie să fie tratată cu aceeași importanță ca orice altă formă de sănătate, iar promovarea unui acces mai larg la servicii de sănătate mintală trebuie să devină o prioritate în România.

Țintele României pentru îmbunătățirea sănătății și bunăstării populației, până în 2030, sunt:

- *Promovarea educației în sănătate* – Consolidarea educației pentru sănătate, prevenirea bolilor și promovarea unui stil de viață sănătos, prin campanii naționale și programe educaționale integrate.
- *Susținerea îngrijirii de lungă durată* – Inițierea unui program național destinat îngrijirii persoanelor vârstnice sau cu dizabilități, prin dezvoltarea și susținerea infrastructurii și a resurselor pentru servicii de îngrijire continuă.
- *Modernizarea infrastructurii de sănătate publică* – Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de sănătate publică la standardele medii ale Uniunii Europene, cu accent special pe zona rurală, și sprijinirea cercetării în domeniul medical.
- *Dezvoltarea serviciilor de diagnostic și tratament prin E-sănătate* – Creșterea capacității de diagnostic și tratament prin implementarea soluțiilor de E-sănătate, în paralel cu dezvoltarea operațiunilor de screening și diagnostic precoce pentru afecțiuni netransmisibile cu impact major asupra sănătății publice (cancer, diabet, boli cardiovasculare și respiratorii), dar și pentru bolile infecțioase (hepatită, HIV/SIDA, tuberculoză), precum și screening prenatal și neonatal.
- *Dezvoltarea legislației în domeniul sănătății mintale* – Crearea și implementarea unui cadru legislativ adecvat pentru promovarea și protecția sănătății mintale, în conformitate cu standardele internaționale.
- *Acces universal la servicii de prevenție și educație pentru sănătate* – Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educație și consiliere pentru prevenirea riscurilor pentru sănătate și adoptarea unui stil de viață sănătos și fără riscuri.
- *Reducerea mortalității materne și infantile* – Reducerea semnificativă a mortalității materne și infantile, în special prin prevenirea și tratamentul bolilor netransmisibile (cancerul de sân și de col uterin), cu o concentrare deosebită pe grupurile vulnerabile și defavorizate.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- *Reducerea mortalității neonatale și materne* – Asigurarea reducerii mortalității materne și neonatale, astfel încât să ajungă sub media Uniunii Europene, prin îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate maternă și neonatală.
- *Conștientizarea și combaterea bolilor psihice* – Promovarea unei mai bune înțelegeri a bolilor psihice, reducerea stigmatului asociat acestora și crearea unui mediu în care persoanele afectate să se simtă susținute și să aibă acces la ajutor adecvat.
- *Stoparea răspândirii tuberculozei și combaterea altor boli transmisibile* – Întărirea măsurilor pentru stoparea răspândirii tuberculozei și combaterea hepatitei și altor boli infecțioase, prin intervenții coordonate de sănătate publică.
- *Reducerea mortalității premature din cauza bolilor netransmisibile* – Reducerea cu 30% a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire, tratament adecvat și promovarea unui stil de viață sănătos, inclusiv prin stimularea sănătății mintale.
- *Reducerea mortalității cauzate de bolile cronice* – Implementarea de politici publice eficiente pentru reducerea mortalității cauzate de bolile cronice, inclusiv prin prevenție și acces la tratamente de ultimă generație.
- *Reducerea consumului de substanțe nocive* – Reducerea semnificativă a consumului de substanțe nocive (alcool, tutun, droguri) prin măsuri de prevenire, educație și reglementare.

10) Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți¹⁹

Acest obiectiv vizează consolidarea accesului la educație de calitate pentru toți cetățenii, abordând în mod special următoarele domenii prioritare:

- *Accesul universal la educație timpurie și educație de calitate în învățământul primar și secundar* – Asigurarea unui acces echitabil și de calitate la educație pentru toți copiii, pentru a le oferi o bază solidă în dezvoltarea cunoștințelor și competențelor necesare. Obiectivul este ca toți elevii să dobândească rezultate educaționale relevante, care să contribuie la dezvoltarea unui sistem educațional eficient și sustenabil.
- *Creșterea competențelor profesionale ale tinerelor și adulților* – Dezvoltarea unui sistem educațional care să faciliteze dobândirea de competențe profesionale relevante, necesare integrării pe piața muncii, precum și susținerea antreprenorialului. Aceasta include programe de formare continuă, care să sprijine adaptabilitatea și competitivitatea forței de muncă.

¹⁹ Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027

- *Promovarea educației pentru dezvoltarea durabilă* – Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, în acord cu obiectivele internaționale și naționale de sustenabilitate, protejarea mediului și echitate socială.
- *Educația ca proces continuu* – Educația trebuie privită ca un proces care se derulează pe tot parcursul vieții, nu doar ca o pregătire prealabilă pentru piața muncii. Este esențial ca sistemul educațional să răspundă nevoilor de învățare pe tot parcursul vieții, stimulând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă și curiozitatea intelectuală.
- *Promovarea valorilor fundamentale* – Educația trebuie să fie un instrument care să sprijine dezvoltarea comportamentului responsabil, etic și emancipator, formând cetățeni activi și implicați, pregătiți să răspundă provocărilor unei societăți aflate într-o continuă schimbare.

În acest context, strategia națională se concentrează pe asigurarea unui acces egal la educație de calitate, pe dezvoltarea competențelor profesionale și pe integrarea învățării pe tot parcursul vieții, contribuind astfel la formarea unei societăți durabile, inovatoare și echitabile.

11) Educația formală²⁰

Performanțele sistemului educațional din România se situează sub media Uniunii Europene, conform rezultatelor obținute în testul PISA. În România, 38,7% dintre elevi au înregistrat performanțe slabe în domeniile Citire, Matematică și Științe, aproape dublu față de media UE de 19,7%. Această situație reflectă provocări semnificative în sistemul educațional românesc, cauzate de factori diverși, printre care se numără:

- *Infrastructura necorespunzătoare* – Lipsa unor condiții adecvate de învățare, incluzând dotări insuficiente ale școlilor și resursele tehnice limitate, afectează negativ performanțele educaționale.
- *Abandonul școlar* – Procentul ridicat de abandon școlar este un factor determinant în scăderea calității educației, iar acest fenomen contribuie la perpetuarea inegalităților în accesul la educație de calitate.
- *Lipsa conștientizării importanței formării continue* – Atât elevii, cât și cadrele didactice trebuie să fie mai bine pregătiți pentru învățarea continuă, o componentă esențială în dezvoltarea competențelor necesare pentru integrarea pe piața muncii.
- *Subfinanțarea sistemului educațional* – Lipsa unui buget adecvat pentru educație limitează capacitatea școlilor de a implementa programe eficiente de formare și de a asigura un învățământ de calitate.

²⁰ Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027

Un alt aspect esențial în educație este „*bunăstarea elevului*”, care joacă un rol crucial în succesul educațional. Pe lângă aspectele academice, școala este un loc unde elevii își formează abilități sociale și emoționale esențiale pentru viața lor ulterioară. Acest mediu educativ influențează profund atitudinea și comportamentul elevilor, ajutându-i să devină persoane reziliente, capabile să socializeze și să dezvolte aspirații în viață. Conform raportului PISA III, anxietatea generată de școală și hărțuirea în școli au un impact negativ asupra performanțelor școlare.

De asemenea, *relația dintre elevi și profesori* este un factor determinant în dezvoltarea personală și academică a elevilor. Un mediu școlar pozitiv, caracterizat de sprijin din partea cadrelor didactice și de un sentiment de apartenență la comunitate, este esențial pentru progresul elevilor și pentru formarea unor cetățeni activi și responsabili.

În concluzie, pentru a îmbunătăți performanțele educaționale și pentru a asigura o educație de calitate, este necesar să se abordeze aceste provocări prin reforme care să vizeze atât infrastructura, cât și aspectele socio-emoționale ale educației, încurajând o cultură a respectului și susținerii reciproce între elevi și profesori.

12) Infrastructura învățământului²¹

Infrastructura educațională din România se confruntă cu numeroase dificultăți, care influențează semnificativ calitatea procesului educativ. Unul dintre factorii esențiali care contribuie la acest context este nivelul scăzut al salarizării personalului didactic, care a fost parțial corectat doar în anii 2016-2017, dar care continuă să reprezinte o barieră în atragerea și păstrarea cadrelor didactice de calitate. De asemenea, condițiile de muncă adesea dificile din școlile din mediul rural adâncesc dezechilibrele dintre zonele urbane și cele rurale în ceea ce privește accesul la educație de calitate.

În mediul rural, aproximativ 38% dintre școli nu dispun de toaletă interioară, având toalete exterioare, ceea ce reprezintă un risc pentru sănătatea și siguranța elevilor. Mai mult, peste 25% dintre școli nu beneficiază de încălzire centrală, iar 20% nu au autorizație sanitară de funcționare, ceea ce le face neconforme cu standardele minime de igienă și siguranță. De asemenea, 17% dintre școli nu au o sursă autorizată de alimentare cu apă, iar doar 60% dintre școli au bibliotecă proprie, ceea ce limitează accesul elevilor la resurse educaționale esențiale.

Un alt aspect important este accesul persoanelor cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale la învățământul de masă. Acesta este, de multe ori, limitat, iar pentru a răspunde adecvat nevoilor speciale ale acestor elevi, este necesară o conștientizare mai mare a importanței incluziunii educaționale. Acest proces ar trebui să fie susținut de alocări suplimentare de resurse

²¹ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

materiale și umane, în special în mediile defavorizate, pentru a asigura o educație echitabilă și accesibilă pentru toți elevii.

Pentru ca sistemul educațional românesc să răspundă adecvat provocărilor actuale și să ofere o educație de calitate, este imperativ să se investească în modernizarea infrastructurii școlare, în special în zonele rurale și în unitățile care întâmpină dificultăți financiare. Aceasta va contribui nu doar la îmbunătățirea condițiilor de învățare, dar și la creșterea performanțelor educaționale ale elevilor din întreaga țară.

13) Rata de părăsire timpurie și rata de abandon școlar²²

Părăsirea timpurie a școlii reprezintă una dintre cele mai importante provocări ale sistemului educațional din România, având un impact semnificativ asupra dezvoltării individuale a tinerelor generații și a viitorului economic și social al țării. În anul 2017, rata de părăsire timpurie a școlii în România era de 18,1%, o scădere față de 20% în 2006, însă încă mult peste media Uniunii Europene de 10,6%. Această situație subliniază necesitatea unor intervenții urgente și bine direcționate pentru a reduce acest fenomen.

Un aspect important de remarcat este *diferența între mediile de rezidență*, unde rata de părăsire timpurie a școlii în mediul rural ajunge la 26,3%, față de doar 9,3% în mediul urban. Această discrepanță sugerează că tinerii din zonele rurale se confruntă cu obstacole semnificative în accesul la educație de calitate, incluzând, printre altele, infrastructura școlară deficitară, lipsa de resurse educaționale și oportunitățile reduse de angajare și dezvoltare personală.

De asemenea, se observă o *creștere a ratei de abandon școlar* în orașele mici și în zonele rurale. În perioada 2012-2017, aceasta a crescut de la 14,4% la 17,5%, ceea ce sugerează o tendință îngrijorătoare. Această situație indică faptul că provocările educaționale nu sunt limitate doar la mediul rural, ci afectează și comunitățile urbane mici, unde tinerii pot întâmpina dificultăți în a găsi locuri de muncă sau a avea acces la educație continuă de calitate.

Pe lângă diferențele între mediul rural și urban, există și o disparitate semnificativă între regiunile țării. În regiunile Nord-Est și Sud-Est, rata de părăsire timpurie a școlii este semnificativ mai ridicată decât în alte zone ale țării, ceea ce reflectă un dezechilibru regional în ceea ce privește accesul la educație de calitate și oportunitățile de sprijin pentru elevi.

La nivel intraregional, tinerii din grupuri vulnerabile, cum ar fi cei din familii sărace sau din comunități de etnie romă, se confruntă cu un risc crescut de abandon școlar. Aceste grupuri sunt adesea mai expuse factorilor economici și sociali care le limitează accesul la educație și sprijin educațional adecvat.

²² *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

Pentru a reduce rata de părăsire timpurie a școlii, este esențial să se abordeze aceste disparități regionale și să se investească în sprijinul tinerelor generații, în special în comunitățile defavorizate. Proiectele de prevenire a abandonului școlar trebuie să includă măsuri de sprijin financiar pentru familiile vulnerabile, îmbunătățirea infrastructurii educaționale și crearea unor programe de mentorat și consiliere pentru elevi, care să le ofere sprijinul necesar pentru a finaliza studiile și a își construi un viitor mai bun.

14) Educația pe tot parcursul vieții²³

În ceea ce privește educația și formarea profesională continuă, România se confruntă cu o serie de provocări semnificative. Conform datelor din 2017, doar 1,1% dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani au urmat o formă de învățământ sau de formare profesională în ultimele patru luni, un procent mult mai mic decât media europeană, care este de aproximativ 10,5%. Această diferență subliniază o problemă structurală în ceea ce privește educația pe tot parcursul vieții, care nu este încă suficient de sprijinită sau încurajată în România.

Una dintre explicațiile posibile pentru această situație este lipsa tradiției în oferirea de oportunități de formare continuă angajaților. În multe cazuri, nu există o cultură bine consolidată a învățării pe tot parcursul vieții, iar angajatorii nu acordă suficiente resurse sau nu investesc în dezvoltarea continuă a abilităților angajaților lor. Acest lucru se reflectă și în deficitul de competențe digitale, care reprezintă o barieră majoră în integrarea României într-o economie digitală modernă.

În comparație cu alte state europene, România se află *pe ultimul loc în UE* în ceea ce privește numărul de firme care oferă angajaților cursuri pentru dezvoltarea abilităților de operare pe computer și internet (TIC). Doar 5% dintre firmele din România oferă acest tip de formare, în comparație cu 22% în UE. În cazul întreprinderilor mari (cu mai mult de 250 de angajați), în timp ce peste două treimi dintre firmele europene oferă cursuri TIC, doar 28% dintre firmele din România fac acest lucru. Aceste cifre subliniază faptul că există o mare disparitate între România și restul Europei în ceea ce privește investițiile în formarea continuă a angajaților.

Pentru a sprijini dezvoltarea educației pe tot parcursul vieții și a închide acest decalaj, ar trebui implementate măsuri care să încurajeze companiile să investească în formarea profesională a angajaților. De asemenea, ar trebui să se pună accent pe *educația digitală*, atât pentru tineri, cât și pentru adulți, având în vedere că abilitățile digitale sunt esențiale pentru succesul în piața muncii actuale.

În plus, guvernul ar trebui să promoveze *politici care sprijină educația continuă*, încurajând atât sectorul privat, cât și pe cel public să adopte soluții de formare accesibile și relevante pentru toți

²³ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

cetățenii. Aceste măsuri vor contribui la creșterea competenței profesionale a forței de muncă și la îmbunătățirea integrării României într-o economie bazată pe cunoaștere și inovare.

15) Educația pentru dezvoltare durabilă²⁴

Conform UNESCO, educația pentru dezvoltare durabilă este esențială pentru formarea unei societăți responsabile care înțelege impactul acțiunilor sale asupra mediului, economiei și comunității. Este un instrument cheie în promovarea unei educații etice, care ajută indivizii să reflecteze asupra propriilor alegeri și să adopte stiluri de viață sustenabile. În acest context, România a adoptat o serie de ținte strategice în domeniul educației pentru perioada 2026-2035, care se aliniază cu principiile educației pentru dezvoltare durabilă.

Țintele României până în 2030:

- *Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii:* În continuare, România trebuie să reducă procentul elevilor care abandonează școala, în special în zonele rurale și în rândul grupurilor vulnerabile. Aceasta se va realiza prin implementarea unor politici educaționale mai incluzive și prin sprijinul oferit elevilor vulnerabili, care ar putea include programe de prevenire a abandonului școlar și măsuri de consiliere pentru elevi și familiile acestora.

- *Învățământ centrat pe competențe și nevoile elevilor:* O abordare mai flexibilă a curriculumului, care să permită elevilor să aleagă mai multe materii opționale și să își definească propriile priorități de studiu, va ajuta la formarea unor tineri mai bine pregătiți pentru provocările pieței muncii. Accentul va fi pus pe dezvoltarea competențelor esențiale pentru viitor, inclusiv competențele digitale și de gândire critică.

- *Promovarea educației pentru dezvoltare durabilă:* Integrarea principiilor dezvoltării durabile în educație va deveni un obiectiv prioritar. Toți elevii vor trebui să dobândească cunoștințele necesare pentru a înțelege și promova sustenabilitatea în viața lor cotidiană, începând de la drepturile omului și până la combaterea discriminării și violenței.

- *Educația civică și valorile unei societăți durabile și pașnice:* Educația civică va include teme precum democrația, pluralismul, multiculturalismul și prevenirea violenței în școli. Acest tip de educație va ajuta tinerii să înțeleagă importanța unui comportament respectuos și responsabil în societate.

- *Modernizarea sistemului de învățământ:* România va adapta metodologiile de predare la utilizarea tehnologiilor informaționale, pentru a îmbunătăți calitatea actului educațional. Implementarea unor soluții educaționale digitale va facilita învățarea continuă și va face procesul educațional mai accesibil și mai adaptabil nevoilor elevilor.

²⁴ *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*

- *Învățământ profesional și tehnic adaptat pieței muncii:* Pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, România va organiza învățământul profesional în campusuri bine dotate și va dezvolta parteneriate cu mediul de afaceri pentru a construi un curriculum care să răspundă nevoilor economiei. Pregătirea continuă a personalului didactic va fi esențială în acest proces.
- *Formarea continuă pe tot parcursul vieții:* Extinderea accesului la educație pe tot parcursul vieții va fi un obiectiv important, cu scopul de a crește participarea la sisteme de învățământ formale și nonformale. Autoritățile locale vor fi încurajate să creeze centre comunitare de învățare permanentă, iar companiile vor fi stimulate să sprijine înrolarea angajaților în programe de formare continuă.
- *Creșterea numărului de tineri și adulți cu competențe profesionale relevante:* Creșterea competențelor profesionale va facilita integrarea tinerilor pe piața muncii și va stimula antreprenoriatul. România va pune un accent deosebit pe educația profesională, tehnică și antreprenorială, ca mijloc de creștere a oportunităților economice pentru tineri.
- *Educația financiară:* Un alt obiectiv esențial este creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor, pentru a le permite acestora să ia decizii economice informate și responsabile. Acesta va contribui la dezvoltarea unei economii mai stabile și mai sustenabile.
- *Dezvoltarea educației pentru dezvoltare durabilă în învățământul universitar:* Introducerea și consolidarea studiilor și cercetărilor în domeniul dezvoltării durabile la nivel universitar va sprijini crearea unui cadru educațional care să producă cercetători și profesioniști capabili să contribuie la dezvoltarea unei societăți durabile.

16) Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate²⁵

Egalitatea de gen reprezintă un principiu fundamental al unei societăți dezvoltate, în care fiecare individ, indiferent de sex, are aceleași drepturi, oportunități și libertăți. În România, femeile reprezintă mai mult de 51% din populație, însă, deși s-au înregistrat progrese în promovarea egalității de gen, mai există provocări majore ce trebuie abordate pentru a atinge un adevărat echilibru.

Provocările persistente sunt:

- *Preconcepțiile și stereotipurile de gen:* În multe cazuri, există percepții sociale tradiționale despre rolul femeilor, care limitează alegerile acestora în carieră, educație sau viața socială. Aceste stereotipuri pot contribui la perpetuarea inegalității între sexe.
- *Participarea femeilor la luarea deciziilor:* Deși există progrese, femeile sunt încă subreprezentate în funcțiile de conducere, în politică, economie și instituțiile publice. Este important ca femeile să

²⁵ *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*

fie implicate activ în procesul decizional, iar acest lucru necesită schimbări atât în mentalitatea publică, cât și în structurile organizaționale.

- *Disparitatea salarială*: Femeile continuă să câștige mai puțin decât bărbații pentru aceeași muncă, iar această problemă rămâne persistentă în multe sectoare economice. Reducerea acestui decalaj este esențială pentru a atinge un tratament echitabil pe piața muncii.

- *Violența împotriva femeilor*: Violența domestică și abuzurile împotriva femeilor rămân o problemă gravă, atât în sectorul privat, cât și în sfera publică. Multe femei nu au acces adecvat la protecție sau resurse pentru a ieși din relațiile abuzive.

Obiectivele Strategiei naționale în ceea ce privește egalitatea de gen, sunt:

- *Prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor*: Este necesar un cadru legislativ mai puternic și o mai bună implementare a acestuia pentru a proteja victimele violenței. De asemenea, trebuie să existe politici educaționale care să combată mentalitățile care favorizează violența, precum și servicii de sprijin pentru victimele abuzului.
- *Asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor la luarea deciziilor*: Implementarea de măsuri care să garanteze un număr semnificativ de femei în funcțiile de conducere la toate nivelurile: politice, economice, publice. Acest lucru poate include cote de gen pentru reprezentarea femeilor în consiliile de administrație, parlamente, guverne și alte instituții de putere.
- *Egalitatea de șanse în ocuparea posturilor de conducere*: Crearea de programe de mentorat și susținere a femeilor care doresc să ocupe poziții de conducere. De asemenea, ar trebui să existe inițiative de formare profesională care să sprijine dezvoltarea abilităților necesare femeilor pentru a accede la funcții de decizie.
- *Combaterea disparității salariale între bărbați și femei*: Aplicarea unor politici care să asigure transparența salarială și să penalizeze practici salariale inechitabile. De asemenea, implementarea unor mecanisme de monitorizare care să permită urmărirea diferențelor salariale pe sectoare economice și pe diverse funcții.
- *Sprijinirea femeilor în carieră și în educație*: Crearea unor politici care să sprijine echilibrul între viața profesională și cea personală a femeilor, prin măsuri precum creșterea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și crearea unui cadru favorabil carierei femeilor. Promovarea educației pentru femei și fete în domenii care sunt subreprezentate de obicei de femei, cum ar fi științele, tehnologia, ingineria și matematicile.

17) Disparitatea salarială²⁶

Conform datelor Eurostat din 2016, România a avut una dintre cele mai bune performanțe în Uniunea Europeană în ceea ce privește diferențele salariale între femei și bărbați. Diferența salarială medie în Uniunea Europeană era de 16%, în timp ce în România acest decalaj a fost de doar 5,2%, cu un raport de 1 euro câștigat de un bărbat la 94,8 cenți câștigați de o femeie, comparativ cu media europeană de 83,8 cenți.

Aceste statistici reflectă un progres semnificativ al României în domeniul egalității salariale. Totuși, este important de menționat că aceste date se referă la o perioadă anume, iar diferențele salariale pot varia în funcție de sectorul de activitate, regiune sau nivelul de educație. De asemenea, sunt încă domenii în care femeile sunt subreprezentate, cum ar fi în conducerea companiilor sau în profesii tehnice, ceea ce poate contribui la o diferență salarială mai mare în anumite sectoare.

Provocările persistente sunt:

- *Diferențele de salariu în funcție de sector și profesie:* În anumite industrii, cum ar fi tehnologia sau ingineria, femeile sunt subreprezentate și, prin urmare, câștigurile pot fi mai mici comparativ cu bărbații. În schimb, femeile sunt mai numeroase în profesii din educație, sănătate și servicii sociale, domenii care, de obicei, sunt mai puțin plătite.
- *Accesul la funcții de conducere:* Chiar și cu un decalaj salarial mic la nivel general, femeile sunt mai puțin reprezentate în pozițiile de conducere și în topul ierarhiilor economice, iar acest lucru poate contribui la inegalitățile salariale în anumite domenii.
- *Discriminarea indirectă:* În ciuda progreselor legislative, femeile pot fi afectate de discriminarea indirectă, cum ar fi diferențele în modurile de evaluare a muncii sau a performanței, care pot favoriza implicit bărbații.

Măsurile pe care România le are în vedere pentru reducerea disparității salariale, sunt:

- *Transparența salarială:* Introducerea unor măsuri care să garanteze transparența salariilor, astfel încât să se elimine discrepanțele între remunerațiile femeilor și bărbaților pentru același tip de muncă.
- *Promovarea educației și formării profesionale:* Sprijinirea femeilor în a accesa domenii cu salarii mai mari prin programe educaționale și de formare în sectoare mai bine plătite, cum ar fi tehnologia și științele.

²⁶ *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

- *Cotele de gen în conducere*: Impunerea unor cote pentru ca femeile să fie mai bine reprezentate în pozițiile de conducere și în consiliile de administrație ale companiilor.
- *Politici de conciliere între viața profesională și personală*: Măsuri care să sprijine echilibrul între muncă și viața personală, prin flexibilizarea programului de lucru, crearea unor facilități pentru îngrijirea copiilor și susținerea femeilor în menținerea carierei profesionale după concediul de maternitate.
- *Monitorizarea și implementarea legislației de egalitate de gen*: Asigurarea unei monitorizări mai stricte a legilor care interzic discriminarea salarială, prin instituirea unor autorități de control și sancțiuni eficiente pentru nerespectarea acestora.

18) Violența împotriva femeilor²⁷

Violența împotriva femeilor reprezintă o problemă majoră de sănătate publică și de drepturile omului, cu implicații adânci asupra siguranței, bunăstării și libertății femeilor. În România, datele disponibile arată o realitate alarmantă, cu un număr semnificativ de femei care sunt victime ale violenței fizice, sexuale și psihologice.

Conform unui raport al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) din 2014, 30% dintre femeile din România, cu vârsta de peste 15 ani, au fost victime ale violenței fizice și/sau sexuale. Dintre acestea, doar 23% au raportat agresiunile, ceea ce indică o mare reticență în a căuta ajutor din cauza stigmatizării sau a fricii de represalii. De asemenea, 32% dintre femei au fost hărțuite sexual, ceea ce subliniază un fenomen larg răspândit în societate.

În același an, datele Inspectoratului General al Poliției Române arată un număr alarmant de 28.204 cazuri de violență, dintre care 84,67% dintre victime au fost femei. Violența domestică reprezenta majoritatea cazurilor de violență, cu 83,56% dintre victime fiind femei. În fiecare an, aproximativ 200 de femei sunt ucise în urma violenței din partea foștilor sau actualilor parteneri, ceea ce subliniază gravitatea fenomenului.

Factori care contribuie la perpetuarea violenței împotriva femeilor, sunt:

- *Normalizarea violenței*: În multe culturi, inclusiv în România, există încă o percepție acceptabilă a violenței domestice, ceea ce poate duce la subestimarea gravității acesteia și la o reticență în a o denunța.
- *Lipsa educației și conștientizării*: Majoritatea femeilor care sunt victime ale violenței nu sunt conștiente de drepturile lor legale și de resursele disponibile pentru a le proteja.

²⁷ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

- *Frica de represalii*: Femeile care sunt victime ale violenței în familie se tem adesea de represalii din partea agresorilor, inclusiv pierderea locuinței, a copiilor sau a independenței financiare.

- *Sisteme de sprijin insuficiente*: Deși există legi care protejează victimele violenței domestice, implementarea și accesul la servicii de sprijin sunt încă insuficiente în multe zone, în special în mediul rural.

Măsurile pe care România le are în vedere pentru combaterea violenței împotriva femeilor, sunt:

→ *Creșterea conștientizării și educației publice*: Campaniile de educare pentru a descuraja violența domestică și pentru a promova egalitatea de gen pot ajuta la schimbarea atitudinilor și la reducerea acceptării acestui comportament.

→ *Îmbunătățirea accesului la servicii de sprijin*: Crearea unui sistem integrat de servicii care să includă adăposturi, consiliere psihologică, asistență juridică și sprijin economic pentru femeile victime ale violenței.

→ *Formarea profesională a autorităților*: Polițiștii, procurorii, judecătorii și alte autorități implicate trebuie să fie instruiți corespunzător pentru a răspunde în mod eficient și sensibil la cazurile de violență împotriva femeilor.

→ *Legislație mai eficientă și aplicarea strictă a legii*: Deși România are legi care protejează victimele violenței domestice, este important să se asigure o aplicare mai riguroasă a acestora. Aceasta include impunerea unor măsuri de protecție mai eficiente și sancționarea agresorilor.

→ *Sprijinul comunității și al organizațiilor neguvernamentale*: Crearea unui cadru mai favorabil în care organizațiile neguvernamentale care luptă împotriva violenței să poată să ofere sprijin și asistență victimelor.

→ *Promovarea autonomiei economice a femeilor*: Încurajarea femeilor să dobândească abilități economice și profesionale pentru a deveni independente financiar, ceea ce poate reduce riscul ca ele să rămână în relații abuzive din cauza dependenței economice.

Violența împotriva femeilor este o formă gravă de încălcare a drepturilor omului și necesită o abordare coerentă și integrată din partea guvernelor, organizațiilor și comunității pentru a proteja victimele și a preveni acest fenomen. Combaterea acestui fenomen este esențială pentru asigurarea unui viitor echitabil și sustenabil pentru toți cetățenii.

19) Femeile în funcții de conducere²⁸

²⁸ Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

Femeile în funcții de conducere reprezintă o zonă importantă de activitate în ceea ce privește promovarea egalității de gen și eliminarea discriminării. În România, în 2017, doar 11% dintre posturile de conducere erau ocupate de femei, comparativ cu media UE de 25,3%. Aceasta arată o disproporție semnificativă și evidențiază necesitatea unor măsuri suplimentare pentru a încuraja o reprezentare echitabilă a femeilor în poziții de conducere.

România își propune ca până în 2030 să atingă următoarele obiective pentru întărirea rolului femeilor în societate:

- *Reducerea disparității salariale* și continuarea progreselor în combaterea violenței de gen.
- *Accesul echitabil al femeilor la posturi de conducere* în toate domeniile: politică, economie și viața publică, prin implementarea unor măsuri menite să asigure condiții egale de participare.
- *Promovarea educației și sensibilizării* pentru a încuraja o mai bună împărțire a responsabilităților în familie și a sprijini carierele femeilor.
- *Monitorizarea și raportarea eficientă a cazurilor de violență domestică*, pentru a proteja victimele și a preveni acest fenomen.

În concluzie, România are un cadru legislativ și instituțional important pentru promovarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor în societate, dar continuarea implementării măsurilor și atingerea obiectivelor propuse până în 2030 este esențială pentru o dezvoltare sustenabilă și echitabilă.

20) Promovarea unei creșteri economice susținute, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți²⁹

Promovarea unei creșteri economice sustenabile și a ocupării depline și productive a forței de muncă sunt obiective esențiale pentru dezvoltarea economică a României, cu un accent pe crearea de locuri de muncă decente și sprijinirea antreprenoriatului și a micilor afaceri.

În vederea îmbunătățirii ocupării forței de muncă și asigurării unui cadru economic favorabil dezvoltării, România își propune următoarele obiective până în 2030:

- *Promovarea unor politici de dezvoltare orientate spre activități productive:*
 - Aceste politici trebuie să sprijine *crearea de locuri de muncă decente*, prin susținerea antreprenoriatului și stimularea *inovației și creativității*.
 - *Start-up-urile și întreprinderile micro, mici și mijlocii (IMM-uri)* vor juca un rol crucial în generarea de locuri de muncă și creșterea economică, iar accesul acestora la servicii financiare va fi esențial pentru dezvoltare.

²⁹ *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*

- Încurajarea *formalizării* afacerilor va contribui la o economie mai transparentă și mai sustenabilă.
- *Formare profesională și educație corelată cu cerințele pieței muncii:*
 - *Programele de formare profesională* vor fi esențiale pentru integrarea eficientă a tinerilor și a grupurilor vulnerabile pe piața muncii. Aceste programe vor trebui să fie bine aliniate cu cerințele pieței muncii și să fie finanțate prin fonduri UE pentru a asigura accesul la educație și formare continuă.
 - *Accentul pe grupurile vulnerabile*, cum ar fi tinerii și persoanele din medii defavorizate, va contribui la reducerea inegalităților economice și va sprijini integrarea acestora în sectorul economic activ.

21) Promovarea unor societăți pașnice și incluzive³⁰

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive este o componentă esențială a unei dezvoltări durabile, echitabile și democratice. Strategia națională a României, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD 16), urmărește consolidarea păcii sociale, protejarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și eliminarea tuturor formelor de violență și discriminare.

Direcții strategice:

- *Dezvoltarea capitalului social*
 - Consolidarea relațiilor comunitare și a coeziunii sociale prin implicarea cetățenilor în procesele decizionale locale și naționale;
 - Susținerea inițiativelor civice, a voluntariatului și a parteneriatelor între autorități și societatea civilă;
 - Promovarea valorilor democratice, participării active și responsabilității sociale.
- *Promovarea toleranței și a dialogului intercultural*
 - Combaterea discriminării, rasismului, xenofobiei și a discursului instigator la ură;
 - Creșterea nivelului de educație civică și a respectului pentru diversitate culturală, religioasă, etnică și de gen;
 - Implementarea de campanii de informare și educare care promovează respectul reciproc și înțelegerea.
- *Eradicarea violenței asupra copiilor*

³⁰ Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

- Întărirea sistemului de protecție a copilului și formarea personalului specializat;
- Introducerea unor mecanisme eficiente de prevenire, raportare și intervenție în cazurile de abuz, neglijență sau exploatare;
- Campanii de sensibilizare privind formele de violență (fizică, psihologică, economică) și sprijinirea victimelor.
- *Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență*
 - Implementarea de politici publice integrate pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, sociale și instituționale;
 - Dezvoltarea de instrumente de monitorizare și colectare a datelor privind violența;
 - Crearea de servicii de sprijin (centre de consiliere, linii telefonice gratuite, adăposturi).
- *Protejarea libertăților fundamentale*
 - Asigurarea libertății de exprimare, de asociere, de conștiință și a altor drepturi constituționale;
 - Consolidarea instituțiilor democratice și a statului de drept;
 - Creșterea transparenței instituțiilor publice și asigurarea accesului la informații de interes public.

Aceste măsuri contribuie direct la atingerea unei societăți mai sigure, echitabile și participative, în care drepturile fiecărui cetățean sunt respectate, iar diversitatea este valorificată ca resursă.

22) Protecția și eradicarea violenței împotriva copilului³¹

O societate pașnică începe cu o copilărie pașnică. Protecția și eradicarea violenței împotriva copilului reprezintă un pilon esențial în construirea unei societăți pașnice, durabile și incluzive. Așa cum subliniază studiile internaționale și politicile de protecție a copilului, nicio formă de violență — fizică, verbală, emoțională sau psihologică — nu este justificabilă și nici eficientă în procesul de educare.

Argumente-cheie:

- *Toleranța socială față de „violențele ușoare”* (țipete, umilire, corecții fizice minore) perpetuează un model comportamental nociv și normalizează abuzul;

³¹ *Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului "Copii protejați, România sigură" 2023-2027*

- *Studii științifice* din diverse țări au arătat fără excepție că pedepsele fizice cresc riscul de comportamente agresive la copii, dezvoltarea anxietății, depresiei și scăderea performanței școlare;
- *Pedeapsa fizică nu aduce beneficii* educaționale și limitează potențialul de dezvoltare emoțională, cognitivă și socială al copilului;
- *Violența în copilărie generează cicluri intergeneraționale de abuz*, afectând sănătatea mentală și socială a viitorilor adulți.

Țintele strategice ale României până în 2030 sunt:

- *Eradicarea tuturor formelor de violență împotriva copilului*, inclusiv cele acceptate cultural sau „justificate” tradițional;
- *Campanii naționale de conștientizare și informare* adresate părinților, cadrelor didactice și comunității privind efectele devastatoare ale violenței asupra copiilor;
- *Formarea continuă a cadrelor didactice și specialiștilor în educație și protecția copilului* privind metodele non-violente de educare și intervenție;
- *Sprrijinirea familiilor vulnerabile* prin consiliere parentală, intervenții sociale și acces la servicii de sprijin pentru prevenirea abuzului;
- *Implementarea unui sistem de raportare eficient*, accesibil și anonim pentru copiii expuși violenței;
- *Dezvoltarea unor mecanisme clare de intervenție rapidă*, prin centre de intervenție, consiliere psihologică și protecție legală;
- *Integrarea educației pentru non-violență și empatie în curriculumul școlar*, încă din ciclul primar.

Prin aceste acțiuni, România poate contribui semnificativ la *schimbarea mentalităților, reducerea suferinței și construirea unui viitor mai echitabil și mai sigur pentru fiecare copil*.

23) Scăderea demografică³²

Scăderea demografică este o problemă majoră în crearea unei societăți durabile.

³² *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Impactul negativ al scăderii demografice asupra durabilității societății românești subliniază conexiunea directă cu migrația masivă, rata scăzută a natalității și vulnerabilitatea grupurilor sociale. România se confruntă deja cu o criză demografică sistemică, accentuată de emigrarea forței de muncă, îmbătrânirea populației și scăderea fertilității.

Migrația externă masivă:

- Între 2005 și 2015, peste 3,5 milioane de români s-au stabilit în străinătate, majoritatea în state UE;
- România are a doua cea mai mare rată de emigrare din lume în perioada analizată, cu o creștere medie de 7,3% pe an, situându-se imediat după Siria;
- Fenomenul are implicații grave asupra pieței muncii, a structurii familiale și a sistemelor sociale (educație, sănătate).

Prognoze alarmante:

- Scăderea populației estimată pentru 2030: 17,639 milioane;
- Pentru 2100: 10,7 milioane — aproape o înjumătățire a populației din 2015;
- *Declinul demografic* implică o scădere a forței de muncă active, creșterea presiunii asupra sistemului de pensii și slăbirea capacității economice a țării.

Ținte și direcții strategice ale României până în 2030:

- *Combaterea abuzurilor și discriminărilor:* Aplicarea strictă a legii pentru a proteja categoriile vulnerabile și a crește siguranța socială;
- *Reforma sistemului penitenciar și de reintegrare:* Esențială pentru reducerea recidivei și incluziunea socială;
- *Elaborarea unei Strategii Naționale pentru creștere demografică:* Necesită politici integrate — susținerea natalității, sprijinirea familiilor tinere, reintegrarea românilor din diaspora;
- *Dialog și incluziune a minorităților naționale:* Recunoașterea diversității etnice ca resursă de dezvoltare;
- *Combaterea violenței și traficului de persoane:* Consolidarea mecanismelor de prevenție, intervenție și reintegrare a victimelor;
- *Susținerea familiilor cu copii și politicilor de reconciliere muncă-viață personală:* Infrastructură de îngrijire, concedii parentale flexibile, servicii sociale accesibile.

6.2.2 Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei³³

La nivel național există o serie de strategii sectoriale care se adresează grupurilor vulnerabile, persoanelor care au nevoie de protecție, de sprijin social și de respectarea drepturilor. În elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale, ne îndreptăm atenția cu prioritate către o strategie care se adresează prin obiectivele sale tuturor grupurilor vulnerabile, și anume: Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027. Aceasta reflectă progresele obținute prin implementarea strategiei anterioare în domeniu, Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020, contribuie la îmbunătățirea aspectelor deficitare încă persistente și marchează un moment de cotitură în gândirea strategică națională, promovând un nou model de guvernanță în domeniu bazat pe intensificarea *solidarității, a cooperării constructive și a responsabilității comune* a tuturor actorilor angajați în demersul de asigurare a coeziunii și progresului social; pentru care colaborarea public-privat reprezintă un element-cheie.

Strategia este adaptată cadrului de referință european și internațional. Aceasta este în acord cu obiectivele Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU (transpusă în Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030), aliniindu-se deopotrivă principiilor și drepturilor înscrise în Pilonul european al drepturilor sociale care vizează egalitatea de șanse și accesul pe piața forței de muncă, condiții de muncă echitabile, protecție și incluziune socială.

Obiectivul general al strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei este *reducerea cu cel puțin 7%, față de anul 2020, a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027*. Această țintă este esențială pentru accesarea fondurilor europene aferente cadrului financiar multianual 2021–2027.

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2022-2027 vizează persoanele sărace și cele aflate în risc de excluziune socială, inclusiv cele care se confruntă cu situații tranzitorii de sărăcie sau excluziune socială din cauza unor circumstanțe neprevăzute. De asemenea, sunt incluse comunitățile dezavantajate și marginalizate.

Obiective strategice

- *Asigurarea unui trai decent pentru toți*, prin prevenirea transformării situațiilor temporare de sărăcie în probleme structurale.
- *Investiții sociale*, intervenții directe asupra cauzelor care perpetuează sărăcia intergenerațională.
- *Modernizarea sistemului de protecție socială*, pentru a răspunde eficient nevoilor actuale și viitoare ale populației.

³³ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

- Îmbunătățirea capacității administrative, pentru o coordonare eficientă a măsurilor de incluziune socială.

Măsuri și direcții de acțiune:

- *Combaterea sărăciei*, prin măsuri integrate care includ accesul la educație, sănătate, locuire și ocupare.

- *Dreptul la asistență socială*: asigurarea unui sistem de protecție socială adecvat și accesibil.

- *Accesul la servicii publice*: îmbunătățirea calității și disponibilității serviciilor de interes public general.

- *Participarea socială și economică a grupurilor vulnerabile*, prin măsuri care promovează egalitatea de șanse și respectarea drepturilor omului.

- *Redresare și reziliență* – adaptarea sistemului de servicii sociale în contextul pandemiei COVID-19 și al altor situații speciale

6.3 Context regional

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035 la nivelul comunei I. L. Caragiale a avut în vedere și orientările stabilite prin **Planul de Dezvoltare Regională 2021–2027 al Regiunii Sud-Muntenia**³⁴, document strategic care fundamentează direcțiile de dezvoltare economică și socială ale regiunii. Regiunea Sud-Muntenia este alcătuită din șapte județe – Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman – și reprezintă una dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale României.

Planul de Dezvoltare Regională evidențiază faptul că regiunea Sud-Muntenia se confruntă cu o serie de provocări socio-economice, caracteristice regiunilor mai puțin dezvoltate din Uniunea Europeană, în special în ceea ce privește disparitățile teritoriale, nivelul de dezvoltare diferit între mediul urban și mediul rural, precum și accesul inegal al populației la servicii publice de bază. În acest context, documentul strategic regional promovează politici și intervenții orientate către dezvoltarea durabilă a comunităților, creșterea calității vieții populației și reducerea disparităților sociale și teritoriale existente la nivel regional.

De asemenea, Planul de Dezvoltare Regională subliniază necesitatea dezvoltării unor intervenții integrate care să sprijine consolidarea infrastructurii sociale, îmbunătățirea accesului la servicii sociale și dezvoltarea unor mecanisme de sprijin pentru categoriile vulnerabile ale populației. În mod deosebit, documentul evidențiază importanța implicării autorităților publice locale în

³⁴ <https://www.adrmuntenia.ro/pdr-20212027/static/1315>

dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale, în special în comunitățile rurale, unde accesul la astfel de servicii este adesea limitat.

În concordanță cu aceste orientări, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035 a comunei I. L. Caragiale urmărește corelarea obiectivelor și măsurilor propuse la nivel local cu direcțiile generale de dezvoltare stabilite la nivel regional, contribuind astfel la dezvoltarea unui sistem local de servicii sociale adaptat nevoilor comunității și la creșterea gradului de incluziune socială în rândul populației.

6.4 Context județean

La nivelul județului Dâmbovița există documente de planificare strategică care stabilesc direcțiile generale de dezvoltare ale județului pentru perioada următoare. În acest sens, un document relevant îl reprezintă **Strategia de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița pentru perioada 2021–2027³⁵**, care definește orientările și prioritățile de dezvoltare ale județului în diferite domenii de interes public, inclusiv în ceea ce privește îmbunătățirea calității vieții populației și dezvoltarea serviciilor destinate comunităților locale.

În procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035 la nivelul comunei I. L. Caragiale, au fost avute în vedere direcțiile generale de dezvoltare promovate la nivelul județului Dâmbovița, în special cele care vizează consolidarea serviciilor publice de interes local, sprijinirea grupurilor vulnerabile și dezvoltarea infrastructurii sociale în comunități. Aceste orientări evidențiază importanța dezvoltării unor servicii sociale accesibile și adaptate nevoilor populației, precum și necesitatea implicării autorităților publice locale în identificarea și implementarea unor măsuri adecvate pentru prevenirea și combaterea sărăciei și excluziunii sociale.

Totodată, documentele strategice elaborate la nivel județean subliniază rolul important al autorităților administrației publice locale în dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale, în special în comunitățile rurale, unde accesul la astfel de servicii este esențial pentru sprijinirea persoanelor și familiilor aflate în dificultate. În acest context, dezvoltarea serviciilor sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale reprezintă o componentă importantă a eforturilor de îmbunătățire a condițiilor de viață ale populației și de creștere a gradului de incluziune socială la nivelul comunității.

Prin urmare, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035 a comunei I. L. Caragiale a fost elaborată în concordanță cu orientările generale stabilite la nivel județean, astfel încât obiectivele și măsurile propuse la nivel local să contribuie la realizarea unei dezvoltări echilibrate și sustenabile a serviciilor sociale, adaptate nevoilor reale ale comunității.

³⁵ <https://www.cjd.ro/programe-si-strategii/strategia-de-dezvoltare-durabila-a-judetului-dambovita-2021-2027>

6.5 Context local

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035 la nivelul comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița, a avut în vedere analiza contextului socio-economic local, identificarea principalelor nevoi sociale ale populației și prioritățile de dezvoltare ale administrației publice locale. Documentul strategic urmărește creșterea calității vieții cetățenilor, prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială, precum și dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale destinate categoriilor vulnerabile din comunitate. În acest sens, strategia integrează obiective și direcții de acțiune orientate către consolidarea sistemului local de asistență socială, dezvoltarea serviciilor sociale adaptate nevoilor identificate la nivelul comunității și promovarea incluziunii sociale, în concordanță cu principiile și politicile naționale din domeniul asistenței sociale.

Prezenta strategie a fost elaborată în corelare cu documentele strategice existente la nivel local, în special cu Strategia de Dezvoltare Locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, care stabilește direcțiile generale de dezvoltare ale comunității și urmărește creșterea nivelului de trai al populației, dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea serviciilor publice și valorificarea potențialului economic și social al localității. Astfel, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale reprezintă un document sectorial complementar Strategiei de Dezvoltare Locală și contribuie la atingerea obiectivelor acesteia prin măsuri specifice de protecție socială, incluziune socială și sprijin acordat persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, dezvoltarea serviciilor sociale este influențată de o serie de factori demografici, economici și sociali, precum îmbătrânirea populației, migrația persoanelor apte de muncă către centre urbane sau în străinătate, existența persoanelor vârstnice care locuiesc singure, necesitatea sprijinirii familiilor cu copii, precum și nevoia de servicii specializate pentru persoanele cu dizabilități și alte categorii vulnerabile. Aceste aspecte impun dezvoltarea unor servicii sociale accesibile, eficiente și adaptate nevoilor reale ale comunității.

În procesul de elaborare a strategiei au fost analizate date statistice relevante, informațiile deținute de compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară, documentele de planificare existente la nivel local și județean, precum și evoluțiile socio-demografice care pot influența cererea de servicii sociale în perioada următoare. Analiza realizată evidențiază necesitatea consolidării capacității administrative în domeniul asistenței sociale, diversificării serviciilor sociale furnizate la nivel local și dezvoltării de parteneriate cu instituții publice, organizații neguvernamentale și alți furnizori de servicii sociale.

Strategia are la bază principiul conform căruia dezvoltarea comunității nu poate fi realizată exclusiv prin investiții în infrastructură, ci și prin investiții în capitalul uman și în servicii sociale capabile să răspundă provocărilor actuale și viitoare. Din această perspectivă, dezvoltarea

serviciilor sociale reprezintă o componentă esențială a dezvoltării durabile a comunei I. L. Caragiale și contribuie la crearea unei comunități incluzive, solidare și orientate către nevoile tuturor cetățenilor.

Prin implementarea măsurilor prevăzute în prezenta strategie se urmărește dezvoltarea unui sistem local de servicii sociale modern, accesibil și eficient, care să asigure intervenții integrate și personalizate pentru beneficiari, să reducă riscul de marginalizare și excluziune socială și să contribuie la creșterea gradului de bunăstare și coeziune socială la nivelul comunei I. L. Caragiale.

Capitolul VII. Programe operaționale cu impact asupra mediului social

7.1 Programul Regional Sud-Muntenia 2021–2027

Programul Regional Sud-Muntenia 2021–2027 reprezintă unul dintre principalele instrumente financiare ale politicii de coeziune a Uniunii Europene, destinat sprijinirii dezvoltării economice și sociale echilibrate la nivelul regiunii Sud-Muntenia. Programul este implementat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, în calitate de Autoritate de Management, și are ca obiectiv principal reducerea disparităților de dezvoltare între regiuni, creșterea competitivității economice și îmbunătățirea calității vieții populației.

Prin intermediul acestui program sunt finanțate investiții destinate dezvoltării infrastructurii publice, modernizării serviciilor publice și susținerii dezvoltării durabile a comunităților locale. Programul Regional Sud-Muntenia 2021–2027 sprijină implementarea unor proiecte cu impact direct asupra dezvoltării comunităților locale, inclusiv în domeniul social, contribuind la creșterea accesului populației la servicii publice de calitate și la reducerea disparităților sociale și teritoriale existente la nivel regional.

În cadrul programului sunt prevăzute intervenții care pot avea impact direct sau indirect asupra dezvoltării serviciilor sociale, prin finanțarea investițiilor în infrastructura socială și comunitară, modernizarea și dezvoltarea serviciilor publice locale, precum și prin sprijinirea proiectelor integrate de dezvoltare urbană și rurală. Printre tipurile de investiții eligibile se pot regăsi proiecte care vizează dezvoltarea sau modernizarea centrelor comunitare, a infrastructurii destinate furnizării serviciilor sociale, precum și alte tipuri de infrastructură publică menite să contribuie la creșterea calității vieții populației.

De asemenea, programul promovează abordări integrate de dezvoltare teritorială, în care investițiile în infrastructură sunt corelate cu intervenții în domenii precum educația, sănătatea, incluziunea socială, ocuparea forței de muncă și dezvoltarea comunitară. Astfel, prin implementarea proiectelor finanțate în cadrul Programului Regional Sud-Muntenia 2021–2027 se

urmărește sprijinirea comunităților locale în procesul de dezvoltare durabilă, reducerea disparităților între mediul urban și mediul rural și îmbunătățirea accesului populației la servicii publice de bază.

Pentru unitățile administrativ-teritoriale din regiune, inclusiv pentru comuna I. L. Caragiale, Programul Regional Sud-Muntenia 2021–2027 reprezintă o oportunitate importantă de finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii publice locale și pentru implementarea unor proiecte care pot contribui la creșterea nivelului de trai al populației. Prin valorificarea oportunităților oferite de acest program, autoritățile administrației publice locale pot sprijini dezvoltarea unor servicii publice moderne și accesibile, inclusiv în domeniul social, contribuind astfel la creșterea incluziunii sociale și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunității.

7.2 Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027 (POIDS)

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027 reprezintă unul dintre principalele instrumente financiare prin care România sprijină implementarea politicilor publice în domeniul incluziunii sociale, combaterii sărăciei și sprijinirii grupurilor vulnerabile. Programul este finanțat din Fondul Social European Plus (FSE+) și are ca obiectiv general promovarea unei societăți incluzive, în care toate categoriile de persoane să beneficieze de șanse egale de participare la viața economică și socială.

Prin intermediul acestui program sunt finanțate intervenții orientate către prevenirea și combaterea sărăciei, reducerea riscului de excluziune socială, îmbunătățirea accesului la servicii sociale și dezvoltarea unor mecanisme integrate de sprijin pentru persoanele și familiile aflate în dificultate. Programul urmărește, de asemenea, consolidarea capacității instituțiilor publice și a furnizorilor de servicii sociale de a răspunde în mod eficient nevoilor identificate la nivelul comunităților locale.

Programul Incluziune și Demnitate Socială sprijină dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale destinate diferitelor categorii vulnerabile, precum copii aflați în situații de risc, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane fără adăpost, familii aflate în dificultate socio-economică sau persoane aparținând altor grupuri dezavantajate. În acest sens, programul finanțează proiecte care vizează dezvoltarea serviciilor sociale comunitare, furnizarea de servicii de sprijin și consiliere pentru persoane vulnerabile, precum și implementarea unor programe integrate care combină intervențiile sociale cu măsuri din domeniul educației, ocupării forței de muncă și sănătății.

Un element important al programului îl reprezintă promovarea intervențiilor integrate la nivelul comunităților, prin implementarea unor proiecte care abordează în mod simultan mai multe dimensiuni ale excluziunii sociale. Astfel, sunt încurajate proiectele care includ servicii de asistență socială, servicii educaționale, servicii de consiliere și orientare profesională, precum și alte tipuri

de intervenții menite să sprijine integrarea socială și profesională a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

În cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială sunt finanțate, de asemenea, intervenții orientate către dezvoltarea și consolidarea serviciilor sociale comunitare, inclusiv prin înființarea sau extinderea centrelor de zi, dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice sau persoane cu dizabilități, sprijinirea serviciilor destinate copiilor și familiilor aflate în dificultate, precum și dezvoltarea unor mecanisme de sprijin pentru integrarea socială a persoanelor vulnerabile.

Programul acordă o atenție deosebită comunităților rurale și zonelor defavorizate, unde accesul la servicii sociale este adesea limitat, iar nevoile sociale sunt mai accentuate. În acest context, intervențiile finanțate prin program vizează dezvoltarea unor servicii sociale accesibile la nivelul comunităților locale, consolidarea capacității autorităților publice locale și sprijinirea inițiativelor comunitare orientate către incluziunea socială.

Pentru unitățile administrativ-teritoriale, inclusiv pentru comuna I. L. Caragiale, Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027 reprezintă o oportunitate importantă de finanțare pentru dezvoltarea serviciilor sociale și implementarea unor proiecte integrate destinate sprijinirii persoanelor vulnerabile. Prin accesarea fondurilor disponibile în cadrul acestui program, autoritățile administrației publice locale pot contribui la dezvoltarea unui sistem local de servicii sociale eficient, adaptat nevoilor comunității și orientat către prevenirea și combaterea excluziunii sociale.

Implementarea proiectelor finanțate prin Programul Incluziune și Demnitate Socială poate contribui în mod semnificativ la dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local, la creșterea gradului de incluziune socială și la îmbunătățirea calității vieții persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

7.3 Programul Educație și Ocupare 2021–2027 (PEO)

Programul Educație și Ocupare 2021–2027 reprezintă unul dintre principalele programe finanțate din Fondul Social European Plus (FSE+), având ca obiectiv general dezvoltarea capitalului uman, creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și îmbunătățirea accesului la educație și formare profesională pentru toate categoriile de populație. Programul contribuie la implementarea politicilor publice în domeniul educației, formării profesionale și ocupării forței de muncă, fiind un instrument important pentru reducerea disparităților sociale și pentru promovarea incluziunii sociale.

În cadrul acestui program sunt finanțate intervenții care vizează creșterea accesului la educație de calitate, prevenirea și reducerea abandonului școlar, dezvoltarea competențelor profesionale ale

populației și sprijinirea integrării pe piața muncii a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate. Prin aceste intervenții se urmărește dezvoltarea competențelor necesare pentru adaptarea la cerințele pieței muncii și creșterea șanselor de integrare socio-profesională a persoanelor din grupuri dezavantajate.

Programul Educație și Ocupare sprijină implementarea unor măsuri destinate copiilor, tinerilor și adulților, inclusiv celor proveniți din medii socio-economice defavorizate. Printre tipurile de intervenții finanțate se regăsesc proiecte destinate prevenirii abandonului școlar și părăsirii timpurii a sistemului educațional, programe de tip „școală după școală”, activități de sprijin educațional și consiliere pentru elevii aflați în risc de abandon școlar, precum și programe de dezvoltare a competențelor de bază și a competențelor digitale.

De asemenea, programul finanțează intervenții care vizează sprijinirea accesului pe piața muncii pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate, inclusiv pentru șomeri, persoane inactive, persoane cu nivel scăzut de calificare sau persoane care provin din comunități defavorizate. În acest sens, sunt susținute proiecte care includ servicii de informare, consiliere și orientare profesională, programe de formare profesională, stagii de practică, măsuri de sprijin pentru integrarea pe piața muncii și programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale.

Un aspect important al Programului Educație și Ocupare îl reprezintă promovarea intervențiilor integrate care combină măsuri din domeniul educației, formării profesionale și ocupării forței de muncă cu servicii de sprijin social. Astfel, programul sprijină dezvoltarea unor proiecte complexe care contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale persoanelor vulnerabile și la facilitarea integrării acestora în societate și pe piața muncii.

Programul acordă o atenție deosebită comunităților rurale și zonelor dezavantajate, unde nivelul de acces la educație și oportunități de ocupare este mai redus. În acest context, intervențiile finanțate vizează dezvoltarea serviciilor educaționale și a programelor de sprijin pentru copiii și tinerii din mediul rural, precum și implementarea unor măsuri destinate sprijinirii integrării profesionale a adulților din aceste comunități.

Pentru unitățile administrativ-teritoriale, inclusiv pentru comuna I. L. Caragiale, Programul Educație și Ocupare 2021–2027 reprezintă o oportunitate importantă pentru dezvoltarea unor proiecte destinate sprijinirii copiilor și familiilor aflate în dificultate, prevenirii abandonului școlar și creșterii gradului de ocupare a forței de muncă la nivel local. Prin valorificarea oportunităților oferite de acest program, autoritățile administrației publice locale pot contribui la dezvoltarea capitalului uman și la reducerea riscului de excluziune socială în comunitate.

Implementarea proiectelor finanțate prin Programul Educație și Ocupare poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării sociale și economice a comunităților locale, prin creșterea nivelului

de educație al populației, îmbunătățirea accesului la formare profesională și facilitarea integrării pe piața muncii a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

7.4 Programul Sănătate 2021–2027 (PS)

Programul Sănătate 2021–2027 reprezintă unul dintre principalele programe de finanțare destinate dezvoltării și modernizării sistemului de sănătate din România, fiind finanțat din fonduri europene prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul Social European Plus (FSE+). Programul are ca obiectiv general îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de calitate, creșterea eficienței sistemului de sănătate și reducerea inegalităților în ceea ce privește accesul la servicii medicale, în special pentru persoanele din grupuri vulnerabile și comunitățile defavorizate.

Prin intermediul Programului Sănătate sunt finanțate investiții în infrastructura medicală, dezvoltarea serviciilor de sănătate la nivel comunitar și consolidarea capacității instituțiilor din sistemul sanitar. Intervențiile finanțate urmăresc modernizarea unităților sanitare, dezvoltarea serviciilor medicale în comunități și îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale preventive, curative și de recuperare.

Un domeniu important sprijinit prin acest program îl reprezintă dezvoltarea serviciilor medicale și socio-medice la nivel comunitar. În acest sens, programul finanțează proiecte care vizează dezvoltarea centrelor comunitare integrate, consolidarea serviciilor de asistență medicală comunitară și implementarea unor programe de prevenție și educație pentru sănătate destinate populației. Aceste intervenții sunt deosebit de relevante pentru comunitățile rurale sau pentru zonele în care accesul la servicii medicale este limitat.

Programul Sănătate sprijină, de asemenea, dezvoltarea serviciilor medicale destinate categoriilor vulnerabile ale populației, precum persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, copii proveniți din medii defavorizate sau persoane aflate în situații de risc social. În acest context, sunt promovate intervenții integrate care combină serviciile medicale cu servicii sociale și educaționale, în vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației și a creșterii gradului de incluziune socială.

Totodată, programul contribuie la dezvoltarea capacității sistemului de sănătate de a răspunde nevoilor populației prin investiții în echipamente medicale moderne, digitalizarea serviciilor medicale, formarea personalului medical și dezvoltarea unor mecanisme de coordonare între diferitele niveluri ale sistemului de sănătate. Aceste măsuri urmăresc creșterea calității actului medical și îmbunătățirea eficienței serviciilor de sănătate furnizate populației.

Pentru unitățile administrativ-teritoriale, inclusiv pentru comuna I. L. Caragiale, Programul Sănătate 2021–2027 oferă oportunități importante pentru dezvoltarea infrastructurii medicale locale și pentru implementarea unor proiecte destinate îmbunătățirii accesului populației la

servicii medicale. În special în mediul rural, finanțările disponibile prin acest program pot sprijini dezvoltarea serviciilor medicale comunitare și a serviciilor socio-medicale integrate, contribuind astfel la creșterea calității vieții și la reducerea inegalităților în ceea ce privește starea de sănătate a populației.

Prin valorificarea oportunităților de finanțare oferite de Programul Sănătate 2021–2027, autoritățile administrației publice locale pot contribui la dezvoltarea unor servicii medicale accesibile și eficiente, adaptate nevoilor comunității, precum și la consolidarea colaborării între serviciile medicale și cele sociale, în vederea asigurării unei abordări integrate a nevoilor persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

7.5 Programul Tranziție Justă 2021–2027 (PTJ)

Programul Tranziție Justă 2021–2027 reprezintă un instrument financiar al Uniunii Europene destinat sprijinirii regiunilor afectate de tranziția către o economie verde și neutră din punct de vedere climatic. Programul este finanțat prin Fondul pentru Tranziție Justă (FTJ) și are ca obiectiv principal sprijinirea comunităților care se confruntă cu provocări economice și sociale generate de procesul de transformare economică și de reducere a activităților industriale poluante.

Programul urmărește atenuarea impactului socio-economic al tranziției energetice prin sprijinirea diversificării economice, dezvoltarea competențelor profesionale ale populației și crearea de noi oportunități de ocupare a forței de muncă. În acest context, programul finanțează proiecte care contribuie la dezvoltarea economiei locale, la stimularea investițiilor în sectoare economice sustenabile și la sprijinirea comunităților în procesul de adaptare la noile condiții economice.

Din perspectiva domeniului social, Programul Tranziție Justă sprijină implementarea unor măsuri destinate creșterii gradului de ocupare a forței de muncă și facilitării reconversiei profesionale pentru persoanele afectate de schimbările economice. Astfel, programul finanțează intervenții care vizează formarea profesională, recalificarea și dezvoltarea competențelor necesare pentru integrarea pe piața muncii în noile sectoare economice.

De asemenea, programul promovează intervenții care contribuie la dezvoltarea comunităților locale și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației. În acest sens, sunt încurajate proiectele care sprijină dezvoltarea infrastructurii locale, crearea de servicii comunitare și consolidarea capacității administrațiilor publice locale de a răspunde provocărilor sociale și economice generate de tranziția economică.

Prin implementarea proiectelor finanțate în cadrul Programului Tranziție Justă se urmărește reducerea riscului de marginalizare socială și creșterea gradului de incluziune socială în comunitățile afectate de transformările economice. Intervențiile promovate în cadrul programului

contribuie la sprijinirea persoanelor vulnerabile, la crearea de oportunități de ocupare și la dezvoltarea unor comunități locale reziliente.

Pentru autoritățile administrației publice locale, inclusiv pentru comuna I. L. Caragiale, Programul Tranziție Justă poate reprezenta o oportunitate de finanțare pentru dezvoltarea unor proiecte care contribuie la creșterea nivelului de trai al populației, la dezvoltarea economiei locale și la implementarea unor măsuri de sprijin pentru persoanele afectate de schimbările economice. În acest mod, programul poate avea un impact indirect asupra dezvoltării serviciilor sociale, prin crearea unui cadru favorabil incluziunii sociale și dezvoltării comunitare.

7.6 Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente de finanțare utilizate de România pentru implementarea reformelor și investițiilor necesare redresării economice și sociale după criza generată de pandemia COVID-19. PNRR este finanțat prin Mecanismul de Redresare și Reziliență al Uniunii Europene (MRR) și urmărește sprijinirea statelor membre în realizarea unor reforme structurale și investiții strategice menite să contribuie la dezvoltarea durabilă, la creșterea rezilienței economice și sociale și la îmbunătățirea calității serviciilor publice.

Planul Național de Redresare și Reziliență este structurat pe mai multe componente tematice, care vizează domenii precum digitalizarea, tranziția verde, modernizarea infrastructurii publice, educația, sănătatea și dezvoltarea serviciilor sociale. Prin intermediul acestor componente sunt finanțate proiecte de investiții și reforme menite să contribuie la modernizarea administrației publice, la dezvoltarea serviciilor publice și la creșterea nivelului de trai al populației.

În ceea ce privește domeniul social, PNRR include o serie de investiții și reforme orientate către dezvoltarea și consolidarea serviciilor sociale comunitare, creșterea accesului populației la servicii de îngrijire și sprijin și îmbunătățirea infrastructurii sociale. Un accent deosebit este pus pe dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități și altor categorii vulnerabile ale populației, precum și pe dezvoltarea unor servicii comunitare integrate care să combine intervențiile sociale cu cele din domeniul sănătății și educației.

Prin intermediul PNRR sunt finanțate proiecte care vizează dezvoltarea centrelor comunitare integrate, crearea și extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice, dezvoltarea infrastructurii sociale și implementarea unor programe de sprijin pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate. Aceste investiții urmăresc creșterea accesului populației la servicii sociale și socio-medicale, precum și îmbunătățirea calității vieții persoanelor care au nevoie de sprijin.

De asemenea, PNRR sprijină dezvoltarea unor servicii sociale moderne și eficiente prin promovarea digitalizării și modernizării sistemului de asistență socială, precum și prin consolidarea capacității instituțiilor publice implicate în furnizarea serviciilor sociale. În acest context, sunt încurajate proiectele care contribuie la dezvoltarea unor servicii sociale accesibile la nivelul comunităților locale și la implementarea unor mecanisme de sprijin adaptate nevoilor persoanelor vulnerabile.

Pentru unitățile administrativ-teritoriale, inclusiv pentru comuna I. L. Caragiale, Planul Național de Redresare și Reziliență reprezintă o oportunitate importantă de finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii sociale și implementarea unor proiecte destinate sprijinirii comunităților locale. În special în mediul rural, finanțările disponibile prin PNRR pot contribui la dezvoltarea serviciilor comunitare integrate, la creșterea accesului la servicii sociale și socio-medicale și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației.

Prin valorificarea oportunităților oferite de PNRR, autoritățile administrației publice locale pot sprijini dezvoltarea unor servicii sociale moderne, adaptate nevoilor comunității, contribuind astfel la creșterea gradului de incluziune socială și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

7.7 Programul Interreg Europe 2021–2027

Programul Interreg Europe 2021–2027 reprezintă un program de cooperare interregională finanțat de Uniunea Europeană, care are ca obiectiv principal îmbunătățirea eficienței politicilor publice și a programelor de dezvoltare regională prin schimbul de experiență și bune practici între autoritățile publice din diferite state europene. Programul este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și sprijină cooperarea între regiuni în vederea dezvoltării unor soluții inovatoare pentru provocările economice, sociale și de mediu cu care se confruntă comunitățile europene.

Prin intermediul Programului Interreg Europe sunt finanțate proiecte de cooperare între autorități publice, instituții publice, organizații neguvernamentale și alte entități relevante implicate în elaborarea și implementarea politicilor publice. Scopul acestor proiecte este de a facilita schimbul de experiență și transferul de bune practici în domenii precum dezvoltarea regională, inovarea, protecția mediului, dezvoltarea urbană și rurală, precum și incluziunea socială.

În ceea ce privește domeniul social, programul sprijină dezvoltarea unor politici publice mai eficiente în domeniul incluziunii sociale, combaterii sărăciei și dezvoltării serviciilor sociale la nivel local și regional. Proiectele finanțate în cadrul acestui program pot contribui la îmbunătățirea strategiilor și programelor existente, prin identificarea și adaptarea unor modele de intervenție care au fost implementate cu succes în alte regiuni ale Europei.

De asemenea, programul promovează dezvoltarea unor parteneriate între autoritățile publice locale și regionale, instituțiile publice și organizațiile societății civile, în vederea implementării unor soluții inovatoare pentru dezvoltarea comunităților locale. Aceste parteneriate contribuie la consolidarea capacității instituționale a administrațiilor publice și la îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite populației.

Pentru unitățile administrativ-teritoriale, inclusiv pentru comuna I. L. Caragiale, Programul Interreg Europe 2021–2027 poate reprezenta o oportunitate de participare la proiecte de cooperare interregională care vizează dezvoltarea comunitară și incluziunea socială. Participarea la astfel de proiecte poate contribui la îmbunătățirea politicilor publice locale și la dezvoltarea unor servicii sociale adaptate nevoilor comunității, prin valorificarea experienței și a bunelor practici existente la nivel european.

7.8 Bugetul local și bugetul de stat

Pe lângă finanțările europene, dezvoltarea și funcționarea serviciilor sociale la nivel local sunt susținute și prin alocări financiare provenite din bugetul de stat și din bugetul local al unităților administrativ-teritoriale. Aceste surse de finanțare reprezintă un element esențial pentru asigurarea funcționării continue a serviciilor sociale și pentru implementarea măsurilor prevăzute în strategiile locale de dezvoltare a serviciilor sociale.

Bugetul local al comunei reprezintă principala sursă de finanțare pentru organizarea și funcționarea serviciilor sociale aflate în responsabilitatea autorităților administrației publice locale. Prin intermediul bugetului local sunt asigurate resursele necesare pentru finanțarea activităților curente ale serviciilor sociale, pentru plata personalului de specialitate, pentru întreținerea infrastructurii sociale și pentru implementarea unor programe și măsuri de sprijin destinate persoanelor vulnerabile.

În completarea resurselor financiare provenite din bugetul local, autoritățile administrației publice locale pot beneficia și de transferuri de la bugetul de stat, acordate prin intermediul programelor naționale sau al altor mecanisme de finanțare destinate dezvoltării serviciilor sociale. Aceste alocări pot sprijini implementarea unor programe de interes național sau dezvoltarea unor servicii sociale destinate categoriilor vulnerabile ale populației.

De asemenea, finanțarea serviciilor sociale poate fi completată prin alte surse, cum ar fi parteneriatele cu organizații neguvernamentale, donațiile, sponsorizările sau alte forme de sprijin financiar acordate de instituții și organizații interesate de dezvoltarea comunității. Prin combinarea acestor surse de finanțare, autoritățile administrației publice locale pot asigura dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale, precum și îmbunătățirea calității intervențiilor sociale la nivelul comunității.

Prin utilizarea eficientă a resurselor financiare provenite din bugetul local, din bugetul de stat și din programele de finanțare europene, comuna I. L. Caragiale poate dezvolta un sistem local de servicii sociale adaptat nevoilor comunității, contribuind astfel la creșterea gradului de incluziune socială și la îmbunătățirea calității vieții populației.

Capitolul VIII - Cadrul legislativ

Prezenta Strategie de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035 este elaborată cu respectarea cadrului normativ internațional, european și național aplicabil în domeniul asistenței sociale, protecției drepturilor copilului, incluziunii sociale, egalității de șanse și protecției persoanelor vulnerabile, dintre care se menționează, în principal, următoarele acte normative:

8.1 Reglementări internaționale și europene

- ✓ Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- ✓ Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția europeană a drepturilor omului), ratificată de România prin Legea nr. 30/1994;
- ✓ Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată;
- ✓ Convenția Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, adoptată în 1979 și ratificată de România;
- ✓ Carta socială europeană revizuită, ratificată prin Legea nr. 74/1999;
- ✓ Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1;
- ✓ Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisia Europeană la 17 noiembrie 2017;
- ✓ Strategia europeană pentru drepturile persoanelor cu dizabilități 2021–2030;
- ✓ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune aplicabile fondurilor europene aferente perioadei 2021–2027;

✓ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+);

✓ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

8.2 Legislație națională primară

✓ Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social;

✓ Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2002;

✓ Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor;

✓ Legea nr. 100/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul asistenței sociale, precum și pentru completarea Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România și pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;

✓ Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

8.3 Strategii și acte normative subsecvente relevante

✓ Hotărârea Guvernului nr. 440/2022 privind aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022–2027;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 560/2022 privind aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022–2027;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 558/2021 privind aprobarea Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2021–2027 și a Planului de acțiuni aferent;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 969/2023 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023–2027;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor sociale;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 1.154/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 507/2023 pentru modificarea și completarea HG nr. 1.154/2022, act care a introdus aplicarea efectivă a noului cadru VMI și a prevăzut abrogarea vechilor norme privind venitul minim garantat și alocația pentru susținerea familiei de la 1 ianuarie 2024;

✓ Ordonanța Guvernului nr. 27/2024 privind condițiile de obținere a atestatului, procedura de atestare și statutul asistentului maternal.

8.4 Standarde minime de calitate și reglementări sectoriale relevante

✓ Ordinul nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială;

✓ Ordinul nr. 26/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip familial destinate copiilor din sistemul de protecție specială;

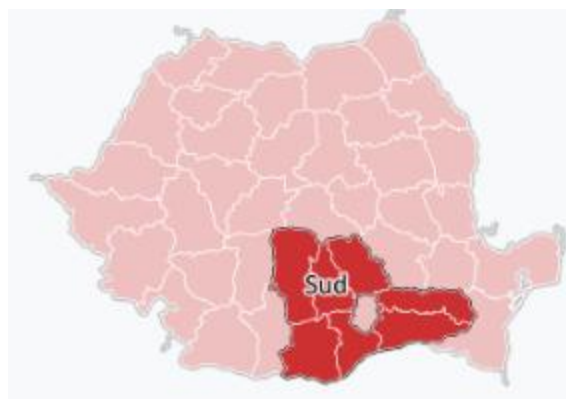
Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

- ✓ Ordinul nr. 27/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de zi destinate copiilor;
- ✓ Ordinul nr. 28/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice;
- ✓ Ordinul nr. 29/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și pentru serviciile acordate în comunitate, serviciile acordate în sistem integrat și cantinele sociale;
- ✓ Ordinul nr. 82/2019 privind aprobarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități;
- ✓ Ordinul nr. 286/2006 privind aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea Planului de servicii și a Normelor metodologice privind întocmirea Planului individualizat de protecție;
- ✓ Ordinul nr. 288/2006 privind aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului;
- ✓ Ordinul nr. 762/2007, cu modificările și completările ulterioare, privind aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap;
- ✓ Ordinul nr. 741/577/2019 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul nr. 762/1.992/2007 privind criteriile medico-psihosociale de încadrare în grad de handicap.

Capitolul IX- Profilul Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița

9.1 Localizarea regională³⁶

Comuna I. L. Caragiale este situată în județul Dâmbovița, județ care face parte din Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia, una dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale României. Regiunea Sud-Muntenia este amplasată în partea de sud-sud-est a țării și se învecinează la nord cu Regiunea Centru, la est cu Regiunea Sud-Est, la vest cu Regiunea Sud-

Vest Oltenia, iar la sud cu Bulgaria, granița naturală fiind reprezentată de fluviul Dunărea. Această poziționare geografică oferă regiunii posibilitatea dezvoltării unor importante legături de transport și comunicație la nivel național și internațional, inclusiv prin intermediul fluviului Dunărea și al accesului la Portul Constanța prin canalul Dunăre–Marea Neagră.

Regiunea Sud-Muntenia este caracterizată printr-o diversitate a formelor de relief, cuprinzând zone montane, de deal și de câmpie. Aproximativ 70,7% din suprafața regiunii este reprezentată de câmpii și lunci, 19,8% de zone de deal și 9,5% de zone montane. Județele din partea sudică a regiunii sunt caracterizate predominant de relief de câmpie. Județul Dâmbovița prezintă o diversitate a formelor de relief, incluzând zone montane, subcarpatice, de deal și de câmpie, ceea ce conferă teritoriului un potențial economic și natural variat.

Rețeaua hidrografică a Regiunii Sud-Muntenia este bine dezvoltată, fiind alcătuită din fluviul Dunărea și din principalele râuri care traversează regiunea, respectiv Olt, Argeș, Dâmbovița, Ialomița și Prahova. La nivelul județului Dâmbovița, râul Dâmbovița constituie principalul element hidrografic, contribuind la dezvoltarea localităților, a activităților economice și a ecosistemelor din teritoriu.

Din punct de vedere al resurselor naturale, regiunea dispune de resurse diversificate ale subsolului și solului. Zona de câmpie din sudul regiunii se caracterizează prin suprafețe agricole extinse. În județul Dâmbovița, terenurile agricole ocupă o pondere importantă din suprafață, în special în zona de sud a județului, contribuind la dezvoltarea activităților agricole. Aceste caracteristici favorizează dezvoltarea activităților agricole și contribuie la rolul important al regiunii în producția agricolă a țării.

³⁶ <https://www.adrmuntenia.ro/>

De asemenea, regiunea dispune de resurse importante de apă și de ecosisteme naturale variate. Suprafețele ocupate de păduri și vegetație forestieră reprezintă aproximativ 19% din suprafața regiunii, contribuind la menținerea echilibrului ecologic și la valorificarea resurselor naturale.

Regiunea Sud-Muntenia a fost creată în anul 1998 în cadrul procesului de organizare a regiunilor de dezvoltare din România și are o suprafață totală de aproximativ 34.453 km². Aceasta cuprinde șapte județe – Argeș, Prahova, Dâmbovița, Teleorman, Giurgiu, Ialomița și Călărași – și include 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu peste 2.000 de sate.

Un avantaj important al regiunii îl reprezintă poziționarea acesteia în proximitatea municipiului București, capitala României, care, deși aparține Regiunii București-Ilfov, exercită o influență semnificativă asupra dezvoltării economice și sociale a întregii zone, prin infrastructura sa economică, socială și instituțională.

În acest context regional, comuna I. L. Caragiale, situată în județul Dâmbovița, se înscrie în specificul geografic și economic al Regiunii Sud-Muntenia, caracterizată printr-o economie diversificată, cu o componentă agricolă importantă, acces la resurse naturale și proximitatea unor centre urbane relevante. Aceste caracteristici regionale influențează atât structura economică a localității, cât și nevoile sociale ale populației, constituind un element important în fundamentarea politicilor și măsurilor propuse prin Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale.

9.2 Localizarea județeană³⁷

Comuna I. L. Caragiale este situată în județul Dâmbovița, unitate administrativ-teritorială amplasată în partea de sud a României, în cadrul Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia. Județul Dâmbovița ocupă o poziție geografică favorabilă, fiind situat în zona de contact dintre Carpații Meridionali, Subcarpații Munteniei și Câmpia Română, fapt care îi conferă un relief variat și condiții naturale favorabile dezvoltării economice, sociale și teritoriale. Cu o suprafață de 4.054 km², județul reprezintă aproximativ 1,7% din suprafața țării și se numără printre județele cu o densitate ridicată a populației la nivel național.

Din punct de vedere geografic, județul Dâmbovița este delimitat la nord de județul Brașov, la est de județul Prahova, la vest de județul Argeș, la sud-est de județul Ilfov, iar la sud de județele Giurgiu și Teleorman. Această poziționare facilitează legăturile economice, sociale și administrative cu județele învecinate și cu Municipiul București, principalul centru metropolitan al țării, aflat la o distanță relativ redusă față de teritoriul județului.

³⁷ <https://pe-harta.ro/dambovita/>, <https://www.adrmuntenia.ro/judetul-dambovita/static/1446>,
<https://dambovita.insse.ro/despre-noi/despre-judetul-dambovita/>

Relieful județului se caracterizează printr-o succesiune armonioasă a principalelor forme de relief, dispuse de la nord la sud. În partea nordică se află Munții Bucegi și Munții Leaota, care ating altitudini de peste 2.000 m, cel mai înalt punct fiind Vârful Omu, cu o altitudine de 2.505 m. Spre sud, relieful coboară gradual prin zona Subcarpaților Munteniei și a dealurilor înalte, continuând cu Platforma Cândești și cu câmpiile Târgoviștei și Titu. Această diversitate geomorfologică influențează atât distribuția populației și a activităților economice, cât și accesibilitatea la servicii publice și sociale în diferitele zone ale județului.

Rețeaua hidrografică a județului este bine reprezentată și aparține în principal bazinelor hidrografice ale râurilor Ialomița și Argeș. Râul Dâmbovița, care traversează o parte importantă a teritoriului județean și care a dat numele județului, constituie unul dintre principalii afluenți ai Argeșului. De asemenea, pe teritoriul județului se regăsesc numeroase cursuri de apă, lacuri de acumulare, iazuri și heleșteie care contribuie la dezvoltarea activităților economice, agricole și turistice.

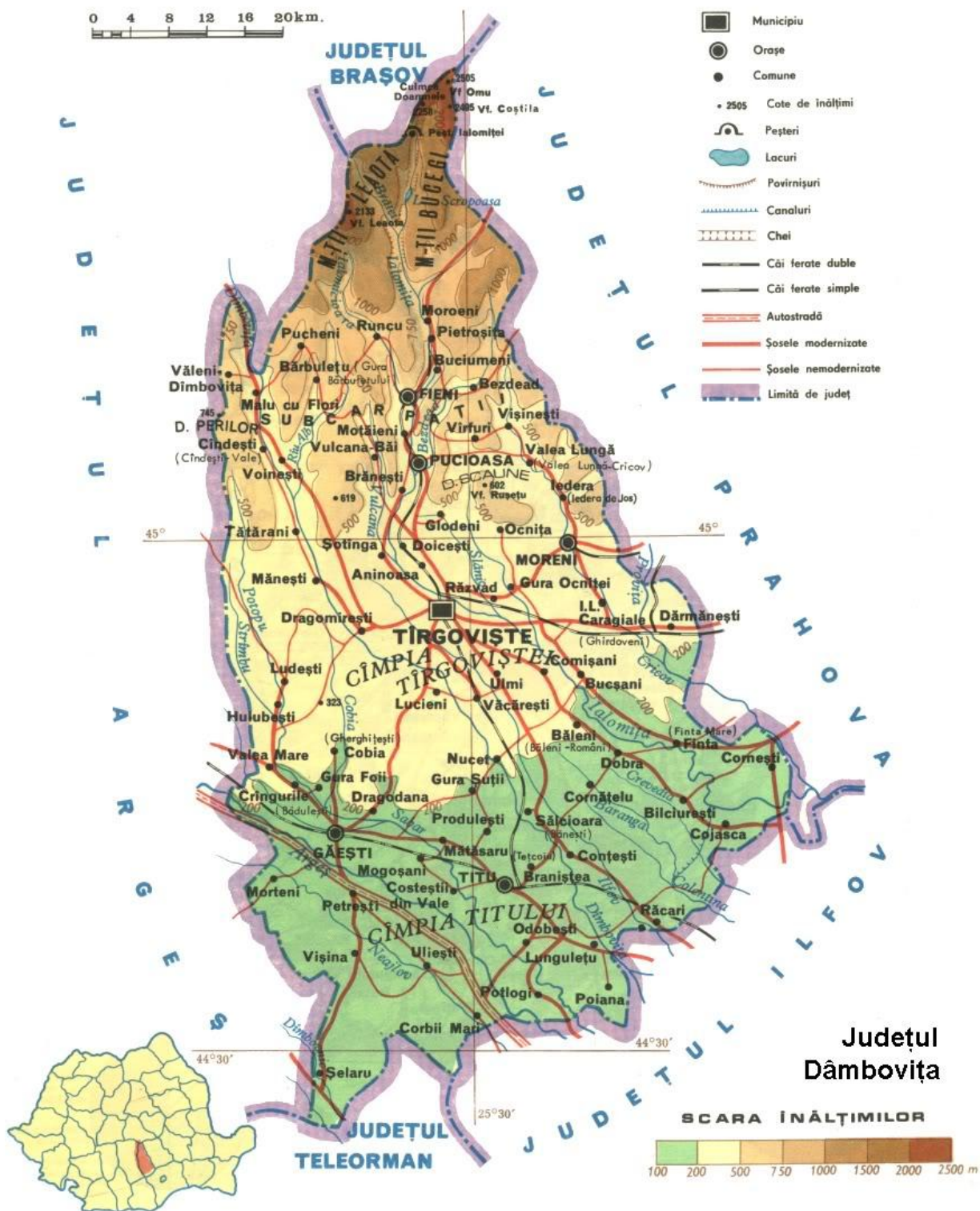
Din punct de vedere administrativ-teritorial, județul Dâmbovița este organizat în două municipii – Târgoviște și Moreni –, cinci orașe – Găești, Fieni, Pucioasa, Răcari și Titu – și 82 de comune, care cuprind peste 350 de sate. Municipiul Târgoviște, reședința județului, reprezintă principalul centru administrativ, economic, cultural, educațional și social al județului și concentrează o mare parte a instituțiilor publice de interes județean.

Poziția geografică a județului, proximitatea față de Municipiul București și accesul la importante căi de comunicație rutieră și feroviară au favorizat dezvoltarea unor relații economice și sociale intense atât la nivel regional, cât și la nivel național. Rețeaua de drumuri publice și existența nodului feroviar Titu asigură conectivitatea teritoriului județean și facilitează mobilitatea populației, accesul la servicii și desfășurarea activităților economice.

Din perspectiva dezvoltării sociale, localizarea județului Dâmbovița și structura sa administrativ-teritorială determină existența unor nevoi sociale diverse, specifice atât mediului urban, cât și mediului rural. Ponderea ridicată a populației din comune și sate, diferențele de acces la servicii și infrastructură, precum și evoluțiile demografice și economice din ultimii ani impun dezvoltarea unor politici sociale adaptate specificului local și consolidarea serviciilor sociale la nivel comunitar.

Prin urmare, localizarea județului Dâmbovița, caracteristicile sale geografice și structura administrativ-teritorială constituie elemente esențiale care influențează planificarea și dezvoltarea serviciilor sociale, fiind necesară adaptarea intervențiilor sociale la particularitățile fiecărei comunități locale și la nevoile specifice ale populației.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

9.3 Așezarea geografică³⁸

Comuna I. L. Caragiale este situată în partea de nord-est a județului Dâmbovița, în zona de contact dintre Câmpia Română și Subcarpații Munteniei, fiind încadrată din punct de vedere geografic în sectorul estic al Câmpiei Munteniei, respectiv în unitatea geomorfologică a Câmpiei Ploieștilor. Localitatea beneficiază de o poziționare favorabilă în cadrul județului, fiind amplasată într-o zonă cu acces facil către principalele centre urbane și economice din regiune.

Teritoriul administrativ al comunei se află la o altitudine medie de aproximativ 221 m față de nivelul mării, având coordonatele geografice de 44°54'40" latitudine nordică și 25°41'59" longitudine estică. Poziția geografică asigură condiții favorabile pentru dezvoltarea activităților agricole, economice și sociale, precum și pentru conectarea localității la principalele fluxuri de mobilitate din regiune.

Din punct de vedere administrativ-teritorial, comuna I. L. Caragiale aparține județului Dâmbovița și este situată la aproximativ 25 km de municipiul Târgoviște, reședința județului, la aproximativ 25 km de municipiul Ploiești, unul dintre cele mai importante centre economice ale Regiunii Sud-Muntenia, și la aproximativ 7 km de municipiul Moreni, centru urban cu rol semnificativ în dezvoltarea economică și socială a zonei.

Comuna beneficiază de o amplasare avantajoasă în raport cu Municipiul București, aflat la o distanță de aproximativ 100 km, ceea ce facilitează accesul populației la servicii specializate, instituții de interes național, oportunități de ocupare și alte resurse specifice zonei metropolitane a Capitalei. Totodată, cel mai apropiat aeroport internațional este Aeroportul Internațional „Henri Coandă” București, situat la aproximativ 80 km de localitate, asigurând conexiuni rapide cu principalele destinații naționale și internaționale.

În ceea ce privește vecinătățile administrativ-teritoriale, comuna I. L. Caragiale se învecinează la nord cu municipiul Moreni, la nord-est cu comuna Filipeștii de Pădure din județul Prahova, la est cu comuna Dărmănești, la sud-est cu comuna Vlădeni și la sud-vest cu comuna Bucșani. Această poziționare favorizează relațiile de cooperare intercomunitară și accesul populației la servicii publice, educaționale, medicale și sociale existente atât în județul Dâmbovița, cât și în județul Prahova.

Prin amplasarea sa geografică, accesibilitatea față de centrele urbane importante și poziția în proximitatea unor poli economici regionali, comuna I. L. Caragiale dispune de premise favorabile pentru dezvoltarea economică și socială, precum și pentru implementarea unor măsuri și servicii sociale care să răspundă eficient nevoilor comunității locale.

³⁸ *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*, https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_I.L._Caragiale,_Dâmbovița

9.4 Istoricul comunei I. L. Caragiale³⁹

Originile așezărilor și evoluția istorică timpurie

Istoria actualei comune I. L. Caragiale este strâns legată de evoluția vechilor așezări dezvoltate pe Valea Cricovului Dulce, un teritoriu care a oferit încă din cele mai vechi timpuri condiții favorabile locuirii umane. Amplasată într-o zonă caracterizată prin existența resurselor naturale, a terenurilor propice activităților economice tradiționale și a unor importante căi naturale de comunicație, această regiune a cunoscut o locuire continuă încă din perioada medievală.

În secolul al XVI-lea și în prima jumătate a secolului al XVII-lea, părți importante din moșia Moreni, situată pe ambele maluri ale râului Cricovul Dulce, se aflau în stăpânirea moșnenilor, a familiei Cantacuzino și a Mănăstirii Mărgineni. În a doua jumătate a secolului al XVII-lea, moșia Moreni de pe malul drept al Cricovului Dulce era deținută în principal de familia Cantacuzino, în special de Drăghici Paharnicul, devenit ulterior mare spătar, și de Udriște Paharnicul din Câmpina.

Ultimul dintre reprezentanții familiei, Udriște Paharnicul din Câmpina, a lăsat moștenire proprietățile sale fiilor Gheorghe Postelnicul și Pătrașcu. În anul 1660, Gheorghe Postelnicul și-a vândut partea de moșie, împreună cu locuitorii aflați pe aceasta, lui Drăghici Cantacuzino. Ulterior, și fratele său Pătrașcu a înstrăinat o parte din moșie aceluiași proprietar, consolidând astfel stăpânirea familiei Cantacuzino asupra unei suprafețe întinse din această zonă.

În secolul al XVIII-lea, o parte din moșia Moreni situată pe malul drept al Cricovului Dulce era stăpânită de Iorgu Starostea. În anul 1767, acesta a donat o parte din proprietate Mănăstirii Stavropoleos din București, moșia primind ulterior numele noului proprietar.

În prelungirea moșiei Moreni se afla moșia Cricoveni, atestată documentar încă din anul 1529, prin hrisovul emis la 24 noiembrie de către Moise Voievod, fiul lui Vladislav Voievod. Acest document reprezintă una dintre cele mai vechi mărturii scrise referitoare la existența satului Cricoveni și constituie un reper important pentru istoria localității.

La 1 iulie 1574, satul Cricoveni era stăpânit de Drăghici și Udriște Cantacuzino, care l-au dăruit, împreună cu locuitorii și întregul hotar, Mănăstirii Mărgineni. Actul a fost întărit ulterior prin hrisovul emis de Radu Mihnea Voievod în anul 1621 și prin documentul emis de Matei Basarab în anul 1635.

Valea Cricovului Dulce, pe teritoriul căreia se află și actuala comună I. L. Caragiale, a oferit condiții favorabile dezvoltării comunităților umane datorită existenței surselor de apă, terenurilor agricole, pășunilor și pădurilor întinse. Chiar dacă dovezile documentare păstrate sunt relativ târzii, tradițiile

³⁹ *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*

locale și cercetările istorice indică existența unor comunități stabile încă înainte de secolul al XVII-lea.

Preotul Dumitru Saghel, în lucrarea sa „Comuna Ghirdoveni, județul Prahova – o cercetare sociologică”, publicată în anul 1934, consemnează numeroase informații istorice și tradiții locale păstrate în memoria colectivă a locuitorilor. Potrivit acestuia, o parte dintre familiile care au contribuit la dezvoltarea așezărilor din zonă proveneau din comunitățile situate în regiunile deluroase învecinate și s-au stabilit treptat în valea Cricovului Dulce.

Satul Cricoveni apare menționat pe hărțile rusești din anii 1835 și 1838. Începând cu anul 1826, în toponimia locală apare și denumirea Ghirdoveni-Moreni, asociată trupului de moșie Cricoveni. Autorii Dicționarului Geografic al României apreciază că satul Ghirdoveni s-a format prin reunirea mai multor cătune și așezări mai mici, printre care Chira, Ciorănești și Ștefănoaia, denumiri care s-au păstrat în memoria locală și în documentele vremii.

Tot în această zonă se afla și satul Boboci, cu întregul său hotar, donat în anul 1571 de jupân Drăghici Vornicul și frații săi Mănăstirii Mărgineni. De asemenea, în documentele vremii este menționată și „siliștea ce se cheamă Braniștea”, consemnată într-un act din anul 1649.

Satul Mărgineni este atestat documentar încă din anul 1510, printr-un document emis de Vlad cel Tânăr, care confirma drepturile de proprietate ale lui Neagoe, fiul lui Drăghici Vornicul, asupra localităților Mărgineni și Filipești. În anul 1574, părți ale moșiei Mărgineni și ale moșiei Cricoveni se aflau în stăpânirea lui Drăghici Banul, iar în anul 1655 moșia era deja împărțită în Mărginenii de Sus și Mărginenii de Jos.

Principală ocupație a locuitorilor din această regiune a fost, timp de secole, agricultura și creșterea animalelor. Caracteristicile reliefului și prezența pădurilor întinse au limitat dezvoltarea unei agriculturi intensive, însă au favorizat creșterea bovinelor, cabalinelor, ovinelor și caprinelor. Activitățile agricole și pastorale au constituit baza existenței economice a populației și au influențat dezvoltarea socială și culturală a comunităților locale.

Resurse naturale și activități economice tradiționale pe Valea Cricovului Dulce

Locuitorii de pe Valea Cricovului Dulce au valorificat, de-a lungul timpului, nu doar resursele de suprafață, ci și bogățiile subsolului, zona fiind cunoscută pentru existența zăcămintelor de petrol și sare. Aceste resurse au influențat evoluția economică a așezărilor și au contribuit la diversificarea ocupațiilor practicate de comunitățile locale.

Prima atestare documentară referitoare la existența zăcămintelor de petrol în Țara Românească este atribuită lui Franco Sivori, secretarul domnitorului Petru Cercel, care, în anul 1583, menționa faptul că munții din Țara Românească aveau în componență o specie de bitum din care se extrăgea gudronul. Documentele istorice arată că extragerea petrolului reprezenta o ocupație cunoscută

de locuitorii aflați pe moșiile aparținând Mănăstirii Mărgineni sau în vecinătatea acestora încă din secolul al XVII-lea.

Interesul pentru exploatarea acestor resurse este confirmat și de documente ulterioare. Astfel, în anul 1763, Dumitru Lungeanu și Bucur Lungeanu au vândut, prin zapis, vistiernicului Constantin Cantacuzino, așa-numitele „fântâni de păcură” situate pe Valea Cricovului Dulce, până în apa Văii lui Dan. Acest fapt demonstrează că zăcămintele de păcură erau deja cunoscute și valorificate, chiar dacă inițial exploatarea lor se realiza în forme rudimentare.

Denumirea generică de „păcuri”, păstrată în toponimia locală, reflectă preocupările locuitorilor pentru extragerea petrolului. La început, valoarea economică a acestor resurse nu era pe deplin cunoscută, motiv pentru care se săpau puține puțuri, iar păcura era utilizată mai ales pentru ungerea carelor și pentru tratarea unor afecțiuni. Ulterior, odată cu descoperirea unor utilizări mai extinse ale „rășinii pământului”, păcura a început să fie folosită în stare brută și pentru iluminatul grădinilor din jurul conacelor boierești.

În zonele în care se extrăgea păcura, în special în partea de est și nord-est, în locuri cunoscute sub denumirile „La Sângeriș” sau „Păcurile”, sunt menționate și izvoare de apă minerală. Acestea erau cunoscute de localnici drept „ape de leac”, fiind utilizate atât pentru spălături, cât și, în anumite cazuri, pentru consum, potrivit tradițiilor locale.

Pe lângă petrol și izvoarele minerale, locuitorii zonei au valorificat și alte resurse naturale, precum nisipul extras mai ales de pe Valea Cricovului Dulce, precum și piatra utilizată în construcții. De asemenea, în zonă s-a practicat zidăria și fabricarea varului alb, datorită existenței materialelor necesare pe prundul Cricovului. Aceste activități au completat ocupațiile agricole și pastorale ale populației, contribuind la formarea unui profil economic local specific, bazat pe utilizarea resurselor naturale disponibile.

Prin urmare, istoria economică a așezărilor care formează astăzi comuna I. L. Caragiale este strâns legată de resursele naturale ale Văii Cricovului Dulce. Exploatarea păcurii, utilizarea izvoarelor minerale, extragerea nisipului și a pietrei, alături de agricultură, creșterea animalelor și meșteșugurile tradiționale, au contribuit la dezvoltarea comunităților locale și la consolidarea identității economice a zonei.

Evoluția așezărilor care formează actuala comună I. L. Caragiale

Actuala comună I. L. Caragiale este alcătuită din trei sate componente: Ghirdoveni, I. L. Caragiale și Colonia Mija. Evoluția istorică a acestor așezări este strâns legată de dezvoltarea comunităților rurale de pe Valea Cricovului Dulce, de transformările economice și sociale ale zonei și de influența exercitată de marile proprietăți funciare și de instituțiile religioase existente în regiune.

Satul Colonia Mija are o apariție relativ recentă în comparație cu celelalte așezări ale comunei. Acesta s-a dezvoltat în principal ca zonă rezidențială pentru personalul care își desfășura activitatea în cadrul fostei Uzine Mecanice Mija, unitate industrială de importanță strategică pentru economia națională. În prezent, zona continuă să reprezinte un punct important al comunei prin existența parcului industrial și a activităților economice desfășurate aici.

Satul Ghirdoveni este considerat una dintre cele mai vechi așezări ale comunei. Potrivit tradiției locale și cercetărilor istorice, vechea denumire a localității era „Ghizdaveni”, termen despre care se apreciază că avea semnificația de „frumos” sau „drăguț”. Se presupune că localitatea s-a format în jurul anului 1700 prin reunirea mai multor sate și cătune existente anterior în zonă, respectiv Răsnari, Ștefănoaia, Ciorănești și Ghira.

Dezvoltarea satului Ghirdoveni a fost favorizată de poziționarea sa într-o zonă protejată natural, înconjurată de dealuri și de întinse suprafețe împădurite. În trecut, partea de nord-est a localității era acoperită de păduri dense care făceau legătura cu domeniile familiei Cantacuzino și ale boierilor Filipești, extinzându-se până în apropierea actualului municipiu Ploiești.

Satul Cricoveni este considerat mai vechi decât Ghirdoveni, existența sa fiind atestată documentar încă din prima jumătate a secolului al XVI-lea. Denumirea localității provine de la râul Cricovul Dulce, pe malul căruia s-a dezvoltat comunitatea. Amplasarea pe malul drept al râului și poziționarea între importante centre urbane precum Târgoviște, Moreni și Ploiești au favorizat dezvoltarea sa economică și socială.

Un document de referință pentru istoria satului Cricoveni este hrisovul emis la 24 noiembrie 1529 de către Moise Voievod, fiul lui Vladislav Voievod, prin care sunt confirmate drepturile de proprietate asupra moșiei Cricoveni. Acest document reprezintă una dintre cele mai vechi atestări documentare ale localității și evidențiază importanța acesteia în cadrul organizării teritoriale a vremii.

Un alt document important este hrisovul emis în perioada 1573–1574 de Alexandru Voievod, prin care sunt reconfirmate drepturile de proprietate asupra satului Cricoveni, descris ca fiind „ocină și moșie dreaptă și bătrână”. Ulterior, în anul 1635, domnitorul Matei Basarab întărește drepturile Mănăstirii Mărgineni asupra satului Cricoveni și asupra locuitorilor săi, confirmând donațiile realizate de proprietarii anteriori.

Actualul sat I. L. Caragiale, cunoscut în trecut sub denumirea de Haimanale, este una dintre cele mai cunoscute localități ale comunei, datorită legăturii sale cu marele dramaturg Ion Luca Caragiale. Potrivit unor surse istorice, înainte de a purta denumirea de Haimanale, localitatea era cunoscută sub numele de Boboci și exista încă din ultimele decenii ale secolului al XV-lea, aflându-se în proprietatea lui Drăghici Vornicul din Mărgineni.

Evoluția satului este strâns legată de Mănăstirea Mărgineni, una dintre cele mai importante ctitorii medievale din zonă. Dezvoltarea comunității s-a realizat în jurul moșiilor aparținând mănăstirii, pe care s-au stabilit de-a lungul timpului numeroși locuitori proveniți din localitățile învecinate. În partea de nord a așezării s-au stabilit familii de țărani veniți în căutarea unor mijloace de trai, formând nucleul cartierului cunoscut sub numele de Haimanale. În partea de sud s-au dezvoltat alte comunități aflate în legătură directă cu activitățile economice desfășurate pe domeniile mănăstirești.

Evoluția acestor așezări reflectă transformările sociale, economice și culturale care au marcat Valea Cricovului Dulce de-a lungul secolelor și explică identitatea actuală a comunei I. L. Caragiale, comunitate formată prin reunirea unor localități cu rădăcini istorice profunde și cu un patrimoniu cultural deosebit.

Mănăstirea Mărgineni și biblioteca Stolnicului Constantin Cantacuzino

Istoria actualei comune I. L. Caragiale este strâns legată de existența și activitatea Mănăstirii Mărgineni, una dintre cele mai importante așezări monahale și culturale din această parte a Țării Românești. Dezvoltarea localităților de pe Valea Cricovului Dulce, organizarea economică a moșiilor și evoluția socială a comunităților locale au fost influențate timp de mai multe secole de prezența acestui important centru religios.

Potrivit tradiției locale și documentelor istorice, Mănăstirea Mărgineni a fost construită în anul 1486, fiind legată de numele lui Drăghici Stoicev, unul dintre cei mai importanți demnitari ai Țării Românești din a doua jumătate a secolului al XV-lea. Acesta a ocupat succesiv funcțiile de postelnic, spătar și vornic în Sfatul Domnesc, între anii 1471 și 1497, fiind una dintre personalitățile marcante ale vieții politice din epocă.

O legendă locală, transmisă din generație în generație, relatează faptul că domnitorul Vlad Călugărușul, aflat la vânătoare în pădurile din zonă, ar fi fost oprit de un bătrân care i-ar fi spus că acele locuri sunt sfinte. Impresionat de cele auzite, domnitorul ar fi hotărât ridicarea unei mănăstiri pe aceste meleaguri, înzestrând-o ulterior cu numeroase moșii și proprietăți.

Poziționată pe Valea Cricovului Dulce, Mănăstirea Mărgineni beneficia de o amplasare strategică deosebită. Era protejată la nord de culmi împădurite, iar în celelalte direcții era înconjurată de întinse păduri greu accesibile. Spre apus se întindeau pădurile Târgoviștei, spre răsărit pădurea Crivățului, iar spre sud vaste suprafețe împădurite care ofereau atât protecție, cât și resurse naturale importante.

Deși izolată prin cadrul natural, mănăstirea se afla în apropierea Târgoviștei, vechea reședință domnească a Țării Românești, ceea ce îi conferea o poziție privilegiată în viața politică și religioasă

a vremii. Totodată, prin trecătorile și drumurile care traversau dealurile împădurite din nord, exista posibilitatea unor legături rapide cu Transilvania.

Importanța și frumusețea Mănăstirii Mărgineni sunt descrise în mod remarcabil de diaconul sirian Paul de Alep, care a vizitat-o în anul 1654. Acesta prezintă un ansamblu monahal impresionant, format din mai multe biserici, chilii și construcții auxiliare, toate realizate cu o deosebită grijă artistică și arhitecturală.

Potrivit relatărilor sale, biserica principală era prevăzută cu o turlă înaltă acoperită cu tablă și cu trei altare, fiecare având propria cupolă. În fața intrării se afla un pavilion circular cu arcade, în centrul căruia funcționa un bazin cu jocuri de apă alimentat printr-un sistem ingenios de aducțiune. Pereții erau împodobiți cu picturi și fresce aurite, iar catapeteasma și mobilierul bisericesc impresionau prin bogăția ornamentelor și calitatea execuției artistice.

Pe lângă biserica principală, ansamblul mai cuprindea încă două biserici, una dintre acestea fiind amplasată în apropierea chiliilor. Toate edificiile erau decorate cu picturi religioase valoroase, reprezentând scene biblice și teme morale, dintre care se remarcă impresionanta reprezentare a Judecării de Apoi.

De-a lungul timpului, Mănăstirea Mărgineni a devenit nu doar un important centru religios, ci și unul dintre cele mai însemnate centre culturale ale Țării Românești. Aici a fost adăpostită celebra bibliotecă a Stolnicului Constantin Cantacuzino, considerată una dintre cele mai importante biblioteci umaniste din sud-estul Europei în secolele XVII-XVIII.

Stolnicul Constantin Cantacuzino, reprezentant de seamă al umanismului românesc, provenea din prestigioasa familie Cantacuzino și a beneficiat de o educație excepțională pentru vremea sa. După studiile efectuate la Adrianopol și Constantinopol, și-a continuat pregătirea la renumita Universitate din Padova, unul dintre cele mai prestigioase centre academice europene ale epocii.

Încă din perioada studiilor, Constantin Cantacuzino a manifestat un interes deosebit pentru cultură și cunoaștere, achiziționând numeroase lucrări de istorie, filozofie, teologie, literatură și științe. Printre volumele aflate în colecția sa se numărau operele lui Homer, Virgiliu, Horațiu, Terențiu și ale altor autori clasici ai Antichității.

Biblioteca de la Mărgineni s-a dezvoltat pe baza colecției moștenite de la tatăl său, Postelnicul Constantin Cantacuzino, fiind completată permanent cu noi achiziții realizate din țară și din străinătate. Fondul documentar cuprindea manuscrise, cărți tipărite, lucrări teologice, istorice, filozofice și științifice, precum și numeroase publicații occidentale de mare valoare.

O caracteristică remarcabilă a bibliotecii era organizarea sa modernă pentru epocă. Cărțile erau inventariate și clasificate pe domenii, fiecare volum purtând însemne specifice și indicii de

identificare. Biblioteca era structurată pe categorii tematice, incluzând lucrări științifice, istorice, umaniste, filozofice și teologice.

Un rol important în organizarea și dezvoltarea bibliotecii l-a avut Nicolae de Porta, secretar diplomatic la Curtea lui Constantin Brâncoveanu și apropiat colaborator al Stolnicului. Acesta a contribuit la sistematizarea colecției și la introducerea unor metode moderne de evidență și clasificare.

După moartea tragică a Stolnicului Constantin Cantacuzino, biblioteca a fost dispersată treptat. O parte dintre volume au ajuns în colecții particulare și biblioteci din străinătate, iar alte exemplare au fost preluate de Nicolae Mavrocordat. Cu toate acestea, numeroase cărți purtând ex-librisul Stolnicului au fost identificate ulterior în Biblioteca Academiei Române și în alte instituții culturale din țară și din străinătate.

În anul 1838, puternicul cutremur care a afectat Țara Românească a provocat distrugeri importante și Mănăstirii Mărgineni. Ulterior, pe locul vechiului complex monahal a fost construită, în perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza, închisoarea Mărgineni. În prezent, pe amplasamentul respectiv funcționează Penitenciarul Mărgineni, una dintre cele mai cunoscute unități penitenciare din România.

Prin rolul său religios, cultural și educativ, Mănăstirea Mărgineni a reprezentat timp de mai multe secole un veritabil centru de spiritualitate și cultură pentru întreaga zonă a Văii Cricovului Dulce, contribuind semnificativ la dezvoltarea comunităților care alcătuiesc astăzi comuna I. L. Caragiale și la formarea identității istorice și culturale a acesteia.

Istoria învățământului în localitate

Dezvoltarea învățământului pe teritoriul actualei comune I. L. Caragiale este strâns legată de procesul de modernizare a societății românești din prima jumătate a secolului al XIX-lea și de aplicarea prevederilor Regulamentului Organic, care a creat cadrul necesar organizării învățământului public în mediul rural.

Comparativ cu centrele urbane, unde procesul de organizare a învățământului a cunoscut o dezvoltare mai rapidă, înființarea școlilor sătești s-a realizat treptat, în funcție de posibilitățile economice și administrative ale comunităților locale. Cu toate acestea, zona actualei comune I. L. Caragiale s-a numărat printre localitățile în care preocuparea pentru educație s-a manifestat relativ timpuriu.

Documentele vremii arată că, în perioada 3 decembrie 1835 – 14 februarie 1836, în județul Prahova funcționau un număr de unsprezece școli susținute de mănăstiri, moșneni și proprietari locali. Dintre acestea, șase își desfășurau activitatea în localitățile Băicoi, Călinești, Mărgineni, Stolniceni, Cricoveni și Dărmănești. Existența unei școli în satul Cricoveni demonstrează

preocuparea timpurie a comunității locale pentru educația copiilor și pentru formarea generațiilor tinere.

Școala din Cricoveni se număra printre instituțiile de învățământ care își desfășurau activitatea în clădiri special destinate procesului educațional, aspect deosebit de important pentru acea perioadă. La această școală învățau nu doar copiii din Cricoveni, ci și elevi proveniți din partea de nord a actualului sat Ghirdoveni, ceea ce evidențiază rolul regional pe care instituția îl avea în cadrul comunităților învecinate.

Primele informații documentare referitoare la cadrele didactice din zonă datează din anul 1842, când este menționat învățătorul Tudor Popescu. Acesta apare nominalizat și în anul 1844 în jurisdicția Școlii Normale din Ploiești, instituție care coordona activitatea didactică din această parte a țării și contribuia la pregătirea și supravegherea personalului didactic.

Un document deosebit de relevant pentru nivelul educației din localitate îl constituie raportul întocmit la 19 februarie 1842 de către profesorul Școlii Normale din Ploiești, în urma inspecției efectuate în mai multe școli din județ, printre care și cea din Ghirdoveni. Acesta aprecia pozitiv activitatea desfășurată, menționând că este mulțumit de „înaintarea tinerilor români și țigani la citire și începuturi în aritmetică”, fapt care reflectă preocuparea pentru alfabetizare și pentru dezvoltarea competențelor de bază în rândul copiilor din comunitate.

În anul 1861 este consemnat în documentele vremii învățătorul Tache Anastase, care desfășura activități didactice atât pentru elevii din Ghirdoveni, cât și pentru cei din Cricoveni. Activitatea sa reprezintă o dovadă a consolidării sistemului educațional local și a eforturilor depuse pentru extinderea accesului la educație în mediul rural.

De-a lungul timpului, numeroși dascăli și directori au contribuit la dezvoltarea învățământului local și la formarea generațiilor de elevi din comunitate. Printre personalitățile care și-au desfășurat activitatea în cadrul școlilor din localitate se numără Tudor Popescu, Tache Anastase, Chiriță Nicolescu, Alexandru Alexandrescu, Paul Dumitrescu, Bogdan Cristofor, Nicolae Haroș, Z. Petre Popescu, Maria Gheorghe și Maria Enache. Prin activitatea lor pedagogică, aceștia au avut o contribuție importantă la dezvoltarea educației și la creșterea nivelului de instruire al populației locale.

Evoluția învățământului în localitate reflectă transformările sociale și culturale care au avut loc în comunitate de-a lungul ultimelor două secole. Școala a reprezentat nu doar un spațiu de transmitere a cunoștințelor, ci și un important factor de dezvoltare comunitară, de promovare a valorilor culturale și de consolidare a identității locale.

Dezvoltarea sistemului educațional a contribuit în mod semnificativ la formarea resursei umane locale, la creșterea gradului de alfabetizare și la îmbunătățirea nivelului de trai al populației. În

același timp, existența instituțiilor de învățământ a favorizat integrarea comunității în procesele de modernizare ale societății românești și a creat premisele dezvoltării economice și sociale ulterioare.

Astăzi, tradiția educațională construită de-a lungul generațiilor reprezintă un element important al identității comunei I. L. Caragiale și constituie fundamentul dezvoltării viitoare a comunității, în concordanță cu obiectivele de creștere a nivelului de educație, incluziune socială și dezvoltare durabilă.

Aspecte privind viața politică și socială în perioada interbelică

Perioada interbelică a reprezentat o etapă importantă în evoluția economică, socială și politică a localităților care formează în prezent comuna I. L. Caragiale. Dezvoltarea accelerată a exploatărilor petroliere din zona Moreni a influențat profund structura socio-economică a comunităților învecinate, determinând apariția unei clase muncitorești numeroase și favorizând dezvoltarea diferitelor curente și organizații politice specifice perioadei.

În primele decenii ale secolului al XX-lea, municipiul Moreni s-a afirmat ca unul dintre cele mai importante centre ale industriei petroliere din România. Dezvoltarea exploatărilor petroliere a atras un număr semnificativ de lucrători proveniți atât din localitățile învecinate, cât și din alte regiuni ale țării. Mulți dintre aceștia proveneau din familii de agricultori care, în contextul transformărilor economice ale vremii, și-au orientat activitatea către sectorul industrial.

Condițiile de muncă specifice începutului de secol XX, programul de lucru prelungit, nivelul redus al protecției sociale și riscurile asociate activităților din industria extractivă au determinat apariția unor forme de organizare profesională și sindicală. În acest context, în luna martie a anului 1913, aproximativ 500 de muncitori de la Schela Bana-Moreni au declanșat o acțiune revendicativă prin care solicitau îmbunătățirea condițiilor de muncă și protejarea drepturilor profesionale.

După încheierea Primului Război Mondial, în zona Moreni s-au constituit diferite organizații sindicale și structuri politice care reprezentau interesele muncitorilor din industria petrolieră. În anul 1919 a fost înființată o secțiune socialistă care a desfășurat activități și în localitățile rurale din împrejurimi, inclusiv în comunitățile de pe teritoriul actualei comune I. L. Caragiale. În perioada următoare, numărul persoanelor implicate în astfel de organizații a crescut semnificativ, pe fondul dezvoltării industriale a regiunii.

Tot în perioada interbelică, în județul Dâmbovița și în zona Moreni au fost prezente și alte curente politice specifice contextului european al epocii. Documentele istorice consemnează existența unor structuri locale ale Mișcării Legionare, care și-au desfășurat activitatea în mai multe localități ale județului, inclusiv în Ghirdoveni și în localitatea cunoscută la acea vreme sub denumirea de Vornicu Mărgineanu, actualul sat I. L. Caragiale.

Potrivit documentelor istorice existente, organizarea acestor structuri locale era integrată în sistemul organizatoric existent la nivelul Plășii Filipești-Târg și al zonei Moreni. În cadrul acestora activau persoane din diferite categorii sociale și profesionale, fiind constituite mai multe grupuri organizatorice la nivel local.

Evenimentele politice și sociale desfășurate în perioada anilor 1940-1941 au avut ecouri și în această zonă, o parte dintre locuitori fiind implicați în acțiuni specifice contextului politic al vremii. Documentele epocii menționează existența unor cercetări, procese și condamnări aplicate unor persoane implicate în evenimentele respective, aspecte care reflectă tensiunile politice existente în România în acea perioadă.

Analiza vieții politice din perioada interbelică evidențiază faptul că localitățile care formează astăzi comuna I. L. Caragiale au fost influențate de transformările economice și sociale generate de dezvoltarea industriei petroliere din zona Moreni, precum și de evoluțiile politice care au marcat întreaga societate românească în prima jumătate a secolului al XX-lea. Aceste transformări au contribuit la schimbarea structurii sociale a comunității și au influențat dezvoltarea localităților în perioada următoare.

9.5 Relieful⁴⁰

Din punct de vedere geomorfologic, comuna I. L. Caragiale aparține zonei Subcarpaților Munteniei, fiind situată în sectorul sudic al Subcarpaților externi și în zona de contact cu unitățile de câmpie din sudul județului Dâmbovița. Localitatea este amplasată pe valea râului Cricovul Dulce, într-o zonă depresionară specifică reliefului subcarpatic, fiind înconjurată de dealuri care asigură o protecție naturală împotriva unor fenomene climatice extreme și contribuie la individualizarea peisajului local.

Relieful actual este rezultatul unei îndelungate evoluții geologice și geomorfologice, fiind modelat atât de structura geologică a subsolului, cât și de acțiunea factorilor externi, în special a apelor curgătoare și a proceselor de eroziune. Prezența unor roci friabile, precum nisipurile, pietrișurile, marnele și argilele, a favorizat dezvoltarea fenomenelor de eroziune și transport al materialelor de pe versanți. Ca urmare, în zonă s-au format numeroase văi largi, lunci bine dezvoltate și suprafețe depresionare caracteristice Văii Cricovului Dulce.

Peisajul geomorfologic este completat de existența unor procese de instabilitate a terenului, manifestate prin alunecări de teren vechi și recente. Aceste fenomene au afectat în timp anumite suprafețe agricole și au contribuit la modificarea aspectului reliefului local. Dezvoltarea alunecărilor de teren este favorizată atât de structura geologică a zonei, cât și de procesele naturale de eroziune și de intervențiile antropice asupra mediului.

⁴⁰ *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*

Subcarpații externi din această parte a județului sunt alcătuiți în mare măsură din formațiuni sedimentare mio-pliocene, cunoscute pentru prezența zăcămintelor de petrol și gaze naturale. În cadrul acestor formațiuni se regăsesc și structuri diapire, caracterizate prin prezența masivelor de sare, care au avut o influență importantă asupra evoluției geologice și economice a regiunii. Exploatarea resurselor naturale existente în subsol a contribuit la dezvoltarea economică a zonei, însă, în anumite perioade, a determinat și modificări ale cadrului natural prin reducerea suprafețelor împădurite și intensificarea proceselor de degradare a terenurilor.

Altitudinile reliefului din zona comunei și din împrejurimi sunt specifice regiunii subcarpatice, cele mai înalte culmi atingând valori cuprinse între 500 și 600 m. Cele mai ridicate altitudini se întâlnesc în partea nordică a arealului analizat, pe formațiunile geologice mai vechi, în timp ce partea sudică prezintă altitudini mai reduse, caracteristice tranziției către unitățile de câmpie.

În extremitatea sudică a teritoriului se evidențiază o unitate geomorfologică distinctă, cunoscută în literatura de specialitate sub denumirea de „Câmpia Piemontană a Cricovului Dulce”, denumită și „Câmpia Măgurii” sau „Pintenul Măgurii”. Această formă de relief reprezintă o zonă de tranziție între Subcarpații Munteniei și câmpiile joase din sud, diferențiindu-se atât prin altitudine, cât și prin particularitățile sale fizico-geografice.

Din punct de vedere genetic, această unitate aparține categoriei piemonturilor subcolinare și se caracterizează prin pante line și suprafețe slab fragmentate. Altitudinea scade treptat de la aproximativ 210 m în zona localității I. L. Caragiale la aproximativ 160 m în partea sudică a județului, diferențele de nivel conferind peisajului un aspect specific de trecere între zona deluroasă și cea de câmpie.

Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei este inclus în avânfosa internă a Carpaților, spațiu în care s-au acumulat importante depozite sedimentare mio-pliocene, ulterior supuse proceselor de cutare și fracturare generate de mișcările tectonice. Din perspectivă tectonică, zona aparține sectorului cutelor diapire, caracterizat prin structuri geologice complexe și prin prezența unor importante resurse naturale în subsol.

Prin particularitățile sale geomorfologice, geologice și peisagistice, relieful comunei I. L. Caragiale reprezintă un element definitoriu al cadrului natural local, influențând distribuția așezărilor umane, utilizarea terenurilor, dezvoltarea activităților economice și condițiile generale de viață ale populației.

9.6 Soluri și subsoluri

Caracteristicile pedologice ale comunei I. L. Caragiale sunt strâns legate de poziționarea acesteia în zona Subcarpaților externi ai Munteniei și în aria de tranziție către unitățile piemontane și de câmpie din sudul județului Dâmbovița. Diversitatea reliefului, condițiile climatice și structura

geologică au favorizat formarea unor soluri cu fertilitate bună și foarte bună, care constituie una dintre principalele resurse naturale ale teritoriului.

Pe teritoriul comunei predomină solurile brun-roșcate și brun-eumezobazice specifice zonelor colinare și subcarpatice, alături de soluri aluviale dezvoltate în luncile și terasele râului Cricovul Dulce și ale afluenților săi. În zonele cu depozite recente se întâlnesc soluri fertile, favorabile culturilor agricole, iar pe versanții cu pante mai accentuate apar soluri afectate local de procese de eroziune și degradare.

Fertilitatea naturală a terenurilor agricole reprezintă un avantaj important pentru dezvoltarea activităților agricole și horticole, favorizând cultivarea cerealelor, plantelor tehnice, legumelor și pomilor fructiferi. În același timp, condițiile pedologice permit dezvoltarea pășunilor și fânețelor utilizate în activitățile zootehnice tradiționale.

Calitatea solurilor este influențată de factorii naturali specifici zonei subcarpatice, dar și de activitățile economice desfășurate de-a lungul timpului. În anumite sectoare pot apărea fenomene de eroziune de suprafață, alunecări de teren sau procese de spălare a solului, generate de fragmentarea reliefului și de regimul precipitațiilor. Aceste aspecte impun aplicarea unor măsuri de protecție și conservare a terenurilor agricole, în vederea menținerii capacității productive a acestora pe termen lung.

Din punct de vedere geologic, subsolul comunei face parte din zona formațiunilor sedimentare mio-pliocene caracteristice Subcarpaților de Curbură și Subcarpaților Munteniei. Aceste formațiuni sunt alcătuite din argile, marne, nisipuri și pietrișuri, dispuse în structuri geologice complexe rezultate în urma proceselor tectonice care au modelat întreaga regiune.

Subsolul localității este bogat în resurse naturale, în special hidrocarburi, comuna fiind situată în apropierea unuia dintre cele mai importante bazine petroliere din România, respectiv zona Moreni. Existența zăcămintelor de petrol și gaze naturale a influențat în mod semnificativ evoluția economică și socială a localității și a întregii regiuni încă din secolele XVIII-XIX, când sunt consemnate primele activități de exploatare a așa-numitelor „fântâni de păcură”.

Documentele istorice atestă faptul că locuitorii de pe Valea Cricovului Dulce cunoșteau și utilizau resursele petroliere încă din perioada medievală, petrolul fiind folosit inițial pentru iluminat, ungerea uneltelor și diferite utilizări gospodărești. Ulterior, dezvoltarea industriei petroliere din zona Moreni a contribuit la transformarea economică a întregii regiuni și la apariția unor noi oportunități de dezvoltare.

Pe lângă hidrocarburi, structura geologică a zonei este asociată și cu prezența unor formațiuni diapire ce conțin acumulări de sare, specifice regiunii subcarpatice. De asemenea, în trecut au fost

exploatate local nisipuri și materiale utilizate în construcții, extrase din albiile și terasele cursurilor de apă.

Ansamblul resurselor de sol și subsol reprezintă un element important al patrimoniului natural al comunei I. L. Caragiale, constituind atât un factor favorabil dezvoltării agriculturii, cât și o resursă cu impact asupra evoluției economice și sociale a localității.

9.7 Hidrografia

Rețeaua hidrografică a comunei I. L. Caragiale este reprezentată de cursuri de apă permanente și temporare care aparțin bazinului hidrografic al râului Ialomița. Principalul curs de apă care traversează teritoriul administrativ al comunei este râul Cricovul Dulce, element hidrografic cu rol important în configurarea reliefului local, în alimentarea ecosistemelor și în susținerea activităților agricole.

Râul Cricovul Dulce traversează partea estică a comunei pe o lungime de aproximativ 10 km și constituie principalul colector al apelor de suprafață din zonă. Acesta face parte din sistemul hidrografic al Ialomiței și contribuie la drenarea apelor provenite din arealul subcarpatic și colinar al regiunii. Debitul mediu multianual al râului este de aproximativ 2,60 m³/s, însă valorile acestuia prezintă variații semnificative în funcție de regimul precipitațiilor și de condițiile climatice specifice fiecărui an.

Rețeaua hidrografică secundară este alcătuită din pâraie și văi locale, dintre care cele mai importante sunt pâraul Răcila, care traversează satul I. L. Caragiale, și pâraul Neagra, situat în partea sudică a comunei, pe teritoriul satului Mija. Aceste cursuri de apă au un rol important în colectarea și evacuarea apelor pluviale, contribuind la echilibrul hidrologic al teritoriului.

Regimul hidrologic al zonei este influențat de condițiile climatice specifice regiunii subcarpatice, caracterizându-se prin debite ridicate în perioada de primăvară, generate de topirea stratului de zăpadă și de precipitațiile abundente. În sezonul cald pot apărea viituri rapide cauzate de ploile torențiale, care determină creșteri semnificative ale nivelului apelor. Un nivel hidrometric de referință a fost înregistrat în anul 1991, când râul Cricovul Dulce a atins aproximativ 550 cm, ca urmare a precipitațiilor abundente și a fenomenelor hidrologice extreme manifestate în bazinul hidrografic.

Resursele de apă de suprafață ale comunei reprezintă un factor important pentru dezvoltarea locală, având rol în susținerea activităților agricole, în menținerea biodiversității și în asigurarea echilibrului ecologic al teritoriului. În același timp, existența unor episoade de viituri și inundații impune monitorizarea permanentă a cursurilor de apă și implementarea măsurilor necesare pentru prevenirea și reducerea riscurilor asociate fenomenelor hidrologice extreme.

Prin poziționarea sa în bazinul hidrografic al Ialomiței și prin prezența râului Cricovul Dulce și a afluenților locali, comuna I. L. Caragiale beneficiază de un potențial hidrografic semnificativ, care poate contribui atât la dezvoltarea economică și agricolă, cât și la valorificarea durabilă a resurselor naturale existente.

9.8 Clima⁴¹

Comuna I. L. Caragiale se încadrează în zona climatică temperat-continentală specifică sudului României, cu influențe subcarpatice determinate de relieful și poziția geografică a localității. Amplasarea comunei în bazinul Cricovului Dulce și prezența dealurilor din jur contribuie la individualizarea unor particularități climatice locale, caracterizate prin veri relativ călduroase și ierni moderate, cu perioade de răcire accentuată.

Temperatura medie anuală a aerului este de aproximativ 9,9°C, valoare caracteristică regiunilor de dealuri joase și depresiunilor subcarpatice. Evoluția temperaturilor este influențată atât de circulația generală a maselor de aer, cât și de configurația reliefului local. Cele mai ridicate temperaturi se înregistrează în sezonul estival, luna iulie fiind cea mai călduroasă lună a anului, cu temperaturi medii de aproximativ 24,7°C. În schimb, luna ianuarie este cea mai rece, temperatura medie coborând până la aproximativ -2,5°C.

Regimul termic prezintă variații de la un an la altul, în funcție de particularitățile climatice specifice fiecărei perioade. În intervalul analizat, cel mai călduros an a fost anul 1994, când temperatura medie anuală a atins valoarea de 11,5°C, iar cel mai rece a fost anul 1976, cu o temperatură medie anuală de 8,6°C. Temperatura maximă absolută înregistrată în zonă a fost de 39,1°C, în luna iulie 2000, în timp ce temperatura minimă absolută a fost de -25,5°C, înregistrată în perioada 17-23 ianuarie 1963.

Primele temperaturi negative apar, în mod obișnuit, spre sfârșitul lunii noiembrie și se pot menține până în luna martie. Durata medie a perioadei cu îngheț este de aproximativ 161 de zile pe an, fenomen care influențează atât activitățile agricole, cât și regimul hidrologic și condițiile de vegetație din zonă. Totodată, datorită configurației depresionare a reliefului, se produc frecvent fenomene de inversiune termică, înregistrându-se în medie aproximativ 62 de zile anual cu astfel de manifestări.

Temperatura solului urmează, în general, evoluția temperaturii aerului, valoarea medie anuală fiind de aproximativ 11,6°C. În anumite perioade ale anului pot apărea variații semnificative, determinate de intensitatea radiației solare, de gradul de acoperire cu vegetație și de caracteristicile fizice ale solului.

⁴¹ *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*

Regimul vânturilor este influențat de configurația reliefului subcarpatic. Pe parcursul anului predomină circulația maselor de aer dinspre nord, nord-est și nord-vest către zonele de câmpie. Direcțiile dominante ale vântului se mențin relativ constante atât sezonier, cât și lunar. Viteza medie anuală a vântului este redusă, de aproximativ 1,9 m/s, ceea ce contribuie la un climat relativ echilibrat și favorabil desfășurării activităților agricole și economice.

Precipitațiile atmosferice prezintă o distribuție neuniformă pe parcursul anului, fiind influențate atât de circulația atmosferică generală, cât și de particularitățile reliefului local. Cea mai mare parte a precipitațiilor se înregistrează în sezonul de vară, când cade aproximativ 40% din cantitatea anuală totală, ca urmare a ploilor convective și a fenomenelor de instabilitate atmosferică. Primăvara se înregistrează aproximativ 25% din totalul precipitațiilor anuale, toamna aproximativ 20%, iar iarna circa 15%.

În timpul sezonului cald pot apărea episoade de precipitații abundente cu caracter torențial, care generează creșteri rapide ale debitelor cursurilor de apă și pot favoriza apariția fenomenelor de eroziune și a alunecărilor de teren. Un episod meteorologic deosebit s-a înregistrat la 29 mai 1979, când în zona Moreni a fost consemnată o cantitate excepțională de precipitații de 302,5 l/mp într-o singură zi, valoare care se numără printre cele mai ridicate înregistrate în România.

Prin caracteristicile sale climatice, comuna I. L. Caragiale beneficiază de condiții favorabile dezvoltării agriculturii, activităților economice și vieții comunitare, climatul local contribuind la valorificarea resurselor naturale și la dezvoltarea durabilă a teritoriului.

9.9 Vegetația⁴²

Vegetația comunei I. L. Caragiale este specifică zonei de tranziție dintre Subcarpații Munteniei și unitățile piemontane din sudul județului Dâmbovița, fiind influențată de condițiile climatice, caracteristicile reliefului, tipurile de sol și intervenția umană asupra mediului natural. De-a lungul timpului, vegetația naturală a suferit modificări semnificative ca urmare a extinderii terenurilor agricole, dezvoltării așezărilor umane și exploatării resurselor naturale, însă anumite elemente caracteristice peisajului vegetal s-au păstrat până în prezent.

În trecut, o mare parte a teritoriului era acoperită de întinse suprafețe împădurite, care făceau parte din vechii codri ai Târgoviștei și din pădurile ce se întindeau către zona Filipeștiului și a Câmpiei Ploieștilor. Aceste păduri reprezentau un important factor de protecție naturală, contribuind la menținerea echilibrului ecologic, la reducerea proceselor de eroziune și la reglarea regimului hidrologic local.

În prezent, vegetația forestieră este reprezentată în principal de păduri de foioase specifice regiunii de deal și subcarpatice, în care predomină specii precum stejarul, gorunul, carpenul, teiul,

⁴² *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*

frasinul, ulmul și jugastrul. În anumite sectoare se întâlnesc și plantații sau pâlcuri de salcâm, specie introdusă pentru stabilizarea terenurilor și reducerea fenomenelor de eroziune.

Vegetația de luncă și de-a lungul cursurilor de apă este alcătuită din specii adaptate condițiilor de umiditate ridicată, precum salcia, plopul, arinul și diverse specii de arbuști higrofili. Aceste formațiuni vegetale au un rol important în protejarea malurilor cursurilor de apă, în filtrarea naturală a apelor și în conservarea biodiversității locale.

Pe terenurile agricole și în zonele deschise predomină vegetația ierboasă specifică pajiștilor și fânețelor, formată din numeroase specii de graminee și plante furajere care asigură condiții favorabile pentru desfășurarea activităților zootehnice. În trecut, pășunile naturale au reprezentat o resursă importantă pentru comunitățile locale, contribuind la dezvoltarea creșterii animalelor, una dintre ocupațiile tradiționale ale locuitorilor din zonă.

Condițiile climatice și pedologice favorabile au permis, de asemenea, dezvoltarea unei vegetații agricole diversificate. O mare parte a suprafeței comunei este ocupată de terenuri cultivate cu cereale, plante tehnice, legume și culturi furajere. În anumite zone se întâlnesc livezi și grădini familiale, care completează peisajul agricol și contribuie la valorificarea potențialului agricol al localității.

Vegetația existentă îndeplinește un rol esențial în menținerea echilibrului ecologic al teritoriului, contribuind la protecția solului împotriva eroziunii, la îmbunătățirea calității aerului, la reglarea regimului hidric și la conservarea biodiversității. Totodată, suprafețele împădurite și spațiile verzi constituie importante elemente ale patrimoniului natural local, cu impact pozitiv asupra calității vieții populației și asupra dezvoltării durabile a comunei.

În contextul schimbărilor climatice și al presiunilor exercitate asupra mediului, conservarea și extinderea suprafețelor vegetale reprezintă o direcție importantă pentru dezvoltarea durabilă a comunei I. L. Caragiale, contribuind la protejarea resurselor naturale și la creșterea rezilienței comunității în fața fenomenelor naturale extreme.

9.10 Fauna⁴³

Fauna comunei I. L. Caragiale este specifică zonei de deal și subcarpatice din nord-estul județului Dâmbovița, fiind influențată de existența suprafețelor împădurite, a terenurilor agricole, a pajiștilor și a cursurilor de apă care traversează teritoriul localității. Diversitatea habitatelor naturale existente favorizează prezența unor specii variate de mamifere, păsări, reptile, amfibieni și nevertebrate, caracteristice ecosistemelor din această regiune.

⁴³ *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*

În zonele împădurite și în terenurile cu vegetație naturală se întâlnesc specii de mamifere specifice fondului cinegetic al județului Dâmbovița, precum și numeroase specii de păsări sedentare și migratoare. De asemenea, terenurile agricole și pajiștile constituie habitate favorabile pentru o varietate de specii adaptate mediului rural.

Cursurile de apă și zonele umede asociate acestora contribuie la menținerea biodiversității locale, oferind condiții favorabile pentru dezvoltarea speciilor de pești, amfibieni și alte organisme acvatice specifice regiunii.

Fauna locală reprezintă o componentă importantă a patrimoniului natural al comunei, având un rol esențial în menținerea echilibrului ecologic și în funcționarea ecosistemelor naturale. Conservarea habitatelor existente și utilizarea durabilă a resurselor naturale contribuie la protejarea biodiversității și la menținerea unui mediu sănătos pentru populație.

9.11 Resurse naturale⁴⁴

Comuna I. L. Caragiale dispune de resurse naturale variate, care au contribuit de-a lungul timpului la dezvoltarea economică și socială a localității. Poziționarea geografică în zona subcarpatică a favorizat existența unor resurse naturale importante, valorificate atât în trecut, cât și în prezent de către populația locală și de agenții economici din zonă.

Una dintre cele mai importante resurse naturale ale comunei este reprezentată de fondul forestier, care ocupă o suprafață de aproximativ 3.644 ha. Pădurile au constituit dintotdeauna o sursă importantă de materie primă, contribuind la dezvoltarea activităților tradiționale de exploatare și prelucrare a lemnului. Aceste activități continuă să dețină o pondere semnificativă în economia locală, atât prin activitatea desfășurată de populație, cât și prin contribuția operatorilor economici care activează în domeniul exploatării și prelucrării materialului lemnos.

Suprafețele extinse de pajiști și pășuni au favorizat dezvoltarea sectorului zootehnic, creșterea animalelor reprezentând una dintre ocupațiile tradiționale ale locuitorilor. Condițiile naturale existente au permis dezvoltarea efectivelor de bovine, cabaline și porcine, activitate care continuă să constituie o sursă importantă de venit pentru o parte a gospodăriilor din comună.

Subsolul localității este bogat în resurse minerale, zona fiind cunoscută încă din perioada medievală pentru existența zăcămintelor de petrol și sare. Documentele istorice atestă faptul că locuitorii Văii Cricovului Dulce exploatau încă din trecut așa-numitele „fântâni de păcură”, resurse care au contribuit ulterior la dezvoltarea industriei petroliere din regiunea Moreni și la transformarea economică a întregii zone.

⁴⁴ *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*

Pe teritoriul comunei sunt valorificate și resurse de materiale de construcții. În prezent funcționează activități de exploatare a agregatelor minerale, în special nisip și pietriș provenite din zona Văii Cricovului Dulce, existând o balastieră care contribuie la asigurarea necesarului de materiale pentru sectorul construcțiilor. De asemenea, în trecut au fost exploatate resurse de piatră utilizate în construcții și la fabricarea varului.

Ansamblul resurselor naturale existente – fond forestier, terenuri agricole și de pășunat, resurse petroliere, materiale de construcții și alte resurse ale subsolului – reprezintă un important potențial de dezvoltare pentru comuna I. L. Caragiale. Valorificarea durabilă a acestora, în condiții de protecție a mediului și de conservare a patrimoniului natural, poate contribui la dezvoltarea economică locală, la crearea de locuri de muncă și la creșterea calității vieții populației.

9.12 Economia⁴⁵

Economia comunei I. L. Caragiale are un caracter mixt, fiind susținută de activități industriale, agricole, comerciale și de prestări servicii. Poziționarea localității în proximitatea municipiului Moreni, tradiția industrială a zonei și existența unor resurse naturale importante au influențat dezvoltarea economică locală și structura ocupațională a populației.

O componentă importantă a economiei locale este reprezentată de mediul de afaceri, acesta având un rol esențial în crearea locurilor de muncă, atragerea investițiilor și diversificarea surselor de venit ale populației. Potrivit Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei I. L. Caragiale 2021-2027, principalele ramuri economice reprezentate la nivelul comunei sunt industria metalurgică, industria lemnului și a mobilei, construcțiile și prestările de servicii. Activitățile economice nu sunt concentrate într-o zonă industrială compactă, ci sunt distribuite pe teritoriul celor trei sate componente.

La nivel local, activitățile industriale sunt influențate de tradiția zonei Mija-Moreni, cunoscută pentru activități în domeniul metalurgic, mecanic și al prelucrării metalelor. Existența fostei Uzine Mecanice Mija și transformarea zonei într-un spațiu cu funcțiuni economice și industriale au contribuit la formarea unei identități economice specifice și la dezvoltarea competențelor profesionale ale populației locale.

Un alt domeniu relevant este prelucrarea lemnului, activitate susținută de existența fondului forestier și de tradițiile locale în valorificarea resurselor naturale. Prelucrarea cherestelei și a materialului lemnos a constituit, de-a lungul timpului, una dintre ocupațiile importante ale locuitorilor și continuă să reprezinte un sector cu potențial economic la nivel local.

Agricultura rămâne o activitate importantă pentru gospodăriile populației, fiind practică în principal în regim familial sau semi-comercial. Condițiile naturale ale zonei, existența terenurilor

⁴⁵ *Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița*

agricole, a pajiștilor și a islazurilor favorizează cultivarea plantelor, creșterea animalelor și valorificarea produselor agricole la nivel local. Creșterea bovinelor, cabalinelor, porcinelor, ovinelor și caprinelor completează profilul economic tradițional al comunei.

Sectorul comercial și cel al serviciilor au cunoscut o dezvoltare treptată, fiind reprezentate în special de unități de comerț cu amănuntul, alimentație publică, transport, construcții, activități imobiliare și prestări servicii. Totuși, structura economică locală evidențiază și unele vulnerabilități, precum predominanța activităților comerciale de mică anvergură, nivelul redus al investițiilor locale și necesitatea diversificării economiei prin atragerea de noi investitori și dezvoltarea de servicii cu valoare adăugată mai ridicată.

Dezvoltarea economică a comunei I. L. Caragiale este strâns legată de modernizarea infrastructurii locale, de valorificarea resurselor naturale, de sprijinirea inițiativei private și de creșterea atractivității localității pentru investiții. În acest sens, consolidarea mediului de afaceri, diversificarea activităților economice și crearea de noi locuri de muncă reprezintă direcții importante pentru creșterea nivelului de trai și reducerea riscului de vulnerabilitate socială în comunitate.

Capitolul X - Situația actuală, statistici și direcții de acțiune

10.1 Indicatori demografici

Conform datelor rezultate în urma Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2021⁴⁶, populația totală a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița, este de 6.920 locuitori. Comparativ cu recensământul anterior, realizat în anul 2011, când populația comunei era de 7.697 locuitori, se constată o diminuare a numărului de locuitori cu 777 persoane, ceea ce reprezintă o scădere de aproximativ 10,1% în decursul unui deceniu.

Evoluția demografică evidențiază o tendință de reducere a populației, fenomen întâlnit la nivelul multor comunități rurale din România și determinat de o serie de factori socio-economici și demografici. Printre principalele cauze care contribuie la această evoluție se numără scăderea natalității, procesul de îmbătrânire demografică, migrația populației active către centre urbane sau către alte state membre ale Uniunii Europene, precum și diminuarea oportunităților de ocupare existente la nivel local.

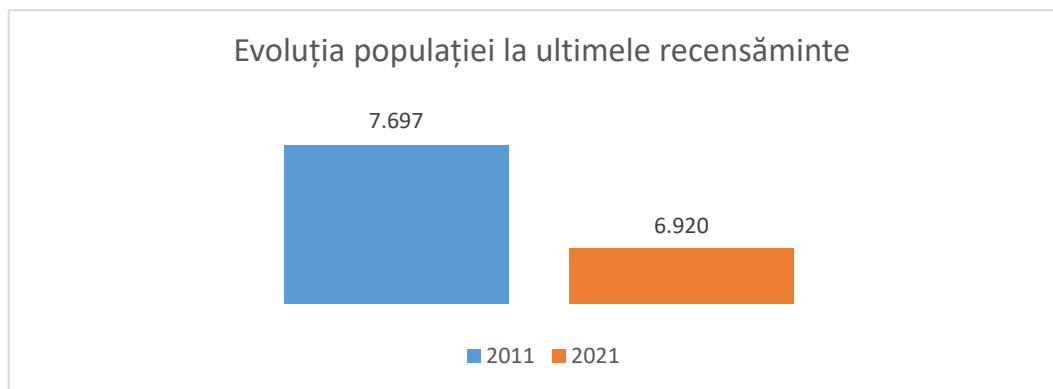
⁴⁶ Conform datelor definitive ale Recensământului populației efectuat în anul 2021, https://ro.wikipedia.org/wiki/I.L._Caragiale,_Dâmbovița, <https://www.recensamantromania.ro/rezultate-rpl-2021/rezultate-definitive-caracteristici-demografice/>

Reducerea populației influențează în mod direct dezvoltarea comunității și generează provocări importante pentru administrația publică locală, în special în ceea ce privește organizarea și furnizarea serviciilor publice și sociale. Scăderea numărului de locuitori poate conduce la diminuarea populației școlare, la reducerea forței de muncă disponibile pe plan local și la creșterea ponderii persoanelor vârstnice în structura demografică a comunei.

Din perspectiva serviciilor sociale, tendința de îmbătrânire a populației determină o creștere a necesarului de servicii destinate persoanelor vârstnice, inclusiv servicii de îngrijire la domiciliu, servicii de asistență comunitară, consiliere și sprijin pentru menținerea autonomiei personale. În același timp, migrația populației active poate genera situații de vulnerabilitate socială în rândul copiilor rămași în grija rudelor, al persoanelor vârstnice care locuiesc singure și al familiilor aflate în dificultate.

Analiza evoluției demografice evidențiază necesitatea dezvoltării unor politici locale orientate către menținerea populației tinere în comunitate, sprijinirea familiilor cu copii, stimularea natalității și creșterea atractivității localității pentru populația activă. Totodată, este necesară adaptarea continuă a serviciilor sociale la schimbările demografice și la nevoile specifice ale diferitelor categorii de beneficiari.

În contextul implementării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035, evoluția demografică a comunei I. L. Caragiale constituie un factor determinant în planificarea intervențiilor sociale, fiind necesară dezvoltarea unor servicii accesibile, integrate și adaptate realităților demografice actuale și viitoare ale comunității.

10.2 Componenta etnică a populației

Potrivit datelor Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2021, populația comunei I. L. Caragiale prezintă o structură etnică diversificată, caracteristică multor comunități rurale din

județul Dâmbovița. Majoritatea locuitorilor sunt de etnie română, reprezentând 75,59% din populația totală a comunei. Comunitatea de etnie romă reprezintă 16,45% din totalul populației, în timp ce persoanele aparținând altor etnii însumează 0,09%. Pentru 7,88% dintre locuitori nu a fost declarată sau nu este cunoscută apartenența etnică.

Structura etnică a populației evidențiază existența unei comunități de etnie romă cu o pondere semnificativă la nivel local, aspect care trebuie avut în vedere în procesul de planificare și dezvoltare a serviciilor sociale, educaționale și comunitare. Promovarea incluziunii sociale, asigurarea accesului egal la servicii publice și prevenirea situațiilor de marginalizare reprezintă obiective importante pentru dezvoltarea durabilă a comunității.

Diversitatea etnică existentă la nivelul comunei constituie o componentă a identității locale și contribuie la patrimoniul cultural al comunității. În acest context, autoritatea publică locală urmărește promovarea principiilor egalității de șanse, nediscriminării și incluziunii sociale, în conformitate cu prevederile legislației naționale și europene în domeniul drepturilor omului și al protecției sociale.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, structura etnică a populației impune adoptarea unor măsuri adaptate nevoilor specifice ale tuturor grupurilor comunitare, cu accent pe facilitarea accesului la educație, ocupare, servicii sociale și servicii medicale pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate socială. Totodată, este necesară consolidarea intervențiilor de prevenire a excluziunii sociale și de sprijinire a participării active a tuturor cetățenilor la viața comunității.

Analiza compoziției etnice evidențiază importanța dezvoltării unor politici locale incluzive, care să contribuie la creșterea coeziunii sociale și la îmbunătățirea calității vieții pentru întreaga populație a comunei I. L. Caragiale.

10.3 Componenta confesională a populației

Din punct de vedere confesional, populația comunei I. L. Caragiale se caracterizează printr-un grad ridicat de omogenitate religioasă. Conform datelor rezultate în urma Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2021, majoritatea locuitorilor aparțin cultului ortodox, reprezentând 89,57% din populația totală a comunei. Alte confesiuni religioase însumează 2,08% din populație, în timp ce pentru 8,35% dintre locuitori nu a fost declarată sau nu este cunoscută apartenența confesională.

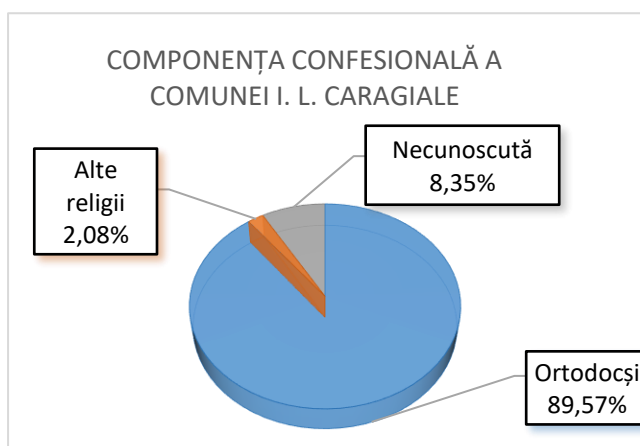
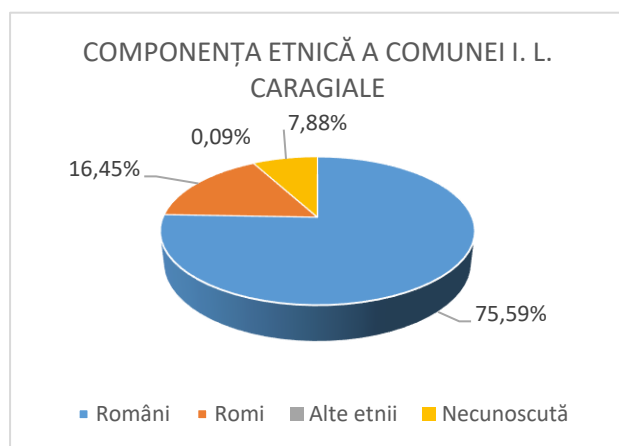
Predominanța religiei ortodoxe reflectă specificul cultural și spiritual al comunității locale, Biserica Ortodoxă având un rol important în viața socială, culturală și comunitară a localității. De-a lungul timpului, instituțiile religioase au contribuit la consolidarea valorilor morale și sociale, la menținerea coeziunii comunitare și la sprijinirea persoanelor aflate în situații de dificultate.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035 a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Diversitatea confesională existentă, deși redusă, evidențiază respectarea libertății religioase și a dreptului fiecărei persoane de a-și manifesta convingerile religioase în conformitate cu prevederile constituționale și legislative în vigoare. Conviețuirea în cadrul comunității se desfășoară în spiritul respectului reciproc, al toleranței și al dialogului interconfesional.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, structura confesională a populației poate reprezenta un factor favorabil pentru promovarea solidarității comunitare și pentru implicarea instituțiilor religioase în activități cu caracter social, educațional și caritabil. Parteneriatele dintre autoritatea publică locală, instituțiile de cult și organizațiile comunitare pot contribui la identificarea și sprijinirea persoanelor vulnerabile, precum și la dezvoltarea unor servicii și activități orientate către nevoile comunității.

Analiza structurii confesionale evidențiază existența unui cadru social caracterizat prin stabilitate și coeziune comunitară, aspecte care pot constitui factori favorizanți pentru implementarea măsurilor și obiectivelor prevăzute în Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035.

10.4 Evoluția populației

Analiza evoluției populației reprezintă un element fundamental în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035, întrucât permite identificarea principalelor tendințe demografice care influențează nevoile actuale și viitoare ale comunității. Structura populației pe categorii de vârstă și sexe constituie un indicator relevant pentru evaluarea potențialului de dezvoltare al comunității, a gradului de îmbătrânire demografică, a dimensiunii populației active și a categoriilor de persoane care pot necesita servicii și măsuri de sprijin social.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Modificările intervenite în structura populației influențează în mod direct cererea de servicii sociale, educaționale, medicale și comunitare. Evoluția numărului de copii și tineri determină necesitatea adaptării serviciilor destinate familiei și copilului, în timp ce creșterea ponderii persoanelor vârstnice generează o nevoie tot mai mare de servicii de îngrijire, asistență la domiciliu și măsuri de sprijin pentru prevenirea izolării sociale.

Analiza datelor demografice pe o perioadă de zece ani permite evidențierea tendințelor de evoluție a populației și identificarea principalelor provocări demografice cu care se confruntă comunitatea locală, precum scăderea natalității, migrația populației active și procesul de îmbătrânire demografică. Totodată, aceste informații constituie baza pentru dimensionarea și planificarea serviciilor sociale necesare în perioada de implementare a strategiei.

Conform INS, din ultimele date oficiale disponibile, populația comunei I. L. Caragiale la 1 ianuarie⁴⁷ a fiecărui an, pe categorii de vârstă și sexe, se prezintă în felul următor:

Categoria	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Total, din care:	6820	6819	6764	6720	6664	6642	6621	6616	6612	6568
Masculin	3343	3344	3322	3302	3276	3262	3243	3239	3248	3214
Feminin	3477	3475	3442	3418	3388	3380	3378	3377	3364	3354
0-4 ani, din care:	321	338	328	335	352	360	350	342	318	305
Masculin	168	176	168	183	190	189	183	171	151	137
Feminin	153	162	160	152	162	171	167	171	167	168
5-9 ani, din care:	366	340	329	323	304	309	334	333	350	372
Masculin	180	165	163	159	155	169	177	173	199	206
Feminin	186	175	166	164	149	140	157	160	151	166
10-14 ani, din care:	372	389	377	361	359	370	350	337	338	323
Masculin	189	192	186	178	179	186	176	176	168	166
Feminin	183	197	191	183	180	184	174	161	170	157
15-19 ani, din care:	390	374	390	390	401	374	386	382	387	379
Masculin	206	212	218	216	217	192	193	192	195	194

⁴⁷ Institutul Național de Statistică, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Populația cu domiciliul stabil în comuna I. L. Caragiale

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Feminin	184	162	172	174	184	182	193	190	192	185
20-24 ani, din care:	386	389	381	370	368	387	378	404	386	397
Masculin	190	185	190	179	183	203	206	210	207	210
Feminin	196	204	191	191	185	184	172	194	179	187
25-29 ani, din care:	543	487	442	419	406	366	375	368	363	350
Masculin	289	248	227	230	210	190	195	195	178	175
Feminin	254	239	215	189	196	176	180	173	185	175
30-34 ani, din care:	476	506	538	541	500	496	457	425	404	386
Masculin	237	264	280	284	264	264	235	218	216	194
Feminin	239	242	258	257	236	232	222	207	188	192
35-39 ani, din care:	478	456	431	424	442	449	474	502	511	489
Masculin	235	229	217	210	223	223	239	263	263	261
Feminin	243	227	214	214	219	226	235	239	248	228
40-44 ani, din care:	525	553	554	531	487	471	437	416	418	448
Masculin	285	294	292	273	246	232	222	214	214	233
Feminin	240	259	262	258	241	239	215	202	204	215
45-49 ani, din care:	656	591	532	534	522	521	541	538	529	486
Masculin	319	285	263	276	270	277	277	276	271	247
Feminin	337	306	269	258	252	244	264	262	258	239
50-54 ani, din care:	343	428	515	555	605	644	575	525	520	511
Masculin	179	224	255	266	295	312	279	265	268	260
Feminin	164	204	260	289	310	332	296	260	252	251
55-59 ani, din care:	401	383	378	370	363	323	402	494	540	584
Masculin	194	181	181	180	184	160	202	236	261	285
Feminin	207	202	197	190	179	163	200	258	279	299
60-64 ani, din care:	445	437	420	400	380	381	368	359	347	338
Masculin	217	220	219	205	177	175	164	159	159	163

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Feminin	228	217	201	195	203	206	204	200	188	175
65-69 ani, din care:	372	383	384	384	394	406	397	390	377	359
Masculin	160	171	157	153	183	193	195	197	187	160
Feminin	212	212	227	231	211	213	202	193	190	199
70-74 ani, din care:	217	239	246	272	292	314	321	334	335	330
Masculin	97	104	114	122	125	123	129	122	126	141
Feminin	120	135	132	150	167	191	192	212	209	189
75-79 ani, din care:	219	212	188	181	174	171	180	194	222	246
Masculin	94	91	73	75	66	68	68	81	95	97
Feminin	125	121	115	106	108	103	112	113	127	149
80-84 ani, din care:	178	165	190	190	174	153	149	123	123	121
Masculin	56	51	72	66	64	59	56	40	44	34
Feminin	122	114	118	124	110	94	93	83	79	87
85 ani și peste, din care:	132	149	141	140	141	147	147	150	144	144
Masculin	48	52	47	47	45	47	47	51	46	51
Feminin	84	97	94	93	96	100	100	99	98	93

Conform datelor Institutului Național de Statistică, populația după domiciliu a comunei I. L. Caragiale a înregistrat o tendință generală de scădere în perioada 2017-2026. Astfel, numărul locuitorilor a scăzut de la 6.820 persoane la 1 ianuarie 2017 la 6.568 persoane la 1 ianuarie 2026, ceea ce reprezintă o diminuare de 252 persoane, respectiv 3,7% din populația comunei.

Raportat la întreaga perioadă analizată, rezultă o scădere medie de aproximativ 28 de persoane anual, ceea ce evidențiază caracterul constant al procesului de diminuare a populației. Deși ritmul de scădere nu este unul accentuat, tendința se manifestă pe termen lung și reflectă transformările demografice specifice mediului rural, caracterizate prin reducerea natalității, migrația populației active și procesul de îmbătrânire demografică.

Analiza structurii pe sexe evidențiază o distribuție relativ echilibrată a populației. La data de 1 ianuarie 2026, populația masculină reprezenta 48,9% din totalul locuitorilor, iar populația feminină 51,1%, ceea ce indică o ușoară predominanță a femeilor în cadrul comunității. Această

situație este întâlnită frecvent în comunitățile aflate în proces de îmbătrânire demografică, ca urmare a speranței de viață mai ridicate în rândul populației feminine.

Evoluția populației în perioada analizată evidențiază o reducere relativ constantă a numărului de locuitori. Dacă în anul 2017 comuna înregistra 6.820 locuitori, la începutul anului 2021 populația ajunsese la 6.664 locuitori, iar la 1 ianuarie 2026 aceasta era de 6.568 locuitori. Tendința descendentă se manifestă pe aproape întreaga perioadă analizată, ceea ce indică existența unui proces demografic gradual și de durată.

Scăderea populației este determinată de o combinație de factori specifici mediului rural din România, printre care se numără diminuarea natalității, procesul de îmbătrânire demografică, migrația populației tinere și active către centre urbane sau către alte state membre ale Uniunii Europene, precum și sporul natural negativ înregistrat în ultimii ani.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, această evoluție demografică are implicații importante asupra structurii beneficiarilor și asupra tipurilor de servicii necesare la nivel local. Reducerea numărului total de locuitori este însoțită de modificări ale structurii pe vârste, care evidențiază o tendință de îmbătrânire a populației și o diminuare a numărului de copii și tineri în anumite categorii de vârstă.

Tendința de scădere a populației impune adaptarea continuă a politicilor publice locale și dezvoltarea unor măsuri orientate către sprijinirea familiilor tinere, creșterea atractivității comunității pentru populația activă și dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor vârstnice. În același timp, aceste evoluții evidențiază necesitatea consolidării serviciilor sociale preventive și a intervențiilor menite să reducă efectele fenomenelor demografice negative asupra dezvoltării comunității.

Per ansamblu, analiza evoluției populației totale indică faptul că comuna I. L. Caragiale se confruntă cu tendințe demografice similare celor înregistrate la nivelul majorității comunităților rurale din România, ceea ce justifică adoptarea unor măsuri integrate de dezvoltare socială și comunitară în perioada 2026-2035.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035 a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Populație 2017

6.820

an de referință

Populație 2026

6.568

ultimul an disponibil

Scădere absolută

-252

persoane în 9 ani

Rată scădere

-3,7%

total 2017-2026

Medie anuală

-28

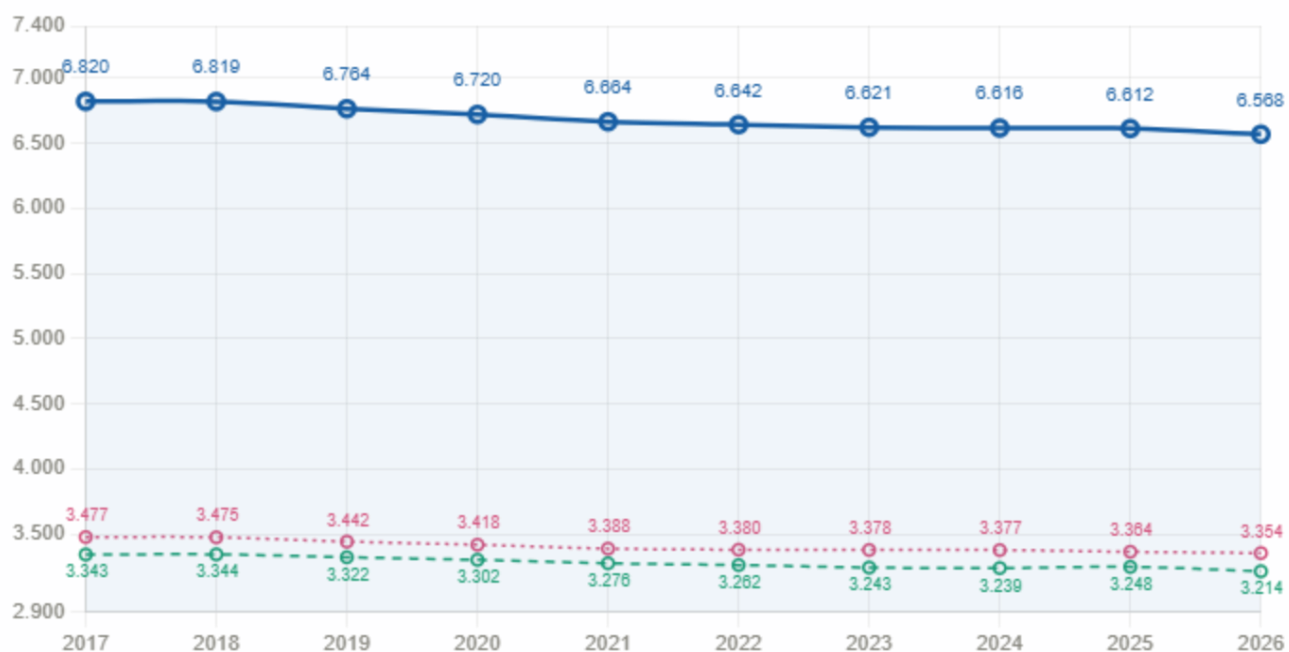
persoane/an

Raport M/F 2026

48,9%

masculin (49,4% în 2017)

■ Total - Masculin - Feminin

10.5 Structura populației pe sexe

Structura populației pe sexe reprezintă un indicator demografic important pentru analiza caracteristicilor comunității și pentru fundamentarea politicilor publice locale. Distribuția populației în funcție de sex influențează evoluția fenomenelor demografice, structura gospodăriilor, piața muncii și necesarul de servicii sociale destinate diferitelor categorii de beneficiari.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Conform datelor Institutului Național de Statistică, populația comunei I. L. Caragiale a păstrat pe întreaga perioadă analizată o distribuție relativ echilibrată între cele două sexe, cu o ușoară predominanță a populației feminine. La data de 1 ianuarie 2017, populația comunei era formată din 3.343 bărbați și 3.477 femei, ceea ce însemna că femeile reprezentau 51,0% din totalul populației, iar bărbații 49,0%.

La data de 1 ianuarie 2026, populația masculină era de 3.214 persoane, iar populația feminină de 3.354 persoane, reprezentând 48,9%, respectiv 51,1% din totalul populației. Comparativ cu anul 2017, numărul bărbaților a scăzut cu 129 persoane, iar numărul femeilor cu 123 persoane, ceea ce indică o diminuare relativ similară pentru ambele categorii.

Sex	2017	% din total	2026	% din total	Evoluție numerică	Evoluție %
Masculin	3.343	49,0%	3.214	48,9%	-129	-3,9%
Feminin	3.477	51,0%	3.354	51,1%	-123	-3,5%
Total	6.820	100%	6.568	100%	-252	-3,7%

Analiza datelor evidențiază menținerea unui echilibru demografic între populația masculină și cea feminină, fără modificări semnificative ale ponderii fiecărei categorii în totalul populației. Totuși, predominanța ușoară a populației feminine este un fenomen specific multor comunități rurale și este influențată în principal de speranța de viață mai ridicată a femeilor comparativ cu cea a bărbaților.

Această situație devine mai evidentă în cadrul grupelor de vârstă înaintată, unde numărul femeilor este superior celui al bărbaților, ca urmare a procesului de îmbătrânire demografică și a mortalității diferențiate pe sexe. În consecință, o parte importantă a beneficiarilor potențiali ai serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice este reprezentată de femei, multe dintre acestea locuind singure sau aflându-se în situații de vulnerabilitate socială.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, structura relativ echilibrată pe sexe nu indică existența unor dezechilibre demografice majore, însă evidențiază necesitatea dezvoltării unor măsuri și servicii adaptate atât nevoilor femeilor, cât și ale bărbaților, cu accent deosebit pe categoriile vulnerabile și pe populația vârstnică. Totodată, analiza structurii pe sexe trebuie corelată cu analiza pe grupe de vârstă, pentru a identifica în mod corect nevoile sociale existente la nivelul comunității și pentru a fundamenta intervențiile prevăzute în Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035.

10.6 Structura populației pe grupe de vârstă

Structura populației pe categorii de vârstă reprezintă unul dintre cei mai importanți indicatori utilizați în analiza nevoilor sociale ale unei comunități. Distribuția populației pe grupe de vârstă influențează în mod direct tipurile de servicii publice și sociale necesare, nivelul cererii pentru serviciile educaționale și medicale, precum și măsurile de sprijin destinate persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

Analiza structurii populației permite identificarea tendințelor de îmbătrânire demografică, a evoluției numărului de copii și tineri, precum și a modificărilor intervenite în rândul populației active. Aceste informații sunt esențiale pentru dimensionarea corespunzătoare a serviciilor sociale și pentru planificarea intervențiilor necesare în perioada de implementare a Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035.

Conform datelor Institutului Național de Statistică, structura populației comunei I. L. Caragiale pe categorii de vârstă evidențiază transformări demografice importante în perioada 2017-2026, caracterizate prin reducerea populației totale, modificarea ponderii grupelor de vârstă și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică.

Categoria de vârstă	2017	% din total	2026	% din total	Evoluție numerică	Evoluție %
Copii și adolescenți (0-19 ani)	1.449	21,2%	1.379	21,0%	-70	-4,8%
Populație adultă (20-64 ani)	4.253	62,4%	4.089	62,3%	-164	-3,9%
Persoane vârstnice (65 ani și peste)	1.118	16,4%	1.200	18,3%	+82	+7,3%
Total populație	6.820	100%	6.568	100%	-252	-3,7%

Structura populației comunei I. L. Caragiale evidențiază existența unor transformări demografice importante în perioada 2017-2026, caracterizate prin reducerea populației totale și creșterea ponderii persoanelor vârstnice în cadrul comunității.

Categoria copiilor și adolescenților (0-19 ani) a înregistrat o scădere de la 1.449 persoane în anul 2017 la 1.379 persoane în anul 2026, respectiv cu 70 persoane (-4,8%). Deși ponderea acestei categorii în totalul populației s-a menținut relativ constantă, în jurul valorii de 21%, diminuarea

efectivului de copii și tineri poate influența pe termen lung evoluția populației școlare și necesarul de servicii destinate copilului și familiei.

Populația adultă cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani reprezintă principala categorie de populație activă din punct de vedere economic. În perioada analizată, numărul persoanelor din această categorie a scăzut de la 4.253 la 4.089 persoane, înregistrând o diminuare de 164 persoane (-3,9%). Ponderea populației adulte în totalul populației a rămas relativ stabilă, situându-se la aproximativ 62% din totalul locuitorilor comunei.

Cea mai importantă modificare se observă în cazul persoanelor vârstnice. Numărul locuitorilor cu vârsta de 65 de ani și peste a crescut de la 1.118 persoane în anul 2017 la 1.200 persoane în anul 2026, respectiv cu 82 persoane (+7,3%). Totodată, ponderea acestei categorii în totalul populației a crescut de la 16,4% la 18,3%.

Evoluția simultană a celor trei categorii de vârstă evidențiază existența unui proces gradual de îmbătrânire demografică, fenomen care se manifestă prin creșterea numărului și a ponderii persoanelor vârstnice concomitent cu reducerea efectivelor populației tinere și active. Această tendință este specifică multor comunități rurale din România și generează implicații importante asupra dezvoltării serviciilor sociale.

Din perspectiva Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035, datele analizate indică necesitatea consolidării serviciilor destinate persoanelor vârstnice, inclusiv servicii de îngrijire la domiciliu, servicii de asistență comunitară și măsuri de prevenire a izolării sociale. În același timp, este necesară continuarea intervențiilor de sprijin pentru copii și familii, precum și dezvoltarea unor măsuri care să contribuie la menținerea populației active în comunitate și la reducerea efectelor migrației și declinului demografic.

10.7 Procesul de îmbătrânire demografică

Îmbătrânirea demografică reprezintă unul dintre cele mai importante procese care influențează evoluția populației și dezvoltarea comunităților locale. Acest fenomen se manifestă prin creșterea numărului și a ponderii persoanelor vârstnice în totalul populației, concomitent cu reducerea numărului de copii și tineri. Procesul este determinat de factori precum scăderea natalității, creșterea speranței de viață, migrația populației active și diminuarea efectivelor generațiilor tinere.

Analiza structurii populației comunei I. L. Caragiale evidențiază existența unui proces gradual de îmbătrânire demografică în perioada 2017-2026. În timp ce populația totală a comunei s-a redus de la 6.820 persoane la 6.568 persoane, structura pe categorii de vârstă indică o creștere a numărului persoanelor vârstnice și o diminuare a efectivelor din grupele tinere de populație.

Numărul persoanelor cu vârsta de 65 de ani și peste a crescut de la 1.118 persoane în anul 2017 la 1.200 persoane în anul 2026, ceea ce reprezintă o creștere de 82 persoane, respectiv 7,3%. În același timp, ponderea persoanelor vârstnice în totalul populației a crescut de la 16,4% la 18,3%.

Pe de altă parte, categoria copiilor și adolescenților (0-19 ani) a înregistrat o scădere de la 1.449 persoane în anul 2017 la 1.379 persoane în anul 2026, ceea ce reprezintă o diminuare de 70 persoane, respectiv 4,8%. Această evoluție evidențiază reducerea treptată a ponderii generațiilor tinere în structura demografică a comunei.

Totodată, analiza grupelor de vârstă relevă o creștere semnificativă a populației aflate în apropierea vârstei de pensionare. Astfel, grupa de vârstă 55-59 ani a crescut de la 401 persoane în anul 2017 la 584 persoane în anul 2026. Această categorie va alimenta în următorii ani segmentul populației vârstnice, ceea ce va contribui la continuarea procesului de îmbătrânire demografică și după anul 2026.

Procesul de îmbătrânire demografică are implicații importante asupra dezvoltării comunității locale și asupra sistemului de servicii sociale. Creșterea numărului persoanelor vârstnice determină sporirea necesarului de servicii de îngrijire la domiciliu, servicii comunitare, asistență medicală și socială, precum și măsuri de prevenire a izolării și excluziunii sociale. În același timp, reducerea populației tinere și active poate influența dezvoltarea economică locală și capacitatea comunității de a susține pe termen lung sistemele de protecție socială.

Datele analizate indică faptul că îmbătrânirea demografică reprezintă una dintre principalele provocări cu care se confruntă comuna I. L. Caragiale și constituie un element esențial în fundamentarea obiectivelor și măsurilor prevăzute în Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035.

Indicele de îmbătrânire demografică

Pentru evaluarea gradului de îmbătrânire a populației este utilizat indicele de îmbătrânire demografică, indicator care exprimă raportul dintre populația vârstnică și populația tânără. Acesta evidențiază numărul persoanelor cu vârsta de 65 de ani și peste care revin la 100 de persoane cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani.

Formula de calcul a indicelui de îmbătrânire demografică este următoarea:

$$\text{Indicele de îmbătrânire} = (\text{Populația de 65 ani și peste} / \text{Populația cu vârsta 0-14 ani}) \times 100$$

Acest indicator este utilizat frecvent în analizele demografice deoarece permite evaluarea echilibrului dintre generațiile tinere și cele vârstnice și oferă informații relevante privind evoluția populației pe termen mediu și lung.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

În cazul comunei I. L. Caragiale, valorile indicatorului pentru perioada analizată sunt prezentate în tabelul următor:

Indicator	2017	2026
Populație 0-14 ani	1.059	1.000
Populație 65 ani și peste	1.118	1.200
Indice de îmbătrânire demografică	105,6	120,0

Interpretarea acestui indicator evidențiază faptul că în anul 2017 reveneau aproximativ 106 persoane vârstnice la 100 de copii, iar în anul 2026 reveneau aproximativ 120 persoane vârstnice la 100 de copii.

Creșterea indicelui de îmbătrânire de la 105,6 la 120,0 confirmă accentuarea procesului de îmbătrânire demografică la nivelul comunei. Practic, în anul 2026 populația vârstnică depășea cu aproximativ 20% populația cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani, ceea ce reflectă diminuarea efectivelor generațiilor tinere și creșterea ponderii persoanelor vârstnice în structura populației.

Valorile înregistrate indică existența unui dezechilibru demografic specific comunităților aflate în proces de îmbătrânire, fenomen care poate genera pe termen lung efecte asupra dezvoltării economice și sociale locale. Reducerea numărului de copii și creșterea numărului de persoane vârstnice determină modificarea structurii beneficiarilor de servicii publice și sociale și impun adaptarea politicilor locale la noile realități demografice.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, creșterea indicelui de îmbătrânire evidențiază necesitatea consolidării serviciilor destinate persoanelor vârstnice, în special a serviciilor de îngrijire la domiciliu, a serviciilor comunitare integrate și a măsurilor de prevenire a izolării sociale. Totodată, indicatorul subliniază importanța dezvoltării unor măsuri de sprijin pentru copii și familii, care să contribuie la menținerea echilibrului demografic și la reducerea efectelor declinului populației tinere.

Analiza indicelui de îmbătrânire demografică confirmă faptul că fenomenul de îmbătrânire a populației reprezintă una dintre principalele provocări demografice ale comunei I. L. Caragiale și justifică necesitatea dezvoltării unor servicii sociale adaptate evoluțiilor demografice prognozate pentru perioada 2026-2035.

Rata de dependență demografică

Rata de dependență demografică reprezintă unul dintre cei mai importanți indicatori utilizați în analiza structurii populației și a sustenabilității demografice a unei comunități. Acest indicator exprimă numărul persoanelor considerate dependente din punct de vedere demografic, respectiv copiii și persoanele vârstnice, care revin la 100 de persoane aflate la vârsta activă.

În cadrul analizelor demografice, populația dependentă este reprezentată de persoanele cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani și de persoanele cu vârsta de 65 de ani și peste, în timp ce populația activă este reprezentată de persoanele cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani.

Formula de calcul a ratei de dependență demografică este următoarea:

$$\text{Rata de dependență demografică} = [(\text{Populația 0-14 ani} + \text{Populația 65 ani și peste}) / \text{Populația 15-64 ani}] \times 100$$

Acest indicator evidențiază presiunea pe care populația dependentă o exercită asupra populației active și oferă informații relevante privind capacitatea unei comunități de a susține din punct de vedere economic și social categoriile de populație care nu participă în mod direct la activitatea economică.

Pentru comuna I. L. Caragiale, valorile indicatorului sunt prezentate în tabelul următor:

Indicator	2017	2026
Populație 0-14 ani	1.059	1.000
Populație 65 ani și peste	1.118	1.200
Total populație dependentă	2.177	2.200
Populație 15-64 ani	4.511	4.224
Rata de dependență demografică	48,3	52,1

Interpretarea acestui indicator evidențiază faptul că în anul 2017 reveneau aproximativ 48 persoane dependente la 100 persoane aflate la vârsta activă, iar în anul 2026 reveneau aproximativ 52 persoane dependente la 100 persoane active.

Creșterea ratei de dependență demografică de la 48,3 la 52,1 indică accentuarea presiunii exercitate asupra populației active și reflectă modificările structurii demografice a comunei. Această evoluție este determinată atât de creșterea numărului de persoane vârstnice, cât și de diminuarea populației aflate la vârsta activă.

Din perspectivă socio-economică, creșterea ratei de dependență poate genera provocări importante pentru comunitatea locală. Un număr mai redus de persoane active trebuie să susțină, direct sau indirect, un număr tot mai mare de persoane aflate în categorii de vârstă dependente, ceea ce poate influența nivelul veniturilor gospodăriilor, piața muncii și capacitatea comunității de a răspunde nevoilor sociale existente.

Pentru sistemul local de asistență socială, această evoluție evidențiază necesitatea dezvoltării unor servicii adaptate atât copiilor și familiilor, cât și persoanelor vârstnice. Totodată, devine importantă promovarea măsurilor care contribuie la menținerea populației active în comunitate, sprijinirea ocupării forței de muncă și prevenirea fenomenelor de excluziune socială.

Analiza ratei de dependență demografică confirmă existența unor tendințe demografice care vor influența dezvoltarea comunei în perioada următoare și constituie un argument important pentru planificarea și dezvoltarea serviciilor sociale prevăzute în Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035.

10.8 Mișcarea naturală și speranța de viață

Mișcarea naturală a populației reprezintă componenta demografică esențială în analiza evoluției populației unei comunități, fiind determinată de dinamica natalității, mortalității și a sporului natural.

Natalitatea constituie un indicator esențial în analiza demografică și are un rol important în determinarea dinamicii populației pe termen lung. În comuna I. L. Caragiale, natalitatea înregistrează un trend descendent, reflectând un număr relativ scăzut de nașteri în ultimii ani. Această tendință este influențată de factori multipli, printre care: migrația tinerilor spre zone urbane sau în afara țării, instabilitatea economică, accesul limitat la servicii de sprijin pentru familie, precum și schimbările în comportamentul reproductiv.

Scăderea natalității are consecințe directe asupra structurii demografice a comunei, determinând reducerea ponderii populației tinere și afectând capacitatea de regenerare naturală a populației. Pe termen mediu și lung, această realitate implică riscuri majore, precum reducerea forței de muncă locale, diminuarea numărului de copii care frecventează unitățile de învățământ și accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică.

Pentru contracararea acestor efecte, este necesară elaborarea și implementarea unor măsuri locale care să încurajeze natalitatea și să sprijine familiile tinere. Astfel de măsuri pot include dezvoltarea de servicii sociale și educaționale accesibile, facilitarea accesului la servicii de sănătate maternală și infantilă, sprijin pentru concilierea vieții profesionale cu cea de familie, precum și măsuri de stimulare a reîntoarcerii tinerilor în comunitate.

Mortalitatea reprezintă un alt indicator fundamental al mișcării naturale a populației, reflectând nivelul de sănătate publică și calitatea serviciilor medicale disponibile în comunitate. În comuna I. L. Caragiale, rata mortalității se menține la un nivel relativ ridicat, în special în rândul populației vârstnice, dar și în cazul persoanelor adulte care suferă de boli cronice netratate sau insuficient monitorizate.

Printre principalele cauze ale mortalității se numără afecțiunile cardiovasculare, bolile respiratorii, neoplaziile, dar și lipsa unui acces facil și constant la servicii medicale de prevenție, diagnostic și tratament. De asemenea, se observă o incidență crescută a deceselor în rândul persoanelor care trăiesc în condiții socio-economice precare, ceea ce evidențiază legătura directă dintre sărăcie, excluziune socială și vulnerabilitate sanitară.

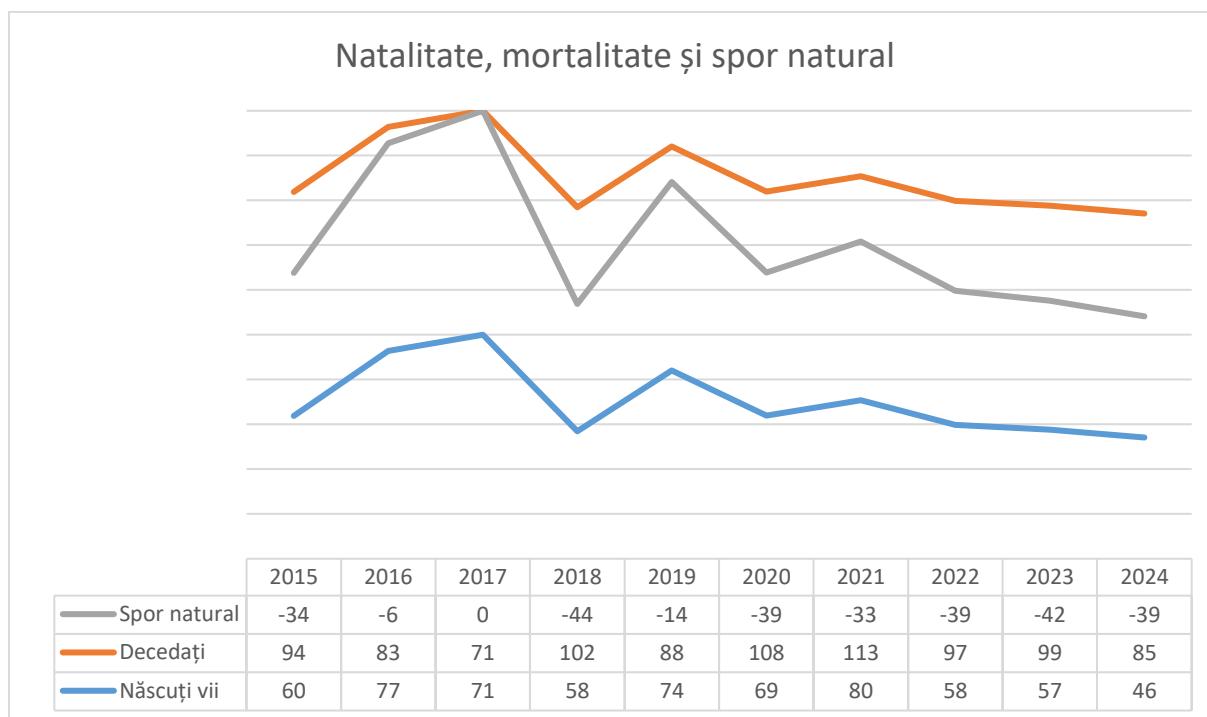
Această situație impune o abordare integrată în cadrul serviciilor sociale, care să vizeze nu doar sprijinul material, ci și intervenții complementare, precum promovarea unui stil de viață sănătos, creșterea gradului de educație sanitară în rândul populației și dezvoltarea de parteneriate cu furnizorii de servicii medicale. Totodată, este necesară dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele în vârstă sau cu afecțiuni cronice, precum și crearea unor mecanisme eficiente de identificare timpurie a riscurilor medicale.

Reducerea mortalității și îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației din comuna I. L. Caragiale trebuie să devină obiective prioritare ale strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale, în strânsă legătură cu alte politici de incluziune și sprijin comunitar.

În ceea ce privește populația comunei I. L. Caragiale, natalitatea, mortalitatea și sporul natural sunt redată după cum urmează⁴⁸:

⁴⁸ Institutul Național de Statistică, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Conform datelor statistice disponibile pentru perioada 2015-2024, comuna I. L. Caragiale se confruntă cu o tendință de diminuare a populației determinată în principal de existența unui spor natural negativ în majoritatea anilor analizați. Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul născuților-vii și numărul persoanelor decedate într-un anumit an.

Analiza datelor evidențiază faptul că, pe întreaga perioadă analizată, numărul deceselor a depășit în mod constant numărul nașterilor, cu excepția anului 2017, când s-a înregistrat un echilibru demografic, respectiv 71 de născuți-vii și 71 de decedați, rezultând un spor natural nul.

Numărul născuților-vii a înregistrat fluctuații importante în perioada analizată, variind între un maxim de 80 de nașteri în anul 2021 și un minim de 46 de nașteri în anul 2024. Comparativ cu anul 2015, când s-au înregistrat 60 de născuți-vii, anul 2024 evidențiază o reducere de aproximativ 23% a numărului de nașteri, ceea ce confirmă tendința de scădere a natalității la nivel local.

În ceea ce privește mortalitatea, numărul persoanelor decedate a rămas constant superior numărului de nașteri pe întreaga perioadă analizată. Cele mai ridicate valori au fost înregistrate în anii 2020 și 2021, când s-au consemnat 108, respectiv 113 decese. Aceste valori pot fi asociate inclusiv efectelor generate de pandemia de COVID-19, care a influențat semnificativ mortalitatea la nivel național și local.

Ca urmare a raportului nefavorabil dintre natalitate și mortalitate, sporul natural a avut valori negative în aproape toți anii analizați. Cele mai accentuate valori negative au fost înregistrate în

anul 2018 (-44 persoane), anul 2023 (-42 persoane), precum și în anii 2020 și 2022 (-39 persoane). În anul 2024 sporul natural a fost de -39 persoane, ceea ce înseamnă că numărul persoanelor decedate l-a depășit cu 39 pe cel al născuților-vii.

Evoluția indicatorilor demografici evidențiază existența unui proces de regres natural al populației, caracterizat prin reducerea numărului de nașteri și menținerea unui nivel relativ ridicat al mortalității. Această tendință contribuie în mod direct la scăderea populației totale și la accentuarea procesului de îmbătrânire demografică identificat anterior.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, diminuarea natalității poate conduce, pe termen lung, la reducerea populației școlare și la modificarea structurii grupurilor de beneficiari ai serviciilor destinate copiilor și familiilor. În același timp, creșterea ponderii persoanelor vârstnice și menținerea unui nivel ridicat al mortalității evidențiază necesitatea dezvoltării serviciilor de îngrijire, asistență și suport pentru persoanele vârstnice și pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate.

Analiza natalității, mortalității și a sporului natural confirmă existența unor tendințe demografice nefavorabile, specifice multor comunități rurale din România, și subliniază necesitatea implementării unor măsuri integrate de sprijin pentru familii, copii și persoane vârstnice, în vederea limitării efectelor declinului demografic și a menținerii coeziunii sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale.

10.9 Migrația populației

Migrația, atât internă cât și externă, reprezintă unul dintre cele mai importante fenomene demografice care influențează structura populației și dinamica socială a comunei I. L. Caragiale. În ultimele decenii, localitatea s-a confruntat cu un exod semnificativ al forței de muncă, în special în rândul populației tinere și active, determinat de lipsa oportunităților economice, de infrastructura deficitară și de accesul limitat la servicii publice de calitate.

Consecințele acestui fenomen sunt multiple și afectează direct capacitatea comunității de a se dezvolta sustenabil. Scăderea numărului de locuitori activi contribuie la îmbătrânirea accelerată a populației și la dezechilibre în structura familială, conducând adesea la situații în care copiii sunt lăsați în grija rudelor sau a altor persoane, în timp ce părinții lucrează în străinătate. De asemenea, migrația are efecte negative asupra coeziunii sociale, asupra participării civice și asupra capacității autorităților locale de a menține și extinde serviciile sociale necesare.

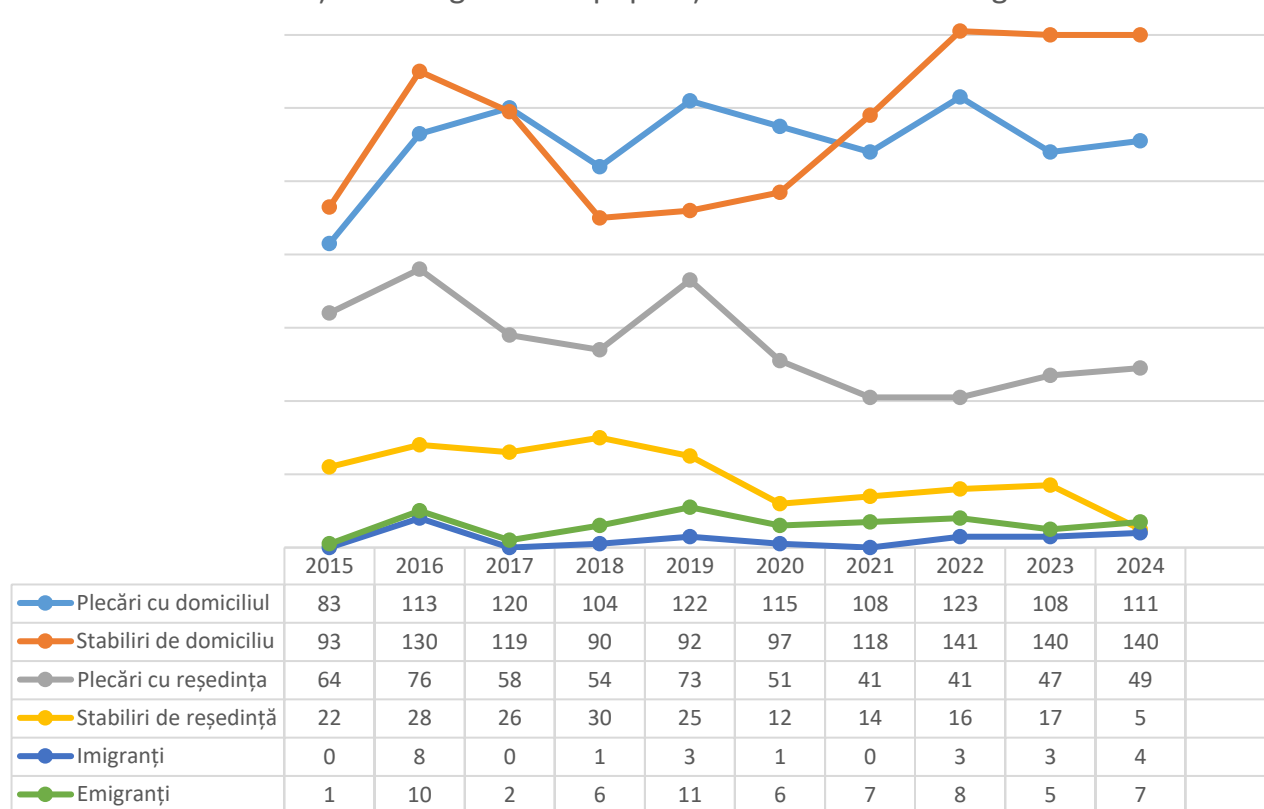
În același timp, remitențele trimise de cetățenii plecați la muncă în afara țării contribuie într-o anumită măsură la susținerea financiară a familiilor rămase în localitate, dar nu pot compensa pierderile pe termen lung legate de capitalul uman și potențialul comunitar.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale trebuie să țină cont de impactul migrației asupra grupurilor vulnerabile, în special asupra copiilor rămași în grija altor persoane, a vârstnicilor singuri și a familiilor destrămate, și să dezvolte măsuri de sprijin adaptate acestor realități. De asemenea, este esențială promovarea unor politici de reintegrare socială și profesională a persoanelor revenite din migrație, precum și stimularea implicării lor în viața comunității.

În ceea ce privește migrația populației, situația⁴⁹ pe ultimii ani statistici în comuna I. L. Caragiale este următoarea:

Mișcarea migratorie a populației comunei I. L. Caragiale

Analiza datelor statistice pentru perioada 2015-2024 evidențiază o mobilitate relativ ridicată a populației comunei I. L. Caragiale, caracterizată prin fluctuații ale numărului de persoane care își stabilesc domiciliul sau reședința în localitate, precum și ale celor care părăsesc comuna.

În ceea ce privește migrația internă după domiciliu, numărul persoanelor care și-au stabilit domiciliul în comuna I. L. Caragiale a fost superior numărului persoanelor care și-au schimbat

⁴⁹ Institutul Național de Statistică, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

domiciliul în afara localității în majoritatea anilor analizați. Dacă în anul 2015 s-au înregistrat 93 stabiliri de domiciliu și 83 plecări cu domiciliul, în anul 2024 numărul stabilirilor de domiciliu a ajuns la 140 persoane, comparativ cu 111 plecări cu domiciliul. Această evoluție indică menținerea unei capacități de atragere și retenție a populației la nivel local.

Un aspect pozitiv îl reprezintă creșterea semnificativă a numărului persoanelor care și-au stabilit domiciliul în comună în ultimii ani. Astfel, numărul stabilirilor de domiciliu a crescut de la 93 persoane în anul 2015 la 140 persoane în anul 2024, atingând valoarea maximă de 141 persoane în anul 2022. Aceste date pot reflecta atât revenirea unor persoane în localitatea de origine, cât și atractivitatea rezidențială a comunei pentru populația din localitățile învecinate.

Migrația pe baza reședinței prezintă o dinamică diferită. Numărul persoanelor care și-au stabilit reședința în comună a variat între 5 și 30 persoane anual, în timp ce numărul plecărilor cu reședința a fost constant superior, variind între 41 și 76 persoane anual. Această situație indică existența unui sold migrator negativ la nivelul reședinței, fenomen întâlnit frecvent în localitățile rurale aflate în proximitatea unor centre urbane mai dezvoltate.

În ceea ce privește migrația externă, valorile înregistrate sunt reduse pe întreaga perioadă analizată. Numărul imigranților a variat între 0 și 8 persoane anual, iar numărul emigranților între 1 și 11 persoane anual. Chiar dacă dimensiunea fenomenului este relativ redusă, soldul migrației externe este negativ în majoritatea anilor, ceea ce contribuie, alături de sporul natural negativ, la diminuarea populației comunei.

Analiza cumulată a indicatorilor de migrație evidențiază faptul că principalul factor care influențează scăderea populației comunei nu este reprezentat de migrația externă, ci de declinul natural al populației, determinat de diferența dintre natalitate și mortalitate. Cu toate acestea, migrația populației active, în special a tinerilor și a persoanelor aflate la vârsta muncii, poate contribui la accentuarea procesului de îmbătrânire demografică și la reducerea potențialului de dezvoltare economică locală.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, evoluția mișcării migratorii evidențiază necesitatea implementării unor măsuri care să contribuie la menținerea populației tinere și active în comunitate, la sprijinirea familiilor și la creșterea atractivității localității pentru locuire și desfășurarea activităților economice. Totodată, este necesară monitorizarea continuă a fenomenelor migratorii, având în vedere impactul acestora asupra structurii demografice și asupra cererii de servicii sociale la nivel local.

Per ansamblu, datele analizate indică o situație relativ echilibrată a migrației interne după domiciliu, însă menținerea sporului natural negativ și tendințele de îmbătrânire demografică impun adoptarea unor măsuri integrate de dezvoltare socială și comunitară în perioada 2026-2035.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Pornind de la această realitate, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale își propune o serie de măsuri și intervenții menite să atenueze efectele migrației și să sprijine grupurile vulnerabile afectate de acest fenomen. Printre prioritățile identificate se numără:

- identificarea și implementarea de programe de sprijin psihologic și social pentru copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în alte localități sau în străinătate, cu accent pe prevenirea abandonului școlar, susținerea emoțională și integrarea socială;
- servicii de consiliere și sprijin pentru familii, în vederea consolidării relațiilor familiale și reducerii riscului de dezintegrare familială;
- inițiative de formare profesională și recalificare pentru persoanele cu venituri reduse sau fără loc de muncă, în scopul creșterii șanselor de angajare la nivel local și al reducerii presiunii migraționiste;
- campanii de informare și educație comunitară, menite să încurajeze participarea civică, solidaritatea comunitară și implicarea locuitorilor în dezvoltarea locală;
- dezvoltarea de parteneriate interinstituționale și colaborări cu organizații neguvernamentale, pentru sprijinirea familiilor afectate de migrație și pentru atragerea de resurse și expertiză suplimentară în domeniul social.

Prin implementarea acestor măsuri se urmărește consolidarea coeziunii sociale la nivelul comunității, reducerea vulnerabilității grupurilor afectate de migrație și crearea unor condiții favorabile pentru menținerea și reintegrarea populației în comunitate.

10.10 Contextul socio-economic

Contextul socio-economic al comunei I. L. Caragiale este influențat de evoluțiile demografice, de structura populației, de caracteristicile economiei locale și de nivelul de dezvoltare al serviciilor publice și comunitare. Analiza acestor factori este esențială pentru identificarea nevoilor sociale existente la nivelul comunității și pentru fundamentarea măsurilor prevăzute în Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035.

Analiza indicatorilor demografici relevă existența unor tendințe care influențează direct dezvoltarea socio-economică a comunei, respectiv diminuarea populației totale, accentuarea procesului de îmbătrânire demografică și creșterea ponderii persoanelor aflate în categorii de vârstă vulnerabile. Aceste evoluții determină modificări ale structurii cererii de servicii publice și sociale și impun adaptarea permanentă a intervențiilor administrației publice locale la nevoile comunității.

Din punct de vedere economic, comuna I. L. Caragiale beneficiază de o poziționare favorabilă în raport cu principalele centre urbane ale zonei, respectiv municipiul Moreni și municipiul

Târgoviște, precum și de proximitatea municipiului Ploiești. Această amplasare facilitează mobilitatea forței de muncă și accesul populației la oportunități de ocupare, educație și servicii specializate.

Economia locală are un caracter mixt, fiind susținută de activități agricole, activități comerciale, servicii și activități industriale desfășurate atât pe raza comunei, cât și în localitățile învecinate. Un rol important îl are zona Mija, care a reprezentat de-a lungul timpului un pol de dezvoltare economică și industrială pentru comunitate și pentru localitățile din proximitate. Totodată, o parte a populației active desfășoară activități economice în municipiile și orașele învecinate, fenomen care contribuie la menținerea gradului de ocupare și la diversificarea surselor de venit ale gospodăriilor.

Cu toate acestea, la nivelul comunității există categorii de persoane și familii expuse riscului de sărăcie, excluziune socială sau marginalizare, generate de factori precum veniturile insuficiente, șomajul, nivelul redus de educație, dizabilitatea, vârsta înaintată, starea de sănătate precară sau lipsa unei rețele adecvate de sprijin familial. În mod particular, persoanele vârstnice singure, persoanele cu dizabilități, copiii proveniți din familii vulnerabile și persoanele aflate în situații de dificultate socio-economică necesită intervenții și măsuri de sprijin adaptate nevoilor specifice.

În acest context, domeniul asistenței și protecției sociale capătă o importanță strategică, având ca obiectiv principal sprijinirea persoanelor care, din motive economice, fizice, psihice sau sociale, se află în imposibilitatea de a-și satisface nevoile fundamentale sau de a participa activ la viața comunității. Serviciile sociale au rolul de a contribui la creșterea autonomiei beneficiarilor, la integrarea acestora în societate și la prevenirea situațiilor de marginalizare și excluziune socială.

Accesul echitabil la viața culturală și comunitară reprezintă o altă dimensiune importantă a incluziunii sociale. Participarea la activități culturale, educaționale și comunitare are un rol esențial în combaterea izolării sociale, în consolidarea coeziunii comunitare și în crearea unor oportunități de dezvoltare personală, în special pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate. În acest sens, cultura și activitățile comunitare pot reprezenta instrumente importante pentru promovarea solidarității sociale și pentru consolidarea identității comunității locale.

Comuna I. L. Caragiale își asumă un angajament ferm în sprijinirea cetățenilor aflați în dificultate, prin dezvoltarea unor politici sociale locale coerente, orientate spre integrarea socială, reducerea sărăciei și îmbunătățirea calității vieții. Prin proiectele și inițiativele propuse în prezenta strategie, administrația publică locală urmărește dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale, asigurarea accesului echitabil la servicii pentru toate categoriile de beneficiari, promovarea incluziunii sociale și creșterea gradului de participare a cetățenilor la viața comunității.

Prin aceste direcții de acțiune, comuna I. L. Caragiale își propune să dezvolte o comunitate incluzivă, solidară și rezilientă, capabilă să răspundă în mod eficient nevoilor sociale actuale și

viitoare ale populației și să asigure condiții favorabile pentru creșterea calității vieții tuturor cetățenilor.

10.11 Sărăcia și gradul de excluziune socială

Sărăcia reprezintă nu doar o problemă determinată de lipsa oportunităților economice, ci și o formă de privare socială care afectează exercitarea unor drepturi fundamentale ale omului. În acest sens, fenomenul sărăciei poate fi asociat cu limitarea accesului la resurse, servicii și oportunități necesare pentru participarea deplină la viața socială și economică.

Sărăcia constituie un obstacol major în dezvoltarea durabilă a comunității locale, fiind definită ca o stare în care indivizii, familiile sau grupurile comunitare nu dispun de resursele minime necesare pentru a atinge un standard acceptabil de trai, corespunzător realităților economico-sociale ale regiunii. Această stare se manifestă prin lipsa veniturilor adecvate și prin imposibilitatea de a asigura nevoile de bază, precum hrana, îmbrăcăminte, locuirea decentă, accesul la utilități publice și alte elemente indispensabile unui trai demn.

Efectele sărăciei se resimt profund în plan educațional și profesional, conducând la creșterea riscului de abandon școlar, la lipsa calificărilor necesare integrării pe piața muncii și, implicit, la perpetuarea unor cicluri de excluziune socială. În comuna I. L. Caragiale, categoriile cele mai expuse riscului de sărăcie sunt copiii proveniți din familii dezavantajate, tinerii fără sprijin familial, familiile monoparentale, persoanele vârstnice singure, persoanele cu dizabilități și gospodăriile cu un număr mare de membri, în special cele în care există persoane dependente.

În acest context, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale urmărește implementarea unor măsuri integrate și sustenabile, care să combine intervențiile de protecție socială cu politici sociale orientate spre incluziune. Acestea vizează, în principal: sprijin educațional pentru copiii aflați în dificultate, creșterea accesului la servicii sociale de bază, facilitarea accesului la servicii de sănătate și locuire adecvată, precum și dezvoltarea unor măsuri active de ocupare a forței de muncă și de echilibrare a vieții profesionale cu cea familială.

Totodată, este necesară consolidarea serviciilor comunitare și dezvoltarea unor parteneriate interinstituționale cu instituții publice, organizații neguvernamentale și alți actori locali, în vederea sprijinirii grupurilor vulnerabile și prevenirii marginalizării sociale.

Prin această abordare integrată, comuna I. L. Caragiale își propune reducerea fenomenului sărăciei, stimularea incluziunii sociale și crearea unui cadru favorabil dezvoltării echitabile pentru toți membrii comunității.

În conformitate cu art. 6 lit. c) din Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, incluziunea socială reprezintă un proces complex și multidimensional, care presupune implementarea unui ansamblu coerent de măsuri și acțiuni în domenii esențiale precum protecția socială, ocuparea forței de

muncă, locuirea, educația, sănătatea, comunicarea, mobilitatea, securitatea, justiția și cultura. Aceste măsuri au ca scop combaterea excluziunii sociale și promovarea participării active a tuturor persoanelor la viața economică, socială, politică și culturală a societății.

Incluziunea socială presupune garantarea accesului persoanelor aflate în risc de sărăcie sau marginalizare la resursele, oportunitățile și serviciile necesare pentru atingerea unui standard de viață decent, astfel încât acestea să poată participa în mod activ și demn la viața comunității. Acest proces contribuie la consolidarea coeziunii sociale și la promovarea echității în cadrul comunității.

În acest sens, autoritățile administrației publice locale din comuna I. L. Caragiale urmăresc realizarea unei evaluări permanente a nevoilor sociale existente și a gradului de vulnerabilitate din comunitate, în vederea elaborării și implementării unor politici locale eficiente, centrate pe incluziunea socială a categoriilor defavorizate.

Primăria comunei I. L. Caragiale își propune să îmbunătățească, să diversifice și să extindă serviciile sociale locale, urmărind sprijinirea activă a persoanelor aflate în dificultate pentru depășirea situațiilor de risc și reintegrarea socială și economică. Investiția în servicii sociale de calitate, accesibile și adaptate nevoilor specifice ale grupurilor vulnerabile reprezintă o prioritate strategică a administrației publice locale, în vederea construirii unei comunități mai echitabile, reziliente și solidare.

10.12 Rolul compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară

Una dintre cauzele structurale ale perpetuării excluziunii sociale în mediul rural o constituie implementarea deficitară și asincronă a principiilor subsidiarității și descentralizării în România. Lipsa unei cronologii coerente și a unui cadru operațional bine fundamentat pentru aceste principii a afectat negativ capacitatea unităților administrativ-teritoriale, în special a celor de rang mic – precum comunele – de a furniza servicii publice adecvate și adaptate nevoilor comunităților lor.

Potrivit art. 129 alin. (7) din Codul Administrativ (OUG nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare), cetățenii din toate unitățile administrativ-teritoriale, indiferent de dimensiune sau statut (comună, oraș, municipiu), au dreptul de a beneficia de servicii publice locale esențiale în domenii precum educație, sănătate, locuințe sociale, servicii sociale, cultură, tineret, sport și dezvoltare urbană. Cu toate acestea, disparitățile teritoriale rămân semnificative, iar comunitățile rurale sunt frecvent afectate de subfinanțare, lipsa de personal specializat și infrastructură deficitară.

În acest context, Compartimentul de asistență socială și autoritate tutelară din cadrul administrației publice locale joacă un rol esențial în aplicarea politicilor sociale și în furnizarea de servicii care vizează protecția și sprijinul copiilor, familiilor, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor grupuri aflate în situații de vulnerabilitate.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Compartimentul este responsabil cu dezvoltarea și furnizarea serviciilor sociale primare, axate pe prevenirea și limitarea apariției situațiilor de risc social, marginalizare și excluziune. Acestea includ:

- activități de identificare a nevoilor sociale individuale, familiale și comunitare;
- informarea cetățenilor cu privire la drepturile și obligațiile sociale;
- acțiuni de sensibilizare și educație comunitară;
- intervenții de urgență în situații de criză;
- măsuri de sprijin pentru menținerea persoanelor în comunitate;
- servicii de consiliere socială;
- activități de dezvoltare comunitară menite să stimuleze participarea civică și solidaritatea socială;
- alte măsuri menite să prevină apariția sau agravarea stării de vulnerabilitate.

Deși asistența socială este recunoscută legal ca parte integrantă a pachetului minim de servicii publice care trebuie asigurat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale (UAT), în realitate, accesul cetățenilor la aceste servicii este profund inegal. Legea asistenței sociale nr. 292/2011 prevede în mod expres obligația fiecărui UAT de a înființa un compartiment de asistență socială. Cu toate acestea, datele oficiale din Registrul electronic unic al serviciilor sociale evidențiază o implementare fragmentară și insuficientă a acestei obligații.

Astfel, dintr-un total de 3.181 de UAT-uri din România, doar 873 de compartimente și servicii publice de asistență socială au obținut certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, conform Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale – ceea ce reprezintă aproximativ 29% din totalul comunităților⁵⁰.

Mai mult, dintre aceste 873 de structuri funcționale, doar 29 au înființat în mod efectiv serviciul de asistență comunitară, o componentă esențială pentru furnizarea intervențiilor directe, proactive și adaptate la nivelul comunității.

Conform controlului tematic derulat în anul 2018 de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, s-au constatat următoarele disfuncționalități majore:

- un număr redus de UAT-uri au înființat și acreditat compartimente de asistență socială;
- existența unui număr insuficient de servicii sociale dezvoltate la nivel local;

⁵⁰ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027*

- respectarea parțială sau absentă a normativului de personal – doar 17% dintre UAT-uri respectă raportul legal de 1 asistent social la 300 de beneficiari;
- personalul desemnat să îndeplinească atribuții în domeniul asistenței sociale fie nu deține pregătire de specialitate, fie nu este suficient informat și implicat în activități relevante pentru acest domeniu.

Aceste realități subliniază necesitatea stringentă a unei reformări structurale și investiții strategice în dezvoltarea capacității administrative a UAT-urilor, pentru a asigura funcționarea efectivă a serviciilor sociale și garantarea accesului echitabil la acestea pentru toți cetățenii, indiferent de localitatea de reședință. În mod particular, comunele mici, care se confruntă cu resurse limitate și vulnerabilități sociale multiple, au nevoie de sprijin consolidat în vederea profesionalizării și extinderii serviciilor de asistență socială.

Sistemul de asistență socială are o componentă dominantă (dar nu și generoasă și acoperitoare) de beneficii și ajutoare de diferite tipuri, în condițiile în care sistemele contemporane ale țărilor europene dezvoltate se îndreaptă spre o paradigmă a serviciilor sociale centrate pe prevenție, consiliere, educație - informare cu scop profilactic.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, în cadrul aparatului de specialitate al primarului, compartimentul de asistență socială este în curs de acreditare.

Prin consolidarea compartimentului de asistență socială și extinderea capacității instituționale a administrației locale, comuna I. L. Caragiale urmărește creșterea accesului la servicii sociale de calitate și reducerea inegalităților, contribuind astfel la incluziunea socială durabilă a tuturor categoriilor vulnerabile.

În perioada următoare, sistemul local de asistență socială va evolua de la un model predominant compensatoriu către unul axat pe prevenție, consiliere și sprijin activ pentru incluziunea socială, prin dezvoltarea unor servicii comunitare adaptate nevoilor specifice ale populației vulnerabile din comună.

Intervenții propuse:

a) Consolidarea compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară:

- Atragerea și formarea personalului de specialitate (asistenți sociali, consilieri, psihologi comunitari) cu studii în domeniu;
- Licențierea unui *serviciu de asistență comunitară* care să intervină la nivel de prevenție în cazuri de risc social (copii, vârstnici, persoane cu dizabilități, familii monoparentale).

b) Implementarea de servicii sociale cu caracter primar:

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- Programe de informare și consiliere pentru familii, persoane în risc, părinți tineri sau vârstnici singuri;
- Campanii de educație socială și sensibilizare în comunitate privind drepturile sociale, prevenirea violenței în familie, combaterea discriminării;
- Activități de sprijin pentru integrarea/reintegrarea profesională (atelieri de orientare vocațională, consiliere pentru angajare, parteneriate cu AJOFM).

c) Intervenții timpurii pentru copii și tineri din grupuri vulnerabile:

- Programe educaționale extracurriculare (after-school, sprijin pentru teme, activități de socializare);
- Identificarea timpurie a riscului de abandon școlar și coordonarea intervențiilor cu școala și familia;
- Crearea unui parteneriat local cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) pentru intervenții specializate.

d) Colaborare interinstituțională și dezvoltare de parteneriate:

- Încheierea de protocoale de colaborare cu ONG-uri, biserică, cabinete medicale de familie, autorități județene;
- Accesarea de fonduri europene sau guvernamentale pentru înființarea de servicii noi (ex. centru de zi pentru vârstnici, cantină socială, locuințe protejate).

e) Crearea unui mecanism local de monitorizare și evaluare a nevoilor sociale:

- Actualizarea anuală a bazei de date cu privire la persoanele aflate în risc de excluziune socială;
- Realizarea de anchete sociale și rapoarte de nevoi pentru fundamentarea planurilor de acțiune;
- Participarea comunității la identificarea problemelor și la propunerea de soluții (prin consultări publice, grupuri de inițiativă civică).

Această abordare permite comunei I. L. Caragiale să răspundă nu doar obligațiilor legale privind serviciile sociale, ci și nevoii reale de modernizare a intervenției sociale, prin trecerea de la reacție la prevenție și de la asistență pasivă la sprijin activ pentru incluziune.

În perioada 2026-2035, Primăria comunei I. L. Caragiale are în vedere înființarea și licențierea de servicii sociale care să vină în sprijinul cetățenilor, precum și îmbunătățirea mijloacelor de comunicare cu aceștia, mai ales din perspectiva modului în care Pandemia SARS-CoV2 a afectat accesul cetățenilor la serviciile de interes public general – asistență socială, educație și formare.

10.13 Participarea socială

Participarea locală sau comunitară se referă la procesul angajării membrilor unei comunități locale, în acțiuni care urmăresc satisfacerea unor cerințe cu caracter local (preponderent local și public sau grupal). Participarea socială aduce împreună oameni, instituții, organizații cu aceeași viziune, cu aceleași dorințe și nevoi de schimbare. În cadrul procesului participativ este important să fie angrenate atât instituțiile publice, cât și societatea civilă, dar și beneficiarii direcți ai demersurilor sociale, întreprinse la nivel comunitar.

În documentele strategice naționale se evidențiază în ultimii ani o creștere semnificativă a nivelului de toleranță a populației față de grupurile vulnerabile sau minoritare, însă există încă manifestări ale fenomenului discriminării, care accentuează excluziunea și marginalizarea acestor grupuri. Pentru participarea la viața socială și pentru o bună integrare, oamenii au nevoie de educație, dar și de înțelegere, de acceptare și suport și de asemenea, de oportunități de dezvoltare personală, ori de a fi cooptați în echipe și grupuri cu interese și cu obiective comune.

Participarea socială contribuie la creșterea bunăstării grupurilor vulnerabile și diminuarea inechității sociale, la creșterea gradului de coeziune și la o mai bună relaționare interumană. De asemenea, prin lobby și advocacy, prin campanii de conștientizare și sensibilizare a membrilor comunității cu privire la diversele probleme sociale, vizibilitatea acestora crește iar vocile persoanelor cu risc de marginalizare se pot face auzite.

Numeroase proiecte de dezvoltare comunitară au drept scop împuternicirea și creșterea participării sociale a grupurilor vulnerabile. Participarea socială pentru și împreună cu grupurile vulnerabile, poate fi sprijinită doar prin crearea unui climat social proactiv și pozitiv, prin stabilirea unor legături adecvate între oameni și resursele societății, prin dezvoltarea unor rețele de cooperare între sistemul instituțional și societatea civilă, ceea ce ar putea determina creșterea încrederii populației în instituțiile publice.

Principală dimensiune a participării sociale este voluntariatul prin care, pe de o parte se propun măsuri și sunt sprijinite persoanele excluse social, iar pe de altă parte, persoanele implicate direct, care aduc schimbări pozitive în viața lor.

Creșterea participării la activități de voluntariat cu și pentru grupurile vulnerabile, este o prioritate a strategiei naționale pentru incluziunea socială și reducerea sărăciei. Cadrul legislativ actual din România, deși reglementează voluntariatul și-i conferă noi valențe educaționale și un nou cadru de manifestare, nu este suficient pentru încurajarea participării sociale.

În domeniul social, se constată o nevoie mai mare de implicare și organizare a acestor activități care să faciliteze mobilizarea tuturor categoriilor sau tipurilor de resurse identificate, în scopul acoperirii necesarului de servicii sociale și de sănătate.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

În acest sens, Primăria comunei I. L. Caragiale stabilește o serie de obiective clar asumate, de implicare a comunității în procesul decizional local și de promovare a unui nivel crescut al responsabilității atât la nivel societal, cât și în rândul beneficiarilor de servicii și beneficii, în scopul consolidării solidarității cetățenilor prin:

a) Creșterea nivelului de implicare civică în viața comunității:

- Organizarea de consultări publice periodice privind politicile sociale locale;
- Instituționalizarea unui consiliu consultativ local cu rol de platformă de dialog între autoritățile locale, societatea civilă și beneficiarii serviciilor sociale;
- Implementarea de campanii educaționale și de conștientizare privind incluziunea socială și prevenirea discriminării.

b) Stimularea voluntariatului și a responsabilității sociale individuale:

- Dezvoltarea unei rețele locale de voluntari, activă în sprijinirea categoriilor vulnerabile;
- Facilitarea implicării elevilor, cadrelor didactice, vârstnicilor și altor grupuri în activități de voluntariat cu rol social;
- Integrarea activităților de voluntariat în programele educaționale nonformale.

c) Împuternicirea și activarea grupurilor vulnerabile în viața comunității:

- Crearea și susținerea de grupuri de inițiativă civică din rândul beneficiarilor direcți ai serviciilor sociale (tineri, persoane cu dizabilități, familii defavorizate);
- Asigurarea accesului acestor grupuri la programe de formare în domeniul dezvoltării personale, leadershipului comunitar și drepturilor cetățenești;
- Promovarea implicării beneficiarilor în procesul de luare a deciziilor care îi vizează în mod direct.

d) Dezvoltarea parteneriatelor interinstituționale și a colaborării cu sectorul non-guvernamental:

- Instituirea unui cadru de colaborare funcțional între serviciile publice locale (educație, sănătate, ordine publică etc.);
- Încheierea de parteneriate strategice cu organizații neguvernamentale și furnizori de servicii sociale acreditați;
- Implicarea mediului de afaceri local în sprijinirea inițiativelor sociale, prin sponsorizări, mentorat sau voluntariat corporatist.

Rezultate anticipate:

- Creșterea gradului de participare socială și de solidaritate la nivel comunitar;

- Dezvoltarea unui sistem de suport comunitar funcțional, centrat pe nevoile reale ale beneficiarilor;
- Îmbunătățirea percepției publice asupra grupurilor vulnerabile și reducerea stigmatizării;
- Sporirea încrederii cetățenilor în instituția publică și în capacitatea comunității de a gestiona coeziv și sustenabil provocările sociale.

Această direcție strategică reflectă angajamentul administrației publice locale față de principiile buneii guvernări, justiției sociale și dezvoltării participative, ca fundament pentru construirea unei comunități incluzive, reziliente și responsabile.

10.14 Educația

Sistemul educațional, asemenea oricărui alt sistem social, trebuie să evolueze constant, adaptându-se realităților contemporane, ritmului accelerat al schimbărilor socio-economice și nevoilor reale ale copiilor și tinerilor. Educația nu mai poate fi percepută ca un proces rigid, limitat în timp și spațiu, ci ca un demers continuu de formare, dezvoltare și valorizare a potențialului uman.

Din această perspectivă, educația este definită ca un *ansamblu de acțiuni sociale menite să transmită valori culturale, să sprijine învățarea individuală și colectivă și să contribuie la formarea unei societăți informate, active și echitabile*. În societățile democratice moderne, educația este considerată un pilon al mobilității sociale ascendente, oferind indivizilor oportunități reale de a depăși condiția socio-economică în care s-au născut.

Un sistem educațional echitabil și incluziv joacă un rol esențial în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale. Datele empirice demonstrează că nivelul de educație este direct corelat cu ocupațiile de prestigiu și nivelul veniturilor obținute. Astfel, indivizii cu un nivel educațional ridicat au șanse sporite de integrare pe piața muncii, de acces la resurse și de participare activă la viața economică și civică a comunității.

Totodată, trebuie subliniat că excluziunea socială și sărăcia influențează negativ accesul, participarea și performanțele școlare ale elevilor, creând un cerc vicios dificil de întrerupt fără intervenția strategică a autorităților publice. În acest sens, rolul statului și al autorităților locale este fundamental în asigurarea accesului universal și gratuit la educație de calitate, până la un nivel minim obligatoriu, dar și în sprijinirea elevilor din medii vulnerabile prin măsuri compensatorii (servicii sociale, consiliere, programe after-school, burse etc.).

Educația nu este doar o investiție în indivizi, ci și un instrument strategic de modernizare a societății și consolidare a securității naționale, prin formarea unei populații educate, coezive și capabile să răspundă provocărilor viitorului.

În acest context, comuna I. L. Caragiale își propune să susțină și să dezvolte servicii educaționale adaptate nevoilor locale, care să contribuie la creșterea participării școlare, reducerea abandonului și sprijinirea elevilor în parcursul lor educațional, în special pe cei proveniți din medii defavorizate.

10.15 Educația în comuna I. L. Caragiale⁵¹

Educația reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai dezvoltării comunității locale, având un rol esențial în formarea capitalului uman, în reducerea riscului de excluziune socială și în creșterea oportunităților de dezvoltare socio-economică. În comuna I. L. Caragiale, instituțiile de învățământ asigură accesul copiilor la educația preșcolară, primară și gimnazială, contribuind la pregătirea generațiilor tinere și la consolidarea coeziunii comunitare.

Sistemul educațional local are o contribuție importantă la dezvoltarea armonioasă a copiilor și tinerilor, oferindu-le competențele și cunoștințele necesare integrării sociale și profesionale. Totodată, unitățile de învățământ reprezintă un factor important în identificarea și monitorizarea situațiilor de vulnerabilitate socială, având un rol activ în prevenirea abandonului școlar, combaterea absenteismului și sprijinirea copiilor proveniți din familii aflate în dificultate.

Accesul la educație de calitate contribuie la reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială pe termen lung, favorizând dezvoltarea competențelor necesare pentru integrarea pe piața muncii și pentru participarea activă la viața comunității. În același timp, educația constituie un instrument esențial pentru promovarea egalității de șanse și pentru creșterea gradului de incluziune socială a copiilor proveniți din grupuri vulnerabile.

În contextul prezentei strategii, domeniul educației prezintă o importanță deosebită prin impactul direct asupra bunăstării copiilor și familiilor, precum și prin contribuția sa la prevenirea unor probleme sociale precum abandonul școlar, marginalizarea socială, dependența de ajutoare sociale și transmiterea intergenerațională a sărăciei. Din această perspectivă, colaborarea dintre instituțiile de învățământ, autoritățile publice locale și serviciile sociale reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea unor intervenții integrate și eficiente la nivelul comunității.

Infrastructura educațională din comuna I. L. Caragiale

Infrastructura educațională din comuna I. L. Caragiale este organizată în jurul unităților de învățământ preuniversitar care asigură accesul copiilor din comunitate la educația timpurie, primară și gimnazială. Sistemul educațional local este structurat astfel încât să deservească atât satul reședință de comună, cât și satele aparținătoare.

⁵¹ <https://primariacaragiale.ro/institutiile-si-serviciile-publice/educatia/>, <https://siiir.edu.ro/carto/>

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Rețeaua școlară locală este coordonată de Școala Gimnazială nr. 1 I. L. Caragiale, unitate de învățământ cu personalitate juridică, care reprezintă principalul furnizor de servicii educaționale de la nivelul comunei.

În prezent, infrastructura educațională a comunei cuprinde următoarele unități de învățământ:

- Școala Gimnazială nr. 1 I. L. Caragiale (clasele I-VIII), situată în satul I. L. Caragiale – unitate cu personalitate juridică;
- Școala Gimnazială nr. 1 Ghirdoveni (clasele I-VIII), situată în satul Ghirdoveni;
- Grădinița I. L. Caragiale, situată în satul I. L. Caragiale;
- Grădinița Ghirdoveni, situată în satul Ghirdoveni;
- Grădinița Mija, situată în satul Mija.

Prin intermediul acestor unități de învățământ este asigurată participarea copiilor la procesul educațional încă de la nivelul educației timpurii și până la finalizarea învățământului gimnazial, contribuind la dezvoltarea competențelor necesare continuării studiilor și integrării ulterioare pe piața muncii.

Conform informațiilor disponibile la nivel local, unitățile de învățământ din satele I. L. Caragiale și Ghirdoveni se află într-o stare tehnică bună, asigurând condițiile necesare desfășurării procesului instructiv-educativ. Cu toate acestea, au fost identificate anumite necesități privind dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, printre care se numără amenajarea unor spații de parcare adecvate, îmbunătățirea facilităților sportive și continuarea investițiilor în infrastructura de utilități.

Pentru facilitarea accesului elevilor la educație, administrația publică locală asigură transportul școlar prin intermediul a trei microbuze școlare aflate în dotare. Acestea contribuie la reducerea riscului de absenteism și la asigurarea accesului egal la educație pentru copiii din toate satele componente ale comunei.

Un aspect important identificat la nivel local îl reprezintă lipsa serviciilor educaționale complementare de tip after-school. Absența unor astfel de servicii poate limita posibilitățile de sprijin educațional pentru copii, în special pentru cei proveniți din familii vulnerabile sau pentru cei ai căror părinți desfășoară activități profesionale pe parcursul întregii zile. În acest context, dezvoltarea unor servicii de tip after-school poate constitui o oportunitate importantă pentru prevenirea abandonului școlar, îmbunătățirea rezultatelor educaționale și sprijinirea familiilor din comunitate.

Din perspectiva serviciilor sociale, instituțiile de învățământ reprezintă parteneri esențiali în identificarea și monitorizarea situațiilor de vulnerabilitate care afectează copiii și familiile

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

acestora. Colaborarea dintre școală, familie, administrația publică locală și serviciile sociale contribuie la prevenirea excluziunii sociale, la combaterea abandonului școlar și la promovarea egalității de șanse.

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, creșterea accesului la servicii educaționale complementare și consolidarea parteneriatelor dintre instituțiile locale reprezintă direcții importante pentru dezvoltarea comunității și pentru creșterea calității vieții copiilor și tinerilor din comuna I. L. Caragiale.

Conform datelor oficiale disponibile⁵², populația școlară pe niveluri de educație în comuna I. L. Caragiale prezintă următoarea evoluție:

Nivel de educație	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Copii înscriși în grădinițe	124	116	112	131	149	142	133	136	137	134
Elevi înscriși în învățământul primar	297	303	312	300	281	265	270	273	279	273
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	214	199	182	180	208	204	207	205	194	167
Total	635	618	606	611	638	611	610	614	610	574

Evoluția învățământului preșcolar

Conform datelor statistice disponibile furnizate de Institutul Național de Statistică, pentru perioada 2015-2024, numărul copiilor înscriși în învățământul preșcolar din comuna I. L. Caragiale a înregistrat fluctuații moderate, menținându-se însă la un nivel relativ constant pe întreaga perioadă analizată.

Numărul copiilor înscriși în grădinițe a crescut de la 124 copii în anul 2015 la 134 copii în anul 2024, ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ 8,1%. Valoarea maximă a fost înregistrată în anul 2019, când frecventau grădinița 149 de copii, iar cea mai redusă valoare a fost consemnată în anul 2017, cu 112 copii înscriși.

⁵²Institutul Național de Statistică, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Evoluția relativ stabilă a numărului de preșcolari indică menținerea interesului familiilor pentru participarea copiilor la educația timpurie și existența unei cereri constante pentru serviciile educaționale preșcolare. Totodată, această categorie de vârstă constituie un indicator relevant pentru estimarea viitoarelor efective de elevi din ciclul primar.

Evoluția învățământului primar

În perioada analizată, numărul elevilor înscriși în învățământul primar a înregistrat fluctuații reduse, menținându-se la un nivel relativ stabil.

Dacă în anul 2015 erau înregistrați 297 elevi, în anul 2024 numărul acestora era de 273 elevi, ceea ce reprezintă o diminuare de aproximativ 8,1%. Numărul maxim de elevi a fost înregistrat în anul 2017 (312 elevi), iar valoarea minimă în anul 2020 (265 elevi).

Evoluția observată sugerează o ușoară reducere a populației școlare din ciclul primar, fenomen aflat în concordanță cu tendințele demografice identificate la nivelul comunei. Cu toate acestea, valorile înregistrate indică menținerea unei baze educaționale solide și a unui număr semnificativ de copii aflați în ciclul de învățământ obligatoriu.

Evoluția învățământului gimnazial

Dintre toate nivelurile de învățământ analizate, ciclul gimnazial a înregistrat cea mai accentuată scădere a numărului de elevi.

Numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial s-a redus de la 214 elevi în anul 2015 la 167 elevi în anul 2024, ceea ce reprezintă o diminuare de aproximativ 22%. Cea mai redusă valoare a fost înregistrată în anul 2024, iar cea mai ridicată în anul 2015.

Scăderea numărului de elevi din ciclul gimnazial poate fi asociată atât reducerii efectivelor generațiilor tinere, cât și fenomenelor demografice și migratorii care afectează comunitatea locală. Această tendință necesită o monitorizare atentă, având în vedere impactul pe care îl poate avea asupra organizării procesului educațional și asupra dezvoltării viitoare a comunității.

Tendențe generale ale populației școlare

Analiza evoluției populației școlare pentru perioada 2015-2024 evidențiază o tendință generală de diminuare a numărului total de copii și elevi înscriși în sistemul local de învățământ.

Numărul total al copiilor și elevilor înscriși în grădiniță, învățământ primar și învățământ gimnazial a scăzut de la 635 persoane în anul 2015 la 574 persoane în anul 2024, ceea ce reprezintă o reducere de 61 persoane, respectiv aproximativ 9,6%.

Deși învățământul preșcolar și primar au înregistrat fluctuații moderate și au menținut efective relativ stabile, scăderea semnificativă a numărului de elevi din ciclul gimnazial contribuie la

reducerea populației școlare totale. Tendința observată este în concordanță cu evoluțiile demografice identificate la nivelul comunei, respectiv reducerea populației rezidente și procesul de îmbătrânire demografică.

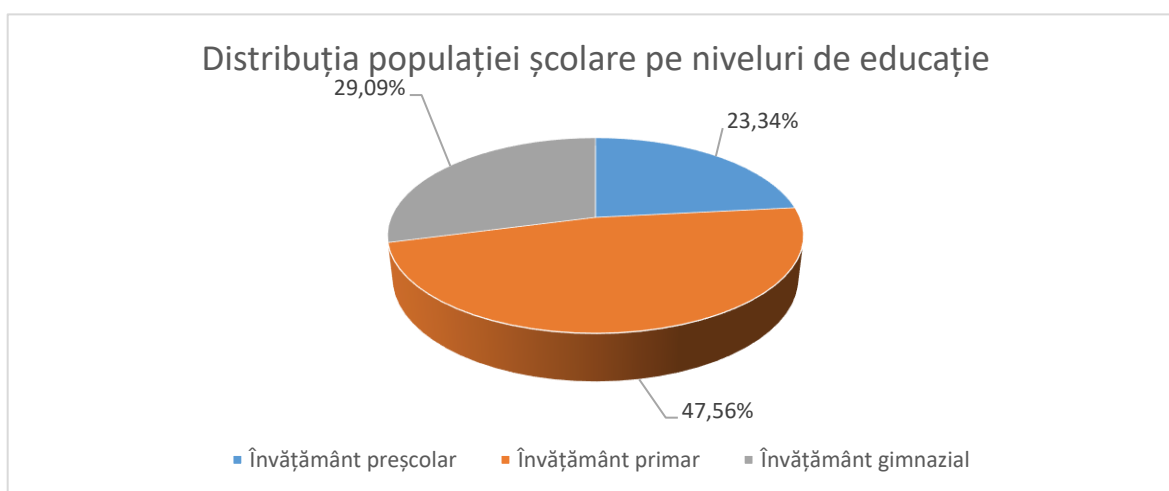
Implicații pentru dezvoltarea serviciilor sociale

Evoluția populației școlare evidențiază necesitatea consolidării măsurilor de sprijin destinate copiilor și familiilor, în vederea prevenirii abandonului școlar și menținerii participării la procesul educațional.

În contextul inexistenței unor servicii de tip after-school la nivelul comunei, dezvoltarea unor programe de sprijin educațional și social pentru copii poate reprezenta o direcție importantă de intervenție în perioada următoare. Astfel de servicii ar putea contribui la îmbunătățirea performanțelor școlare, la reducerea riscului de excluziune socială și la sprijinirea familiilor aflate în dificultate.

Totodată, menținerea accesului egal la educație pentru copiii din toate satele componente ale comunei, prin asigurarea transportului școlar și modernizarea infrastructurii educaționale, reprezintă factori importanți pentru dezvoltarea capitalului uman și pentru creșterea calității vieții la nivel local.

Analizând datele ultimului an de referință, distribuția procentuală a populației școlare din comuna I. L. Caragiale este redată după cum urmează:

Analiza structurii populației școlare din anul 2024 evidențiază faptul că cea mai mare pondere este reprezentată de elevii înscriși în învățământul primar, care însumează 273 elevi și reprezintă 47,56% din totalul populației școlare. Copiii înscriși în învățământul preșcolar reprezintă 23,34%

din total, respectiv 134 copii, în timp ce elevii din învățământul gimnazial însumează 167 elevi și reprezintă 29,09% din totalul populației școlare. Structura actuală evidențiază predominanța grupelor de vârstă specifice ciclului primar și indică necesitatea menținerii și dezvoltării serviciilor educaționale și sociale destinate copiilor și familiilor din comunitate.

Analfabetismul și nivelul de alfabetizare

În ceea ce privește fenomenul analfabetismului, la nivelul comunei I. L. Caragiale nu există o evidență statistică exactă privind numărul persoanelor analfabete sau cu nivel scăzut de alfabetizare. Cu toate acestea, pe baza observațiilor la nivelul comunității și a informațiilor provenite din activitatea instituțiilor locale, se poate aprecia că fenomenul analfabetismului absolut are o incidență redusă.

Totuși, în mediul rural pot exista situații de analfabetism funcțional, în special în rândul unor persoane vârstnice sau al persoanelor care nu au finalizat ciclul obligatoriu de învățământ. Analfabetismul funcțional se referă la dificultatea de a utiliza în mod eficient competențele de citire, scriere și calcul în activitățile cotidiene, ceea ce poate limita accesul la informație, servicii publice sau oportunități de angajare.

Prevenirea analfabetismului și a abandonului școlar reprezintă o prioritate pentru comunitatea locală, întrucât nivelul educațional al populației influențează în mod direct gradul de integrare socială, accesul la piața muncii și nivelul de trai al locuitorilor.

În acest context, administrația publică locală, în colaborare cu unitățile de învățământ și cu serviciile sociale, urmărește implementarea unor măsuri de sprijin educațional pentru copii și familii, precum și dezvoltarea unor programe de prevenire a abandonului școlar și de sprijin pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate socială.

Aceste intervenții contribuie la reducerea riscului de excluziune socială și la creșterea nivelului de educație în comunitate, element esențial pentru dezvoltarea durabilă a comunei I. L. Caragiale.

Tendențe privind evoluția populației școlare și riscul de abandon școlar

Datele demografice analizate la nivelul comunei I. L. Caragiale, coroborate cu tendințele demografice observate la nivel județean și național, indică o posibilă scădere graduală a populației școlare în anii următori, determinată în principal de reducerea natalității, migrația populației tinere și îmbătrânirea demografică.

În acest context, devine necesară elaborarea unor politici locale integrate, orientate spre menținerea copiilor în sistemul educațional, prevenirea abandonului școlar și creșterea atractivității mediului rural pentru tineri și familiile acestora. Investițiile în educație, în infrastructura școlară și în capitalul uman reprezintă factori esențiali pentru asigurarea unei forțe

de muncă bine pregătite și pentru menținerea vitalității economice și sociale a comunei I. L. Caragiale pe termen mediu și lung.

Totodată, perioada pandemiei de COVID-19 a generat dificultăți semnificative în desfășurarea procesului educațional, inclusiv la nivelul comunităților rurale. Suspendarea activităților educaționale față în față și trecerea temporară la învățământul online au evidențiat unele vulnerabilități, în special în cazul copiilor proveniți din familii cu resurse materiale limitate sau cu acces redus la echipamente digitale și internet.

În astfel de situații, dificultățile de participare la activitățile educaționale pot conduce la diminuarea interesului pentru școală, la rezultate școlare slabe și, în unele cazuri, la creșterea riscului de abandon școlar. Fenomenul este întâlnit cu precădere în mediul rural, unde resursele familiale și instituționale sunt uneori insuficiente pentru a compensa decalajele educaționale.

Această realitate impune adoptarea unor măsuri preventive și de sprijin educațional, menite să reducă riscul abandonului școlar și să asigure accesul echitabil la educație pentru toți copiii din comunitate. În cazul comunei I. L. Caragiale, se impune consolidarea colaborării dintre unitățile de învățământ, autoritățile publice locale și serviciile sociale, pentru identificarea timpurie a copiilor aflați în situații de vulnerabilitate și pentru monitorizarea parcursului educațional al acestora.

În vederea reducerii riscului de abandon școlar și a menținerii copiilor în sistemul educațional, Primăria comunei I. L. Caragiale are în vedere implementarea unui set de măsuri și intervenții, dintre care menționăm:

- realizarea unor campanii de informare și conștientizare privind importanța participării copiilor la învățământul general obligatoriu, în special pentru copiii proveniți din familii vulnerabile sau aflate în situații de risc social;
- dezvoltarea infrastructurii educaționale, inclusiv prin susținerea educației timpurii și prin extinderea programelor educaționale complementare, precum programele de tip „Școală după școală”;
- colaborarea interinstituțională între unitățile de învățământ, autoritățile locale, serviciile sociale și alte instituții competente pentru prevenirea abandonului școlar și pentru sprijinirea copiilor cu cerințe educaționale speciale;
- accesarea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea unor programe educaționale și de formare destinate tinerilor, inclusiv pentru sprijinirea tinerilor NEET (tineri care nu sunt încadrați în muncă și nu urmează o formă de educație sau formare profesională);
- organizarea unor programe de educație nonformală și activități extracurriculare, menite să stimuleze participarea copiilor și tinerilor la viața comunității;

- dezvoltarea unor programe de educație parentală, de tip „Școala părinților”, pentru sprijinirea familiilor în procesul educațional al copiilor.

Prin implementarea acestor măsuri, administrația publică locală urmărește crearea unui mediu educațional favorabil dezvoltării copiilor și tinerilor din comuna I. L. Caragiale, prevenirea abandonului școlar și creșterea nivelului de educație al comunității pe termen lung.

În ansamblu, sistemul educațional din comuna I. L. Caragiale reprezintă un element esențial pentru dezvoltarea socială și economică a comunității. Menținerea accesului la educație pentru toți copiii din comună, precum și adaptarea serviciilor educaționale la nevoile actuale ale comunității constituie obiective prioritare pentru administrația publică locală.

În contextul evoluțiilor demografice și al schimbărilor socio-economice, este necesară consolidarea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ, autoritățile locale, serviciile sociale și comunitatea locală, în vederea asigurării unui sistem educațional incluziv, capabil să răspundă nevoilor copiilor și tinerilor din comuna I. L. Caragiale. Investițiile în educație și în dezvoltarea capitalului uman reprezintă o condiție esențială pentru creșterea calității vieții și pentru dezvoltarea durabilă a comunității pe termen lung.

Concluzii și direcții de dezvoltare

Analiza situației educaționale din comuna I. L. Caragiale evidențiază existența unei infrastructuri educaționale funcționale, care asigură accesul copiilor din comunitate la educația preșcolară, primară și gimnazială în proximitatea domiciliului. Populația școlară se menține relativ stabilă în perioada analizată, însă evoluțiile demografice, migrația populației tinere și scăderea natalității pot genera, pe termen mediu și lung, o diminuare a numărului de copii înscriși în sistemul de învățământ local.

În același timp, analiza evidențiază necesitatea consolidării măsurilor de prevenire a abandonului școlar, de sprijin pentru copiii proveniți din familii vulnerabile și de dezvoltare a unor programe educaționale complementare care să contribuie la creșterea performanței școlare și la integrarea socială a copiilor și tinerilor.

În acest context, principalele direcții de dezvoltare la nivelul comunei I. L. Caragiale vizează:

- menținerea și modernizarea infrastructurii educaționale existente;
- dezvoltarea programelor de sprijin educațional pentru copiii aflați în situații de risc social;
- consolidarea colaborării dintre unitățile de învățământ, serviciile sociale și autoritățile administrației publice locale;
- dezvoltarea unor programe educaționale extracurriculare și de educație nonformală pentru copii și tineri;

- promovarea educației parentale și implicarea activă a familiilor în procesul educațional;
- atragerea de fonduri externe nerambursabile pentru proiecte educaționale și sociale destinate copiilor și tinerilor din comunitate.

Prin implementarea acestor direcții de dezvoltare, administrația publică locală urmărește crearea unui sistem educațional local adaptat nevoilor comunității, capabil să sprijine dezvoltarea armonioasă a copiilor și tinerilor și să contribuie la consolidarea capitalului uman al comunei I. L. Caragiale.

10.16 Participarea la educație a populației de etnie romă sau de alte etnii

Conform datelor Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2021, populația de etnie romă reprezintă aproximativ 16,45% din populația totală a comunei I. L. Caragiale. Această pondere evidențiază importanța promovării unor politici educaționale incluzive și a unor măsuri specifice destinate prevenirii excluziunii sociale și educaționale în rândul copiilor și tinerilor aparținând acestei comunități.

Participarea la educație a copiilor proveniți din familii vulnerabile, inclusiv a celor de etnie romă, reprezintă un factor esențial pentru reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială pe termen lung. Accesul la educație contribuie la dezvoltarea competențelor necesare integrării pe piața muncii, la creșterea gradului de autonomie personală și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale viitoarelor generații.

În lipsa unor intervenții adecvate, anumite categorii de copii se pot confrunta cu dificultăți care afectează participarea școlară, precum situația materială precară a familiei, nivelul redus de educație al părinților, lipsa sprijinului educațional în afara școlii, absenteismul școlar sau riscul de abandon școlar. Din acest motiv, dezvoltarea unor măsuri de sprijin educațional și social adresate copiilor și familiilor vulnerabile reprezintă o prioritate pentru comunitatea locală.

Totodată, promovarea incluziunii educaționale contribuie la consolidarea coeziunii sociale, la combaterea discriminării și la dezvoltarea unei comunități bazate pe egalitatea de șanse și respect reciproc. În acest sens, accesul egal la educație trebuie asigurat tuturor copiilor din comună, indiferent de apartenența etnică, statutul social sau condițiile materiale ale familiei.

În perioada de implementare a prezentei strategii, autoritatea publică locală va urmări consolidarea colaborării dintre unitățile de învățământ, Compartimentul de Asistență Socială, instituțiile publice competente și organizațiile neguvernamentale, în vederea identificării timpurii a situațiilor de risc și a implementării unor măsuri eficiente de prevenire a abandonului școlar și de creștere a participării la educație.

Având în vedere ponderea semnificativă a populației de etnie romă la nivelul comunei, măsurile de incluziune educațională vor reprezenta o componentă importantă a politicilor sociale locale în

perioada 2026-2035, contribuind la reducerea decalajelor educaționale și la creșterea gradului de integrare socială a copiilor și tinerilor din comunitate.

Pentru a încuraja participarea școlară și a preveni excluziunea educațională, primăria comunei I. L. Caragiale poate adopta următoarele direcții strategice:

- derularea de *campanii de conștientizare și informare* în rândul familiilor romi privind importanța educației;
- *consilierea părinților și implicarea acestora în activitățile școlare*;
- oferirea de *sprijin material* (rechizite, haine, transport, masă caldă etc.) pentru copiii aflați în dificultate;
- *crearea de programe de tip after-school* și sprijin educațional suplimentar;
- *formarea cadrelor didactice* în domeniul educației interculturale și al combaterii discriminării;
- implicarea mediatorilor școlari, acolo unde este cazul, și colaborarea cu ONG-uri specializate în incluziune educațională.

Prin aceste măsuri, primăria comunei I. L. Caragiale își propune nu doar să combată abandonul școlar și excluziunea copiilor romi, ci și să creeze un mediu educațional echitabil, sigur și motivant pentru toți elevii, consolidând coeziunea socială și dezvoltarea durabilă a comunității.

10.17 Sănătatea în comuna I. L. Caragiale

Sănătatea populației reprezintă un element esențial al dezvoltării durabile a comunității și influențează în mod direct calitatea vieții, gradul de incluziune socială și capacitatea persoanelor de a participa activ la viața economică și socială. Accesul la servicii medicale de calitate contribuie la prevenirea îmbolnăvirilor, la creșterea speranței de viață și la reducerea riscului de excluziune socială, în special în rândul persoanelor vârstnice, al copiilor, al persoanelor cu dizabilități și al altor categorii vulnerabile.

În contextul evoluțiilor demografice evidențiate anterior, caracterizate prin scăderea populației și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică, necesitatea dezvoltării și consolidării serviciilor medicale și medico-sociale devine o prioritate pentru comuna I. L. Caragiale. Creșterea ponderii persoanelor vârstnice determină o nevoie tot mai mare de servicii de monitorizare medicală, prevenție, recuperare și îngrijire pe termen lung.

Asigurarea accesului echitabil la servicii medicale reprezintă o condiție fundamentală pentru menținerea stării de sănătate a populației și pentru reducerea inegalităților sociale. Din această perspectivă, analiza infrastructurii medicale locale și a accesibilității serviciilor de sănătate

constituie un element important în fundamentarea măsurilor și intervențiilor prevăzute în prezenta strategie.

Comuna I. L. Caragiale beneficiază de o infrastructură medicală de bază care asigură accesul populației la servicii medicale primare și farmaceutice. La nivelul localității funcționează două cabinete de medicină de familie, amplasate în satele Ghirdoveni și I. L. Caragiale, precum și două dispensare medicale care deservesc populația comunei. De asemenea, în satul Mija funcționează un cabinet medico-social, în cadrul căruia își desfășoară activitatea personal medical specializat.

Accesul la medicamente este asigurat prin intermediul farmaciilor existente pe raza comunei, care eliberează inclusiv medicamente compensate și gratuite pentru persoanele eligibile.

Pentru serviciile medicale specializate și pentru asistența medicală de urgență, populația comunei se adresează în principal unităților sanitare din municipiul Moreni și municipiul Târgoviște, cel mai apropiat spital cu cameră de gardă fiind situat în orașul Moreni, la aproximativ 7 km de comună.

Deși infrastructura medicală existentă asigură furnizarea serviciilor medicale de bază, procesul de îmbătrânire demografică și creșterea numărului persoanelor cu afecțiuni cronice generează necesitatea dezvoltării serviciilor de prevenție, monitorizare medicală, asistență medicală comunitară și îngrijire la domiciliu. În acest context, consolidarea colaborării dintre serviciile medicale și serviciile sociale reprezintă o direcție importantă pentru creșterea calității vieții populației și pentru sprijinirea persoanelor vulnerabile din comunitate.

10.18 Ocuparea forței de muncă

Ocuparea forței de muncă reprezintă unul dintre principalii indicatori ai dezvoltării socio-economice la nivel local, influențând în mod direct nivelul de trai al populației, gradul de incluziune socială și dinamica economică a comunității. Capacitatea unei comunități de a genera oportunități de angajare stabile contribuie la reducerea sărăciei, la creșterea veniturilor populației și la menținerea tinerilor în comunitate.

În cazul comunei I. L. Caragiale, piața muncii este influențată de specificul mediului rural, caracterizat printr-o pondere importantă a activităților agricole, oportunități economice limitate și o dependență semnificativă de locurile de muncă din localitățile urbane apropiate.

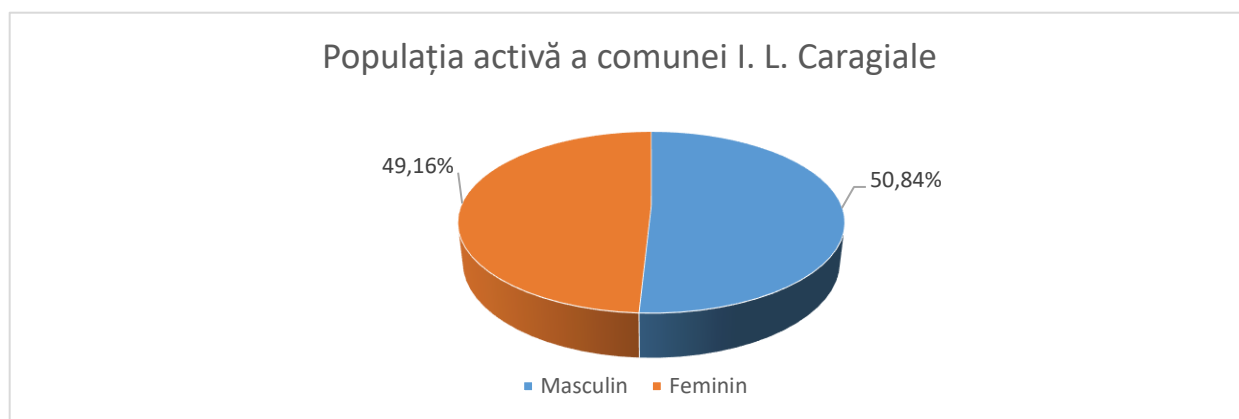
Populația activă

Populația activă reprezintă totalitatea persoanelor apte de muncă care pot participa la activități economice, incluzând atât persoanele ocupate, cât și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă. În analizele socio-economice actuale este utilizat frecvent intervalul de vârstă 20–64 de ani, considerat relevant pentru participarea efectivă pe piața muncii.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Populația activă⁵³, cu vârste între 20 și 64 ani, în comuna I. L. Caragiale, este redată în felul următor:

Anul	Total populație activă (20-64 ani)	Masculin	Feminin
		Nr.	Nr.
2026	3.989	2.028	1.961

La data de 1 ianuarie 2026, populația aflată la vârsta activă (20-64 ani) din comuna I. L. Caragiale număra 3.989 persoane, reprezentând aproximativ 60,7% din populația totală a comunei. Din totalul populației active, 2.028 persoane (50,84%) erau de sex masculin, iar 1.961 persoane (49,16%) erau de sex feminin. Distribuția relativ echilibrată pe sexe evidențiază existența unui potențial comparabil de participare la activitățile economice și sociale pentru ambele categorii de populație. Totodată, ponderea de peste 60% a populației aflate la vârsta activă constituie un factor favorabil pentru dezvoltarea economică locală și pentru susținerea sistemelor de protecție socială destinate categoriilor dependente de populație.

Structura ocupării forței de muncă

Structura ocupării forței de muncă din comuna I. L. Caragiale este influențată de caracteristicile specifice mediului rural, de poziționarea geografică a localității și de proximitatea unor centre economice importante din județul Dâmbovița. Activitățile economice desfășurate la nivel local și în localitățile învecinate oferă populației oportunități diverse de ocupare, atât în sectorul primar, cât și în sectoarele secundar și terțiar.

⁵³ Prelucrare proprie, utilizând date și informații de la Institutul Național de Statistică

O parte importantă a populației active desfășoară activități în domeniul agriculturii, atât în gospodării individuale, cât și în exploatații agricole locale. Agricultură continuă să reprezinte o sursă importantă de venit pentru numeroase familii din comună, având un rol semnificativ în economia locală.

Pe lângă sectorul agricol, locuitorii comunei sunt ocupați în domenii precum:

- administrație publică și servicii publice;
- învățământ și servicii educaționale;
- sănătate și asistență socială;
- comerț și servicii;
- construcții;
- transport și logistică;
- industrie prelucrătoare și activități productive.

O caracteristică importantă a pieței muncii locale este reprezentată de fenomenul navetismului. Datorită amplasării comunei în proximitatea municipiului Moreni și la distanțe relativ reduse față de municipiul Târgoviște și municipiul Ploiești, o parte a populației active desfășoară activități profesionale în aceste centre urbane. De asemenea, zona Mija și unitățile economice existente în proximitate reprezintă surse importante de ocupare pentru locuitorii comunei.

În același timp, la nivelul comunei se manifestă fenomenul migrației forței de muncă, în special în rândul populației tinere și al persoanelor aflate la începutul carierei profesionale. O parte dintre aceștia aleg să lucreze în alte localități din țară sau în străinătate, în căutarea unor oportunități profesionale și salariale mai avantajoase. Acest fenomen contribuie la diminuarea populației active la nivel local și poate genera efecte asupra structurii demografice și asupra dezvoltării economice a comunității.

Din perspectiva serviciilor sociale, menținerea și dezvoltarea oportunităților de ocupare reprezintă un factor important pentru prevenirea sărăciei și excluziunii sociale. Creșterea gradului de ocupare, susținerea formării profesionale și facilitarea accesului la piața muncii pentru persoanele vulnerabile constituie elemente esențiale pentru dezvoltarea durabilă a comunității și pentru îmbunătățirea calității vieții populației.

Evoluția șomajului în comuna I. L. Caragiale

Șomajul reprezintă unul dintre indicatorii care reflectă capacitatea pieței muncii de a absorbi forța de muncă disponibilă.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

În ceea ce privește situația șomerilor⁵⁴ din comuna I. L. Caragiale:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Total, din care	672	587	480	365	301	185	311	353	324	231
Masculin	371	329	290	191	145	97	165	169	191	131
Feminin	301	258	190	174	156	88	146	184	133	100

Analiza datelor privind numărul șomerilor înregistrați în comuna I. L. Caragiale evidențiază o tendință generală de reducere a șomajului pe parcursul perioadei 2016–2025, cu unele fluctuații determinate de evoluțiile economice și de dinamica pieței muncii.

Numărul total al șomerilor a scăzut de la 672 persoane în anul 2016 la 231 persoane în anul 2025, ceea ce reprezintă o diminuare cu 441 persoane, respectiv cu aproximativ 65,6%. Această evoluție indică o îmbunătățire semnificativă a gradului de ocupare a forței de muncă și o reducere a presiunii exercitate asupra sistemului local de protecție socială.

Perioada 2016–2021 se caracterizează printr-o reducere constantă a numărului de șomeri, de la 672 persoane la 185 persoane, ceea ce reflectă o evoluție favorabilă a pieței muncii și o creștere a oportunităților de ocupare pentru populația activă. Începând cu anul 2022 se observă însă o creștere temporară a numărului de șomeri, care ajunge la 311 persoane în anul 2022 și la 353 persoane în anul 2023. Această evoluție poate fi asociată cu efectele economice generate de contextul socio-economic național și internațional din perioada post-pandemie, precum și cu modificările intervenite pe piața muncii.

În anul 2024 numărul șomerilor înregistrați scade la 324 persoane, iar în anul 2025 se înregistrează o reducere semnificativă până la 231 persoane, ceea ce indică reluarea tendinței descendente și o posibilă consolidare a ocupării forței de muncă la nivel local.

Din perspectiva distribuției pe sexe, datele evidențiază faptul că șomajul afectează într-o măsură relativ apropiată atât populația masculină, cât și populația feminină, însă pe întreaga perioadă analizată numărul șomerilor de sex masculin a fost ușor superior.

⁵⁴ Institutul Național de Statistică, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

În anul 2025, din totalul celor 231 șomeri înregistrați, 131 persoane (56,7%) erau bărbați, iar 100 persoane (43,3%) erau femei. Comparativ cu anul 2016, când erau înregistrați 371 șomeri de sex masculin și 301 șomeri de sex feminin, se observă o reducere semnificativă a șomajului pentru ambele categorii.

Reducerea numărului de șomeri reprezintă un indicator favorabil pentru dezvoltarea socio-economică a comunei, însă existența unui număr de peste 200 de persoane aflate în evidențele șomajului evidențiază necesitatea continuării măsurilor de sprijin pentru integrarea pe piața muncii, dezvoltarea competențelor profesionale și facilitarea accesului la oportunități de ocupare, în special pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate socială.

Din perspectiva serviciilor sociale, șomajul rămâne unul dintre factorii care pot contribui la apariția riscului de sărăcie și excluziune socială, motiv pentru care sunt necesare măsuri integrate de sprijin, consiliere și orientare profesională, precum și dezvoltarea parteneriatelor cu instituțiile responsabile de ocuparea forței de muncă.

Factori care influențează ocuparea forței de muncă

Gradul de ocupare a forței de muncă din comuna I. L. Caragiale este influențat de o serie de factori economici, demografici, educaționali și sociali, care determină atât oportunitățile de angajare existente la nivel local, cât și capacitatea populației de a se integra și menține pe piața muncii.

Un factor important îl reprezintă structura demografică a populației, caracterizată prin diminuarea populației totale și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică. Reducerea numărului de persoane tinere și migrația unei părți a populației active către alte localități sau către străinătate influențează disponibilitatea forței de muncă și capacitatea comunității de a susține dezvoltarea economică pe termen lung.

Nivelul de educație și calificare profesională constituie un alt factor determinant al ocupării. Persoanele care dețin competențe profesionale adaptate cerințelor actuale ale pieței muncii beneficiază de șanse mai mari de angajare și de stabilitate profesională. În schimb, persoanele cu nivel redus de educație, calificare insuficientă sau experiență profesională limitată pot întâmpina dificultăți în identificarea și menținerea unui loc de muncă.

Accesibilitatea centrelor economice și industriale din proximitate influențează în mod direct oportunitățile de ocupare. Amplasarea comunei în apropierea municipiului Moreni, a municipiului Târgoviște și la o distanță relativ redusă de municipiul Ploiești facilitează accesul locuitorilor la o gamă mai largă de locuri de muncă și contribuie la dezvoltarea fenomenului de navetism.

Un rol important îl are și structura economiei locale, în care activitățile agricole continuă să reprezinte o sursă importantă de venit pentru o parte a populației. Totodată, existența unor agenți

economici în domeniul industriei, construcțiilor, comerțului și serviciilor contribuie la diversificarea oportunităților de ocupare și la reducerea dependenței de sectorul agricol.

De asemenea, dezvoltarea infrastructurii de transport și mobilitate influențează accesul populației la piața muncii. Existența legăturilor rutiere cu localitățile învecinate facilitează deplasarea zilnică a persoanelor către locurile de muncă situate în afara comunei și contribuie la creșterea gradului de ocupare.

În același timp, ocuparea forței de muncă poate fi afectată de o serie de factori de vulnerabilitate socială, precum:

- nivelul redus al veniturilor;
- lipsa calificării profesionale;
- abandonul școlar;
- starea precară de sănătate;
- dizabilitatea;
- responsabilitățile familiale care limitează participarea pe piața muncii;
- accesul limitat la servicii de formare profesională și reconversie.

Pentru anumite categorii de persoane, precum tinerii aflați la începutul vieții profesionale, persoanele cu dizabilități, șomerii de lungă durată, persoanele de etnie romă sau persoanele aflate în situații de vulnerabilitate socială, integrarea pe piața muncii poate necesita măsuri suplimentare de sprijin, consiliere și orientare profesională.

În perspectiva perioadei 2026-2035, creșterea gradului de ocupare a forței de muncă reprezintă o prioritate pentru dezvoltarea socio-economică a comunei I. L. Caragiale. În acest sens, sunt necesare măsuri orientate către dezvoltarea competențelor profesionale, facilitarea accesului la programe de formare și reconversie profesională, sprijinirea antreprenoriatului local și consolidarea colaborării dintre autoritățile publice, mediul educațional și mediul de afaceri, în vederea valorificării potențialului uman existent la nivelul comunității.

Direcții de dezvoltare privind ocuparea forței de muncă

Având în vedere evoluțiile demografice, dinamica pieței muncii și necesitatea creșterii nivelului de trai al populației, administrația publică locală a comunei I. L. Caragiale urmărește implementarea unor măsuri orientate spre creșterea gradului de ocupare, dezvoltarea competențelor profesionale și stimularea inițiativei economice locale.

Principalele direcții de intervenție pentru perioada de implementare a strategiei sunt:

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- dezvoltarea și promovarea programelor de formare profesională, calificare, recalificare și perfecționare profesională, în colaborare cu Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița și cu furnizorii autorizați de formare profesională;
- sprijinirea accesului persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă la servicii de informare, consiliere profesională și mediere pe piața muncii;
- stimularea antreprenoriatului local și a inițiativelor economice generatoare de locuri de muncă, în special în domeniul agriculturii, serviciilor, comerțului, activităților meșteșugărești și economiei verzi;
- valorificarea potențialului economic local prin atragerea investițiilor și susținerea dezvoltării mediului de afaceri;
- facilitarea accesului populației la oportunitățile de angajare existente în municipiul Moreni, municipiul Târgoviște și în alte centre economice din proximitatea comunei;
- dezvoltarea parteneriatelor cu angajatorii locali și regionali, inclusiv cu operatorii economici din zona industrială Mija și din municipiul Moreni, în vederea identificării oportunităților de ocupare și adaptării competențelor profesionale la cerințele pieței muncii;
- atragerea de fonduri europene și naționale destinate ocupării forței de muncă, incluziunii sociale și dezvoltării competențelor profesionale;
- promovarea economiei sociale și sprijinirea înființării de structuri de economie socială care să contribuie la integrarea profesională a persoanelor vulnerabile;
- implementarea unor măsuri destinate tinerilor, persoanelor cu dizabilități, șomerilor de lungă durată și altor categorii aflate în risc de excluziune socială, în vederea facilitării accesului acestora la piața muncii.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește creșterea gradului de ocupare a populației active, reducerea șomajului, valorificarea resurselor umane disponibile și consolidarea dezvoltării economice locale. Totodată, aceste intervenții vor contribui la reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială, la creșterea veniturilor populației și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei.

10.19 Condițiile de locuire și infrastructura locativă

Condițiile de locuire din comuna I. L. Caragiale sunt specifice mediului rural, fiind caracterizate prin predominanța gospodăriilor individuale și a locuințelor aflate în proprietate privată. Structura așezărilor și modul de dezvoltare al localității au favorizat constituirea unui fond locativ format în

principal din case individuale, amplasate pe terenuri proprii și utilizate atât pentru locuire, cât și pentru desfășurarea unor activități gospodărești.

Din perspectiva serviciilor sociale, analiza condițiilor de locuire nu vizează doar caracteristicile fizice ale locuințelor, ci și impactul acestora asupra calității vieții populației, accesului la servicii publice și riscului de excluziune socială. Astfel, condițiile de locuire reprezintă un indicator important al nivelului de bunăstare și al gradului de vulnerabilitate socială existent în comunitate.

La nivelul comunei, situațiile de vulnerabilitate locativă sunt întâlnite în special în cazul unor persoane vârstnice care locuiesc singure, al familiilor cu venituri reduse, al familiilor numeroase și al persoanelor aflate în dificultate socială. Pentru aceste categorii, capacitatea de întreținere, modernizare sau adaptare a locuințelor poate fi limitată de resursele financiare disponibile.

Totodată, procesul de îmbătrânire demografică identificat la nivelul comunei conduce la creșterea numărului de persoane vârstnice care locuiesc singure și care pot întâmpina dificultăți în administrarea gospodăriilor, realizarea lucrărilor de întreținere sau accesarea serviciilor de bază. Din această perspectivă, locuirea reprezintă nu doar o problemă de infrastructură, ci și una de protecție socială și incluziune comunitară.

Vulnerabilitate locativă și risc de excluziune socială

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, condițiile de locuire reprezintă unul dintre factorii care influențează în mod direct nivelul de trai, starea de sănătate, accesul la educație și gradul de integrare socială al populației. Locuința constituie nu doar un spațiu destinat satisfacerii nevoilor de bază, ci și un element esențial pentru asigurarea siguranței, stabilității și participării active la viața comunității.

La nivelul comunei I. L. Caragiale pot fi identificate categorii de persoane și familii care prezintă un risc crescut de vulnerabilitate locativă, determinat de factori economici, sociali și demografici. Printre acestea se numără persoanele vârstnice care locuiesc singure, familiile cu venituri reduse, familiile numeroase, persoanele cu dizabilități, persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, precum și alte persoane aflate în situații de dificultate.

Procesul de îmbătrânire demografică evidențiat în cadrul analizei populației conduce la creșterea numărului persoanelor vârstnice care trăiesc singure și care pot întâmpina dificultăți în întreținerea locuințelor, realizarea lucrărilor de reparații și accesarea serviciilor necesare unei vieți independente. În lipsa unui sprijin adecvat, aceste situații pot conduce la degradarea condițiilor de locuire și la accentuarea riscului de izolare socială.

De asemenea, familiile cu venituri reduse pot întâmpina dificultăți în realizarea lucrărilor de modernizare a locuințelor, în asigurarea confortului termic sau în suportarea costurilor asociate

utilităților și întreținerii gospodăriei. În cazul familiilor numeroase, pot apărea situații de supraaglomerare a spațiului locativ, cu efecte asupra calității vieții și a dezvoltării copiilor.

O atenție deosebită trebuie acordată și persoanelor cu dizabilități sau cu mobilitate redusă, pentru care accesibilizarea locuințelor și adaptarea acestora la nevoile specifice reprezintă condiții esențiale pentru menținerea autonomiei și participării sociale.

În contextul existenței unei populații de etnie romă care reprezintă o pondere semnificativă din populația comunei, este necesară monitorizarea permanentă a situațiilor de vulnerabilitate socială și locativă, în vederea prevenirii excluziunii sociale și asigurării accesului egal la servicii și oportunități pentru toți membrii comunității.

Reducerea vulnerabilității locative reprezintă o componentă importantă a politicilor sociale locale și presupune intervenții integrate care să coreleze măsurile de sprijin social cu dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea accesului la utilități și creșterea nivelului de trai al populației.

Direcții strategice pentru îmbunătățirea condițiilor de locuire

În vederea îmbunătățirii condițiilor de locuire și reducerii riscului de excluziune socială, administrația publică locală din comuna I. L. Caragiale are în vedere următoarele direcții de intervenție:

→ evaluarea și monitorizarea periodică a condițiilor de locuire ale persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate socială;

→ dezvoltarea unor programe locale de sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor de locuire, care pot include:

- reabilitarea locuințelor degradate;
- sprijin pentru realizarea lucrărilor de modernizare;
- îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor;

→ extinderea și modernizarea rețelelor de utilități publice, în special în ceea ce privește accesul la apă, canalizare și alte servicii de bază;

→ identificarea unor oportunități pentru dezvoltarea de locuințe sociale sau locuințe destinate tinerilor, prin programe guvernamentale sau prin accesarea fondurilor europene;

→ acordarea de sprijin și consiliere pentru persoanele care întâmpină dificultăți în clarificarea situației juridice a locuințelor sau a terenurilor;

→ promovarea unor măsuri de sprijin pentru tineri și familii tinere, în vederea facilitării accesului acestora la locuințe adecvate.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește îmbunătățirea condițiilor de locuire, reducerea riscului de excluziune socială și crearea unui mediu de viață adecvat pentru toți locuitorii comunității.

10.20 Serviciile sociale

Serviciile sociale reprezintă ansamblul de activități, măsuri și intervenții destinate sprijinirii persoanelor, familiilor sau grupurilor aflate în dificultate, în vederea prevenirii și depășirii situațiilor de vulnerabilitate socială, precum sărăcia, dizabilitatea, violența domestică, lipsa locuinței, boala sau alte situații care pot afecta integrarea socială.

Scopul principal al serviciilor sociale este asigurarea respectării demnității umane, promovarea incluziunii sociale și creșterea gradului de autonomie al persoanelor aflate în nevoie, prin sprijinirea acestora în vederea participării active la viața comunității.

Serviciile sociale pot fi furnizate sub diverse forme, precum servicii acordate în centre de zi, centre rezidențiale, servicii de îngrijire la domiciliu sau servicii comunitare, și pot include activități de consiliere socială, sprijin material, îngrijire personală, sprijin pentru integrare profesională sau alte tipuri de intervenții adaptate nevoilor beneficiarilor.

În România, serviciile sociale sunt reglementate în principal prin Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale și Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, acestea putând fi furnizate de autoritățile administrației publice locale sau de furnizori privați acreditați, cu respectarea condițiilor de acreditare și licențiere prevăzute de legislația în vigoare.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, activitățile de asistență socială sunt realizate prin intermediul compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară din cadrul aparatului de specialitate al primarului, care asigură gestionarea prestațiilor sociale, evaluarea situațiilor de vulnerabilitate și acordarea sprijinului social în limitele competențelor prevăzute de legislație.

În prezent, la nivelul comunei nu sunt organizate servicii sociale licențiate, ceea ce limitează posibilitatea furnizării unor intervenții sociale specializate direct la nivel local. În aceste condiții, pentru anumite categorii de beneficiari, accesul la servicii sociale specializate se realizează prin colaborarea cu instituții și servicii existente la nivel județean, în special prin intermediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița.

Analiza situației sociale la nivelul comunei evidențiază existența unor categorii de populație care pot necesita servicii sociale specializate, precum:

- persoane vârstnice aflate în situații de dependență sau izolare socială;
- persoane cu dizabilități;
- copii aflați în situații de risc social sau cu părinți plecați la muncă în străinătate;

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- familii cu venituri reduse sau aflate în dificultate socio-economică;
- victime ale violenței domestice;
- tineri fără loc de muncă sau fără perspectivă profesională.

În lipsa unor servicii sociale licențiate la nivel local, intervențiile sociale sunt realizate în principal prin activități de sprijin și orientare către servicii specializate existente la nivel județean sau regional.

Având în vedere nevoile sociale identificate la nivelul comunității, o prioritate pentru administrația publică locală în perioada 2026-2035 este dezvoltarea treptată a unei rețele de servicii sociale adaptate nevoilor locale, în conformitate cu standardele naționale de calitate în domeniu.

Dezvoltarea serviciilor sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale va contribui la:

- prevenirea abandonului școlar și reducerea riscului de excludere socială în rândul copiilor;
- sprijinirea persoanelor vârstnice și a persoanelor cu dizabilități;
- susținerea familiilor aflate în dificultate;
- prevenirea și combaterea violenței domestice;
- sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor aflați în risc de marginalizare.

În acest sens, administrația publică locală își propune următoarele direcții de acțiune:

→ înființarea și licențierea unor servicii sociale adaptate nevoilor comunității;

→ dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului din cadrul Compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară, prin participarea la programe de formare și perfecționare;

→ elaborarea și implementarea unui Plan local de dezvoltare a serviciilor sociale, fundamentat pe analiza nevoilor sociale ale comunității;

→ atragerea de fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii sociale și pentru formarea personalului din domeniul asistenței sociale;

→ dezvoltarea de parteneriate cu DGASPC Dâmbovița, organizații neguvernamentale și alte instituții publice sau private, în vederea extinderii rețelei de servicii sociale disponibile pentru populația comunei.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește dezvoltarea unui sistem de servicii sociale adaptat nevoilor comunității, care să contribuie la creșterea gradului de incluziune socială, la îmbunătățirea calității vieții și la consolidarea coeziunii sociale la nivel local.

10.21 Personalul din domeniul social

Resursa umană reprezintă unul dintre elementele esențiale care influențează capacitatea unei autorități publice locale de a răspunde nevoilor sociale ale comunității. Calitatea serviciilor sociale, eficiența intervențiilor și capacitatea de identificare și gestionare a situațiilor de vulnerabilitate depind în mod direct de existența unui personal calificat și suficient numeric pentru a răspunde solicitărilor populației.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, activitățile din domeniul asistenței sociale sunt organizate și coordonate prin intermediul compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară din cadrul aparatului de specialitate al primarului. Acesta are rolul de a asigura aplicarea politicilor sociale la nivel local, implementarea prevederilor legislației în domeniul asistenței sociale și gestionarea măsurilor de sprijin destinate persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate.

Activitatea compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară este una complexă și presupune îndeplinirea unui număr ridicat de atribuții, printre care se numără:

- identificarea și evaluarea nevoilor sociale existente la nivelul comunității;
- acordarea și gestionarea beneficiilor de asistență socială prevăzute de legislația națională;
- întocmirea anchetelor sociale și a documentațiilor necesare pentru diferite categorii de beneficiari;
- monitorizarea situației copiilor aflați în risc de separare de familie;
- monitorizarea și sprijinirea persoanelor vârstnice aflate în situații de dificultate;
- gestionarea cazurilor persoanelor cu dizabilități și colaborarea cu instituțiile competente în domeniu;
- acordarea de sprijin familiilor și persoanelor aflate în risc de excluziune socială;
- colaborarea cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Dâmbovița, unitățile de învățământ, unitățile medicale și alte instituții relevante;
- implementarea măsurilor prevăzute în domeniul protecției copilului, protecției persoanelor adulte și prevenirii marginalizării sociale.

Specific comunităților rurale este faptul că personalul implicat în domeniul social trebuie să gestioneze simultan un număr mare și diversificat de responsabilități, în condițiile unor resurse umane și financiare limitate. Din acest motiv, activitatea personalului din domeniul social depășește adesea atribuțiile strict administrative, implicând intervenții directe în comunitate,

colaborarea cu familiile aflate în dificultate și monitorizarea permanentă a situațiilor sociale cu grad ridicat de vulnerabilitate.

Un rol important în sistemul local de protecție socială îl au și asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav, angajați în condițiile prevăzute de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Asistenții personali asigură sprijinul necesar persoanelor cu handicap grav pentru desfășurarea activităților zilnice și pentru menținerea acestora într-un mediu de viață cât mai apropiat de cel familial și comunitar. Activitatea acestora contribuie în mod direct la creșterea gradului de autonomie al beneficiarilor și la prevenirea instituționalizării.

În funcție de nevoile individuale ale beneficiarilor, activitățile desfășurate de asistenții personali pot include:

- sprijin pentru mobilizare și deplasare;
- asistență pentru realizarea activităților de igienă personală;
- sprijin pentru alimentație și prepararea hranei;
- ajutor pentru desfășurarea activităților gospodărești curente;
- însoțirea beneficiarilor la consultații medicale, instituții publice sau alte activități necesare;
- sprijin pentru menținerea relațiilor sociale și integrarea în comunitate.

Numărul asistenților personali și al beneficiarilor acestui tip de serviciu este influențat de evoluția situației persoanelor încadrate în grad de handicap grav și poate varia de la un an la altul în funcție de deciziile emise de comisiile competente de evaluare.

Pe lângă personalul implicat direct în acordarea măsurilor de protecție socială, la nivelul comunității există și o serie de actori care contribuie indirect la sprijinirea persoanelor vulnerabile, precum cadrele didactice, personalul medical, reprezentanții cultelor religioase, organizațiile neguvernamentale și membrii comunității implicați în activități de voluntariat sau sprijin informal.

În cazul persoanelor vârstnice, al persoanelor cu dizabilități și al persoanelor dependente de sprijin, familia continuă să reprezinte principalul furnizor de îngrijire. Membrii familiei îndeplinesc frecvent rolul de îngrijitori informali, asigurând sprijin pentru activitățile cotidiene, monitorizarea stării de sănătate și menținerea persoanelor vulnerabile în mediul familial. Cu toate acestea, schimbările demografice, migrația populației active și procesul de îmbătrânire demografică conduc la diminuarea treptată a capacității familiilor de a oferi sprijin exclusiv prin resurse proprii.

În contextul provocărilor sociale identificate la nivelul comunei I. L. Caragiale, dezvoltarea resurselor umane din domeniul social reprezintă o prioritate strategică pentru perioada 2026-2035. Creșterea complexității problemelor sociale, îmbătrânirea populației, nevoia de servicii specializate și necesitatea intervențiilor integrate impun consolidarea capacității administrative și dezvoltarea unor servicii sociale adaptate nevoilor reale ale comunității.

Pe termen mediu și lung, administrația publică locală urmărește consolidarea capacității instituționale a compartimentului de asistență socială, dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului implicat în domeniul social și identificarea oportunităților de dezvoltare a unor servicii sociale care să răspundă în mod eficient nevoilor persoanelor vulnerabile din comunitate.

Direcții de dezvoltare pentru perioada 2026-2035

În vederea dezvoltării sistemului local de asistență socială, administrația publică locală din comuna I. L. Caragiale are în vedere următoarele măsuri:

- dezvoltarea resurselor umane din domeniul social prin formarea și perfecționarea personalului existent;
- crearea unor servicii sociale la nivel local, care să permită angajarea de personal specializat în domeniul asistenței sociale;
- stimularea implicării comunității în activități de sprijin social și dezvoltarea unor inițiative de voluntariat;
- dezvoltarea de programe de informare și sprijin pentru familiile care îngrijesc persoane vârstnice sau persoane cu dizabilități;
- colaborarea cu instituțiile județene și organizațiile neguvernamentale pentru dezvoltarea unor servicii sociale adaptate nevoilor comunității.

Prin aceste măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește consolidarea capacității de intervenție socială la nivel local și dezvoltarea unui sistem de sprijin adaptat nevoilor persoanelor vulnerabile din comunitate.

10.22 Grupurile vulnerabile

Serviciile Sociale din Comuna I. L. Caragiale sunt concepute pentru a sprijini grupurile expuse unui risc ridicat de excluziune socială, care sunt adesea confruntate cu dificultăți multiple ce afectează calitatea vieții și participarea lor activă în societate. Aceste grupuri vulnerabile sunt caracterizate printr-o gamă largă de probleme sociale, care pot include dificultăți economice, probleme de sănătate, disfuncționalități familiale sau traume emoționale. Principalele cauze ale acestor provocări sunt multiple și variate, iar serviciile sociale sunt gândite pentru a răspunde nevoilor specifice ale fiecărei persoane sau familii aflate în dificultate.

Persoanele sau grupurile identificate ca fiind în dificultate ori în situație de risc de marginalizare sau excluziune socială includ:

a) Copii și familii aflate în dificultate:

- copii separați de părinți sau cu risc de separare;
- copii instituționalizați;
- copii cu dizabilități;
- copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;
- tinerii;
- tinerii de peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție;
- mame adolescente;
- familiile monoparentale;
- familii cu mai mult de doi copii;
- victimele violenței în familie;

Problemele sociale cu care se confruntă această categorie sunt:

- lipsa locuinței;
- resurse financiare insuficiente și dificultăți în gestionarea lor;
- familii cu un climat social defavorabil;
- abandonul școlar;
- probleme de sănătate;
- dificultăți în menținerea unui loc de muncă;
- dificultăți în obținerea unor drepturi.

b) Persoane adulte cu dizabilități:

Problemele sociale ale persoanelor cu dizabilități:

- atitudinea discriminatorie a societății;
- lipsa accesibilității, inclusiv în mediul familial;
- situații materiale precare;
- lipsa locurilor de muncă adaptate;

- absența suportului pentru familia care are în întreținere persoane cu handicap;
- capacitate scăzută de autogospodărire.

c) Persoane vârstnice (vârstnici dependenți, fără sprijin familial sau săraci)

Problemele sociale ale persoanelor vârstnice sunt:

- probleme de sănătate;
- izolare, singurătate, venituri mici în raport cu necesitățile;
- lipsa locuinței;
- absența suportului pentru familia care are în îngrijire un vârstnic dependent;
- lipsa de acces la servicii sociale.

d) Persoane victime ale violenței în familie

Problemele sociale ale persoanelor victime ale violenței în familie:

- negarea situației în care se găsesc;
- situație materială precară;
- absența monitorizării și susținerii acestor persoane în procesul de reintegrare;
- nivel redus de școlarizare și educație;
- sărăcie;
- condiții improprii de viață (spațiu de locuit inadecvat, număr mare de copii);
- probleme de sănătate și probleme comportamentale.

e) Persoanele de etnie romă

Problemele sociale ale persoanelor de etnie romă sunt:

- familii dezorganizate;
- nivel redus de școlarizare și educație;
- sărăcie;
- lipsa actelor de identitate;
- starea de sănătate;
- mentalitatea romilor cu privire la educație și muncă;
- dificultate în obținerea unui loc de muncă din cauza lipsei calificării;

- condiții improprii de locuit.

f) Alte persoane aflate în situație de risc sau marginalizare socială:

- persoane cu diferite adicții, consum de droguri, alcool sau alte substanțe toxice, jocuri de noroc, internet;

- persoane fără adăpost;

- persoane care au părăsit penitenciarele, infractori, foști delincvenți.

Problemele sociale cu care se confruntă această categorie de persoane sunt:

- stare de sănătate precară;

- situație materială precară;

- negarea situației în care se găsesc;

- conflicte familiale;

- atitudine discriminatorie a societății.

Cauzele principale ale problemelor sociale din comuna I. L. Caragiale, sunt:

- *Dificultăți materiale:* Mulți dintre locuitorii comunei se confruntă cu un nivel scăzut de venituri, ceea ce duce la dificultăți în asigurarea nevoilor de bază, precum alimentația, locuința, educația și îngrijirea medicală. Aceste dificultăți economice creează o barieră semnificativă în accesul la servicii și oportunități, crescând riscul de excluziune socială.

- *Stare de sănătate precară:* O mare parte din populația vulnerabilă din Comuna I. L. Caragiale suferă de probleme de sănătate cronice sau acute, care le limitează capacitatea de a participa activ la viața socială și economică. Aceste afecțiuni pot include boli fizice, dar și probleme de sănătate mentală, care necesită un suport adecvat din partea autorităților locale și a serviciilor de sănătate.

- *Familii dezorganizate:* Dezorganizarea familială este un alt factor care contribuie semnificativ la excluziunea socială. Aceste familii pot întâmpina dificultăți financiare, pot avea conflicte interne sau pot fi afectate de probleme de abuz, ceea ce duce la instabilitate și lipsă de suport pentru membrii lor, în special pentru copii sau vârstnici.

- *Copii ai căror părinți au plecat la muncă în străinătate:* Migrarea forțată a părinților în căutarea unui loc de muncă în străinătate a devenit o realitate tot mai frecventă. Aceasta creează găuri emoționale și educaționale pentru copiii rămași acasă, care nu beneficiază de sprijinul necesar în dezvoltarea lor. Lipsa unei figuri paterne/maternale stabile poate conduce la comportamente deviante, dificultăți școlare și un risc mai mare de excluziune socială.

- *Conflictul intrafamiliar*: Conflictele de familie reprezintă o sursă majoră de instabilitate pentru membrii acesteia, în special în cazul violenței domestice, care are efecte devastatoare asupra sănătății fizice și mentale a celor implicați. Aceste conflicte pot duce la destrămarea familiei, la izolarea socială și la imposibilitatea de a accesa servicii educaționale sau de sănătate.

- *Violența domestică*: Violența domestică este un fenomen tot mai des întâlnit în Comuna I. L. Caragiale și poate afecta grav atât femeile, cât și copiii. Impactul asupra victimelor este profund, iar fără intervenții adecvate, acestea rămân izolate, fără posibilitatea de a-și reconstrui viața. Serviciile sociale trebuie să ofere asistență pentru protejarea victimelor și pentru reintegrarea acestora în societate.

Serviciile sociale din Comuna I. L. Caragiale au scopul de a oferi un sprijin integrat celor care se confruntă cu aceste dificultăți, ajutându-i să depășească barierele sociale și economice care le afectează viața. Aceste servicii sunt esențiale pentru a sprijini accesul echitabil la educație, ocuparea forței de muncă și asistența medicală, contribuind astfel la integrarea socială și creșterea calității vieții pentru toți membrii comunității.

De asemenea, serviciile sociale trebuie să asigure accesul la servicii de protecție socială, să ofere consiliere psihologică, să intervină în cazuri de violență domestică și să sprijine integrarea copiilor rămași în grija altor rude sau instituții educaționale. De asemenea, trebuie să faciliteze colaborarea inter-instituțională între autoritățile locale, organizațiile nonguvernamentale și unitățile de sănătate pentru a oferi soluții complexe pentru problemele sociale cu care se confruntă aceste grupuri vulnerabile.

Toate grupurile vulnerabile din comuna I. L. Caragiale trebuie să beneficieze de oportunități de dezvoltare personală care să le permită să își atingă potențialul și să devină o parte activă a comunității. Aceste oportunități trebuie să includă:

- *Acces la educație*: Prin organizarea de cursuri de formare profesională, de educație formală și non-formală pentru tineri și adulți.
- *Sprijin pentru integrarea pe piața muncii*: Prin organizarea de programe de formare profesională și facilitarea accesului la locuri de muncă prin colaborarea cu angajatori locali.
- *Acces la servicii de sănătate*: Asigurarea unui acces echitabil la servicii medicale și psihologice, în special pentru persoanele cu dizabilități și victimele violenței domestice.

Prin toate aceste intervenții, serviciile sociale din Comuna I. L. Caragiale au ca scop principal îmbunătățirea calității vieții și integrarea activă a persoanelor vulnerabile în viața socială și economică a comunității, contribuind astfel la reducerea riscurilor de excluziune socială și promovarea unui trai decent pentru toți cetățenii.

10.23 Situația prestațiilor sociale și a beneficiarilor de sprijin social în comuna I. L. Caragiale

Situația prestațiilor sociale în comuna I. L. Caragiale

Conform datelor existente în evidențele Primăriei comunei I. L. Caragiale, la nivel local sunt acordate mai multe tipuri de prestații sociale destinate sprijinirii persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate socială. Evoluția acestora este prezentată în tabelul de mai jos⁵⁵:

Tipul prestației	2024	2025
Ajutor de incluziune	132	122
Ajutor pentru familia cu copii	90	93
Alocații de stat pentru copii	51	57
Ajutoare pentru încălzirea locuinței cu lemne pentru beneficiarii de venit minim de incluziune	220	219
Ajutoare pentru încălzirea locuinței cu lemne pentru populație	79	73
Indemnizații pentru creșterea copilului	22	27
Stimulente de inserție	17	13
Drepturi acordate persoanelor cu handicap, conform Legii nr. 448/2006 (asistenți personali)	42	42
Indemnizații lunare acordate persoanelor cu handicap grav și accentuat	93	93

Analiza prestațiilor sociale și a beneficiarilor de sprijin social în comuna I. L. Caragiale

Datele furnizate de Primăria comunei I. L. Caragiale evidențiază existența unui număr semnificativ de beneficiari ai diferitelor forme de prestații sociale, ceea ce confirmă rolul important al sistemului local de asistență socială în sprijinirea persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate.

Analiza comparativă a anilor 2024 și 2025 indică menținerea unui nivel relativ constant al principalelor beneficii sociale, cu unele variații determinate de modificările intervenite în situația

⁵⁵ Primăria Comunei I. L. Caragiale

socio-economică a beneficiarilor, de evoluția veniturilor gospodăriilor și de modificările în structura populației.

Beneficiarii venitului minim de incluziune

Venitul minim de incluziune (VMI) reprezintă o formă de sprijin financiar acordată persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate socio-economică, în vederea prevenirii și combaterii sărăciei și excluziunii sociale. Acesta este reglementat prin Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, și are rolul de a asigura un nivel minim de protecție socială pentru persoanele cu venituri reduse.

Venitul minim de incluziune include două componente principale:

- ajutorul de incluziune, acordat familiilor și persoanelor singure aflate în risc de sărăcie;
- ajutorul pentru familia cu copii, acordat familiilor cu venituri reduse care au în întreținere copii.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița, beneficiarii de venit minim de incluziune reprezintă o categorie de populație aflată într-o situație de vulnerabilitate socio-economică, care necesită sprijin pentru asigurarea unui nivel minim de trai și pentru facilitarea integrării sociale și profesionale.

Beneficiarii de venit minim de incluziune pot include, în principal:

- familii sau persoane singure fără venituri sau cu venituri foarte reduse;
- persoane fără loc de muncă sau cu un grad scăzut de ocupare;
- familii cu mai mulți copii aflați în întreținere;
- persoane cu nivel redus de educație sau calificare profesională;
- persoane aflate în situații de vulnerabilitate socială sau economică.

Prin acordarea veniturilor minime de incluziune și prin măsurile complementare de sprijin social se urmărește prevenirea marginalizării sociale, menținerea copiilor în sistemul educațional și sprijinirea beneficiarilor în vederea integrării pe piața muncii.

În anul 2025 au fost înregistrați 122 beneficiari, comparativ cu 132 beneficiari în anul 2024, ceea ce reprezintă o diminuare cu aproximativ 7,6%.

Scăderea numărului beneficiarilor poate indica fie îmbunătățirea situației economice a unor gospodării, fie modificări ale condițiilor de eligibilitate și ale situațiilor familiale ale beneficiarilor. Cu toate acestea, numărul ridicat al persoanelor care beneficiază de această prestație evidențiază existența unei categorii importante de populație aflate în risc de sărăcie și excluziune socială.

Sprijinul acordat familiilor cu copii

În anul 2025, 93 de familii au beneficiat de ajutor pentru familia cu copii, comparativ cu 90 de familii în anul 2024, ceea ce indică o ușoară creștere a numărului beneficiarilor.

Această situație reflectă necesitatea continuării măsurilor de sprijin destinate familiilor cu copii, în special în contextul creșterii costurilor de trai și al dificultăților economice întâmpinate de anumite gospodării. Sprijinirea familiilor cu copii reprezintă o componentă esențială a politicilor sociale locale, contribuind la prevenirea sărăciei infantile și la creșterea șanselor de integrare socială și educațională.

Alocațiile de stat pentru copii

Numărul beneficiarilor de alocații de stat pentru copii a crescut de la 51 în anul 2024 la 57 în anul 2025, evoluție care poate fi asociată atât cu modificarea numărului de copii eligibili, cât și cu actualizarea situației beneficiarilor aflați în evidența autorității locale.

Sprijinul pentru încălzirea locuinței

Ajutoarele pentru încălzirea locuinței reprezintă una dintre cele mai importante măsuri de protecție socială destinate combaterii sărăciei energetice.

În cazul beneficiarilor de venit minim de incluziune, numărul persoanelor care au beneficiat de sprijin pentru încălzirea locuinței cu lemne a rămas relativ constant, respectiv 219 beneficiari în anul 2025 față de 220 beneficiari în anul 2024.

De asemenea, pentru populația care beneficiază de ajutor pentru încălzirea locuinței în afara categoriei beneficiarilor de venit minim de incluziune, au fost înregistrați 73 beneficiari în anul 2025, comparativ cu 79 beneficiari în anul 2024.

Aceste date evidențiază faptul că un număr important de gospodării continuă să se confrunte cu dificultăți în acoperirea costurilor necesare asigurării confortului termic pe perioada sezonului rece.

Sprijinul pentru creșterea copilului

Numărul persoanelor beneficiare ale indemnizației pentru creșterea copilului a crescut de la 22 beneficiari în anul 2024 la 27 beneficiari în anul 2025, ceea ce indică menținerea unei nevoi constante de sprijin pentru familiile aflate în perioada de creștere și îngrijire a copiilor mici.

În același timp, numărul beneficiarilor stimulentului de inserție a scăzut de la 17 beneficiari în anul 2024 la 13 beneficiari în anul 2025, aspect ce poate reflecta modificări în situația profesională a părinților sau în condițiile de eligibilitate pentru acordarea acestui beneficiu.

Sprijinul acordat persoanelor cu dizabilități

Persoanele cu dizabilități reprezintă una dintre principalele categorii vulnerabile identificate la nivelul comunei.

În anul 2025, 42 de persoane beneficiau de sprijin prin intermediul asistenților personali, același număr fiind înregistrat și în anul 2024. Menținerea constantă a acestui indicator evidențiază existența unei nevoi permanente de servicii de sprijin pentru persoanele cu handicap grav.

Totodată, 93 de persoane beneficiau de indemnizații lunare acordate persoanelor cu handicap grav și accentuat, numărul beneficiarilor rămânând neschimbat față de anul precedent.

Raportat la populația totală a comunei din anul 2025 (6.612 locuitori), cele 135 persoane care beneficiază fie de asistent personal, fie de indemnizație pentru handicap grav sau accentuat reprezintă aproximativ 2% din populația locală, ceea ce confirmă necesitatea dezvoltării și consolidării serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități.

Necesitatea intervențiilor sociale

Analiza prestațiilor sociale acordate la nivelul comunei I. L. Caragiale evidențiază existența unui număr important de persoane și familii aflate în situații de vulnerabilitate socială, care necesită măsuri de sprijin adaptate nevoilor identificate la nivelul comunității. Beneficiarii venitului minim de incluziune, familiile cu copii, persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice și alte categorii aflate în risc de excluziune socială au nevoie de intervenții integrate care să depășească sfera sprijinului financiar și să contribuie la creșterea gradului de autonomie și integrare socială.

Datele analizate evidențiază faptul că vulnerabilitatea socială este influențată de factori multipli, precum nivelul redus al veniturilor, accesul limitat la oportunități de ocupare, îmbătrânirea populației, problemele de sănătate, dizabilitatea, dificultățile educaționale sau condițiile de locuire. Din acest motiv, intervențiile sociale trebuie să urmărească abordarea integrată a nevoilor beneficiarilor și dezvoltarea unor măsuri care să contribuie la prevenirea și combaterea excluziunii sociale.

În perioada de implementare a prezentei strategii, la nivelul comunei I. L. Caragiale se va acorda o atenție deosebită următoarelor direcții de intervenție:

- acordarea de servicii de informare, consiliere și sprijin pentru persoanele și familiile aflate în dificultate;
- identificarea timpurie și monitorizarea situațiilor de risc social;
- prevenirea sărăciei și a excluziunii sociale în rândul persoanelor vulnerabile;

- sprijinirea accesului copiilor proveniți din familii vulnerabile la educație și activități de sprijin educațional;
- prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii;
- facilitarea accesului populației la servicii sociale, servicii medicale și alte servicii comunitare;
- sprijinirea persoanelor apte de muncă în vederea integrării sau reintegrării pe piața muncii;
- promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități și a altor categorii vulnerabile;
- dezvoltarea măsurilor de sprijin pentru persoanele vârstnice și pentru persoanele dependente de îngrijire;
- consolidarea colaborării dintre autoritatea publică locală, unitățile de învățământ, serviciile medicale și alte instituții relevante pentru soluționarea problemelor sociale identificate la nivelul comunității.

Prin implementarea acestor măsuri, administrația publică locală urmărește creșterea gradului de incluziune socială, reducerea riscului de sărăcie și îmbunătățirea calității vieții persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate din comuna I. L. Caragiale.

Capitolul XI - Tipologia situațiilor de dificultate, vulnerabilitate, dependență sau risc social

11.1 Copii și familii în dificultate

În conformitate cu Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului, interesul superior al copilului reprezintă principiul fundamental care guvernează intervenția instituțională în domeniul protecției copilului. Acest principiu se reflectă în politicile și măsurile aplicate în domenii precum educația, sănătatea, justiția și asistența socială și trebuie să constituie un reper important și pentru administrația publică locală.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, acest principiu trebuie să reprezinte o direcție esențială în elaborarea și implementarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026-2035, având ca obiectiv sprijinirea copiilor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate socială.

Contextul local indică existența unor nevoi sociale semnificative în rândul copiilor, în special în cazul familiilor aflate în dificultate socio-economică. Deși la nivelul comunei nu sunt organizate în

prezent servicii sociale specializate destinate copiilor, pot fi identificate mai multe categorii de minori care se confruntă cu situații de vulnerabilitate și care necesită intervenții timpurii și coordonate.

Printre aceste categorii se regăsesc:

- copii separați de familie, aflați în plasament sau în alte forme de protecție specială;
- copii abuzați, neglijați sau exploatați, inclusiv prin muncă;
- copii cu părinți plecați la muncă în străinătate, aflați în grija rudelor;
- copii proveniți din familii cu venituri reduse sau familii monoparentale, expuși riscului de excluziune socială;
- copii cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale (CES);
- copii proveniți din grupuri vulnerabile, afectați de marginalizare socială și dificultăți de acces la educație;
- copii aflați în risc de abandon școlar sau care au abandonat deja școala.

Potrivit statisticilor naționale, un procent semnificativ dintre copiii din România se află în risc de sărăcie sau excluziune socială, fenomen care se manifestă într-o măsură mai accentuată în mediul rural. Această situație evidențiază necesitatea dezvoltării unor măsuri de sprijin social la nivel local, menite să prevină separarea copilului de familie și să asigure accesul copiilor la educație, sprijin emoțional și servicii de consiliere.

În acest context, intervențiile sociale destinate copiilor și familiilor vulnerabile trebuie să urmărească o abordare integrată, bazată pe colaborarea dintre instituțiile locale și cele județene.

Direcții strategice de intervenție

Principalele direcții de intervenție la nivelul comunei I. L. Caragiale vizează:

- identificarea și evaluarea situațiilor de vulnerabilitate socială la nivel individual și familial;
- informarea și consilierea părinților sau tutorilor legali cu privire la drepturile copilului și la serviciile disponibile;
- prevenirea separării copilului de familie prin măsuri de sprijin social și consiliere;
- intervenția în situații de criză familială, precum conflicte familiale, violență domestică sau lipsa veniturilor;
- dezvoltarea unor programe de sprijin pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate, în colaborare cu unitățile de învățământ și alți actori comunitari;

→ organizarea de campanii locale de informare și sensibilizare privind drepturile copilului și prevenirea situațiilor de risc;

→ consolidarea colaborării interinstituționale între administrația publică locală, DGASPC Dâmbovița, unitățile de învățământ, medicii de familie, poliție, parohii și organizații neguvernamentale.

Dezvoltarea serviciilor sociale pentru copii și familii

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale trebuie să vizeze consolidarea capacității de intervenție a Compartimentului de Asistență socială și autoritate tutelară din cadrul Primăriei, precum și dezvoltarea unor servicii sociale adaptate nevoilor identificate la nivel local.

În acest sens, se are în vedere posibilitatea acreditării și licențierii unor servicii sociale destinate copiilor și familiilor acestora, precum:

- centre de zi pentru copii;
- servicii de consiliere și sprijin pentru părinți și copii;
- programe de prevenire a abandonului școlar;
- servicii comunitare de sprijin pentru copiii aflați în situații de risc.

Prin această abordare strategică, comuna I. L. Caragiale își propune să contribuie la reducerea fenomenului de excluziune socială în rândul copiilor, să prevină situațiile de abuz sau neglijare și să dezvolte un sistem local de sprijin axat pe prevenție, protecție și promovarea egalității de șanse.

Implementarea acestor măsuri este esențială pentru asigurarea dezvoltării armonioase a copiilor și pentru consolidarea coeziunii sociale la nivelul comunității.

11.2 Situația copiilor expuși riscurilor de sărăcie și excluziune socială

În cadrul strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul Comunei I. L. Caragiale, este esențială înțelegerea și integrarea realităților sociale și economice care afectează direct copiii, aceștia reprezentând una dintre cele mai vulnerabile categorii de populație în raport cu riscul de sărăcie și excluziune socială.

Conform celor mai recente date statistice la nivel național, România se confruntă cu una dintre cele mai ridicate rate ale riscului de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor din Uniunea Europeană, aproximativ 38% dintre copii fiind expuși acestui risc. Această situație se manifestă într-o măsură mai accentuată în mediul rural, unde accesul la servicii sociale, educaționale și de sprijin comunitar este mai redus.

În comunitățile rurale, inclusiv în Comuna I. L. Caragiale, vulnerabilitatea copiilor este influențată de o serie de factori socio-economici precum nivelul veniturilor familiei, structura gospodăriei, nivelul de educație al părinților sau migrația economică a adulților.

Rata sărăciei în funcție de tipul gospodăriei

Analizele statistice indică faptul că familiile monoparentale și gospodăriile numeroase (cu doi adulți și trei sau mai mulți copii) sunt cele mai expuse riscului de sărăcie și excluziune socială. În lipsa unor resurse financiare suficiente și a unor servicii sociale de sprijin, copiii proveniți din aceste familii pot întâmpina dificultăți în accesul la educație, servicii medicale sau activități extracurriculare.

În comuna I. L. Caragiale, existența unor gospodării cu venituri reduse și cu un număr ridicat de copii poate contribui la apariția unor situații de vulnerabilitate socială, în special în absența unor servicii sociale specializate destinate sprijinirii familiilor și copiilor aflați în dificultate.

Rata sărăciei în funcție de vârsta copilului

Analiza situației copiilor în funcție de grupa de vârstă evidențiază faptul că adolescenții cu vârste cuprinse între 12 și 17 ani prezintă un risc mai ridicat de marginalizare socială. Această perioadă este una esențială pentru formarea profesională și integrarea ulterioară pe piața muncii.

În cazul copiilor proveniți din familii cu resurse limitate, riscul de abandon școlar, absenteism sau performanță educațională scăzută este mai ridicat. În lipsa unor intervenții timpurii, acești tineri pot întâmpina dificultăți în integrarea socială și profesională la vârsta adultă.

Impactul migrației economice asupra copiilor

Un factor important care influențează situația copiilor din mediul rural este migrația părinților pentru muncă în străinătate. Deși veniturile obținute în străinătate pot contribui la îmbunătățirea condițiilor materiale ale familiei, absența părinților poate genera probleme emoționale, dificultăți educaționale și o supraveghere redusă a copiilor.

În comuna I. L. Caragiale, fenomenul migrației economice este prezent, iar copiii rămași în grija bunicilor sau a altor rude pot necesita sprijin suplimentar din partea școlii și a serviciilor sociale, inclusiv consiliere psihologică și monitorizare socială.

Nivelul educațional al părinților

Un alt factor important care influențează riscul de sărăcie în rândul copiilor este nivelul de educație al părinților. În comunitățile rurale, nivelul redus de educație poate limita accesul părinților la locuri de muncă stabile și mai bine remunerate.

De asemenea, nivelul scăzut de educație al părinților poate influența negativ implicarea acestora în procesul educațional al copiilor și gradul de conștientizare privind importanța continuării studiilor.

Necesitatea dezvoltării serviciilor sociale pentru copii

Toate aceste elemente evidențiază necesitatea dezvoltării unor servicii sociale integrate și adaptate nevoilor comunității în comuna I. L. Caragiale.

În acest sens, administrația publică locală își propune să dezvolte intervenții care să vizeze:

- prevenirea sărăciei și sprijinirea familiilor vulnerabile;
- sprijinirea educației copiilor și prevenirea abandonului școlar, în colaborare cu unitățile de învățământ;
- dezvoltarea unor servicii de tip centre de zi pentru copii sau programe de sprijin educațional;
- acordarea de consiliere psihologică și sprijin parental pentru familiile aflate în dificultate;
- monitorizarea copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate;
- organizarea unor campanii comunitare de informare și conștientizare privind drepturile copilului.

Prin implementarea unor măsuri integrate și prin consolidarea cooperării între instituțiile locale și cele județene, comuna I. L. Caragiale poate contribui la reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială în rândul copiilor, asigurând condiții mai bune pentru dezvoltarea și integrarea acestora în societate.

11.3 Minori aflați în sistemul de protecție specială a copilului

Protecția și promovarea drepturilor copilului reprezintă o componentă fundamentală a politicilor sociale și un obiectiv important al strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul Comunei I. L. Caragiale. Conform cadrului legislativ național, în special Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, copilul are dreptul de a crește și de a se dezvolta în cadrul familiei, iar separarea acestuia de părinți este permisă numai în situații excepționale, atunci când această măsură este necesară pentru protejarea interesului superior al copilului.

În ultimii ani, la nivel național s-au înregistrat progrese importante în domeniul protecției copilului, prin reducerea numărului copiilor instituționalizați și prin dezvoltarea formelor de protecție de tip familial, precum plasamentul la asistenți maternali profesioniști, plasamentul la rude sau reintegrarea copilului în familia naturală.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

În comunitățile rurale, inclusiv în Comuna I. L. Caragiale, aplicarea eficientă a acestor măsuri poate fi influențată de factori precum resursele limitate la nivel local, lipsa serviciilor sociale specializate și gradul redus de informare a populației cu privire la drepturile copilului și la mecanismele de sprijin disponibile.

Copiii aflați în sistemul de protecție specială sunt, de regulă, minori care provin din familii aflate în situații de dificultate socială sau economică, fiind expuși unor riscuri precum:

- neglijarea sau abuzul;
- lipsa îngrijirii parentale adecvate;
- abandonul familial;
- situații de violență domestică;
- imposibilitatea părinților de a asigura condiții minime de creștere și educare.

În astfel de situații, intervenția instituțiilor abilitate, în special a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, este esențială pentru instituirea măsurilor de protecție specială și pentru asigurarea unui mediu sigur pentru dezvoltarea copilului.

Un alt fenomen cu impact asupra situației copiilor îl reprezintă migrația economică a părinților, care determină apariția cazurilor de copii rămași în grija rudelor sau a altor persoane. Deși acești copii nu sunt incluși întotdeauna în sistemul de protecție specială, ei pot prezenta riscuri emoționale și educaționale care necesită monitorizare și sprijin din partea autorităților locale.

Totodată, la nivel național este semnalată existența unor situații de maternitate în rândul minorilor, fenomen asociat frecvent cu nivelul redus de educație și cu vulnerabilități socio-economice. Aceste situații necesită intervenții sociale integrate care să includă consiliere psihologică, educație pentru sănătate și sprijin pentru continuarea studiilor.

Direcții de intervenție la nivel local

Pentru alinierea intervențiilor locale la obiectivele naționale privind protecția copilului, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale are în vedere următoarele direcții de acțiune:

- consolidarea activităților de prevenire și intervenție timpurie în situațiile de risc social, prin implicarea Compartimentului de Asistență socială și autoritate tutelară și colaborarea cu DGASPC Dâmbovița;
- identificarea și monitorizarea copiilor aflați în situații de vulnerabilitate socială sau familială;
- sprijinirea familiilor aflate în dificultate pentru prevenirea separării copilului de familie;

- dezvoltarea unor servicii comunitare de sprijin pentru copii și familii, inclusiv servicii de consiliere și sprijin parental;
- organizarea de campanii de informare la nivel local privind drepturile copilului și responsabilitățile părinților;
- colaborarea cu unitățile de învățământ, medicii de familie și alte instituții locale pentru identificarea și sprijinirea copiilor aflați în situații de risc.

Rolul autorităților locale

Autoritățile administrației publice locale au un rol important în identificarea timpurie a situațiilor de risc social, în facilitarea accesului la servicii specializate și în coordonarea intervențiilor la nivel comunitar.

Prin colaborarea cu DGASPC Dâmbovița, unitățile de învățământ, medicii de familie, poliția și alte instituții relevante, Primăria comunei I. L. Caragiale poate contribui la dezvoltarea unui sistem local de protecție a copilului bazat pe prevenție, intervenție timpurie și sprijin comunitar.

Dezvoltarea serviciilor sociale comunitare reprezintă o condiție esențială pentru reducerea riscului de separare a copilului de familie și pentru asigurarea unui mediu sigur și stabil pentru dezvoltarea acestuia.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește consolidarea unui sistem local de protecție a copilului adaptat specificului comunității rurale și orientat către prevenirea situațiilor de vulnerabilitate socială.

11.4 Tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială

Tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială reprezintă o categorie vulnerabilă, cu nevoi complexe și cu un risc ridicat de marginalizare socială și economică. Tranziția de la sistemul instituțional sau de tip familial către viața independentă poate fi dificilă, în special în absența unui sprijin adecvat din partea comunității și a instituțiilor publice.

Conform prevederilor Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, tinerii care ies din sistemul de protecție specială beneficiază de măsuri de sprijin pentru integrarea socială și profesională. În acest sens, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) au obligația de a pregăti tinerii pentru viața independentă, în special în ultimele luni înainte de părăsirea sistemului de protecție.

Aceste măsuri pot include:

- consiliere și orientare profesională;
- sprijin în identificarea unui loc de muncă;

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- facilitarea accesului la locuințe sau alte forme de sprijin pentru locuire;
- dezvoltarea abilităților de viață independentă.

Totodată, legislația prevede acordarea unor măsuri de sprijin financiar pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială, menite să faciliteze integrarea acestora în societate și să asigure un început stabil al vieții independente.

La nivelul Comunei I. L. Caragiale, sprijinirea tinerilor care provin din sistemul de protecție specială presupune dezvoltarea unei colaborări eficiente între administrația publică locală și DGASPC Dâmbovița, precum și implicarea instituțiilor locale în procesul de integrare socială și profesională a acestor tineri.

În acest sens, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale are în vedere următoarele direcții de intervenție:

- dezvoltarea colaborării instituționale cu DGASPC Dâmbovița pentru monitorizarea situației tinerilor care părăsesc sistemul de protecție specială și care se stabilesc în comunitate;
- acordarea de sprijin și consiliere socială prin intermediul Compartimentului de Asistență socială și autoritate tutelară din cadrul primăriei;
- facilitarea accesului tinerilor la programe de formare profesională sau la oportunități de angajare;
- sprijinirea integrării sociale a tinerilor prin informarea acestora cu privire la drepturile și serviciile disponibile la nivel local;
- dezvoltarea de parteneriate cu instituții publice, agenți economici și organizații neguvernamentale pentru sprijinirea inserției socio-profesionale a tinerilor vulnerabili.

Integrarea socială și profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție specială necesită o abordare coordonată și adaptată realităților locale. Prin implicarea autorităților locale și prin consolidarea colaborării cu instituțiile competente, comuna I. L. Caragiale poate contribui la prevenirea marginalizării sociale și la sprijinirea acestor tineri în procesul de construire a unei vieți independente.

11.5 Copii cu dizabilități

Copiii cu dizabilități reprezintă una dintre categoriile vulnerabile care necesită intervenții complexe, continue și multidisciplinare, întrucât dificultățile generate de dizabilitate influențează simultan dezvoltarea fizică, psihică, emoțională, educațională și socială a copilului. Din perspectiva politicilor sociale moderne, abordarea problematicii dizabilității nu trebuie să se limiteze la acordarea unor prestații financiare, ci trebuie să urmărească asigurarea unei participări active a

copilului la viața comunității, accesul egal la educație și servicii și dezvoltarea autonomiei personale.

Conform datelor comunicate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, la nivelul comunei I. L. Caragiale sunt înregistrați 42 de copii încadrați în grad de handicap, dintre care 30 copii cu handicap grav, 4 copii cu handicap accentuat și 8 copii cu handicap mediu. Aceste date evidențiază existența unui număr semnificativ de copii care necesită forme variate de sprijin și intervenție specializată.

Ponderea ridicată a copiilor încadrați în grad de handicap grav indică existența unor situații care presupun nevoi complexe de îngrijire, supraveghere și recuperare, atât din partea familiei, cât și din partea instituțiilor responsabile cu furnizarea serviciilor sociale, medicale și educaționale. În multe dintre aceste cazuri, copilul depinde într-o măsură considerabilă de sprijinul acordat de familie pentru desfășurarea activităților zilnice, participarea la activități educaționale și accesarea serviciilor medicale.

În mediul rural, dificultățile întâmpinate de copiii cu dizabilități sunt adesea amplificate de factori suplimentari, precum distanța față de centrele de recuperare și tratament, accesul limitat la servicii specializate, lipsa transportului adaptat, precum și resursele financiare reduse ale unor familii. Aceste aspecte pot conduce la întâzieri în recuperare, la limitarea participării la activități educaționale și sociale și, în anumite situații, la accentuarea riscului de excluziune socială.

Dezvoltarea armonioasă a copiilor cu dizabilități presupune existența unor intervenții integrate care să combine serviciile medicale, educaționale și sociale. În acest context, colaborarea dintre familie, administrația publică locală, unitățile de învățământ, serviciile medicale și instituțiile județene de specialitate reprezintă un factor esențial pentru asigurarea unui sprijin adecvat fiecărui copil.

Totodată, trebuie avut în vedere faptul că dizabilitatea nu afectează exclusiv copilul, ci influențează întreaga familie. Necesitatea supravegherii permanente, participarea la programe de recuperare, costurile suplimentare generate de tratamente și echipamente medicale, precum și dificultățile de integrare socială pot genera presiuni economice și emoționale considerabile asupra părinților și aparținătorilor.

Din perspectiva prezentei strategii, copiii cu dizabilități reprezintă o categorie prioritară de intervenție, fiind necesară dezvoltarea unor măsuri care să urmărească îmbunătățirea accesului la servicii specializate, susținerea procesului educațional, sprijinirea familiilor și creșterea gradului de incluziune socială la nivelul comunității.

Accesul la educație și incluziunea școlară

Accesul la educație reprezintă unul dintre factorii esențiali care influențează dezvoltarea copiilor cu dizabilități și capacitatea acestora de integrare în comunitate. Educația nu contribuie doar la dezvoltarea competențelor cognitive și a cunoștințelor, ci și la formarea abilităților sociale, a autonomiei personale și a încrederii în sine. Pentru copiii cu dizabilități, participarea la procesul educațional constituie o condiție fundamentală pentru reducerea riscului de excluziune socială și pentru creșterea șanselor de integrare pe termen lung în societate.

Legislația națională și internațională consacră dreptul copiilor cu dizabilități la educație în condiții de egalitate de șanse, prin asigurarea accesului la servicii educaționale adaptate nevoilor individuale și prin promovarea principiilor educației incluzive. În acest context, unitățile de învățământ au responsabilitatea de a crea condițiile necesare participării active a copiilor cu cerințe educaționale speciale la activitățile școlare și extrașcolare.

În comuna I. L. Caragiale, integrarea copiilor cu dizabilități în sistemul educațional presupune colaborarea permanentă dintre familie, unitățile de învățământ, cadrele didactice, specialiștii din cadrul Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița (CJRAE), Compartimentul de Asistență Socială și alte instituții cu atribuții în domeniul protecției copilului.

Copiii cu dizabilități pot întâmpina dificultăți diverse în procesul educațional, determinate de tipul și severitatea dizabilității, de nivelul de dezvoltare individuală, de accesibilitatea mediului școlar și de disponibilitatea serviciilor de sprijin. În cazul unor copii, participarea la activitățile școlare necesită adaptarea curriculumului, utilizarea unor metode de predare diferențiate, acordarea de sprijin educațional suplimentar sau implicarea unor specialiști care să contribuie la dezvoltarea competențelor și recuperarea funcțională.

În mediul rural, accesul la servicii educaționale specializate poate fi limitat de disponibilitatea redusă a personalului de specialitate, de distanța față de centrele de evaluare și recuperare sau de dificultățile de transport. Aceste aspecte pot afecta participarea constantă la activitățile educaționale și pot conduce la acumularea unor decalaje în procesul de învățare.

O atenție deosebită trebuie acordată prevenirii abandonului școlar și a izolării sociale a copiilor cu dizabilități. Lipsa participării regulate la activitățile educaționale poate reduce oportunitățile de dezvoltare personală și profesională și poate amplifica riscul de excluziune socială la vârsta adultă. Din acest motiv, monitorizarea frecvenței școlare și identificarea timpurie a dificultăților întâmpinate de copii și familiile acestora reprezintă obiective importante ale intervenției sociale și educaționale.

De asemenea, incluziunea școlară presupune nu doar accesul fizic la educație, ci și participarea efectivă la viața școlii și a comunității. Activitățile extracurriculare, proiectele educaționale,

activitățile sportive și culturale pot contribui semnificativ la dezvoltarea abilităților sociale și la creșterea gradului de integrare a copiilor cu dizabilități.

În perioada 2026–2035, administrația publică locală urmărește consolidarea colaborării cu instituțiile educaționale și cu CJRAE Dâmbovița în vederea sprijinirii procesului de incluziune școlară a copiilor cu dizabilități, facilitării accesului la servicii de sprijin educațional și dezvoltării unor măsuri care să contribuie la prevenirea abandonului școlar și la creșterea participării acestora la viața comunității.

Prin promovarea educației incluzive și prin susținerea accesului egal la oportunități educaționale, comuna I. L. Caragiale își propune să contribuie la dezvoltarea potențialului fiecărui copil și la crearea unei comunități deschise, solidare și incluzive.

Accesul la servicii medicale și de recuperare

Pentru copiii cu dizabilități, accesul la servicii medicale și de recuperare reprezintă un element esențial în procesul de dezvoltare, integrare socială și îmbunătățire a calității vieții. Intervențiile medicale, terapeutice și de recuperare contribuie la dezvoltarea capacităților funcționale ale copilului, la prevenirea agravării anumitor afecțiuni și la creșterea gradului de autonomie personală.

În cazul copiilor încadrați în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, nevoile de recuperare sunt adesea complexe și presupun acces periodic la servicii specializate, precum consultații medicale de specialitate, kinetoterapie, fizioterapie, logopedie, psihoterapie, consiliere psihologică, terapie ocupațională și alte forme de intervenție adaptate particularităților fiecărui caz.

La nivelul comunei I. L. Caragiale nu funcționează servicii specializate de recuperare destinate copiilor cu dizabilități, fapt care determină familiile să se adreseze unităților și centrelor specializate din municipiul Târgoviște sau din alte localități ale județului. Această situație poate genera dificultăți suplimentare pentru familii, în special din perspectiva costurilor de transport, a timpului necesar deplasărilor și a accesului limitat la anumite servicii de specialitate.

Pentru numeroși copii cu dizabilități, continuitatea intervențiilor terapeutice reprezintă un factor determinant al progresului recuperator. Întreruperea programelor de recuperare sau accesarea cu dificultate a serviciilor specializate poate conduce la stagnarea sau încetinirea progresului copilului și poate afecta perspectivele de integrare educațională și socială.

O provocare suplimentară este reprezentată de deficitul de specialiști din anumite domenii, fenomen întâlnit frecvent atât la nivel județean, cât și la nivel național. Numărul limitat al psihologilor, logopezilor, kinetoterapeuților și terapeuților ocupaționali poate influența accesibilitatea serviciilor și durata de așteptare pentru evaluare și intervenție.

În acest context, colaborarea dintre administrația publică locală, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, unitățile medicale, instituțiile educaționale și organizațiile neguvernamentale devine esențială pentru identificarea și implementarea unor soluții adaptate nevoilor existente la nivelul comunității.

Pentru perioada 2026–2035, se urmărește facilitarea accesului copiilor cu dizabilități la servicii medicale și de recuperare prin:

- informarea și consilierea familiilor cu privire la serviciile disponibile la nivel județean;
- sprijinirea accesului la programe de recuperare și intervenție timpurie;
- dezvoltarea colaborării cu instituțiile și organizațiile specializate în domeniul dizabilității;
- identificarea oportunităților de finanțare pentru servicii și programe dedicate copiilor cu nevoi speciale;
- promovarea unei abordări integrate care să coreleze intervențiile medicale, educaționale și sociale.

Asigurarea accesului continuu la servicii medicale și de recuperare reprezintă o condiție esențială pentru creșterea șanselor de dezvoltare și integrare ale copiilor cu dizabilități și pentru îmbunătățirea calității vieții acestora și a familiilor lor.

Accesul la tehnologii asistive și echipamente adaptate

Tehnologiile asistive și echipamentele adaptate reprezintă instrumente esențiale pentru îmbunătățirea calității vieții copiilor cu dizabilități, contribuind la creșterea gradului de autonomie, facilitarea participării la activitățile educaționale și sociale și reducerea limitărilor generate de dizabilitate. Utilizarea acestor tehnologii poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării copilului, asupra integrării sale în comunitate și asupra nivelului de independență pe care îl poate dobândi în desfășurarea activităților cotidiene.

În funcție de tipul și severitatea dizabilității, copiii pot avea nevoie de diferite categorii de dispozitive și echipamente asistive, precum:

- scaune rulante și dispozitive pentru mobilitate;
- cadre de mers și alte mijloace de sprijin locomotor;
- proteze și orteze;
- dispozitive auditive și echipamente pentru compensarea deficiențelor de auz;
- echipamente pentru corectarea sau compensarea deficiențelor de vedere;
- dispozitive de comunicare asistată;

- echipamente informatice și aplicații adaptate pentru procesul educațional;
- mobilier adaptat și alte dispozitive destinate facilitării activităților zilnice.

Pentru numeroase familii, costurile asociate achiziționării, întreținerii sau înlocuirii acestor echipamente reprezintă o dificultate majoră, în special în situațiile în care veniturile gospodăriei sunt reduse sau când copilul necesită mai multe dispozitive simultan. În cazul copiilor aflați în proces de creștere, echipamentele trebuie adaptate periodic la noile nevoi, ceea ce poate genera cheltuieli suplimentare importante pentru familie.

În mediul rural, accesul la informații privind drepturile existente și modalitățile de obținere a dispozitivelor asistive este adesea limitat. Unele familii nu cunosc toate măsurile de sprijin disponibile sau întâmpină dificultăți în parcurgerea procedurilor administrative necesare pentru accesarea acestora.

Din acest motiv, un rol important revine autorităților publice și instituțiilor cu atribuții în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități, care trebuie să faciliteze accesul beneficiarilor la informații, servicii și programe de sprijin. Colaborarea dintre administrația publică locală, DGASPC Dâmbovița, instituțiile medicale și organizațiile neguvernamentale poate contribui la identificarea celor mai potrivite soluții pentru fiecare copil și familie.

Totodată, dezvoltarea tehnologiei a generat apariția unor soluții moderne care sprijină procesul de învățare, comunicare și recuperare a copiilor cu dizabilități. Utilizarea echipamentelor digitale adaptate, a aplicațiilor educaționale și a platformelor specializate poate contribui la creșterea gradului de participare școlară și la dezvoltarea competențelor necesare integrării sociale și profesionale ulterioare.

În perioada 2026–2035, administrația publică locală va urmări:

- informarea și consilierea familiilor cu privire la drepturile și facilitățile existente pentru accesarea dispozitivelor asistive;
- sprijinirea familiilor în relația cu instituțiile competente pentru obținerea echipamentelor necesare;
- promovarea programelor și proiectelor finanțate din fonduri naționale sau europene destinate persoanelor cu dizabilități;
- dezvoltarea colaborării cu DGASPC Dâmbovița și alte instituții relevante pentru identificarea oportunităților de sprijin;
- facilitarea accesului copiilor cu dizabilități la tehnologii moderne care să contribuie la recuperare, educație și integrare socială.

Asigurarea accesului la tehnologii asistive și echipamente adaptate reprezintă o investiție în dezvoltarea și autonomia copiilor cu dizabilități și contribuie la crearea unui mediu incluziv, care să permită participarea activă a acestora la viața comunității și valorificarea potențialului propriu.

Sprijin pentru copiii cu tulburări de dezvoltare și tulburări din spectrul autist

În cadrul categoriei copiilor cu dizabilități, o atenție deosebită trebuie acordată copiilor care prezintă tulburări de dezvoltare, inclusiv tulburări din spectrul autist (TSA), tulburări de limbaj și comunicare, întârzieri în dezvoltarea cognitivă, tulburări de comportament sau alte afecțiuni care influențează procesul de dezvoltare și integrare socială.

În ultimii ani, atât la nivel național, cât și la nivel județean, se observă o creștere a numărului de copii diagnosticați cu diferite tulburări de dezvoltare, fenomen care determină o nevoie tot mai mare de servicii specializate de evaluare, recuperare și intervenție timpurie. Identificarea precoce a dificultăților de dezvoltare și intervenția specializată realizată în primii ani de viață pot avea un impact semnificativ asupra evoluției copilului și asupra gradului său de autonomie ulterioară.

Copiii cu tulburări de dezvoltare se confruntă frecvent cu dificultăți privind:

- dezvoltarea limbajului și comunicării;
- dezvoltarea relațiilor sociale;
- adaptarea la mediul educațional;
- gestionarea emoțiilor și comportamentelor;
- participarea la activitățile comunitare;
- dezvoltarea autonomiei personale.

În cazul copiilor diagnosticați cu tulburări din spectrul autist, intervenția multidisciplinară este esențială și presupune implicarea unei echipe formate din specialiști din domeniul psihologiei, psihopedagogiei speciale, logopediei, terapiei ocupaționale și recuperării comportamentale. Cu cât intervenția este realizată mai devreme, cu atât cresc șansele copilului de a-și dezvolta abilitățile necesare integrării școlare și sociale.

În mediul rural, accesul la astfel de servicii este adesea limitat de numărul redus al specialiștilor disponibili și de distanța față de centrele specializate. Pentru multe familii, deplasările periodice către centrele de recuperare implică costuri suplimentare și consum de timp, ceea ce poate afecta continuitatea intervențiilor terapeutice.

Din perspectiva serviciilor sociale, copiii cu tulburări de dezvoltare necesită o abordare integrată care să combine intervențiile medicale, educaționale și sociale. Colaborarea dintre familie, școală,

specialiști și instituțiile publice este esențială pentru identificarea nevoilor individuale și pentru elaborarea unor planuri de intervenție adaptate fiecărui copil.

Un rol important îl are și sprijinirea părinților, care se confruntă adesea cu dificultăți emoționale, sociale și financiare generate de necesitatea participării constante la programe de recuperare și terapie. Informarea corectă, consilierea și accesul la servicii specializate contribuie la creșterea capacității familiilor de a gestiona provocările asociate dizabilității copilului.

În perioada 2026–2035, administrația publică locală urmărește dezvoltarea unui cadru de sprijin pentru copiii cu tulburări de dezvoltare și familiile acestora prin:

- consolidarea colaborării cu DGASPC Dâmbovița, CJRAE Dâmbovița și unitățile de învățământ;
- facilitarea accesului la servicii de evaluare și intervenție timpurie;
- sprijinirea accesului copiilor la servicii de logopedie, psihologie și recuperare;
- informarea și consilierea familiilor cu privire la drepturile și serviciile disponibile;
- promovarea incluziunii școlare și sociale a copiilor cu tulburări de dezvoltare;
- identificarea oportunităților de finanțare pentru proiecte și programe dedicate acestei categorii de beneficiari.

Prin dezvoltarea unor măsuri adaptate nevoilor copiilor cu tulburări de dezvoltare și ale familiilor acestora, comuna I. L. Caragiale urmărește creșterea gradului de incluziune socială, îmbunătățirea accesului la servicii specializate și asigurarea unor condiții favorabile dezvoltării armonioase a tuturor copiilor din comunitate.

Sprijin pentru familiile copiilor cu dizabilități

Familia reprezintă principalul factor de sprijin în viața copilului cu dizabilități și are un rol esențial în procesul de îngrijire, recuperare, educație și integrare socială a acestuia. În majoritatea situațiilor, părinții și ceilalți membri ai familiei sunt cei care asigură supravegherea permanentă, participarea la programele terapeutice, monitorizarea stării de sănătate și sprijinul necesar desfășurării activităților zilnice.

Îngrijirea unui copil cu dizabilități presupune însă responsabilități suplimentare și poate genera dificultăți semnificative din punct de vedere emoțional, social și financiar. Necesitatea participării la consultații medicale periodice, programe de recuperare, terapii specializate și activități educaționale adaptate implică un consum important de timp și resurse din partea familiei.

În multe cazuri, unul dintre părinți este nevoit să își reducă activitatea profesională sau chiar să renunțe la locul de muncă pentru a asigura îngrijirea permanentă a copilului. Această situație

poate conduce la diminuarea veniturilor familiei și la apariția unor dificultăți financiare suplimentare, în special în cazul gospodăriilor cu resurse economice limitate.

Pe lângă provocările materiale, familiile copiilor cu dizabilități se confruntă adesea cu un nivel ridicat de stres emoțional, generat de responsabilitățile permanente de îngrijire, de preocupările privind evoluția copilului și de dificultățile întâmpinate în accesarea serviciilor specializate. În anumite situații, aceste presiuni pot afecta echilibrul familial și pot conduce la apariția fenomenelor de izolare socială sau de epuizare fizică și psihică a părinților și aparținătorilor.

În mediul rural, provocările pot fi amplificate de accesul limitat la servicii de recuperare și consiliere, de distanțele care trebuie parcurse pentru accesarea serviciilor specializate și de oportunitățile reduse de sprijin comunitar. Din acest motiv, este necesară dezvoltarea unor mecanisme de suport care să contribuie la reducerea presiunii exercitate asupra familiilor și la creșterea capacității acestora de a răspunde nevoilor copilului.

Un aspect important îl reprezintă accesul familiilor la informații privind drepturile și facilitățile prevăzute de legislația în vigoare. Beneficiile sociale, serviciile medicale și educaționale disponibile, procedurile de încadrare în grad de handicap și programele de sprijin existente trebuie să fie cunoscute și accesibile tuturor familiilor care au în îngrijire copii cu dizabilități.

În acest context, Compartimentul de Asistență Socială din cadrul Primăriei Comunei I. L. Caragiale are un rol important în informarea, consilierea și orientarea familiilor către instituțiile și serviciile competente, precum și în monitorizarea situațiilor de vulnerabilitate socială identificate la nivelul comunității.

Pentru perioada 2026–2035, administrația publică locală urmărește dezvoltarea și consolidarea măsurilor de sprijin destinate familiilor copiilor cu dizabilități, prin:

- acordarea de servicii de informare și consiliere socială privind drepturile și beneficiile disponibile;
- sprijinirea accesului la servicii medicale, educaționale și de recuperare;
- facilitarea colaborării dintre familie, unitățile de învățământ și instituțiile specializate;
- monitorizarea periodică a situației copiilor cu dizabilități și a nevoilor familiilor acestora;
- promovarea incluziunii sociale și combaterea discriminării persoanelor cu dizabilități;
- dezvoltarea parteneriatelor cu DGASPC Dâmbovița, CJRAE Dâmbovița, instituții medicale și organizații neguvernamentale;
- identificarea oportunităților de finanțare pentru programe și proiecte dedicate copiilor cu dizabilități și familiilor acestora;

- susținerea participării familiilor la activități de informare, educație parentală și consiliere.

Sprijinirea familiilor copiilor cu dizabilități reprezintă o investiție directă în bunăstarea și dezvoltarea copiilor. Prin dezvoltarea unor măsuri integrate de suport și prin consolidarea colaborării dintre instituțiile implicate, comuna I. L. Caragiale urmărește crearea unui mediu comunitar incluziv și solidar, capabil să răspundă adecvat nevoilor acestei categorii vulnerabile de populație și să contribuie la creșterea calității vieții copiilor și familiilor lor.

11.6 Copii abuzați, neglijăți sau exploatați

Protecția copilului împotriva oricărei forme de violență, neglijare, abuz sau exploatare reprezintă un principiu fundamental consacrat de legislația națională și de convențiile internaționale privind drepturile copilului. Autoritățile administrației publice locale au un rol important în prevenirea, identificarea și gestionarea situațiilor care pot afecta siguranța și dezvoltarea copiilor.

În acest context, comuna I. L. Caragiale își propune dezvoltarea unei abordări integrate în domeniul protecției copilului, bazată pe colaborarea între instituțiile locale și cele județene implicate în prevenirea și combaterea abuzului asupra copiilor. La nivel național, cazurile de abuz asupra copiilor pot îmbrăca diverse forme, precum abuzul fizic, emoțional sau sexual, neglijarea sau exploatarea prin muncă. În mediul rural, identificarea timpurie a acestor situații poate fi îngreunată de factori precum lipsa informării, teama de stigmatizare sau accesul limitat la servicii specializate.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, prevenirea acestor situații presupune consolidarea mecanismelor de colaborare între instituțiile locale și creșterea capacității comunității de a identifica și semnaliza situațiile de risc. Un rol important îl are colaborarea dintre primărie, unitățile de învățământ, medicii de familie, poliție și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, în vederea asigurării unei intervenții rapide și coordonate în cazurile de abuz sau neglijare.

În acest sens, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale are în vedere următoarele direcții de acțiune:

- dezvoltarea unor activități de informare și conștientizare la nivel comunitar privind prevenirea abuzului și neglijării copiilor;
- consolidarea colaborării interinstituționale între primărie, unitățile de învățământ, medicii de familie, poliție și DGASPC Dâmbovița;
- dezvoltarea capacității de intervenție a Compartimentului de Asistență socială și autoritate tutelară pentru identificarea și monitorizarea situațiilor de risc social;

→ facilitarea accesului copiilor și al familiilor acestora la servicii de consiliere socială și psihologică, în colaborare cu instituțiile competente;

→ implementarea unor măsuri de sprijin pentru familiile aflate în dificultate, în vederea prevenirii situațiilor de neglijare sau abuz asupra copiilor.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește consolidarea unui sistem local de prevenire și intervenție în situațiile de abuz asupra copiilor, contribuind la crearea unui mediu sigur și protector pentru dezvoltarea acestora.

Această direcție de intervenție este integrată în Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale pentru perioada 2026-2035 și vizează consolidarea capacității comunității de a proteja copiii împotriva tuturor formelor de violență sau exploatare.

11.7 Copii și adolescenți aflați în risc de comportamente deviante

În cadrul analizei sociale a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița, este importantă evaluarea factorilor de risc care pot influența comportamentul copiilor și adolescenților. Studiile de specialitate arată că există o legătură între consumul de alcool sau substanțe interzise în rândul minorilor și apariția unor comportamente deviante, precum violența, furturile, conflictele sau abandonul școlar. Copiii care intră precoce în contact cu astfel de substanțe pot fi expuși unui risc mai mare de a adopta conduite problematice, motiv pentru care prevenția și intervenția timpurie reprezintă elemente esențiale ale politicilor sociale.

Consumul de alcool și substanțe interzise în rândul minorilor este considerat la nivel național o problemă de sănătate publică, cu implicații asupra dezvoltării psihice, integrării sociale și siguranței comunității. Studiile realizate la nivel european arată că debutul precoce în consumul de alcool, în special înainte de vârsta de 15 ani, crește riscul dezvoltării dependenței și poate favoriza apariția comportamentelor deviante.

În comunitățile rurale, unde accesul la servicii specializate de prevenție și consiliere este mai redus, identificarea timpurie a situațiilor de risc devine cu atât mai importantă. În comuna I. L. Caragiale, lipsa activităților educaționale și recreative dedicate adolescenților, precum și influența mediului social pot reprezenta factori care cresc vulnerabilitatea copiilor și tinerilor cu vârste cuprinse între 10 și 17 ani.

În acest context, autoritatea publică locală își propune dezvoltarea unor măsuri de prevenție și sprijin pentru reducerea factorilor de risc și pentru promovarea unui stil de viață sănătos în rândul copiilor și adolescenților.

Direcțiile de acțiune avute în vedere la nivel local includ:

- dezvoltarea unor activități de informare și prevenție privind consumul de alcool și alte comportamente de risc în rândul minorilor;
- organizarea de activități educative și recreative pentru copii și adolescenți, în colaborare cu unitățile de învățământ și instituțiile comunitare;
- consolidarea colaborării între primărie, unitățile de învățământ, poliție și DGASPC Dâmbovița pentru identificarea și monitorizarea situațiilor de risc;
- facilitarea accesului copiilor și familiilor acestora la servicii de consiliere socială și psihologică;
- sprijinirea părinților prin activități de informare și consiliere parentală privind prevenirea comportamentelor de risc.

Pentru eficiența intervențiilor, Primăria comunei I. L. Caragiale va continua să dezvolte parteneriate cu instituțiile competente, precum unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, structurile de poliție și alte instituții sau organizații implicate în activități de prevenție.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește creșterea nivelului de informare și conștientizare în rândul copiilor, părinților și cadrelor didactice, prevenirea comportamentelor de risc și dezvoltarea unui mediu comunitar sigur și favorabil dezvoltării armonioase a copiilor și adolescenților.

11.8 Copii (0-17ani) și tineri (18-24 ani)

Sărăcia și excluziunea socială afectează în mod direct calitatea vieții și perspectivele de dezvoltare ale copiilor și tinerilor din comunitățile rurale, inclusiv din comuna I. L. Caragiale. Aceste fenomene multidimensionale generează acumularea unor dezavantaje sociale, manifestate prin venituri reduse, acces limitat la servicii medicale și educaționale de calitate, condiții de locuire precare, precum și prin dificultăți în participarea la activități educaționale, culturale, sportive sau recreative.

Pentru copiii cu vârste cuprinse între 0 și 17 ani, efectele sărăciei se reflectă adesea prin acces redus la educație timpurie, risc crescut de abandon școlar, alimentație insuficientă sau necorespunzătoare și dificultăți în integrarea socială. Aceste aspecte influențează nu doar dezvoltarea copiilor pe termen scurt, ci și șansele lor de integrare socio-profesională pe termen lung, contribuind la perpetuarea ciclului intergenerațional al sărăciei.

În ceea ce privește categoria tinerilor cu vârste între 18 și 24 de ani, se remarcă existența unor vulnerabilități asociate cu integrarea pe piața muncii și cu participarea la programe de educație sau formare profesională. Un fenomen relevant în acest context este cel al tinerilor NEET (Not in Education, Employment or Training), respectiv tinerii care nu sunt integrați în sistemul

educațional, nu participă la programe de formare profesională și nu sunt activi pe piața muncii. Această categorie de tineri prezintă un risc ridicat de marginalizare socială și economică.

Lipsa oportunităților locale de angajare și de dezvoltare profesională poate conduce la migrația tinerilor către alte localități sau către mediul urban, dar și la expunerea acestora la diverse comportamente de risc. În același timp, implicarea civică redusă și accesul limitat la resurse educaționale și de dezvoltare personală pot constitui factori suplimentari care afectează integrarea socială a tinerilor din mediul rural.

În acest context, administrația publică locală din comuna I. L. Caragiale recunoaște necesitatea implementării unor intervenții integrate și multisectoriale, orientate către prevenirea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor și tinerilor. Abordarea strategică trebuie să fie una bazată pe prevenție, educație, sprijin social și dezvoltarea oportunităților de integrare socio-profesională.

Principalele direcții de intervenție avute în vedere la nivel local sunt:

- promovarea programelor destinate prevenirii abandonului școlar și sprijinirii accesului egal la educație pentru toți copiii;
- dezvoltarea de parteneriate instituționale pentru implementarea unor programe de calificare, orientare profesională și antreprenoriat destinate tinerilor;
- sprijinirea inițiativelor care vizează crearea unor spații sau programe comunitare pentru tineri, cu rol educativ, recreativ și de consiliere;
- atragerea de fonduri pentru programe de sprijin material destinate copiilor proveniți din familii aflate în dificultate (hrană, transport, rechizite);
- monitorizarea fenomenului tinerilor NEET și sprijinirea integrării acestora pe piața muncii;
- implicarea unităților de învățământ, a organizațiilor neguvernamentale și a mediului economic local în dezvoltarea unor programe care să sprijine incluziunea socială a tinerilor.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește crearea unui cadru favorabil dezvoltării copiilor și tinerilor, reducerea riscului de excluziune socială și creșterea oportunităților de integrare educațională și profesională.

11.9 Persoanele adulte cu dizabilități

Persoanele adulte cu dizabilități reprezintă una dintre categoriile vulnerabile care necesită intervenții sociale permanente și măsuri adaptate nevoilor individuale, în vederea asigurării accesului egal la servicii, a participării active la viața comunității și a creșterii gradului de autonomie personală. În contextul procesului de îmbătrânire demografică evidențiat la nivelul comunei I. L. Caragiale, problematica persoanelor adulte cu dizabilități capătă o importanță

deosebită, atât din perspectiva nevoilor sociale actuale, cât și a presiunii crescânde asupra sistemului local de protecție socială.

Conform datelor oficiale comunicate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița pentru anul 2025, la nivelul comunei I. L. Caragiale sunt înregistrate 305 persoane adulte încadrate în diferite grade de handicap. Acest număr reprezintă aproximativ 4,6% din populația totală a comunei, ceea ce evidențiază existența unei categorii importante de beneficiari care necesită măsuri specifice de sprijin și incluziune socială.

Analiza distribuției pe grade de handicap relevă următoarea situație:

- 164 persoane adulte încadrate în grad de handicap grav;
- 112 persoane adulte încadrate în grad de handicap accentuat;
- 26 persoane adulte încadrate în grad de handicap mediu;
- 3 persoane adulte încadrate în grad de handicap ușor.

Datele evidențiază faptul că peste 90% dintre persoanele adulte cu dizabilități din comună sunt încadrate în gradele grav și accentuat de handicap, situație care indică existența unor nevoi complexe de sprijin și asistență. Aceste categorii de beneficiari necesită, în multe cazuri, sprijin permanent din partea familiei, acces la servicii medicale și de recuperare, facilități de mobilitate, precum și intervenții sociale adaptate nivelului de autonomie funcțională.

Ponderea ridicată a persoanelor încadrate în grad grav de handicap reprezintă un indicator important pentru planificarea viitoarelor servicii sociale la nivel local, întrucât aceste persoane sunt expuse unui risc crescut de dependență, izolare socială și excluziune, necesitând măsuri continue de sprijin și monitorizare.

În majoritatea situațiilor, îngrijirea persoanelor adulte cu dizabilități este asigurată în cadrul familiei, de către aparținători sau asistenți personali, acolo unde legislația permite acordarea acestui tip de sprijin. În lipsa unor servicii sociale specializate dezvoltate la nivelul comunei, familiile reprezintă principalul factor de susținere pentru persoanele cu dizabilități, asumându-și responsabilități complexe privind îngrijirea, supravegherea și integrarea socială a acestora.

Din perspectiva dezvoltării serviciilor sociale, numărul ridicat al persoanelor adulte cu handicap grav și accentuat evidențiază necesitatea consolidării măsurilor de sprijin comunitar și dezvoltării unor servicii adaptate nevoilor acestei categorii de populație, în vederea creșterii calității vieții și a gradului de incluziune socială.

Principalele nevoi și dificultăți ale persoanelor adulte cu dizabilități

Persoanele adulte cu dizabilități din comuna I. L. Caragiale se confruntă cu o serie de dificultăți care influențează în mod direct nivelul de trai, gradul de autonomie și participarea la viața comunității. Deși legislația națională prevede o serie de măsuri de protecție și facilități destinate acestei categorii de populație, accesul efectiv la servicii și oportunități poate fi limitat de factori economici, sociali, geografici și instituționali.

Analiza datelor furnizate de DGASPC Dâmbovița evidențiază faptul că majoritatea persoanelor adulte cu dizabilități din comună sunt încadrate în grad grav sau accentuat de handicap, ceea ce presupune existența unor limitări funcționale importante și a unor nevoi complexe de sprijin. Aceste persoane necesită frecvent asistență pentru desfășurarea activităților cotidiene, acces la servicii medicale și de recuperare, sprijin pentru integrarea socială și, în anumite cazuri, supraveghere permanentă.

Accesul la servicii medicale și de recuperare

Una dintre principalele provocări cu care se confruntă persoanele adulte cu dizabilități este accesul la servicii medicale specializate și la programe de recuperare. Multe dintre afecțiunile care au determinat încadrarea în grad de handicap necesită monitorizare medicală periodică, tratamente de lungă durată, recuperare funcțională și intervenții terapeutice continue.

La nivelul comunei nu funcționează servicii specializate de recuperare pentru persoanele adulte cu dizabilități, motiv pentru care beneficiarii sunt nevoiți să se deplaseze către municipiul Târgoviște sau către alte localități în care există astfel de servicii. Pentru persoanele cu mobilitate redusă, precum și pentru cele care necesită însoțitor, aceste deplasări pot reprezenta o dificultate semnificativă.

Dependența de sprijinul familial

În majoritatea situațiilor, persoanele adulte cu dizabilități beneficiază de sprijinul permanent al familiei. Membrii familiei asigură îngrijirea zilnică, deplasările la consultații medicale, gestionarea relației cu instituțiile publice și sprijinul necesar pentru desfășurarea activităților curente.

Această situație generează însă o presiune semnificativă asupra familiilor, atât din punct de vedere financiar, cât și emoțional. În numeroase cazuri, aparținătorii sunt nevoiți să își reducă activitatea profesională pentru a acorda sprijin persoanei cu dizabilități, ceea ce poate conduce la diminuarea veniturilor gospodăriei și la accentuarea riscului de vulnerabilitate socială.

Integrarea socială și combaterea izolării

Persoanele cu dizabilități prezintă un risc crescut de izolare socială, în special în mediul rural. Limitările de mobilitate, problemele de sănătate, accesul redus la activități comunitare și

dificultățile de deplasare pot conduce la diminuarea participării la viața socială și la reducerea interacțiunilor cu alte persoane.

Izolarea socială poate avea efecte negative asupra stării emoționale și psihologice a persoanelor cu dizabilități și poate contribui la apariția sentimentelor de marginalizare și excluziune. Din acest motiv, dezvoltarea unor activități comunitare incluzive și promovarea participării active la viața comunității reprezintă direcții importante de intervenție socială.

Accesibilitatea și mobilitatea

Pentru persoanele cu handicap grav și accentuat, accesibilitatea infrastructurii și a serviciilor publice reprezintă o condiție esențială pentru exercitarea drepturilor și participarea la viața comunității. Lipsa unor facilități adaptate poate limita accesul la instituții publice, servicii medicale, activități culturale și alte servicii necesare vieții cotidiene.

În acest context, este necesară continuarea măsurilor de adaptare și accesibilizare a spațiilor publice, în conformitate cu prevederile legislației privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Integrarea profesională

Pentru persoanele adulte cu dizabilități care au capacitate de muncă, accesul la piața muncii reprezintă un factor important de incluziune socială și independență economică. Cu toate acestea, oportunitățile de ocupare existente la nivelul mediului rural sunt limitate, iar persoanele cu dizabilități se confruntă frecvent cu dificultăți suplimentare în identificarea unor locuri de muncă adaptate nevoilor și capacităților lor.

Integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități presupune colaborarea dintre autoritățile publice, instituțiile responsabile de ocuparea forței de muncă și mediul economic local, în vederea identificării unor soluții care să faciliteze participarea acestora la activități productive și generatoare de venit.

Necesitatea dezvoltării serviciilor de sprijin

Numărul ridicat al persoanelor adulte încadrate în grad grav și accentuat de handicap evidențiază necesitatea dezvoltării unor măsuri de sprijin comunitar și a unor servicii sociale adaptate nevoilor identificate la nivel local. În contextul procesului de îmbătrânire demografică și al creșterii presiunii asupra familiilor care asigură îngrijirea persoanelor dependente, dezvoltarea serviciilor sociale comunitare va reprezenta una dintre principalele provocări pentru perioada de implementare a strategiei.

Din această perspectivă, intervențiile viitoare trebuie să urmărească nu doar acordarea prestațiilor sociale prevăzute de lege, ci și creșterea gradului de autonomie, participare și incluziune socială a

persoanelor adulte cu dizabilități, astfel încât acestea să poată beneficia de o viață cât mai independentă și activă în cadrul comunității.

Direcții de dezvoltare privind incluziunea socială a persoanelor adulte cu dizabilități

La nivel european, Strategia privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021–2030 promovează dezvoltarea unei societăți accesibile și incluzive, în care persoanele cu dizabilități să beneficieze de acces egal la educație, ocupare, servicii sociale, servicii medicale și participare activă la viața comunității. La nivel național, Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022–2027, aprobată prin H.G. nr. 490/2022, urmărește promovarea vieții independente, dezvoltarea serviciilor comunitare, creșterea accesibilității și participarea deplină a persoanelor cu dizabilități la toate domeniile vieții sociale.

Având în vedere că la nivelul comunei I. L. Caragiale sunt înregistrate 305 persoane adulte cu dizabilități, dintre care majoritatea sunt încadrate în grad grav și accentuat de handicap, dezvoltarea unor măsuri de sprijin și incluziune socială reprezintă o prioritate pentru perioada de implementare a prezentei strategii.

În acest context, administrația publică locală urmărește dezvoltarea unor măsuri care să contribuie la creșterea gradului de autonomie, participare și incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, precum și la îmbunătățirea calității vieții acestora și a familiilor lor.

Principalele direcții de intervenție la nivel local sunt:

- dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale comunitare destinate persoanelor cu dizabilități, în funcție de nevoile identificate la nivel local;
- monitorizarea permanentă a situației persoanelor cu dizabilități și facilitarea accesului acestora la serviciile și beneficiile prevăzute de legislația în vigoare;
- consolidarea colaborării cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, instituțiile medicale, unitățile de învățământ și alte instituții relevante în domeniul protecției sociale;
- îmbunătățirea accesibilității spațiilor publice, a clădirilor administrative și a serviciilor de interes public pentru persoanele cu mobilitate redusă;
- facilitarea accesului la servicii medicale, servicii de recuperare și programe de sprijin specializat;
- promovarea măsurilor de integrare socio-profesională și creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități care au capacitate de muncă;
- prevenirea izolării sociale și încurajarea participării persoanelor cu dizabilități la activitățile comunitare, culturale și recreative organizate la nivel local;

→ organizarea de activități de informare și conștientizare privind drepturile persoanelor cu dizabilități și combaterea discriminării;

→ sprijinirea familiilor și aparținătorilor care asigură îngrijirea persoanelor cu dizabilități prin activități de informare, consiliere și orientare către serviciile disponibile;

→ identificarea și accesarea oportunităților de finanțare naționale și europene pentru dezvoltarea infrastructurii sociale și a serviciilor destinate persoanelor vulnerabile.

Prin implementarea acestor măsuri, Primăria Comunei I. L. Caragiale urmărește dezvoltarea unei comunități incluzive și accesibile, în care persoanele cu dizabilități să beneficieze de șanse egale, de servicii adaptate nevoilor lor și de posibilitatea de a participa activ la viața socială și economică a comunității.

11.10 Persoane fără adăpost

Deși la nivelul comunei I. L. Caragiale nu sunt înregistrate în prezent persoane fără adăpost, este necesară o abordare preventivă și integrată a acestui fenomen social, având în vedere riscurile care pot conduce la pierderea locuinței și la vulnerabilizarea accentuată a anumitor categorii sociale.

La nivel național, estimarea exactă a numărului persoanelor fără adăpost este dificilă, din cauza lipsei unor baze de date unitare și a limitărilor metodologice ale statisticilor existente. De cele mai multe ori, aceste persoane nu sunt evidențiate în mod complet în statisticile oficiale, fiind greu de identificat situația lor socială, nivelul veniturilor, starea de sănătate sau durata situației de lipsă a locuinței.

Conform art. 6 lit. z) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, persoanele fără adăpost sunt definite ca persoane sau familii care, din motive sociale, economice, juridice sau medicale, nu au o locuință stabilă și trăiesc în spații improvizate, în adăposturi temporare sau sunt în risc iminent de evacuare. În această categorie pot intra și persoane care părăsesc instituții de protecție socială sau unități de detenție fără a avea un domiciliu stabil.

Printre cauzele care pot conduce la pierderea locuinței se regăsesc conflictele familiale, divorțul sau procesele de partaj, pierderea locului de muncă, problemele de sănătate, dificultățile financiare sau lipsa sprijinului familial și comunitar.

În contextul dezvoltării serviciilor sociale la nivel local, autoritatea publică locală din comuna I. L. Caragiale urmărește prevenirea apariției unor astfel de situații prin monitorizarea persoanelor aflate în risc social și prin acordarea de sprijin social în timp util.

În acest sens, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale are în vedere următoarele direcții de acțiune:

- monitorizarea persoanelor aflate în risc de pierdere a locuinței și identificarea timpurie a situațiilor de vulnerabilitate socială;
- acordarea de consiliere socială și sprijin persoanelor aflate în dificultate, în vederea prevenirii pierderii locuinței;
- colaborarea cu instituțiile competente pentru facilitarea accesului la servicii sociale, servicii medicale și alte forme de sprijin;
- identificarea unor soluții temporare de găzduire în situații de urgență, până la reintegrarea familială sau socială a persoanelor aflate în dificultate.

Prin aceste măsuri preventive, comuna I. L. Caragiale își propune să reducă riscul apariției situațiilor de lipsă a locuinței și să asigure sprijinul necesar persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate socială, contribuind astfel la menținerea coeziunii sociale și la protejarea categoriilor vulnerabile.

11.11 Persoane vârstnice singure sau dependente

Procesul de îmbătrânire demografică reprezintă una dintre cele mai importante provocări sociale identificate la nivelul comunei I. L. Caragiale. Analiza datelor demografice evidențiază o creștere a ponderii populației vârstnice și o diminuare treptată a populației tinere, tendință care va influența semnificativ necesarul de servicii sociale și comunitare în perioada următoare.

Conform datelor statistice disponibile pentru anul 2026, în comuna I. L. Caragiale sunt înregistrate aproximativ 1.200 persoane cu vârsta de 65 de ani și peste, reprezentând circa 18,3% din populația totală a comunei. Această pondere confirmă existența unui proces de îmbătrânire demografică și evidențiază necesitatea dezvoltării unor măsuri și servicii adaptate nevoilor specifice ale persoanelor vârstnice.

Pe fondul creșterii speranței de viață și al evoluției structurii demografice, numărul persoanelor vârstnice care se confruntă cu afecțiuni cronice, limitări funcționale sau diferite grade de dependență este în continuă creștere. O parte dintre acestea întâmpină dificultăți în realizarea activităților cotidiene, precum deplasarea, efectuarea cumpărăturilor, pregătirea hranei, administrarea tratamentului medicamentos sau menținerea igienei personale și a gospodăriei.

În același timp, migrația unei părți a populației active către centre urbane sau în afara țării, precum și schimbările intervenite în structura familială, au determinat creșterea numărului persoanelor vârstnice care locuiesc singure sau care beneficiază de sprijin familial limitat. Pentru aceste persoane, riscul de izolare socială, excluziune și vulnerabilitate este considerabil mai ridicat.

În mediul rural, accesul la servicii specializate de îngrijire și asistență poate fi limitat de lipsa serviciilor comunitare dezvoltate, de dificultățile de deplasare și de resursele financiare reduse ale

unor gospodării. În lipsa unui sprijin adecvat, aceste situații pot conduce la agravarea problemelor de sănătate, diminuarea autonomiei personale și creșterea dependenței față de familie sau față de sistemul de protecție socială.

Totodată, o parte dintre persoanele vârstnice se confruntă cu dificultăți materiale generate de nivelul redus al veniturilor, de creșterea costurilor pentru medicamente, utilități și servicii medicale, precum și de necesitatea unor cheltuieli suplimentare asociate stării de sănătate.

În acest context, dezvoltarea serviciilor sociale comunitare destinate persoanelor vârstnice, promovarea îmbătrânirii active și prevenirea izolării sociale reprezintă direcții prioritare de intervenție la nivelul comunei I. L. Caragiale. Asigurarea unui sprijin adecvat pentru persoanele vârstnice contribuie nu doar la îmbunătățirea calității vieții acestora, ci și la menținerea coeziunii sociale și a solidarității comunitare.

Administrația publică locală recunoaște necesitatea dezvoltării unor măsuri și servicii de sprijin destinate persoanelor vârstnice, în special celor care se confruntă cu dificultăți de sănătate, mobilitate redusă, izolare socială sau lipsa sprijinului familial.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale pentru perioada 2026–2035 are în vedere următoarele direcții de acțiune:

- identificarea, evaluarea și monitorizarea periodică a persoanelor vârstnice aflate în situații de vulnerabilitate socială;
- facilitarea accesului persoanelor vârstnice la servicii sociale, servicii medicale și alte forme de sprijin comunitar;
- analiza oportunității dezvoltării unor servicii de îngrijire la domiciliu și a altor servicii comunitare destinate persoanelor vârstnice, în funcție de nevoile identificate și de resursele disponibile;
- dezvoltarea unor activități și inițiative comunitare care să contribuie la prevenirea izolării sociale și la menținerea participării active a persoanelor vârstnice la viața comunității;
- promovarea dialogului intergenerațional și implicarea persoanelor vârstnice în activități culturale, educative și comunitare;
- consolidarea colaborării cu instituțiile din domeniul sănătății, furnizorii de servicii sociale, organizațiile neguvernamentale și alte instituții relevante pentru îmbunătățirea accesului la servicii de sprijin;
- identificarea și accesarea oportunităților de finanțare naționale și europene pentru dezvoltarea infrastructurii sociale și a serviciilor destinate persoanelor vârstnice;

→ organizarea de activități de informare privind drepturile persoanelor vârstnice și prevenirea situațiilor de abuz, neglijare, exploatare sau izolare socială;

→ sprijinirea familiilor și aparținătorilor care asigură îngrijirea persoanelor vârstnice dependente prin activități de informare și consiliere.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice, creșterea gradului de autonomie și participare socială, prevenirea izolării și consolidarea unui cadru comunitar incluziv și solidar, capabil să răspundă nevoilor generate de procesul de îmbătrânire demografică.

11.12 Persoanele de etnie romă

Persoanele de etnie romă reprezintă una dintre minoritățile etnice importante din România și din Uniunea Europeană. La nivel național și european, această categorie de populație este adesea asociată cu riscuri crescute de sărăcie și excluziune socială, generate de factori precum nivelul redus de educație, accesul limitat la piața muncii, condițiile precare de locuire sau accesul insuficient la servicii medicale și sociale.

În multe comunități, aceste dificultăți sunt amplificate de fenomene precum marginalizarea socială, discriminarea sau accesul inegal la resursele comunității. Din aceste motive, politicile publice europene și naționale promovează măsuri de incluziune socială destinate persoanelor aparținând minorității rome, cu accent pe educație, ocupare, locuire și acces la servicii sociale.

În același timp, o parte dintre persoanele aparținând minorității rome nu își declară apartenența etnică în cadrul recensămintelor sau al evidențelor administrative. Din acest motiv, în unele comunități locale, inclusiv în mediul rural, numărul real al persoanelor de etnie romă poate fi dificil de estimat.

Conform datelor rezultate în urma Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2021, persoanele de etnie romă reprezintă aproximativ 16,45% din populația comunei I. L. Caragiale, ceea ce evidențiază existența unei comunități rome semnificative la nivel local.

Prezența unei comunități importante de etnie romă impune dezvoltarea unor măsuri care să promoveze incluziunea socială, egalitatea de șanse și accesul echitabil la educație, servicii medicale, servicii sociale și oportunități de ocupare. În conformitate cu principiile legislației naționale și europene, intervențiile destinate populației rome trebuie să urmărească reducerea decalajelor sociale și prevenirea situațiilor de marginalizare și excluziune socială.

Deși apartenența etnică nu reprezintă în sine un factor de vulnerabilitate, anumite familii de etnie romă se pot confrunta cu dificultăți socio-economice generate de nivelul redus al veniturilor, accesul limitat la educație, șomajul, condițiile de locuire sau dificultățile de accesare a serviciilor

publice. Din acest motiv, este necesară monitorizarea permanentă a situațiilor de risc și dezvoltarea unor măsuri adaptate nevoilor identificate la nivelul comunității.

În acest sens, administrația publică locală din comuna I. L. Caragiale urmărește:

- monitorizarea situației socio-economice a familiilor vulnerabile, inclusiv a familiilor de etnie romă aflate în risc de excluziune socială;
- prevenirea abandonului școlar și susținerea participării școlare a copiilor proveniți din familii vulnerabile;
- facilitarea accesului la servicii sociale, medicale și educaționale;
- promovarea ocupării și creșterea accesului pe piața muncii pentru persoanele apte de muncă;
- combaterea sărăciei și a excluziunii sociale prin măsuri integrate de sprijin;
- promovarea egalității de șanse și combaterea discriminării;
- dezvoltarea colaborării cu instituțiile județene, unitățile de învățământ și organizațiile neguvernamentale care implementează programe dedicate incluziunii sociale;
- identificarea oportunităților de finanțare pentru proiecte destinate grupurilor vulnerabile.

Prin aceste măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește menținerea unui climat social incluziv și solidar, în care toate persoanele să beneficieze de respect, oportunități egale și acces la servicii sociale adecvate, iar eventualele situații de vulnerabilitate să fie identificate și gestionate în mod prompt și eficient.

11.13 Comunitățile marginalizate

Combaterea sărăciei și a excluziunii sociale reprezintă una dintre principalele priorități ale politicilor sociale promovate la nivelul Uniunii Europene, al statului român și al administrațiilor publice locale. În acest context, identificarea și sprijinirea comunităților marginalizate constituie o componentă esențială a procesului de dezvoltare socială și de reducere a inegalităților existente între diferitele categorii de populație.

Conceptul de comunitate marginalizată este utilizat pentru a desemna acele grupuri de populație care se confruntă simultan cu dificultăți economice, sociale și locative, având acces limitat la resurse, servicii și oportunități de dezvoltare. În literatura de specialitate și în documentele strategice elaborate la nivel național, comunitățile marginalizate sunt caracterizate printr-o concentrare ridicată a fenomenelor de sărăcie, șomaj, nivel redus de educație, locuire precară și participare limitată la viața economică și socială.

Marginalizarea socială nu reprezintă doar o problemă individuală, ci un fenomen complex care afectează dezvoltarea întregii comunități. Persoanele aflate în situații de marginalizare întâmpină

dificultăți în accesarea serviciilor publice, a educației, a serviciilor medicale și a oportunităților de ocupare a forței de muncă, ceea ce contribuie la perpetuarea unor cercuri ale sărăciei și excluziunii sociale care se transmit adesea de la o generație la alta.

În mediul rural, riscul de marginalizare socială poate fi influențat de o serie de factori specifici, precum oportunitățile reduse de angajare, accesul limitat la servicii specializate, gradul redus de mobilitate al populației, infrastructura insuficient dezvoltată și îmbătrânirea demografică. Aceste elemente pot determina apariția unor situații în care anumite persoane sau familii rămân izolate de principalele mecanisme de sprijin și integrare socială.

Analiza datelor demografice și sociale prezentate în cadrul prezentei strategii evidențiază faptul că la nivelul comunei I. L. Caragiale există categorii de populație care prezintă factori de risc asociați marginalizării sociale. Printre acestea se regăsesc persoanele beneficiare ale venitului minim de incluziune, familiile cu venituri reduse, persoanele vârstnice care locuiesc singure, persoanele cu dizabilități, familiile monoparentale, persoanele fără loc de muncă, precum și alte persoane care se confruntă cu dificultăți economice și sociale.

Totodată, existența unei ponderi importante a populației de etnie romă la nivelul comunei impune acordarea unei atenții deosebite prevenirii fenomenelor de excluziune socială și asigurării accesului egal la servicii și oportunități de dezvoltare. Intervențiile sociale trebuie să urmărească reducerea vulnerabilităților generate de condițiile economice și sociale și nu să fie fundamentate exclusiv pe criterii etnice, în concordanță cu principiile egalității de șanse și nediscriminării.

Deși la nivelul comunei nu au fost identificate, prin documente oficiale, zone compacte încadrate în categoria comunităților marginalizate conform metodologiilor naționale specifice, existența unor persoane și familii aflate în situații de vulnerabilitate justifică necesitatea monitorizării permanente a riscurilor sociale și dezvoltării unor măsuri preventive de intervenție.

Un aspect important îl reprezintă identificarea timpurie a situațiilor de vulnerabilitate. Experiența acumulată la nivel național demonstrează că intervențiile realizate într-o etapă incipientă sunt considerabil mai eficiente și mai puțin costisitoare decât măsurile aplicate după instalarea fenomenelor de excluziune socială severă. Din acest motiv, rolul compartimentului de asistență socială este esențial în monitorizarea permanentă a situației sociale existente la nivelul comunității.

În procesul de identificare și evaluare a situațiilor de marginalizare socială este necesară analiza unui ansamblu de factori care pot influența nivelul de vulnerabilitate al persoanelor și familiilor din comunitate. Printre elementele relevante se numără nivelul veniturilor gospodăriei și stabilitatea surselor de venit, situația ocupațională a membrilor familiei și gradul de integrare pe piața muncii, precum și nivelul de educație și accesul la oportunități de formare și dezvoltare profesională.

De asemenea, condițiile de locuire reprezintă un indicator important al riscului de excluziune socială, fiind necesară evaluarea gradului de confort și siguranță a locuinței, a accesului la utilități și a eventualelor situații de supraaglomerare. În egală măsură, trebuie analizat accesul persoanelor la servicii medicale și la alte servicii publice esențiale, precum și existența unor probleme de sănătate care pot afecta capacitatea de integrare socială și economică.

Un rol important în evaluarea gradului de vulnerabilitate îl are și identificarea persoanelor dependente, a persoanelor cu dizabilități sau a altor membri ai familiei care necesită îngrijire și sprijin permanent. Totodată, este necesară analizarea nivelului de participare la viața comunității, a relațiilor sociale și a gradului de integrare în comunitatea locală, întrucât izolarea socială poate constitui un factor major de risc pentru apariția fenomenelor de marginalizare.

Nu în ultimul rând, evaluarea trebuie să aibă în vedere existența unor situații care pot afecta grav echilibrul și funcționarea familiei, precum violența domestică, neglijarea, abandonul, conflictele familiale sau alte circumstanțe care pot conduce la accentuarea vulnerabilității sociale și la apariția unor forme complexe de excluziune socială.

În egală măsură, este necesară dezvoltarea unei abordări integrate care să implice colaborarea dintre toate instituțiile relevante la nivel local și județean. Problemele sociale complexe nu pot fi soluționate exclusiv prin acordarea unor beneficii financiare, ci necesită intervenții multidisciplinare care să combine serviciile sociale, educaționale, medicale și de ocupare a forței de muncă.

În acest context, Primăria Comunei I. L. Caragiale își propune consolidarea mecanismelor locale de prevenire și combatere a marginalizării sociale și dezvoltarea unei rețele eficiente de colaborare instituțională, capabilă să răspundă rapid și adecvat nevoilor identificate la nivelul comunității.

Pentru perioada 2026–2035 sunt avute în vedere următoarele direcții strategice de intervenție:

- identificarea și monitorizarea continuă a persoanelor și familiilor aflate în situații de risc social;
- realizarea evaluărilor sociale periodice și actualizarea permanentă a bazei de date privind grupurile vulnerabile;
- dezvoltarea intervențiilor integrate care să combine măsuri de sprijin social, educațional, medical și ocupațional;
- facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii sociale, servicii medicale, servicii educaționale și măsuri active de ocupare a forței de muncă;
- consolidarea colaborării dintre Compartimentul de Asistență Socială, unitățile de învățământ, instituțiile medicale, DGASPC Dâmbovița, AJOFM Dâmbovița și alte instituții relevante;

- dezvoltarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și furnizori acreditați de servicii sociale;
- atragerea de fonduri europene și guvernamentale pentru dezvoltarea serviciilor sociale și a intervențiilor comunitare integrate;
- promovarea participării active a beneficiarilor la viața comunității și stimularea responsabilității individuale și familiale;
- prevenirea discriminării și promovarea egalității de șanse pentru toate categoriile de populație;
- dezvoltarea unor mecanisme eficiente de intervenție pentru prevenirea sărăciei și excluziunii sociale pe termen lung.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește reducerea riscului de marginalizare și excluziune socială, creșterea accesului la servicii și oportunități pentru persoanele vulnerabile, consolidarea coeziunii sociale și dezvoltarea unei comunități incluzive, capabile să ofere tuturor cetățenilor condiții adecvate pentru o viață demnă și activă.

11.14 Mame minore

Sarcinile în rândul adolescentelor reprezintă una dintre provocările importante ale sănătății publice și ale incluziunii sociale, având implicații medicale, educaționale, psihologice și economice atât pentru mamă, cât și pentru copil. Fenomenul este prezent la nivel național și european, iar România continuă să se confrunte cu una dintre cele mai ridicate rate ale nașterilor în rândul adolescentelor din Uniunea Europeană.

Apariția unei sarcini la vârste fragede poate influența semnificativ parcursul educațional și profesional al tinerei mame, fiind asociată frecvent cu riscul de abandon școlar, dificultăți de integrare socio-profesională, dependență economică și vulnerabilitate socială. În același timp, copiii proveniți din astfel de situații pot necesita măsuri suplimentare de sprijin pentru a beneficia de condiții adecvate de dezvoltare și îngrijire.

La nivelul comunei I. L. Caragiale nu există date statistice centralizate care să evidențieze în mod distinct numărul mamelor minore existente în comunitate. Cu toate acestea, având în vedere caracteristicile fenomenului la nivel național și existența unor categorii de populație aflate în risc de vulnerabilitate socială, problematica mamelor minore este inclusă în prezenta strategie ca domeniu de interes pentru activitățile de prevenire și intervenție socială.

Studiile realizate la nivel național indică faptul că apariția sarcinilor în rândul adolescentelor poate fi influențată de o serie de factori, dintre care cei mai frecvent menționați sunt:

- lipsa unei educații adecvate privind sănătatea sexuală și reproductivă;

- accesul limitat la servicii de planificare familială și la metode contraceptive;
- condițiile economice precare și nivelul redus de educație;
- debutul timpuriu al vieții sexuale, influențat de mediul social sau familial;
- presiunea grupului de vârstă și influențele mediului social;
- căsătoriile sau uniunile timpurii în anumite medii vulnerabile.

Sarcina la o vârstă fragedă implică riscuri medicale semnificative atât pentru mamă, cât și pentru copil, inclusiv complicații în timpul sarcinii și al nașterii, risc crescut de naștere prematură sau dezvoltare deficitară a copilului. În același timp, efectele psihologice și sociale pot fi semnificative, adolescențele confruntându-se frecvent cu stres, anxietate, stigmatizare socială sau abandon școlar.

În cazul identificării unor astfel de situații la nivelul comunității, este necesară acordarea unui sprijin multidisciplinar care să urmărească protejarea interesului superior al copilului, menținerea accesului la educație, dezvoltarea competențelor parentale și prevenirea apariției unor situații de marginalizare socială.

Pentru perioada 2026–2035, administrația publică locală urmărește dezvoltarea unor măsuri de prevenire și intervenție timpurie, care să contribuie la reducerea riscurilor asociate sarcinilor la vârste fragede și la sprijinirea adolescenților aflate în situații de vulnerabilitate.

Principalele direcții de acțiune avute în vedere sunt:

- dezvoltarea și promovarea activităților de informare și educație pentru sănătate destinate adolescenților;
- colaborarea cu unitățile de învățământ pentru prevenirea abandonului școlar și identificarea timpurie a situațiilor de risc;
- facilitarea accesului adolescenților la servicii de consiliere psihologică, educație pentru sănătate și servicii medicale;
- consolidarea colaborării dintre serviciile sociale, instituțiile medicale și instituțiile de protecție a copilului în vederea intervenției rapide în situațiile identificate;
- acordarea de sprijin social, consiliere și orientare pentru adolescențele care se confruntă cu o sarcină sau care au devenit mame la o vârstă fragedă;
- sprijinirea continuării studiilor și prevenirea abandonului școlar în cazul mamelor minore;
- monitorizarea situațiilor identificate și facilitarea accesului beneficiarilor la serviciile sociale și medicale disponibile.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește dezvoltarea unui cadru preventiv și de sprijin care să contribuie la protejarea adolescenților, la reducerea riscurilor sociale și la promovarea incluziunii sociale și educaționale a tinerelor aflate în situații de vulnerabilitate.

11.15 Victime ale violenței în familie

Violența domestică reprezintă o formă gravă de încălcare a drepturilor fundamentale ale omului și un fenomen social cu implicații medicale, psihologice, juridice și economice semnificative. Aceasta afectează persoane de toate vârstele și categoriile sociale, manifestându-se în special în mediul familial, care ar trebui să reprezinte un spațiu de siguranță și sprijin pentru membrii săi.

La nivelul comunei I. L. Caragiale nu există în prezent o evidență oficială privind numărul exact al victimelor violenței domestice. Cu toate acestea, literatura de specialitate și datele naționale arată că acest fenomen este frecvent subraportat, din motive precum teama față de agresor, dependența economică sau emoțională, lipsa încrederii în instituțiile publice sau stigmatizarea socială. În multe situații, cazurile de abuz rămân ascunse în mediul familial și sunt semnalate tardiv sau deloc.

La nivel național, datele furnizate de Inspectoratul General al Poliției Române indică faptul că majoritatea actelor de violență domestică sunt comise în mediul familial, victimele fiind, în principal, femei și copii. Consumul de alcool este adesea asociat cu aceste fapte, însă studiile arată că violența domestică are la bază un cumul de factori sociali, economici și psihologici.

Printre factorii care pot favoriza apariția violenței în familie se regăsesc:

- disfuncțiile relațiilor familiale și carențele educative;
- sărăcia și lipsa stabilității economice;
- consumul de alcool sau alte substanțe;
- tulburările psihice sau comportamentale;
- lipsa educației privind gestionarea conflictelor și relațiile sănătoase;
- toleranța socială față de comportamentele violente.

Violența domestică poate îmbrăca forme multiple: violență fizică, psihologică, sexuală, economică sau socială. Consecințele asupra victimelor sunt severe, incluzând depresie, anxietate, izolare socială, scăderea stimei de sine, afectarea stării de sănătate și dificultăți în integrarea socială. Copiii care cresc în medii caracterizate de violență domestică pot dezvolta probleme emoționale și comportamentale și prezintă un risc crescut de a reproduce modele violente în viața adultă.

Cadrul legislativ principal în domeniu este reprezentat de Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, care stabilește măsuri de protecție pentru victime, inclusiv

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

posibilitatea emiterii unui ordin de protecție provizoriu de către polițist, cu aplicare imediată, precum și emiterea unui ordin de protecție de către instanța de judecată.

În acest context, autoritățile publice locale au un rol important în prevenirea, identificarea și gestionarea cazurilor de violență domestică, prin colaborarea cu instituțiile competente și prin dezvoltarea unor mecanisme de sprijin pentru victime.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale prevede următoarele direcții de acțiune:

→ Prevenirea și informarea comunității

- organizarea de campanii locale de informare privind formele violenței domestice, drepturile victimelor și mecanismele de sprijin disponibile;
- dezvoltarea unor programe educaționale pentru elevi, tineri și părinți privind comunicarea non-violentă, gestionarea conflictelor și relațiile familiale sănătoase;
- organizarea de sesiuni de formare pentru personalul din domeniul social, educațional și medical privind identificarea și raportarea cazurilor de abuz.

→ Identificarea și evaluarea cazurilor

- dezvoltarea unui mecanism de identificare timpurie a situațiilor de violență domestică, în colaborare cu unitățile școlare, medicii de familie, poliția și serviciile sociale;
- elaborarea unor proceduri clare de evaluare și intervenție în cazurile semnalate.

→ Sprijin pentru victime

- facilitarea accesului victimelor la servicii de consiliere psihologică și socială;
- sprijinirea victimelor în demersurile juridice și în accesarea serviciilor sociale disponibile;
- colaborarea cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița pentru asigurarea accesului la servicii specializate și la centre de găzduire temporară în situații de urgență.

→ Intervenție și cooperare instituțională

- consolidarea colaborării între primărie, poliție, instituțiile de sănătate, unitățile de învățământ și organizațiile neguvernamentale;
- dezvoltarea unei rețele locale de sprijin pentru victimele violenței domestice;
- promovarea aplicării măsurilor legale de protecție și sprijin pentru persoanele aflate în situații de risc.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește dezvoltarea unui cadru comunitar sigur, în care victimele violenței domestice să poată beneficia de protecție, sprijin și oportunități de reintegrare socială, contribuind astfel la consolidarea unui climat familial și comunitar bazat pe respect, siguranță și responsabilitate socială.

11.16 Victime ale traficului de persoane

Traficul de persoane reprezintă una dintre cele mai grave forme de încălcare a drepturilor fundamentale ale omului, fiind asociat cu exploatarea severă a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate socială, economică sau familială. Fenomenul include recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane prin diferite forme de constrângere sau înșelăciune, în scopul exploatării.

Deși în evidențele oficiale ale comunei I. L. Caragiale nu sunt înregistrate în prezent cazuri de trafic de persoane, acest fapt nu exclude existența unor situații neraportate, având în vedere specificul acestui fenomen, caracterizat prin clandestinitate, teamă, rușine sau constrângere din partea victimelor. Din acest motiv, prevenirea și informarea comunității reprezintă elemente esențiale ale intervenției sociale.

La nivel național, România este considerată una dintre țările de origine pentru victimele traficului de persoane în spațiul european. Datele oficiale indică faptul că majoritatea victimelor sunt femei și fete, iar exploatarea sexuală, munca forțată și cerșetoria reprezintă formele cele mai frecvente de exploatare. Persoanele cu nivel scăzut de educație, provenite din medii rurale sau din familii vulnerabile din punct de vedere social și economic, sunt considerate a fi cele mai expuse riscului de trafic de persoane.

Fenomenul este alimentat de factori precum lipsa oportunităților economice, migrația pentru muncă în străinătate, instabilitatea familială, sărăcia și nivelul redus de educație. Acești factori pot fi întâlniți, într-o anumită măsură, și în comunitățile rurale din România, motiv pentru care este necesară dezvoltarea unor măsuri preventive la nivel local.

Cadrul legislativ principal în domeniu este stabilit prin Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, care definește traficul de persoane și stabilește măsurile de prevenire, protecție și sprijin pentru victime. În același timp, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP) coordonează activitățile de prevenire și monitorizare la nivel național, iar direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului asigură servicii specializate pentru victime.

În județul Dâmbovița, serviciile destinate victimelor traficului de persoane sunt asigurate în principal de DGASPC Dâmbovița și de furnizori acreditați de servicii sociale. Cu toate acestea,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

accesul persoanelor din mediul rural la aceste servicii poate fi uneori limitat din cauza distanței, lipsei informațiilor sau a temerii de stigmatizare.

În comuna I. L. Caragiale nu există, în prezent, cazuri raportate de trafic de persoane. Cu toate acestea, pot fi identificați anumiți factori de risc care justifică adoptarea unor măsuri preventive la nivel local, printre care:

- nivelul redus de educație în anumite segmente ale populației;
- existența unor familii vulnerabile din punct de vedere social și economic;
- migrația sezonieră sau pe termen lung către alte state europene;
- situații de violență domestică sau neglijare familială care pot rămâne neraportate;
- nivelul redus de informare privind riscurile traficului de persoane.

În acest context, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale pentru perioada 2026-2035 include o serie de măsuri preventive și de intervenție:

→ Prevenire și informare comunitară

- organizarea de campanii de informare pentru elevi, tineri și adulți privind riscurile asociate traficului de persoane;
- colaborarea cu unitățile de învățământ, instituțiile religioase și organizațiile neguvernamentale pentru diseminarea informațiilor în rândul populației vulnerabile.

→ Formare profesională

- instruirea personalului din cadrul primăriei și al altor instituții locale pentru recunoașterea semnelor asociate traficului de persoane;
- stabilirea unor proceduri clare de sesizare și referire a cazurilor suspecte către instituțiile competente.

→ Mecanism local de identificare și sprijin

- desemnarea unui punct local de contact în cadrul Compartimentului de Asistență socială și autoritate tutelară pentru raportarea situațiilor suspecte;
- colaborarea cu DGASPC Dâmbovița pentru direcționarea victimelor identificate către servicii specializate.

→ Sprijin și reintegrare socială

- facilitarea accesului victimelor la servicii de consiliere psihologică, juridică și socială;

- sprijinirea reintegrării socio-profesionale a victimelor prin acces la programe de formare și ocupare.

→ Cooperare instituțională

- colaborarea cu ANITP, DGASPC, Inspectoratul de Poliție și alte instituții competente pentru monitorizarea fenomenului;

- evaluarea periodică a riscurilor și adaptarea intervențiilor sociale la nivel local.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale își propune să dezvolte un sistem social preventiv și responsabil, capabil să identifice și să gestioneze din timp situațiile de risc, contribuind astfel la protejarea persoanelor vulnerabile și la consolidarea siguranței comunității.

11.17 Persoane cu probleme de sănătate mintală

Sănătatea mintală reprezintă o componentă esențială a stării generale de sănătate și a calității vieții populației. Conform definiției Organizației Mondiale a Sănătății, sănătatea mintală presupune capacitatea individului de a-și valorifica potențialul, de a face față situațiilor cotidiene, de a desfășura activități productive și de a participa activ la viața comunității. Problemele de sănătate mintală pot afecta persoane de toate vârstele și pot avea consecințe importante asupra integrării sociale, a capacității de muncă, a relațiilor familiale și a nivelului de autonomie personală.

În ultimii ani, atât la nivel european, cât și la nivel național, se constată o creștere a preocupărilor privind sănătatea mintală a populației, determinată de factori precum îmbătrânirea demografică, stresul socio-economic, izolarea socială, dificultățile financiare, afecțiunile cronice și schimbările intervenite în structura familială și comunitară. În mediul rural, accesul limitat la servicii specializate de psihologie, psihiatrie și recuperare psihosocială poate accentua dificultățile întâmpinate de persoanele care se confruntă cu astfel de probleme.

Conform datelor furnizate de medicul de familie din comuna I. L. Caragiale pentru anii 2024–2025, în evidențele medicale sunt înregistrate 38 persoane diagnosticate cu tulburări mentale și comportamentale și 67 persoane cu afecțiuni psihice. De asemenea, sunt înregistrate 10 cazuri de boală Alzheimer, afecțiune care afectează în principal populația vârstnică și care generează nevoi complexe de îngrijire și supraveghere. Aceste date evidențiază existența unui număr semnificativ de persoane care necesită monitorizare medicală, sprijin familial și acces la servicii de suport adaptate nevoilor individuale.

Problemele de sănătate mintală pot avea un impact major asupra capacității persoanelor de a desfășura activități cotidiene, de a menține relații sociale și de a participa activ la viața comunității. În anumite situații, afecțiunile psihice pot conduce la diminuarea autonomiei personale, la dificultăți de integrare profesională și socială, precum și la apariția unor situații de vulnerabilitate economică și socială.

În cazul persoanelor vârstnice, afecțiunile neurodegenerative, inclusiv boala Alzheimer și alte forme de demență, pot determina pierderea progresivă a autonomiei și creșterea dependenței față de familie sau față de alte forme de sprijin. În contextul procesului de îmbătrânire demografică identificat la nivelul comunei, această categorie de beneficiari necesită o atenție deosebită din partea serviciilor sociale și medicale.

Totodată, persoanele cu afecțiuni psihice se pot confrunta cu fenomene de stigmatizare, discriminare și izolare socială, aspecte care pot îngreuna accesul acestora la servicii și oportunități de integrare. Din acest motiv, intervențiile comunitare trebuie să urmărească nu doar tratamentul medical al afecțiunii, ci și sprijinirea incluziunii sociale și menținerea unei vieți active în comunitate.

În multe situații, familiile reprezintă principalul factor de sprijin pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală. Îngrijirea unui membru al familiei care suferă de o afecțiune psihică sau neurodegenerativă poate genera însă dificultăți emoționale, sociale și financiare importante, motiv pentru care este necesară dezvoltarea unor măsuri de informare, consiliere și sprijin pentru aparținători.

Având în vedere situația existentă la nivel local, administrația publică locală urmărește consolidarea colaborării cu medicii de familie, instituțiile medicale de specialitate, DGASPC Dâmbovița și alte instituții competente, în vederea identificării timpurii a situațiilor de risc și facilitării accesului beneficiarilor la serviciile disponibile.

Pentru perioada 2026–2035, principalele direcții de intervenție avute în vedere sunt:

- monitorizarea situației persoanelor cu probleme de sănătate mintală și identificarea nevoilor sociale asociate;
- facilitarea accesului la servicii medicale specializate, servicii de consiliere și alte forme de sprijin disponibile la nivel județean;
- dezvoltarea colaborării dintre serviciile sociale, serviciile medicale și familia beneficiarului;
- organizarea de activități de informare și conștientizare privind sănătatea mintală și combaterea stigmatizării persoanelor afectate;
- sprijinirea familiilor și aparținătorilor care asigură îngrijirea persoanelor cu afecțiuni psihice sau neurodegenerative;
- prevenirea izolării sociale și încurajarea participării beneficiarilor la activități comunitare adaptate posibilităților acestora;
- identificarea oportunităților de finanțare și dezvoltare a unor servicii comunitare destinate persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate generate de probleme de sănătate mintală.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu probleme de sănătate mintală, creșterea gradului de incluziune socială și dezvoltarea unui sistem local de sprijin capabil să răspundă adecvat nevoilor acestei categorii vulnerabile de populație.

11.18 Persoane care suferă de boli cronice, inclusiv infectate cu virusul HIV/ SIDA

Starea de sănătate a populației reprezintă un factor determinant al calității vieții și al gradului de integrare socială a persoanelor. În ultimele decenii, atât la nivel european, cât și la nivel național, se constată o creștere a prevalenței bolilor cronice, pe fondul procesului de îmbătrânire demografică, al modificărilor stilului de viață și al expunerii la diverși factori de risc. Bolile cronice generează efecte semnificative asupra capacității de muncă, autonomiei personale și participării active la viața comunității, determinând în multe situații necesitatea unor intervenții medicale și sociale de lungă durată.

Persoanele care suferă de afecțiuni cronice reprezintă o categorie vulnerabilă, întrucât acestea se confruntă frecvent cu dificultăți generate de necesitatea tratamentelor permanente, monitorizării medicale continue, costurilor asociate îngrijirii și, în anumite cazuri, de limitarea capacității funcționale și a autonomiei personale. În lipsa unui sprijin adecvat, bolile cronice pot conduce la deteriorarea stării de sănătate, la reducerea calității vieții și la accentuarea riscului de excluziune socială.

Conform datelor furnizate de medicul de familie din comuna I. L. Caragiale pentru anii 2024–2025, la nivelul comunității sunt înregistrate numeroase cazuri de afecțiuni cronice, cele mai frecvente fiind bolile cardiovasculare și metabolice. Astfel, sunt în evidență 561 persoane diagnosticate cu boli hipertensive, 109 persoane cu diabet zaharat și 88 persoane cu cardiopatie ischemică. De asemenea, sunt înregistrate 11 cazuri de boli cerebrovasculare și 7 cazuri de cardiopatie reumatismală.

Analiza datelor evidențiază faptul că afecțiunile cardiovasculare reprezintă principala problemă de sănătate cronică la nivelul comunei, situație aflată în concordanță cu tendințele existente la nivel național. Aceste afecțiuni sunt strâns corelate cu procesul de îmbătrânire a populației și necesită monitorizare medicală permanentă, tratament de lungă durată și măsuri constante de prevenție.

În categoria bolilor cronice sunt înregistrate și 44 cazuri de boli pulmonare cronice obstructive, 26 cazuri de boală ulceroasă și 6 cazuri de ciroză și alte hepatite cronice. Totodată, în evidențele medicale apar 17 cazuri de tumori maligne, situație care evidențiază importanța activităților de prevenție, diagnostic precoce și monitorizare oncologică.

La nivelul comunității sunt identificate și alte afecțiuni cronice care pot genera nevoi complexe de sprijin, precum 14 cazuri de gușă simplă și nodulară, 3 cazuri de scleroză multiplă, 14 persoane

diagnosticate cu epilepsie (4 copii și 10 adulți), 10 cazuri de boală Alzheimer, 5 cazuri de insuficiență renală cronică și 3 cazuri de maladii rare.

Persoanele afectate de aceste afecțiuni se confruntă adesea cu dificultăți legate de accesul la servicii medicale specializate, necesitatea deplasării către unități sanitare din alte localități, costurile asociate tratamentului și monitorizării medicale, precum și cu limitări ale capacității de muncă și ale participării la activitățile comunitare. În cazul unor afecțiuni severe sau invalidante, sprijinul familiei devine esențial pentru menținerea unui nivel adecvat de autonomie și pentru prevenirea instituționalizării.

În ceea ce privește persoanele infectate cu virusul HIV/SIDA, la nivelul administrației publice locale nu există date statistice care să evidențieze în mod distinct existența unor cazuri înregistrate în comunitate. Cu toate acestea, această categorie de persoane este inclusă în grupurile vulnerabile care pot necesita sprijin social și acces la servicii specializate, în conformitate cu legislația națională și cu principiile nediscriminării și egalității de șanse.

În cazul persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, vulnerabilitatea nu este determinată exclusiv de afecțiunea medicală, ci și de riscul de stigmatizare socială, discriminare și dificultăți în accesarea serviciilor medicale și sociale. Din acest motiv, orice intervenție trebuie să respecte principiile confidențialității, respectării demnității umane și protecției drepturilor fundamentale.

Având în vedere situația existentă la nivel local, administrația publică locală urmărește dezvoltarea unor măsuri care să contribuie la prevenirea îmbolnăvirilor, la facilitarea accesului la servicii medicale și la sprijinirea persoanelor afectate de boli cronice.

Pentru perioada 2026–2035 sunt avute în vedere următoarele direcții de intervenție:

- monitorizarea permanentă a situației persoanelor cu afecțiuni cronice și identificarea nevoilor sociale asociate;
- facilitarea accesului la servicii medicale specializate și la programele de prevenție și screening disponibile la nivel județean și național;
- dezvoltarea colaborării dintre Compartimentul de Asistență Socială, medicii de familie, instituțiile medicale și alte instituții competente;
- organizarea de activități de informare și educație pentru sănătate privind prevenirea bolilor cronice și adoptarea unui stil de viață sănătos;
- sprijinirea persoanelor cu afecțiuni cronice și a familiilor acestora prin activități de informare, consiliere și orientare către serviciile disponibile;
- promovarea măsurilor de prevenire a factorilor de risc asociați bolilor cardiovasculare, diabetului zaharat, afecțiunilor oncologice și altor boli cronice;

→ facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la prestațiile sociale și la serviciile prevăzute de legislația în vigoare;

→ combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale a persoanelor care suferă de afecțiuni cronice sau de alte boli cu impact major asupra calității vieții.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea accesului la servicii medicale și sociale și dezvoltarea unui sistem local de sprijin capabil să răspundă adecvat nevoilor persoanelor afectate de boli cronice și ale familiilor acestora.

11.19 Persoane afectate de afecțiuni neurologice, neurodegenerative, oncologice și alte boli cu impact asupra autonomiei personale

Pe lângă principalele categorii de afecțiuni cronice analizate anterior, la nivelul comunei I. L. Caragiale sunt înregistrate și alte boli care, prin caracterul lor evolutiv, prin efectele asupra capacității funcționale și prin necesitatea monitorizării permanente, pot genera situații de vulnerabilitate socială și nevoi complexe de sprijin.

Conform datelor furnizate de medicul de familie pentru anii 2024–2025, la nivelul comunității sunt înregistrate cazuri de tumori maligne, scleroză multiplă, epilepsie, boală Alzheimer, maladii rare, afecțiuni endocrine și alte patologii care necesită monitorizare medicală de specialitate și, în anumite situații, sprijin social complementar.

În evidențele medicale figurează 17 persoane diagnosticate cu tumori maligne. Afecțiunile oncologice generează adesea nevoi complexe de sprijin, determinate de durata tratamentelor, necesitatea deplasărilor repetate către centre medicale specializate, costurile asociate îngrijirii și impactul psihologic asupra persoanei diagnosticate și a familiei acesteia. În multe situații, boala poate conduce la reducerea capacității de muncă și la apariția unor dificultăți economice suplimentare.

Totodată, în comunitate sunt înregistrate 3 cazuri de scleroză multiplă și 14 persoane diagnosticate cu epilepsie, dintre care 4 copii și 10 adulți. Aceste afecțiuni neurologice pot afecta semnificativ autonomia personală, capacitatea de integrare educațională și profesională, precum și participarea activă la viața comunității. În funcție de gravitatea simptomelor și de evoluția bolii, beneficiarii pot necesita monitorizare medicală permanentă, tratamente de lungă durată și măsuri suplimentare de sprijin social.

O atenție deosebită trebuie acordată și persoanelor diagnosticate cu boala Alzheimer. Conform datelor existente, în comuna I. L. Caragiale sunt înregistrate 10 persoane care suferă de această afecțiune neurodegenerativă. Boala determină deteriorarea progresivă a funcțiilor cognitive și a autonomiei personale, generând în timp o dependență crescută față de membrii familiei și față de

alte forme de sprijin. În contextul procesului de îmbătrânire demografică evidențiat la nivelul comunei, această categorie de beneficiari necesită măsuri speciale de monitorizare și sprijin.

În evidențele medicale sunt înregistrate, de asemenea, 14 persoane diagnosticate cu gușă simplă și nodulară și 3 persoane care suferă de maladii rare. Deși numărul acestora este relativ redus, afecțiunile respective pot genera dificultăți importante privind accesul la servicii medicale specializate, monitorizarea permanentă a stării de sănătate și costurile asociate tratamentului.

Caracteristica principală a acestor afecțiuni este faptul că ele necesită intervenții pe termen lung, colaborarea mai multor specialități medicale și, în numeroase situații, implicarea familiei în procesul de îngrijire. Din acest motiv, impactul social al bolii depășește adesea dimensiunea strict medicală și poate afecta veniturile gospodăriei, participarea socială și calitatea vieții întregii familii.

În vederea răspunderii adecvate la nevoile identificate, administrația publică locală urmărește dezvoltarea unor măsuri orientate spre sprijinirea persoanelor afectate și a familiilor acestora.

Pentru perioada 2026–2035 sunt avute în vedere următoarele direcții de intervenție:

- monitorizarea situației persoanelor care suferă de afecțiuni neurologice, neurodegenerative, oncologice și alte boli cu impact major asupra autonomiei personale;
- facilitarea accesului beneficiarilor la servicii medicale specializate și programe de recuperare existente la nivel județean și regional;
- dezvoltarea colaborării dintre Compartimentul de Asistență Socială, medicii de familie, unitățile medicale și instituțiile competente în domeniul protecției sociale;
- acordarea de informare și consiliere familiilor care asigură îngrijirea persoanelor dependente;
- sprijinirea accesului persoanelor afectate la prestațiile sociale și drepturile prevăzute de legislația în vigoare;
- prevenirea izolării sociale și promovarea participării beneficiarilor la viața comunității, în măsura posibilităților individuale;
- identificarea oportunităților de finanțare pentru dezvoltarea unor servicii comunitare de sprijin destinate persoanelor cu afecțiuni cronice severe și familiilor acestora.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește creșterea calității vieții persoanelor afectate de afecțiuni neurologice, neurodegenerative, oncologice și alte boli cu impact major asupra autonomiei personale, precum și dezvoltarea unui sistem comunitar de sprijin care să răspundă adecvat nevoilor acestora și ale familiilor lor.

11.20 Persoane dependente de consumul de alcool

Consumul excesiv de alcool reprezintă o problemă de sănătate publică și socială cu impact semnificativ asupra comunităților, având consecințe asupra stării de sănătate, relațiilor familiale, integrării sociale și stabilității economice a persoanelor afectate. Dependența de alcool este asociată frecvent cu alte probleme sociale, precum violența domestică, abandonul familial, dificultățile de integrare profesională sau apariția unor comportamente antisociale.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, în evidențele oficiale ale administrației publice locale nu există date statistice exacte privind numărul persoanelor dependente de alcool. Această lipsă de date nu indică însă inexistența fenomenului, ci reflectă dificultățile de identificare și raportare a cazurilor, precum și stigmatizarea asociată dependenței de alcool, care determină adesea evitarea solicitării de sprijin specializat.

Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), România se numără printre statele europene cu un nivel ridicat al consumului episodic excesiv de alcool. Consumul abuziv este mai frecvent întâlnit în mediul rural și în rândul populației adulte masculine, iar consecințele sociale și medicale pot avea efecte pe termen lung asupra indivizilor și familiilor acestora.

La nivel național se evidențiază mai multe provocări în gestionarea dependenței de alcool:

- consumul excesiv de alcool rămâne ridicat, în special în zonele rurale;
- numărul afecțiunilor și deceselor asociate tulburărilor induse de alcool se menține la un nivel semnificativ;
- serviciile specializate pentru tratamentul dependenței sunt limitate și concentrate în centre urbane;
- serviciile sociale și medicale adresate persoanelor dependente sunt fragmentate și insuficient cunoscute de populație.

Pe lângă impactul asupra sănătății individuale, consumul abuziv de alcool poate genera efecte negative asupra comunității, precum:

- creșterea riscului de violență domestică;
- deteriorarea relațiilor familiale și neglijarea copiilor;
- dificultăți de integrare profesională și pierderea locului de muncă;
- apariția unor comportamente antisociale sau conflicte în comunitate;
- accentuarea riscului de sărăcie și excluziune socială.

În comuna I. L. Caragiale, ca în multe comunități rurale din România, nu există un sistem formal de monitorizare a persoanelor afectate de consumul excesiv de alcool. Totuși, prin activitatea serviciilor sociale, a medicilor de familie, a unităților de învățământ și a altor instituții locale pot fi identificate situații de vulnerabilitate socială în care consumul de alcool constituie un factor agravant.

În acest context, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale propune adoptarea unor măsuri preventive și de intervenție, orientate atât către sprijinirea persoanelor afectate, cât și către protejarea comunității.

În acest context, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale propune următoarele direcții de intervenție:

a) Prevenție și educație comunitară

→ organizarea periodică de campanii de informare privind riscurile consumului abuziv de alcool și efectele acestuia asupra sănătății și relațiilor familiale;

→ desfășurarea de activități educaționale în unitățile școlare privind prevenirea consumului de alcool și dezvoltarea abilităților de viață;

→ implicarea liderilor comunitari (medici, cadre didactice, reprezentanți ai cultelor religioase, polițiști) în promovarea unor mesaje de prevenție și responsabilitate socială.

b) Identificare, monitorizare și sprijin psihosocial

→ dezvoltarea unui mecanism local de identificare timpurie a cazurilor de dependență, prin colaborarea dintre serviciile sociale, medicii de familie, unitățile de învățământ și poliția locală;

→ constituirea unui grup de lucru interinstituțional pentru analiza situațiilor de vulnerabilitate socială asociate consumului de alcool;

→ facilitarea accesului la servicii de consiliere psihologică și sprijin familial prin colaborări cu specialiști sau organizații neguvernamentale.

c) Intervenții integrate pentru cazuri complexe

→ elaborarea unor planuri individualizate de intervenție pentru persoanele afectate grav de dependența de alcool;

→ implicarea familiilor în procesul de recuperare și reintegrare socială;

→ facilitarea accesului la servicii medicale specializate (psihiatrie, servicii de tratare a adicțiilor) prin trimitere către unități medicale de la nivel județean.

d) Promovarea incluziunii sociale

- combaterea stigmatizării persoanelor afectate de dependența de alcool;
- sprijinirea reintegrării sociale și profesionale a persoanelor aflate în proces de recuperare;
- colaborarea cu instituțiile județene competente (DGASPC, DSP, CJAS) pentru dezvoltarea unei rețele minime de sprijin în domeniul adicțiilor.

Prin aceste măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește dezvoltarea unei abordări integrate și preventive, care să contribuie la reducerea impactului consumului abuziv de alcool asupra comunității și la sprijinirea persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

11.21 Consumatorii de droguri

Consumul de droguri și traficul de substanțe psihoactive reprezintă fenomene complexe, cu implicații semnificative asupra sănătății publice, siguranței comunitare și incluziunii sociale. Aceste fenomene sunt influențate de factori sociali, economici și culturali și pot afecta în special tinerii și persoanele aflate în situații de vulnerabilitate.

La nivelul comunei I. L. Caragiale nu există în prezent date statistice oficiale privind numărul consumatorilor de droguri. Cu toate acestea, lipsa unor evidențe exacte nu exclude existența unor situații izolate sau riscul apariției fenomenului, având în vedere tendințele observate la nivel național și european, precum și influențele externe generate de mobilitatea populației și accesul crescut la informație și tehnologie.

La nivel național, consumul de droguri a cunoscut o evoluție în ultimii ani, fiind observată o diversificare a substanțelor utilizate și o scădere a vârstei de debut a consumului. Conform rapoartelor instituțiilor specializate, canabisul rămâne cel mai consumat drog în România, iar consumul de substanțe psihoactive noi și droguri sintetice este în creștere, în special în rândul tinerilor.

Printre principalele tendințe identificate la nivel național se numără:

- modificarea profilului consumatorilor, cu o pondere mai mare în rândul tinerilor;
- tendința de policonsum, respectiv utilizarea concomitentă a mai multor tipuri de substanțe;
- scăderea vârstei de debut a consumului;
- creșterea disponibilității substanțelor psihoactive noi.

Consumul de droguri poate avea consecințe grave asupra sănătății fizice și psihice a persoanelor afectate și poate genera efecte negative asupra familiei și comunității, precum abandonul școlar, marginalizarea socială, dificultățile de integrare profesională sau apariția unor comportamente antisociale.

În comunitățile rurale, precum comuna I. L. Caragiale, consumul de droguri poate rămâne adesea neraportat, din cauza stigmatizării sociale, a lipsei de informare și a accesului limitat la servicii specializate de consiliere și tratament.

În acest context, strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale pentru perioada 2026-2035 include măsuri preventive și de intervenție menite să reducă riscurile asociate consumului de droguri și să sprijine persoanele afectate.

În acest context, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale propune următoarele direcții de intervenție:

a) Prevenirea consumului de droguri în rândul tinerilor

→ organizarea de campanii educaționale și de informare în unitățile școlare privind riscurile consumului de droguri și dezvoltarea unui stil de viață sănătos;

→ organizarea de activități recreative și educaționale pentru tineri (sport, cultură, voluntariat), menite să reducă vulnerabilitatea față de consumul de substanțe psihoactive;

→ colaborarea cu specialiști și organizații neguvernamentale pentru desfășurarea de programe de prevenire a consumului de droguri.

b) Servicii de consiliere și sprijin pentru persoanele afectate

→ facilitarea accesului la servicii de consiliere psihologică și informare pentru persoanele care se confruntă cu probleme legate de consumul de substanțe;

→ colaborarea cu centre specializate și organizații neguvernamentale pentru sprijinirea persoanelor dependente și a familiilor acestora;

→ informarea familiilor privind metodele de sprijin și resursele disponibile pentru intervenție și recuperare.

c) Colaborare instituțională pentru prevenirea fenomenului

→ colaborarea cu structurile Ministerului Afacerilor Interne și cu instituțiile competente pentru prevenirea și combaterea traficului de droguri;

→ organizarea de campanii de informare a populației privind riscurile asociate consumului și traficului de droguri;

→ implicarea actorilor comunitari (școli, instituții religioase, servicii sociale) în activități de prevenție.

d) Reabilitarea și reintegrarea socială

→ sprijinirea reintegrării sociale și profesionale a persoanelor care au urmat programe de tratament pentru dependență;

→ facilitarea accesului la programe de formare profesională și ocupare;

→ promovarea incluziunii sociale și prevenirea stigmatizării persoanelor afectate de dependență.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale își propune dezvoltarea unui sistem comunitar de prevenire și intervenție, orientat spre informare, educație și sprijin social, contribuind astfel la reducerea riscurilor asociate consumului de droguri și la protejarea sănătății și siguranței comunității.

11.22 Persoane care au săvârșit fapte penale

Săvârșirea unor fapte penale reprezintă un fenomen social complex, care poate avea consecințe atât asupra persoanelor implicate, cât și asupra familiilor acestora și a comunității în ansamblu. Din perspectiva serviciilor sociale, comportamentele infracționale sunt adesea asociate cu existența unor factori de risc și vulnerabilitate precum nivelul redus de educație, dificultățile economice, lipsa oportunităților de ocupare, conflictele familiale, consumul de alcool sau alte substanțe, precum și integrarea socială deficitară.

Persoanele care au intrat în contact cu sistemul de justiție penală se confruntă frecvent cu dificultăți importante în procesul de reintegrare socială. După executarea unei sancțiuni sau după implicarea într-un proces penal, acestea pot întâmpina obstacole în accesarea unui loc de muncă, în menținerea relațiilor sociale și familiale și în participarea activă la viața comunității. În lipsa unor măsuri de sprijin și consiliere, riscul de marginalizare socială și de recidivă poate crește semnificativ.

Fenomenul are impact și asupra familiilor persoanelor implicate. În numeroase situații, consecințele faptelor penale se reflectă asupra întregii familii, generând dificultăți economice, tensiuni familiale, afectarea relațiilor dintre membrii familiei și apariția unor situații de vulnerabilitate pentru copii. Copiii proveniți din familii în care există antecedente penale sau conflicte repetate pot prezenta un risc crescut de abandon școlar, excluziune socială și dezvoltare a unor comportamente deviante.

Conform datelor comunicate de Postul de Poliție I.L. Caragiale pentru perioada 2024–2025, la nivelul comunei au fost identificate 15 persoane implicate în săvârșirea unor fapte cu caracter penal. Analiza tipologiei faptelor evidențiază faptul că o pondere importantă este reprezentată de infracțiunile asociate violenței domestice, violenței între persoane și conflictelor familiale, fiind înregistrate și situații privind furtul, amenințarea și alte fapte prevăzute de legislația penală.

Prezența unui număr semnificativ de situații asociate violenței domestice evidențiază necesitatea consolidării măsurilor de prevenire a violenței în familie, de informare a populației cu privire la

drepturile victimelor și de dezvoltare a colaborării dintre instituțiile responsabile de intervenția în astfel de cazuri. Violența domestică reprezintă una dintre formele de vulnerabilitate socială cu impact major asupra stabilității familiale și asupra dezvoltării copiilor, fiind necesară o abordare multidisciplinară care să implice serviciile sociale, instituțiile de ordine publică, sistemul medical și unitățile de învățământ.

Totodată, existența unor cazuri de furt, amenințare sau alte fapte antisociale poate fi asociată cu dificultăți economice, lipsa integrării socio-profesionale și existența unor factori de risc social care necesită monitorizare și intervenție adecvată.

Din perspectiva serviciilor sociale, accentul trebuie pus nu doar pe sancționarea comportamentelor antisociale, ci și pe identificarea cauzelor care au favorizat apariția acestora și pe dezvoltarea unor măsuri de prevenire și reintegrare socială. Intervențiile timpurii, activitățile de consiliere și sprijinirea integrării profesionale pot contribui la reducerea riscului de recidivă și la creșterea gradului de incluziune socială.

Pentru perioada 2026–2035, administrația publică locală urmărește dezvoltarea unor măsuri orientate atât spre prevenirea comportamentelor infracționale, cât și spre sprijinirea persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate socială care pot favoriza apariția acestora.

În acest context, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a comunei I. L. Caragiale propune următoarele direcții de intervenție:

Principalele direcții de intervenție sunt:

- dezvoltarea colaborării dintre Compartimentul de Asistență Socială, Poliția Română, unitățile de învățământ și alte instituții relevante pentru identificarea timpurie a situațiilor de risc;
- organizarea de activități de informare și prevenire a delincvenței, cu accent pe prevenirea violenței domestice și a comportamentelor antisociale;
- acordarea de consiliere socială și orientare către servicii specializate pentru persoanele și familiile aflate în situații de vulnerabilitate;
- sprijinirea reintegrării sociale și profesionale a persoanelor care au executat sancțiuni penale sau care se află în evidența instituțiilor competente;
- prevenirea abandonului școlar și a comportamentelor deviante în rândul copiilor și tinerilor aflați în situații de risc;
- promovarea responsabilității sociale și a respectării normelor de conviețuire comunitară;
- consolidarea mecanismelor locale de prevenire și combatere a violenței domestice și a altor forme de violență.

Prin implementarea acestor măsuri, comuna I. L. Caragiale urmărește reducerea factorilor care favorizează apariția comportamentelor infracționale, creșterea siguranței comunitare și dezvoltarea unui climat social bazat pe respect reciproc, responsabilitate și incluziune socială.

11.23 Adulții privați de libertate sau aflați în supravegherea serviciilor de probațiune

Adulții privați de libertate sau aflați în supravegherea serviciilor de probațiune reprezintă o categorie de persoane care au fost condamnate pentru săvârșirea unor fapte penale și care execută o pedeapsă privativă de libertate în sistemul penitenciar sau beneficiază de măsuri alternative la detenție, aflate sub supravegherea serviciilor de probațiune. Aceste persoane se confruntă frecvent cu dificultăți majore în procesul de reintegrare socială, fiind expuse riscului de marginalizare, discriminare și excluziune socială.

După executarea pedepsei sau pe durata supravegherii în comunitate, persoanele aflate în această situație pot întâmpina obstacole semnificative în accesarea locurilor de muncă, în menținerea relațiilor familiale și sociale sau în participarea activă la viața comunității. Lipsa sprijinului instituțional și stigmatizarea socială pot conduce la dificultăți de adaptare și pot crește riscul de recidivă.

Din perspectiva politicilor sociale, reintegrarea persoanelor eliberate din detenție sau aflate în supravegherea serviciilor de probațiune reprezintă o componentă esențială a prevenirii infracționalității și a consolidării coeziunii sociale. Intervențiile integrate, care includ consiliere psihologică, sprijin social, formare profesională și facilitarea accesului la locuri de muncă, pot contribui în mod semnificativ la reducerea riscului de recidivă și la reintegrarea acestor persoane în comunitate.

În contextul consolidării rețelei locale de servicii sociale și al responsabilității asumate în domeniul incluziunii sociale, Primăria Comunei I. L. Caragiale urmărește dezvoltarea unor măsuri specifice menite să contribuie la reintegrarea socială a persoanelor eliberate din detenție și la prevenirea recidivei.

Una dintre direcțiile esențiale identificate este creșterea capacității resurselor umane socio-educative și psihosociale disponibile la nivel local. Personalul specializat – psihologi, asistenți sociali, consilieri vocaționali – are un rol important în sprijinirea persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate extremă, cum sunt foștii deținuți. Prin asigurarea de servicii integrate de consiliere, evaluare și acompaniere pe termen mediu și lung, se pot diminua factorii de risc care contribuie la recidivă, facilitând reinsertia socială și profesională.

La nivel național, au fost realizate progrese importante în adaptarea serviciilor educaționale, psihologice și sociale la nevoile persoanelor private de libertate. În prezent, numeroase unități penitenciare oferă programe educative, activități de formare profesională și servicii de consiliere

psihologică, menite să pregătească reintegrarea socială a persoanelor după finalizarea perioadei de detenție.

La nivel național, intervențiile destinate prevenirii infracționalității și reintegrării sociale sunt susținute prin Strategia națională pentru prevenirea recidivei 2025–2029, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 447/2025. Documentul strategic promovează dezvoltarea unor măsuri integrate de prevenire a comportamentelor infracționale, sprijinirea persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate și consolidarea colaborării dintre instituțiile cu atribuții în domeniul social, educațional, medical și al ordinii publice. În concordanță cu aceste obiective, comuna I. L. Caragiale urmărește dezvoltarea unor mecanisme locale de prevenire a excluziunii sociale, de combatere a violenței domestice și de sprijinire a reintegrării sociale a persoanelor aflate în situații de risc.

În acest context, Primăria Comunei I. L. Caragiale își propune să dezvolte mecanisme locale de sprijin și monitorizare pentru persoanele eliberate din detenție sau aflate în supravegherea serviciilor de probațiune, în colaborare cu instituțiile competente și cu organizațiile neguvernamentale specializate.

Programul local de sprijin va urmări în principal:

- evaluarea periodică a nevoilor individuale ale persoanelor aflate în această situație;
- oferirea de servicii de consiliere psihologică și sprijin social;
- facilitarea accesului la programe de formare profesională;
- mediere pentru ocuparea unui loc de muncă;
- sprijin pentru reconectarea cu familia și comunitatea.

Prin aceste măsuri, Primăria Comunei I. L. Caragiale urmărește reducerea excluziunii sociale, consolidarea coeziunii comunitare și prevenirea comportamentelor infracționale, contribuind astfel la creșterea siguranței și bunăstării întregii comunități.

11.24 Persoane cu măsură de ședere pe teritoriul României

Persoanele cu drept de ședere pe teritoriul României reprezintă cetățeni străini sau apatrizi cărora li s-a acordat, în conformitate cu legislația națională și europeană, dreptul legal de a locui temporar sau permanent pe teritoriul statului român. În această categorie pot fi incluse persoane care beneficiază de protecție internațională (refugiați sau persoane cu protecție subsidiară), solicitanți de azil, lucrători migranți, membri de familie ai cetățenilor străini sau alte persoane provenite din state terțe care au obținut drept de ședere în România.

Din punct de vedere social, aceste persoane pot face parte din grupuri vulnerabile, în special în primele etape ale integrării în comunitate, când se pot confrunta cu dificultăți legate de adaptarea

culturală, accesul la servicii publice, integrarea pe piața muncii sau depășirea barierelor lingvistice și administrative.

Fenomenul migrației internaționale a devenit tot mai prezent în contextul geopolitic actual, fiind influențat de conflicte armate, instabilitate politică, discriminări sistemice sau crize umanitare. În aceste situații, persoanele afectate pot solicita protecție internațională în alte state, inclusiv în statele membre ale Uniunii Europene.

Refugiații sunt persoane care, potrivit legislației internaționale și europene, manifestă o temere bine întemeiată de persecuție din motive de rasă, religie, naționalitate, opinii politice sau apartenență la un anumit grup social și care nu se pot întoarce în țara de origine din cauza acestor riscuri. Solicitanții de azil sunt persoanele care depun o cerere formală pentru recunoașterea statutului de refugiat sau pentru acordarea unei forme de protecție internațională.

În ultimii ani, Europa a fost marcată de crize migratorii generate de conflicte regionale și de situații umanitare grave, ceea ce a determinat statele membre ale Uniunii Europene să consolideze politicile privind migrația și integrarea persoanelor provenite din state terțe.

Uniunea Europeană a stabilit un cadru comun de reglementare privind acordarea protecției internaționale și integrarea refugiaților, iar România, ca stat membru, a transpus aceste reglementări în legislația națională și în politicile publice din domeniul migrației și azilului.

În acest sens, Strategia Națională privind Migrația 2025–2028 urmărește gestionarea coerentă a fluxurilor migratorii și facilitarea integrării sociale, economice și culturale a cetățenilor proveniți din state terțe. Printre obiectivele principale ale acestei strategii se numără:

- promovarea migrației legale pentru acoperirea deficitului de forță de muncă;
- consolidarea controlului legalității șederii pe teritoriul României;
- eficientizarea sistemului național de azil și asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale solicitanților de protecție internațională;
- dezvoltarea capacității administrative pentru gestionarea eventualelor fluxuri migratorii generate de situații de criză.

La nivelul comunei I. L. Caragiale, în prezent nu sunt înregistrate persoane cu statut de refugiat sau alte forme de protecție internațională. Cu toate acestea, administrația publică locală recunoaște importanța pregătirii instituționale pentru gestionarea eventualelor situații care pot apărea în contextul mobilității populației sau al unor crize regionale.

În acest sens, Primăria Comunei I. L. Caragiale poate dezvolta mecanisme de sprijin și intervenție în cazul apariției unor situații care implică cetățeni străini sau persoane aflate în nevoie de

protecție internațională, în colaborare cu instituțiile competente și cu structurile teritoriale ale Ministerului Afacerilor Interne.

Măsurile de sprijin pot include:

- acordarea de ajutoare materiale de urgență pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate;
- facilitarea accesului la servicii sociale, medicale și educaționale;
- oferirea de sprijin administrativ și orientare privind drepturile și obligațiile legale;
- facilitarea accesului la servicii de interpretariat sau mediere culturală;
- sprijinirea integrării în comunitate prin activități educaționale, culturale și civice.

Prin adoptarea unei abordări proactive și responsabile, comuna I. L. Caragiale își propune să dezvolte un cadru instituțional capabil să răspundă eficient unor eventuale situații de migrație sau protecție internațională, în conformitate cu principiile solidarității, respectării drepturilor omului și incluziunii sociale.

Capitolul XII - Analiza SWOT a serviciilor sociale

Primul pas în elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035 a comunei I. L. Caragiale, a fost evaluarea situației curente a comunei din perspectiva domeniilor cheie care a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative ale evoluției sale.

Scopul final al acestei evaluări reprezintă atât formularea obiectivelor strategice ale comunei I. L. Caragiale pe termen lung, cât și stabilirea direcțiilor de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite.

În procesul de elaborare a strategiei s-a folosit analiza SWOT, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta, într-un mod sau altul, evoluția viitoare a comunei I. L. Caragiale.

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Analiza SWOT este o metodă folosită pentru a ajuta la proiectarea unei viziuni de ansamblu. Ea funcționează ca o radiografie internă și evaluează în același timp factorii de influență interni și externi, cu scopul de a pune în evidență punctele tari și slabe ale comunei I. L. Caragiale, în relație cu oportunitățile și amenințările existente la un moment dat, pe piață.

Acronimul SWOT provine din engleză: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats, însemnând „Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități, Amenințări”.

S - Strength / punctele tari: definesc valorile pozitive și condiționările interne care pot constitui surse pentru succesul în atingerea obiectivului managerial. Un punct forte reprezintă oricare element tangibil care facilitează atingerea obiectivelor manageriale.

W - Weaknesses / punctele slabe sau zonele de vulnerabilitate: elemente ce pot împiedica atingerea obiectivelor. Un punct de slăbiciune reprezintă un element ce poate împiedica îndeplinirea obiectivelor.

O - Opportunities / oportunitățile sau căile prin care pot fi influențate interesele avute. De asemenea, oportunitățile sunt tendințe generale prezente în mediul extern, un fel de proiecție a „binelui viitor”.

T – Threats/ amenințări: la adresa creșterii, aspecte negative ce apar din supraexploatarea resurselor ori limitările care sunt impuse din partea unui mediu extern aflat în schimbare. Pot fi riscuri tranzitorii sau permanente, poate fi o proiecție a riscului în viitor.

Analiza SWOT se realizează, în general, în prima fază a unui proiect, pentru ca elementele de analiză să poată alcătui baza planului de proiect și să poată fi folosite ulterior în cadrul proiectului, dacă acesta întâmpină dificultăți în ceea ce privește planificarea sau bugetul alocat și trebuie readus pe linia de plutire.

În cadrul analizei SWOT se va ține seama de faptul că:

- punctele tari și punctele slabe sunt concepte „statice”, bazate pe parametrii descriptivi ai unei zone, într-o perioadă determinată de timp. Ele reprezintă *ceea ce există*;
- oportunitățile și amenințările au în vedere viitorul și se referă la alegerile pe care le au de făcut persoanele implicate în procesul de planificare. Ele reprezintă *ceea ce va fi*.
- În urma analizei SWOT, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente prioritare:

→ construiește pe Punctele Tari;

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- elimină Punctele Slabe;
- exploatează Oportunitățile;
- îndepărtează Amenințările.

Analiza SWOT are și limitările sale, deoarece se pot vedea unele circumstanțe ca fiind foarte simple și se pot trece cu vederea unele contacte strategice fundamentale care ar putea apărea. Mai mult decât atât, categorisirea aspectelor ca puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări ar putea fi un lucru foarte subiectiv deoarece există un grad mare de incertitudine pe piață.

În ceea ce privește comuna I. L. Caragiale, analiza SWOT în domeniul social se prezintă în felul următor:

Puncte tari +	Puncte slabe -
✓ Existența Compartimentului de asistență socială și autoritate tutelară în cadrul aparatului de specialitate al Primarului Comunei I. L. Caragiale, care asigură implementarea măsurilor de asistență socială la nivel local; ✓ Experiența autorității publice locale în gestionarea prestațiilor sociale și aplicarea legislației din domeniul asistenței sociale; ✓ Acordarea prestațiilor sociale prevăzute de legislația în vigoare (venit minim de incluziune, alocații pentru susținerea familiei, indemnizații și alte beneficii sociale); ✓ Existența unei colaborări instituționale cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița pentru soluționarea situațiilor sociale complexe; ✓ Colaborarea cu instituțiile publice locale relevante (unități de învățământ, medic de familie, poliție, instituții județene);	- Lipsa serviciilor sociale licențiate la nivelul comunei I. L. Caragiale; - Lipsa serviciilor specializate de consiliere psihologică accesibile la nivelul comunității; - Acces limitat la servicii medicale de specialitate și la servicii de recuperare pentru persoanele cu afecțiuni cronice și dizabilități; - Grad redus de accesibilizare a unor spații și servicii publice pentru persoanele cu dizabilități și persoanele cu mobilitate redusă; - Lipsa serviciilor de educație timpurie pentru copiii cu vârsta sub 3 ani; - Lipsa serviciilor de tip after-school și a programelor educaționale complementare pentru copiii aflați în situații de vulnerabilitate; - Servicii insuficiente de informare, consiliere și orientare școlară și profesională pentru copii și tineri;

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

✓ Evidența și gestionarea cazurilor sociale prin utilizarea sistemelor informatice specifice; ✓ Cunoașterea directă a situației sociale a comunității și posibilitatea identificării rapide a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate; ✓ Existența unei rețele instituționale locale care permite intervenția multidisciplinară în situațiile sociale identificate; ✓ Existența unei comunități locale stabile și a relațiilor de colaborare între administrația publică locală și cetățeni; ✓ Disponibilitatea administrației publice locale pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale în funcție de nevoile identificate.	- Servicii insuficient dezvoltate pentru prevenirea abandonului școlar și combaterea excluziunii educaționale; - Servicii și programe insuficiente destinate copiilor afectați de migrația părinților, mamelor minore, tinerilor NEET, familiilor monoparentale și familiilor cu mulți copii; - Măsuri insuficient dezvoltate pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și sprijinirea victimelor; - Servicii insuficiente de prevenire a consumului de alcool, droguri și alte substanțe psihoactive; - Servicii insuficiente de prevenire a comportamentelor antisociale și de sprijinire a reintegrării sociale a persoanelor care au săvârșit fapte penale; - Servicii insuficiente de informare și conștientizare privind egalitatea de șanse, nediscriminarea și incluziunea socială; - Acces limitat la programe de formare profesională, recalificare și integrare pe piața muncii pentru persoanele aflate în dificultate; - Număr redus de parteneriate funcționale cu furnizori acreditați de servicii sociale, organizații neguvernamentale și alte instituții relevante în domeniul social; - Număr redus de specialiști implicați în furnizarea și dezvoltarea serviciilor sociale comparativ cu diversitatea nevoilor identificate la nivelul comunității; - Capacitate instituțională limitată pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor
--	---

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	sociale în raport cu nevoile actuale și viitoare ale populației vulnerabile.
Oportunități ↑	Amenințări ↓
✓ Poziționarea favorabilă a comunei I. L. Caragiale, în proximitatea municipiului Moreni și cu acces relativ facil către municipiul Târgoviște; ✓ Existența programelor și fondurilor europene, naționale și județene destinate dezvoltării serviciilor sociale și incluziunii sociale; ✓ Posibilitatea accesării finanțărilor nerambursabile pentru înființarea, dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale destinate grupurilor vulnerabile; ✓ Politicile și strategiile europene și naționale care susțin dezvoltarea serviciilor sociale comunitare și integrarea serviciilor sociale, medicale și educaționale; ✓ Posibilitatea dezvoltării unui centru comunitar integrat sau a altor servicii sociale de interes local prin accesarea fondurilor externe; ✓ Posibilitatea dezvoltării unor servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice, persoanele dependente și persoanele cu dizabilități; ✓ Posibilitatea dezvoltării unor servicii sociale destinate copiilor aflați în situații de risc, familiilor vulnerabile, persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități; ✓ Posibilitatea dezvoltării unor servicii socio-medice destinate persoanelor vârstnice, persoanelor cu afecțiuni cronice, femeilor însărcinate și lăuzelor;	- Persistența fenomenelor de sărăcie, excluziune socială și marginalizare în rândul unor categorii vulnerabile de populație; - Eficiența redusă a intervențiilor sectoriale și necesitatea dezvoltării unor servicii integrate care să răspundă simultan nevoilor sociale, medicale, educaționale și ocupaționale ale beneficiarilor; - Fonduri publice insuficiente raportat la nevoile de dezvoltare a infrastructurii și serviciilor sociale; - Acces dificil și durată mare a procedurilor administrative necesare pentru obținerea finanțărilor destinate dezvoltării serviciilor sociale; - Instabilitatea sau modificările frecvente ale cadrului legislativ din domeniul asistenței sociale și protecției sociale; - Vulnerabilitatea socio-economică a populației din mediul rural; - Creșterea continuă a costului vieții și a presiunii economice asupra gospodăriilor cu venituri reduse; - Riscul accentuării fenomenului de sărăcie și excluziune socială pe fondul inflației și al creșterii prețurilor la utilități și bunuri de bază; - Scăderea natalității și procesul de îmbătrânire demografică a populației;

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

✓ Posibilitatea dezvoltării unor programe de prevenire și combatere a violenței domestice, a abandonului școlar și a excluziunii sociale; ✓ Oportunități de finanțare pentru programe dedicate copiilor afectați de migrația părinților, tinerilor NEET, persoanelor de etnie romă aflate în situații de vulnerabilitate, familiilor monoparentale și altor grupuri vulnerabile; ✓ Posibilitatea dezvoltării unor parteneriate cu organizații neguvernamentale, fundații, asociații, culte religioase și alți furnizori acreditați de servicii sociale; ✓ Posibilitatea dezvoltării parteneriatelor interinstituționale cu DGASPC Dâmbovița, AJOFM Dâmbovița, unități de învățământ, instituții medicale și alte entități relevante; ✓ Posibilitatea participării personalului din domeniul social la programe de formare profesională continuă și specializare; ✓ Posibilitatea constituirii unor echipe multidisciplinare pentru furnizarea de servicii sociale integrate la nivelul comunității; ✓ Dezvoltarea digitalizării serviciilor publice și utilizarea instrumentelor informatice pentru eficientizarea activităților din domeniul asistenței sociale; ✓ Amplasarea comunei într-o zonă cu acces la centre urbane și instituții publice relevante, facilitând cooperarea instituțională și accesul beneficiarilor la servicii specializate.	- Creșterea numărului persoanelor vârstnice dependente și a nevoii de servicii sociale și medicale specializate; - Migrația populației tinere și diminuarea populației active; - Menținerea unui nivel redus de ocupare a forței de muncă în rândul unor categorii vulnerabile; - Numărul insuficient al locurilor de muncă adaptate persoanelor cu dizabilități, persoanelor cu probleme de sănătate și altor persoane aflate în situații de vulnerabilitate; - Interesul redus al unor angajatori pentru integrarea profesională a persoanelor provenite din grupuri vulnerabile; - Posibilitatea apariției sau agravării unor probleme sociale generate de dificultăți economice, șomaj, migrație sau schimbări sociale; - Riscul de abandon școlar și excluziune educațională în rândul copiilor proveniți din familii vulnerabile; - Persistența fenomenului violenței domestice și a altor forme de violență asupra persoanelor vulnerabile; - Riscul de recidivă și dificultățile de reintegrare socială și profesională a persoanelor care au săvârșit fapte penale; - Creșterea consumului de alcool, droguri și alte substanțe psihoactive în rândul populației; - Nivelul redus de implicare civică și voluntariat în sprijinirea persoanelor aflate în dificultate;
--	--

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	- Riscul apariției unor situații de criză sanitară, epidemiologică sau pandemică, cu impact asupra grupurilor vulnerabile; - Comunicarea și cooperarea insuficient dezvoltate între unele instituții și organizații implicate în gestionarea problemelor sociale complexe; - Creșterea incidenței bolilor cronice și a problemelor de sănătate mintală la nivelul populației.
--	---

Analiza SWOT realizată în cadrul procesului de elaborare a Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale a evidențiat atât punctele forte și oportunitățile existente la nivelul Comunei I. L. Caragiale, cât și provocările și riscurile care pot influența dezvoltarea și furnizarea serviciilor sociale în perioada următoare. Rezultatele analizei demonstrează că, în pofida unor limitări privind resursele financiare, umane și instituționale, comuna dispune de premise favorabile pentru dezvoltarea unui sistem de servicii sociale adaptat nevoilor comunității.

Existența cadrului instituțional necesar gestionării problemelor sociale, colaborarea cu instituțiile județene competente, disponibilitatea administrației publice locale pentru dezvoltarea serviciilor sociale și posibilitatea accesării surselor de finanțare externe reprezintă elemente care pot contribui la consolidarea capacității de intervenție în sprijinul persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

În același timp, analiza relevă necesitatea dezvoltării unor servicii sociale diversificate și accesibile, capabile să răspundă provocărilor generate de îmbătrânirea populației, creșterea numărului de persoane cu afecțiuni cronice și dizabilități, riscul de excluziune socială, violența domestică, precum și altor probleme sociale identificate la nivelul comunității.

Oportunitățile oferite de programele de finanțare europene, naționale și județene, precum și dezvoltarea parteneriatelor cu instituții publice, organizații neguvernamentale și alți actori relevanți din domeniul social pot contribui semnificativ la dezvoltarea infrastructurii sociale și la diversificarea serviciilor destinate grupurilor vulnerabile.

Prezenta strategie constituie un instrument de planificare și management care urmărește dezvoltarea unui sistem local de servicii sociale eficient, accesibil și adaptat nevoilor reale ale populației. Implementarea măsurilor și obiectivelor propuse va contribui la creșterea gradului de

incluziune socială, îmbunătățirea calității vieții persoanelor vulnerabile și consolidarea coeziunii sociale la nivelul comunității.

Prin valorificarea resurselor existente și a oportunităților de dezvoltare identificate, Comuna I. L. Caragiale își propune să dezvolte servicii sociale moderne și sustenabile, orientate către prevenirea situațiilor de risc, sprijinirea persoanelor vulnerabile și promovarea unei comunități incluzive, solidare și reziliente.

Capitolul XIII - Necesități identificate

În urma analizării situației existente, la nivelul comunei I. L. Caragiale au fost identificate următoarele necesități de dezvoltare a serviciilor sociale și a măsurilor de sprijin pentru populație:

- ✓ Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din domeniul asistenței sociale;
- ✓ Înființarea și licențierea unor servicii sociale care să răspundă nevoilor identificate la nivelul comunității;
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de educație timpurie antepreșcolară și preșcolară, inclusiv prin înființarea sau extinderea capacităților existente și asigurarea programului prelungit, în funcție de nevoile comunității;
- ✓ Dezvoltarea unor programe de tip after-school în unitățile de învățământ de pe teritoriul comunei;
- ✓ Înființarea unor centre de zi care să ofere servicii destinate copiilor aflați în familie, copiilor separați temporar de părinți sau aflați în risc de separare de familie;
- ✓ Sprijinirea participării copiilor din comuna I. L. Caragiale la învățământul obligatoriu, cu accent asupra copiilor proveniți din grupuri vulnerabile și a celor aflați în situații de risc;
- ✓ Dezvoltarea unor programe de educație parentală („Școala părinților”) la nivelul comunei;
- ✓ Identificarea și monitorizarea persoanelor care pleacă la muncă în străinătate, în special a părinților care au în întreținere copii minori, în vederea prevenirii separării copilului de familie;
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de consiliere pentru copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și pentru familiile aflate în situații de risc social;
- ✓ Dezvoltarea unor programe de sporire a performanțelor privind învățarea, comunicarea, independența personală și mobilitatea copiilor cu dizabilități;

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- ✓ Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea nivelului de competențe cheie ale tinerilor NEET cu vârste cuprinse între 15 și 34 de ani și pentru facilitarea accesului acestora pe piața muncii;
- ✓ Dezvoltarea colaborării interinstituționale și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea accesului populației la programe de calificare, recalificare, specializare și ucenicie, corelate cu cerințele actuale ale pieței muncii;
- ✓ Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare profesională pentru tineri și adulți;
- ✓ Dezvoltarea colaborării interinstituționale și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru organizarea unor programe educaționale destinate elevilor cu cerințe educaționale speciale, combaterii abandonului școlar, părăsirii timpurii a școlii și programelor de tip „A doua șansă”;
- ✓ Dezvoltarea unor programe de educație nonformală pentru copii și tineri, care să includă activități de socializare, dezvoltare personală și petrecere a timpului liber;
- ✓ Dezvoltarea de parteneriate locale cu organizații neguvernamentale, organizații de voluntariat, culte religioase, grupuri de suport și alte structuri comunitare relevante;
- ✓ Sprijinirea inițiativelor care contribuie la crearea de locuri de muncă și la creșterea gradului de ocupare a populației;
- ✓ Implementarea unor campanii de informare și programe destinate angajatorilor în vederea facilitării integrării profesionale a persoanelor cu dizabilități și a altor persoane aparținând grupurilor vulnerabile;
- ✓ Identificarea și atragerea surselor de finanțare pentru dezvoltarea măsurilor active de ocupare și integrare profesională;
- ✓ Promovarea reconversiei profesionale și a învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv a programelor de alfabetizare digitală pentru persoanele din grupurile vulnerabile;
- ✓ Dezvoltarea colaborării interinstituționale și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru constituirea unor echipe multidisciplinare și furnizarea de servicii integrate sociale, medicale și educaționale;
- ✓ Implementarea unor programe care să răspundă nevoilor persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate;
- ✓ Monitorizarea persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială și inițierea unor măsuri preventive;
- ✓ Identificarea și atragerea fondurilor necesare dezvoltării rețelei locale de servicii sociale;
- ✓ Creșterea numărului personalului de specialitate din domeniul social și dezvoltarea continuă a competențelor acestuia;
- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii utilizate pentru furnizarea serviciilor sociale și dotarea acestora cu echipamente și resurse adecvate;

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

- ✓ Sprijinirea investițiilor și proiectelor organizațiilor neguvernamentale în domeniul serviciilor sociale, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor public-private;
- ✓ Implicarea mediului de afaceri în susținerea activităților sociale și dezvoltarea economiei sociale;
- ✓ Sprijinirea entităților publice și private în procesul de acreditare ca furnizori de servicii sociale și în procesul de licențiere a serviciilor sociale;
- ✓ Dezvoltarea colaborării interinstituționale și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unor programe dedicate copiilor afectați de migrația părinților, familiilor monoparentale, familiilor numeroase, copiilor aflați în risc de abandon școlar, tinerilor NEET, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, victimelor violenței domestice, mamelor minore și altor categorii vulnerabile;
- ✓ Implementarea unor programe de informare și conștientizare privind drepturile copilului și ale familiei, prevenirea abandonului școlar, prevenirea violenței și promovarea incluziunii sociale;
- ✓ Dezvoltarea unor mecanisme de sprijin material și financiar pentru persoanele vulnerabile, inclusiv prin facilitarea accesului la locuințe sociale, sprijin alimentar, materiale școlare și alte forme de suport;
- ✓ Extinderea serviciilor pentru persoanele cu dizabilități, inclusiv a serviciilor de recuperare, abilitare și reabilitare;
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de zi pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora;
- ✓ Îmbunătățirea accesibilității persoanelor cu dizabilități în instituțiile publice și în spațiile comunitare;
- ✓ Dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor vârstnice, inclusiv centre de zi, servicii de consiliere, activități recreative și servicii de îngrijire la domiciliu;
- ✓ Identificarea și monitorizarea persoanelor cu boli cronice și sprijinirea acestora în accesarea drepturilor și serviciilor disponibile;
- ✓ Campanii de informare și conștientizare privind prevenirea discriminării persoanelor cu boli cronice și dizabilități;
- ✓ Campanii de educație pentru sănătate destinate populației școlare și comunității;
- ✓ Activități de prevenire a consumului de tutun, alcool și droguri;
- ✓ Dezvoltarea unor servicii de informare și consiliere pentru persoanele cu adicții și pentru familiile acestora;
- ✓ Activități de prevenire și combatere a violenței domestice, inclusiv identificarea și monitorizarea situațiilor de risc;
- ✓ Activități de informare, consiliere și orientare a victimelor către serviciile specializate;
- ✓ Dezvoltarea colaborării cu instituțiile și organizațiile care oferă sprijin victimelor violenței domestice;

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

- ✓ Identificarea unor soluții de găzduire temporară pentru victimele violenței domestice până la soluționarea situației de risc;
- ✓ Dezvoltarea unor mecanisme locale de informare, îndrumare și orientare către serviciile specializate disponibile la nivel județean;
- ✓ Sprijinirea măsurilor de îmbunătățire a accesului populației la servicii medicale și de prim ajutor;
- ✓ Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea serviciilor medicale și de îngrijire la domiciliu;
- ✓ Identificarea programelor subvenționate pentru efectuarea analizelor medicale și investigațiilor destinate persoanelor vulnerabile;
- ✓ Creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii medicale de calitate;
- ✓ Servicii de informare și consiliere pentru persoanele cu boli cronice și familiile acestora;
- ✓ Programe de educație pentru sănătate și educație sexuală destinate adolescenților și tinerilor;
- ✓ Programe de consiliere și nutriție pentru femeile însărcinate și pentru familiile aflate în situații de risc;
- ✓ Identificarea persoanelor fără acte de identitate și sprijinirea acestora pentru intrarea în legalitate;
- ✓ Sprijinirea persoanelor aflate în situații de locuire precară și identificarea soluțiilor de reintegrare socială;
- ✓ Campanii de prevenire a delincvenței și de reducere a comportamentelor antisociale;
- ✓ Servicii de consiliere și reintegrare socială pentru persoanele care au săvârșit fapte penale;
- ✓ Servicii de consiliere pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală și pentru familiile acestora;
- ✓ Extinderea și dotarea unităților de învățământ;
- ✓ Dezvoltarea bibliotecii comunale și a serviciilor de informare și documentare;
- ✓ Îmbunătățirea comunicării dintre administrația publică locală și cetățeni;
- ✓ Actualizarea permanentă a bazelor de date și a procedurilor de lucru din domeniul social.

În completarea necesităților identificate în urma analizei situației sociale la nivel local, a fost elaborat un Plan operațional dedicat implementării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035 în Comuna I. L. Caragiale, județul Dâmbovița. Acest plan detaliat, care constituie anexă la prezenta strategie, oferă o structură clară și etapizată a intervențiilor necesare pentru atingerea obiectivelor strategice asumate.

Planul operațional stabilește responsabilități, termene, resurse necesare și indicatori de monitorizare pentru fiecare măsură propusă, asigurând astfel coerența și eficiența procesului de implementare. Totodată, el permite o adaptare flexibilă a intervențiilor în funcție de evoluția contextului local și de nevoile reale ale beneficiarilor.

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035 a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița

Prin acest instrument, Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale devine aplicabilă și orientată spre rezultate concrete, contribuind la consolidarea unui sistem de servicii sociale modern, echitabil și sustenabil la nivelul comunei.

Capitolul XIV - Surse, bibliografie

Sursele utilizate în elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a comunei I. L. Caragiale, pentru perioada 2026-2035:

- ✓ Date colectate din cadrul Primăriei comunei I. L. Caragiale și de pe site, <https://primariacaragiale.ro/>;
- ✓ https://ro.wikipedia.org/wiki/I.L._Caragiale,_Dâmbovița;
- ✓ Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- ✓ Departamentul pentru dezvoltare durabilă, <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/>
- ✓ Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a comunei I. L. Caragiale;
- ✓ Planul de dezvoltare al regiunii Sud-Muntenia (PDR) 2021-2027;
- ✓ Agenda 2030, [http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/08/ Agenda-2030_RO.pdf](http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/08/Agenda-2030_RO.pdf);
- ✓ Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2022-2027;
- ✓ Alte legi naționale în vigoare la data elaborării prezentei Strategii.

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

PLAN OPERAȚIONAL

**pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul Comunei I. L. Caragiale, Județul Dâmbovița,
pentru perioada 2026-2035**

Obiectiv General 1: Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de protecție socială					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
1.1. Creșterea accesului copiilor și familiilor la servicii sociale, educaționale și recreative adaptate nevoilor comunității locale	1.1.1. Dezvoltarea serviciilor de educație timpurie antepreșcolară și preșcolară, inclusiv prin înființarea sau extinderea capacităților existente și asigurarea programului prelungit, în funcție de nevoile identificate la nivelul comunității	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	Număr de servicii dezvoltate; număr de locuri create; număr de beneficiari	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	1.1.2. Dezvoltarea unor programe de tip after-school în unitățile de învățământ gimnazial de pe teritoriul comunei, în vederea prevenirii abandonului școlar și sprijinirii performanței educaționale.		număr de programe dezvoltate, număr de copii beneficiari	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

1.2. Îmbunătățirea accesului la educație și creșterea performanțelor școlare ale copiilor și tinerilor, cu accent pe grupurile vulnerabile	1.2.1. Sprijinirea participării copiilor din comuna I. L. Caragiale la învățământul general obligatoriu, în special a celor care provin din grupuri vulnerabile sau aflate în situații de risc	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de copii beneficiari; număr de măsuri de sprijin acordate; reducerea numărului de cazuri de abandon școlar	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	1.2.2. Dezvoltarea unor programe de educație parentală („Școala părinților”) pe teritoriul comunei I. L. Caragiale	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și	număr de programe implementate; număr de părinți participanți	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		alți parteneri relevanți			
	1.2.3. Dezvoltarea unor programe de sprijin educațional, recuperare, comunicare, autonomie personală și integrare socială pentru copiii cu dizabilități	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de programe dezvoltate; număr de copii beneficiari	2026-2035	
	1.2.4. Dezvoltarea colaborării interinstituționale și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea programelor destinate elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES), prevenirii abandonului școlar, reducerii părăsirii timpurii a școlii și dezvoltării programelor de tip „A doua șansă”	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC	număr de programe implementate; număr de beneficiari; număr de parteneriate/proiecte dezvoltate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți			
	1.2.5. Dezvoltarea unor programe de educație nonformală pentru copiii și tinerii din comuna I. L. Caragiale, care să cuprindă inclusiv activități de socializare și petrecere a timpului în aer liber, activități culturale, sportive, recreative și de dezvoltare personală	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de programe dezvoltate; număr de participanți	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	1.2.6. Dezvoltarea de parteneriate locale cu organizații neguvernamentale, structuri de voluntariat, unități de cult, asociații de părinți, instituții de învățământ și alte organizații relevante pentru sprijinirea copiilor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean	număr de parteneriate încheiate; număr de activități desfășurate în parteneriat	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți			
1.3. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și a condițiilor de desfășurare a procesului de învățământ	1.3.1. Modernizarea, reabilitarea, extinderea și dotarea unităților de învățământ cu mobilier, materiale didactice și echipamente necesare desfășurării procesului educațional	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Biblioteca comunală, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de unități modernizate; număr de unități dotate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	1.3.2. Realizarea lucrărilor de reabilitare, eficientizare energetică și modernizare a clădirilor unităților de învățământ	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul	număr de clădiri modernizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		Școlar Județean Dâmbovița, Biblioteca comunală, ONG-uri și alți parteneri relevanți			surse legal constituite
	1.3.3. Dotarea unităților de învățământ cu echipamente informatice și tehnologii digitale necesare procesului educațional	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Biblioteca comunală, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de unități dotate; număr de echipamente achiziționate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	1.3.4. Dezvoltarea infrastructurii digitale și integrarea tehnologiilor informatice în procesul educațional	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de	număr de unități beneficiare; număr de elevi beneficiari	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Biblioteca comunală, ONG-uri și alți parteneri relevanți			sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	1.3.5. Derularea unor programe pentru creșterea numărului de cititori activi	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Biblioteca comunală, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de programe desfășurate; număr de participanți; număr de cititori activi	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	1.3.6. Organizarea unui centru de documentare și informare în cadrul bibliotecii comunale	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Biblioteca comunală, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de resurse educaționale și culturale atrase; număr de beneficiari; număr de activități desfășurate.	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
1.4. Reducerea abandonului școlar, a părăsirii timpurii a școlii și a riscului de analfabetism	1.4.1. Dezvoltarea și implementarea unor programe de prevenire a abandonului școlar și de promovare a participării la educație, inclusiv prin programe de tip „Școala după școală”, „A doua șansă”, centre de zi și after-school	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și	număr de programe implementate; număr de copii beneficiari; număr de persoane reintegrate în sistemul educațional	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		alți parteneri relevanți			
	1.4.2. Sprijinirea participării personalului didactic la programe de formare privind comunicarea profesor–elev, incluziunea educațională și prevenirea abandonului școlar	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de cursuri organizate; număr de cadre didactice participante	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	1.4.3. Implementarea unor măsuri de prevenire a absenteismului și abandonului școlar în rândul copiilor proveniți din grupuri vulnerabile și marginalizate	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC	număr de beneficiari; număr de cazuri monitorizate; număr de copii menținuți/ reintegrați în sistemul educațional	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți			
	1.4.4. Sprijinirea accesului elevilor la programele naționale și locale destinate prevenirii părăsirii timpurii a școlii și susținerii participării la educație	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de beneficiari; număr de programe accesate; număr de elevi sprijiniți	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
1.5. Creșterea capacității beneficiarilor de a accesa și utiliza serviciile destinate copilului și familiei	1.5.1. Organizarea și desfășurarea unor campanii de informare și conștientizare privind drepturile copilului și familiei, serviciile sociale disponibile, prestațiile sociale acordate conform legislației în vigoare și modalitățile de accesare a acestora.	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și	număr de campanii organizate; număr de materiale informative distribuite; număr de persoane informate	2026-2035	Consiliul Local I. L. Caragiale, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		alți parteneri relevanți			
1.6. Întărirea capacității de evaluare și monitorizare a respectării drepturilor copilului și a situațiilor de risc social	1.6.1. Dezvoltarea colaborării interinstituționale și implicarea activă a comunității în identificarea, monitorizarea și sprijinirea copiilor aflați în situații de risc, precum și în promovarea și respectarea drepturilor copilului, prin încheierea de parteneriate între autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale cu atribuții în domeniul protecției copilului	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, unitățile de învățământ, unitățile sanitare, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de parteneriate încheiate; număr de întâlniri ale Consiliului Comunitar Consultativ; număr de cazuri monitorizate; număr de copii beneficiari ai măsurilor de sprijin	2026-2035	Consiliul Local I. L. Caragiale, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 2: Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații de risc					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
2.1. Asigurarea accesului copiilor aflați în situații de vulnerabilitate la resurse și servicii care contribuie la prevenirea sărăciei și excluziunii sociale	2.1.1. Identificarea timpurie a copiilor aflați în situații de risc social și facilitarea accesului acestora la prestații sociale, servicii sociale, servicii educaționale și alte măsuri de sprijin destinate prevenirii sărăciei și excluziunii sociale	DGASPC, Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, Consiliul Comunitar Consultativ, unitățile de învățământ, unitățile sanitare, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de copii identificați ca fiind aflați în situații de risc; număr de copii beneficiari ai măsurilor de sprijin; număr de familii monitorizate; număr de intervenții sociale realizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

2.2. Reducerea decalajelor de șanse și promovarea incluziunii sociale a copiilor aparținând minorităților etnice, cu accent asupra copiilor de etnie romă aflați în situații de vulnerabilitate	2.2.1. Facilitarea accesului copiilor aparținând minorităților etnice, în special a copiilor de etnie romă, la servicii educaționale, programe de sprijin școlar, activități extracurriculare și programe destinate prevenirii abandonului școlar, inclusiv programe de tip „A doua șansă”	Primăria Comunei I. L. Caragiale, unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de copii beneficiari; număr de copii înscriși și menținuți în sistemul educațional; număr de programe implementate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	2.2.2. Identificarea copiilor aparținând minorităților etnice care nu dețin acte de identitate și sprijinirea familiilor acestora în vederea intrării în legalitate și accesării drepturilor prevăzute de legislația în vigoare	Primăria Comunei I. L. Caragiale, Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri și	număr de copii identificați; număr de documente de identitate obținute	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		alți parteneri relevanți			
	2.2.3. Organizarea de campanii de informare, educare și conștientizare pentru promovarea egalității de șanse, combaterii discriminării și încurajării incluziunii sociale a persoanelor aparținând minorităților etnice	DGASPC, Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, unitățile de învățământ, ONG-uri și alți parteneri relevanți	număr de campanii organizate; număr de participanți; număr de materiale informative distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
2.3. Prevenirea fenomenului de “copii ai străzii”, în colaborare cu instituțiile și organizațiile relevante de la nivel local	2.3.1. Evaluarea fenomenului copiilor străzii în vederea identificării dimensiunii fenomenului și a principalelor cauze care conduc la apariția acestor situații	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de evaluări/studii realizate; număr de copii identificați în situații de risc; număr de cazuri monitorizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	2.3.2. Organizarea de campanii de informare și conștientizare pentru prevenirea cerșetoriei și a fenomenului copiilor străzii	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, Inspectoratul	număr de campanii organizate; număr de persoane informate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de materiale informative distribuite		donații și alte surse legal constituite
2.4.Integrarea socială a copiilor cu risc ridicat de delicvență juvenilă	2.4.1. Specializarea personalului implicat în gestionarea și monitorizarea cazurilor de copii care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală și nu răspund penal	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, unități de învățământ, ONG-uri	număr de persoane participante la cursuri de specializare; pondera personalului implicat în gestionarea cazurilor care a beneficiat de formare profesională; număr de cursuri/ sesiuni de instruire organizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	2.4.2. Organizarea de campanii de informare, prevenire și descurajare a delincvenței juvenile în rândul copiilor și tinerilor	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița,	număr de campanii organizate; număr de copii și tineri participanți; număr de activități de informare desfășurate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de materiale informative distribuite		
2.5. Dezvoltarea de parteneriate locale în vederea prevenirii și protejării copiilor expuși consumului de droguri, exploatării sexuale și economice	2.5.1. Organizarea de întâlniri periodice ale Consiliului Comunitar Consultativ și ale altor structuri de colaborare locală, cu implicarea actorilor relevanți în identificarea și soluționarea problemelor sociale ale copiilor și familiilor aflate în situații de dificultate	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de întâlniri organizate; număr de participanți; număr de cazuri analizate și soluționate prin colaborare interinstituțională	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	2.5.2. Derularea de activități de prevenire în școală, familie și comunitate prin informare, educare și conștientizare privind riscurile consumului de droguri și alte substanțe psihoactive	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, instituții medicale, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița,	număr de activități de informare desfășurate; număr de beneficiari informați; număr de materiale informative distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		DGASPC Dâmbovița, ONG-uri			
	2.5.3. Organizarea de campanii de promovare a unui stil de viață sănătos și responsabil în rândul populației școlare, prin prevenirea consumului de tutun, alcool și droguri	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, instituții medicale, ONG-uri, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița	număr de campanii organizate; număr de elevi participanți; număr de sesiuni de informare realizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	2.5.4. Implementarea de programe și activități educative pentru consolidarea factorilor de protecție și dezvoltarea comportamentelor sănătoase la copii și adolescenți, în vederea evitării sau întârzierii debutului consumului de tutun, alcool și droguri	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de programe implementate; număr de copii și adolescenți beneficiari; număr de activități educative desfășurate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	2.5.5. Desfășurarea de activități de sensibilizare și educare a populației școlare privind efectele consumului experimental și regulat de droguri, precum și riscurile asociate acestuia	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, instituții medicale, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de campanii și sesiuni educative organizate; număr de elevi informați; număr de materiale de prevenire distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
2.6. Dezvoltarea de servicii și măsuri de sprijin destinate copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate	2.6.1. Identificarea și evidența copiilor cu ambii părinți sau cu părintele unic susținător plecați la muncă în străinătate, în vederea prevenirii separării copilului de familie și a situațiilor de vulnerabilitate socială	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de cazuri identificate; număr de copii înregistrați în evidențele compartimentului de asistență socială; număr de evaluări realizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	2.6.2. Dezvoltarea și furnizarea de programe personalizate de consiliere, informare și suport social, educațional și psihologic pentru copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de copii beneficiari ai serviciilor de suport; număr de programe implementate; număr de ședințe de consiliere și sprijin acordate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	2.6.3. Intensificarea și eficientizarea activităților de monitorizare și sprijin pentru copiii ai căror părinți sunt plecați temporar la muncă în străinătate	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de cazuri monitorizate; număr de vizite de monitorizare efectuate; număr de intervenții realizate în situații de risc	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
2.7. Promovarea sănătății reproducerii și prevenirea sarcinilor la vârste sub 18 ani prin activități de informare, educare și consiliere	2.7.1. Diversificarea și extinderea intervențiilor de educație pentru sănătate și sănătate reproductivă în rândul copiilor și adolescenților, inclusiv activități de prevenire a infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS) și a infecției HIV	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, instituții medicale, Direcția de Sănătate	număr de activități desfășurate; număr de elevi participanți; număr de sesiuni de informare și consiliere realizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		Publică Dâmbovița, ONG-uri			
	2.7.2. Implementarea de programe de educație pentru sănătate și responsabilitate familială în unitățile de învățământ, în vederea reducerii numărului de sarcini la minore și a comportamentelor cu risc pentru sănătate	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, instituții medicale, Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, ONG-uri	număr de programe implementate; număr de beneficiari ai programelor; număr de sesiuni educative desfășurate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
2.8. Dezvoltarea infrastructurii recreative pentru copii și familii prin amenajarea de parcuri și spații de joacă	2.8.1. Amenajarea, modernizarea și dotarea de parcuri și spații de joacă destinate copiilor și familiilor din comunitate	Primăria I. L. Caragiale, Consiliul Local I. L. Caragiale, ONG-uri, parteneri privați	număr de parcuri amenajate sau modernizate; număr de spații de joacă amenajate; suprafața spațiilor recreative create sau reabilitate; număr estimat de beneficiari	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv general 3: Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență, abuz, neglijare și exploatare asupra copilului					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
3.1. Promovarea valorilor nonviolentei și dezvoltarea unei culturi a respectării drepturilor copilului	3.1.1. Organizarea de campanii, evenimente și acțiuni de informare și conștientizare privind prevenirea violenței în familie și asupra copilului, drepturile copilului, precum și serviciile și instituțiile competente pentru intervenția în situații de risc	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, DGASPC Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de campanii organizate; număr de participanți la activități; număr de materiale informative distribuite; număr de persoane informate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
3.2. Reducerea fenomenului de violență asupra copiilor și consolidarea competențelor parentale	3.2.1. Dezvoltarea și implementarea de programe și proiecte de tip „Școala Părinților”, în parteneriat cu instituții publice, unități de învățământ și organizații neguvernamentale, în vederea promovării practicilor parentale pozitive și prevenirii violenței asupra copilului	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, ONG-uri	număr de programe implementate; număr de participanți la programe; număr de sesiuni organizate; număr de părinți consiliați și informați	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

3.3. Prevenirea abandonului copiilor în unități sanitare și sprijinirea menținerii copilului în familia naturală	3.3.1. Promovarea și desfășurarea de activități de informare, consiliere și acompaniere socială a gravidelor și viitoarelor mame aflate în situații de risc social, în colaborare cu cabinetele de medicină de familie și alte instituții relevante, în vederea prevenirii abandonului copilului și menținerii acestuia în familia naturală	Primăria I. L. Caragiale, cabinete de medicină de familie, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de gravide și viitoare mame consiliate; număr de activități de informare desfășurate; număr de cazuri monitorizate; număr de situații în care s-a prevenit separarea copilului de familie	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv General 4: Asigurarea accesului neîngrădit la resursele comunității pentru persoanele cu dizabilități, în funcție de nevoile specifice ale acestora					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
4.1. Informarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora cu privire la drepturile și obligațiile prevăzute de legislația în vigoare	4.1.1. Desfășurarea de campanii de informare, consiliere și orientare pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora privind drepturile, facilitățile și serviciile disponibile la nivel local și județean	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de campanii desfășurate; număr de persoane informate și consiliate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

			număr de participanți la activități		
	4.1.2. Elaborarea și distribuirea de pliante, ghiduri și materiale informative privind drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de materiale informative elaborate; număr de materiale distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	4.1.3. Identificarea persoanelor cu dizabilități și/sau afecțiuni cronice care nu beneficiază de toate drepturile prevăzute de legislație și acordarea de sprijin pentru accesarea acestora	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane identificate; număr de persoane sprijinite în accesarea drepturilor; număr de solicitări soluționate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
4.2. Îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități	4.2.1. Dezvoltarea serviciilor existente și înființarea de noi servicii sociale și socio-medicale destinate persoanelor cu dizabilități, inclusiv centre de recuperare, abilitare și reabilitare	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, instituții	număr de servicii dezvoltate; număr de servicii nou înființate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		medicale, ONG-uri	număr de beneficiari ai serviciilor		surse legal constituite
	4.2.2. Extinderea serviciilor oferite de furnizorii publici și privați pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora aflate în dificultate socio-economică	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, ONG-uri	număr de servicii extinse; număr de beneficiari sprijiniți; număr de familii beneficiare	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	4.2.3. Îmbunătățirea și dezvoltarea accesibilității persoanelor cu dizabilități în instituțiile publice, culturale și sportive, precum și în spațiile publice, prin realizarea și modernizarea căilor de acces și eliminarea barierelor arhitecturale	Primăria I. L. Caragiale	număr de clădiri adaptate; număr de căi de acces nou realizate sau modernizate; număr de lucrări de accesibilizare efectuate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	4.2.4. Atragerea de fonduri externe nerambursabile pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor de asistență și îngrijire la domiciliu destinate persoanelor cu dizabilități și persoanelor vârstnice aflate în situații de dependență	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții medicale	număr de proiecte depuse; număr de proiecte finanțate; număr de servicii dezvoltate; număr de beneficiari ai serviciilor	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv General 5: Asigurarea exercitării depline a drepturilor de către persoanele cu dizabilități, în vederea participării și incluziunii sociale					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
5.1. Dezvoltarea serviciilor alternative de sprijin pentru viață independentă și integrare în comunitate	5.1.1. Identificarea situațiilor de risc și vulnerabilitate în care se află persoanele cu dizabilități și care pot conduce la instituționalizarea acestora	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane cu dizabilități identificate în situații de risc; număr de evaluări sociale efectuate; număr de cazuri monitorizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	5.1.2. Acordarea de servicii de informare, îndrumare, sprijin, consiliere, evaluare și educație pentru sănătate destinate persoanelor cu dizabilități și familiilor acestora	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de beneficiari ai serviciilor; număr de ședințe de consiliere și sprijin acordate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	5.1.3. Identificarea și analiza serviciilor sociale publice și private existente, precum și a nevoilor nesatisfăcute ale persoanelor cu dizabilități, în vederea dezvoltării de noi servicii adaptate nevoilor comunității	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de servicii identificate și analizate; număr de evaluări realizate; număr de propuneri de servicii noi formulate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
5.2. Sprijinirea persoanelor cu dizabilități pentru a avea acces real la toate organizațiile, structurile și serviciile din comunitate	5.2.1. Asigurarea informării și consilierii persoanelor cu dizabilități cu privire la serviciile sociale, medicale, educaționale și comunitare disponibile la nivel local și județean	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane informate și consiliate; număr de sesiuni de informare desfășurate; număr de solicitări soluționate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

5.3. Promovarea și sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, cultural-educative și recreative	5.3.1. Informarea periodică a persoanelor cu dizabilități cu privire la activitățile culturale, educative, sportive și recreative organizate la nivel local și facilitarea participării acestora	Primăria I. L. Caragiale, instituții de cultură și educație, ONG-uri	număr de activități promovate; număr de persoane informate; număr de beneficiari participanți la activități	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
5.4. Asigurarea accesului la beneficiile și măsurile de asistență socială destinate persoanelor cu dizabilități	5.4.1. Formarea și perfecționarea continuă a personalului care desfășoară activități în domeniul protecției și asistenței persoanelor cu dizabilități	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane participante la cursuri de formare; număr de programe de formare urmate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	5.4.2. Actualizarea permanentă și gestionarea bazei de date privind persoanele cu dizabilități aflate în evidența compartimentului de asistență socială	Primăria I. L. Caragiale	număr de actualizări efectuate; bază de date actualizată periodic; număr de cazuri înregistrate și monitorizate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	5.4.3. Acordarea de sprijin și asistență pentru accesarea prestațiilor sociale, drepturilor și facilităților prevăzute de legislația în vigoare pentru persoanele cu dizabilități	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane sprijinite; număr de dosare întocmite și depuse; număr de drepturi și facilități accesate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
5.5. Conștientizarea și sensibilizarea comunității cu privire la dreptul persoanelor cu dizabilități la o viață independentă și participativă	5.5.1. Organizarea de campanii de informare și conștientizare la nivelul comunității privind drepturile persoanelor cu dizabilități și promovarea incluziunii sociale și a participării active a acestora în viața comunității	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de campanii realizate; număr de participanți; număr de materiale informative distribuite; număr de persoane informate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 6: Asigurarea accesului neîngrădit al persoanelor cu dizabilități la viața publică, civică și comunitară					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
6.1. Promovarea măsurilor de prevenire și combatere a discriminării și excluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități	6.1.1. Desfășurarea de campanii de informare, conștientizare și sensibilizare a comunității în vederea combaterii stereotipurilor, prejudecăților și discriminării față de persoanele cu dizabilități și promovării respectării drepturilor acestora	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, unități de învățământ, ONG-uri	număr de campanii desfășurate; număr de persoane participante la activități; număr de materiale informative distribuite; număr de persoane informate și sensibilizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 7: Asigurarea accesului la muncă și creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități pe piața muncii					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
7.1. Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice și a angajatorilor cu privire la dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități și la nevoile specifice ale acestora	7.1.1. Desfășurarea de acțiuni de informare și sensibilizare a angajatorilor privind drepturile persoanelor cu dizabilități, beneficiile angajării acestora și măsurile de sprijin existente pentru integrarea pe piața muncii	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de acțiuni de informare și sensibilizare desfășurate; număr de angajatori informați; număr de materiale informative distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	7.1.2. Sprijinirea angajatorilor și promovarea măsurilor active de ocupare prin campanii de informare, sesiuni de consiliere și programe destinate creșterii oportunităților de angajare pentru persoanele cu dizabilități	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri, mediul de afaceri local	număr de campanii și sesiuni organizate; număr de angajatori implicați; număr de persoane cu dizabilități informate și consiliate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

			număr de persoane cu dizabilități angajate		
Obiectiv General 8: Promovarea unor condiții decente de viață și creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
8.1. Sprijinirea dezvoltării serviciilor de asistență și îngrijire la nivel comunitar pentru persoanele cu dizabilități	8.1.1. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor de îngrijire și asistență la domiciliu destinate persoanelor cu dizabilități, în vederea menținerii acestora în mediul familial și comunitar	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, ONG-uri	număr de servicii dezvoltate; număr de beneficiari ai serviciilor; număr de parteneriate încheiate; număr de intervenții realizate la domiciliu	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
8.2. Sprijinirea personalului implicat în activitatea de asistență personală	8.2.1. Organizarea și facilitarea participării asistenților personali la programe de instruire, formare și perfecționare profesională, în vederea creșterii calității serviciilor acordate persoanelor cu dizabilități	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, furnizori autorizați de formare profesională	număr de asistenți personali instruiți; număr de cursuri organizate; număr de certificate de absolvire obținute	La 2 ani	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

8.3. Sprijinirea familiilor persoanelor cu dizabilități pentru accesarea serviciilor specializate și a serviciilor comunitare	8.3.1. Informarea, consilierea și sprijinirea familiilor persoanelor cu dizabilități în vederea identificării nevoilor de îngrijire și accesării serviciilor sociale, medicale, educaționale și comunitare disponibile	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, ONG-uri	număr de familii sprijinite; număr de ședințe de consiliere realizate; număr de persoane îndrumate către servicii specializate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv general 9: Integrarea socială și profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
9.1. Reducerea riscului de excluziune și marginalizare socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului	9.1.1. Crearea și dezvoltarea unor rețele locale de suport pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului, prin promovarea cooperării dintre autoritățile publice locale, DGASPC, instituțiile de învățământ, furnizorii de servicii sociale și medicale, ONG-uri, angajatori și comunitate, în vederea facilitării integrării sociale și profesionale	DGASPC Dâmbovița, Primăria Comunei I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, instituții de învățământ, instituții medicale, ONG-uri	număr de parteneriate și colaborări dezvoltate; număr de tineri sprijiniți; număr de activități de informare și consiliere desfășurate; număr de tineri integrați în programe	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

			educaționale, de formare profesională sau ocupare		
	9.1.2. Acordarea de servicii de informare, consiliere socială și profesională, orientare în carieră și sprijin pentru accesarea locuinței, educației și locurilor de muncă pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului	DGASPC Dâmbovița, Primăria Comunei I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri	număr de tineri consiliați; număr de tineri orientați profesional; număr de tineri sprijiniți în accesarea serviciilor comunitare	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv General 10: Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
10.1. Promovarea unei vieți sănătoase, active, sigure, împlinite, decente și demne pentru persoanele vârstnice	10.1.1. Identificarea persoanelor vârstnice aflate în situații de risc social, izolare, dependență sau vulnerabilitate	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, ONG-uri	număr de persoane vârstnice identificate; număr de cazuri înregistrate și monitorizate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	10.1.2. Evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice și elaborarea măsurilor de intervenție necesare depășirii situațiilor de risc	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, ONG-uri	număr de persoane evaluate; număr de planuri de intervenție elaborate; număr de beneficiari ai serviciilor sociale	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	10.1.3. Identificarea și facilitarea accesului persoanelor vârstnice către servicii rezidențiale specializate, în funcție de nevoile individuale identificate	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de cazuri instrumentate; număr de persoane orientate către servicii rezidențiale	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	10.1.4. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor destinate persoanelor vârstnice prin înființarea și/sau sprijinirea funcționării de centre de zi, servicii de consiliere, cantine sociale, servicii de îngrijire și alte servicii specializate	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri	număr de servicii înființate/ dezvoltate; număr de beneficiari ai serviciilor	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	10.1.5. Identificarea și dezvoltarea de servicii sociale și socio-medicale adaptate nevoilor persoanelor vârstnice	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții medicale	număr de servicii dezvoltate; număr de beneficiari ai serviciilor	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	10.1.6. Sprijinirea reintegrării și participării active a persoanelor vârstnice în viața comunității prin programe intergeneraționale, voluntariat și activități sociale (ex. „Un copil – un bunic”)	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, ONG-uri	număr de programe derulate; număr de beneficiari participanți	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	10.1.7. Organizarea de întâlniri și consultări între administrația publică locală, mediul privat și organizațiile societății civile pentru dezvoltarea infrastructurii recreative și de petrecere a timpului liber destinată persoanelor vârstnice	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, mediul privat	număr de întâlniri organizate; număr de inițiative/proiecte promovate; număr de facilități dezvoltate; număr estimat de beneficiari	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

10.2. Promovarea unui sistem coerent, coordonat și integrat de asistență socială pentru persoanele vârstnice	10.2.1. Implicarea organizațiilor neguvernamentale în activitățile de sprijin și asistență destinate persoanelor vârstnice	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri	număr de ONG-uri implicate; număr de activități desfășurate în parteneriat	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	10.2.2. Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituțiile publice, furnizorii de servicii sociale, instituțiile medicale și organizațiile neguvernamentale	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții medicale	număr de parteneriate încheiate; număr de activități comune realizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
10.3. Înființarea unui serviciu de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice	10.3.1. Inițierea, finanțarea și implementarea proiectelor necesare înființării și funcționării serviciului de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice	Primăria I. L. Caragiale	număr de proiecte implementate; serviciu înființat și funcțional; număr de beneficiari ai serviciului	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

10.4. Susținerea implicării active a persoanelor vârstnice în viața comunității	10.4.1. Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind rolul și contribuția persoanelor vârstnice în comunitate	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții de cultură și educație	număr de campanii organizate; număr de participanți; număr de materiale informative distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	10.4.2. Implicarea persoanelor vârstnice în activități de voluntariat, mentorat, educație intergenerațională și acțiuni comunitare	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, unități de învățământ	număr de activități desfășurate; număr de persoane vârstnice implicate; număr de beneficiari ai activităților	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 11: Prevenirea și combaterea violenței în familie în vederea reducerii fenomenului și protejării victimelor					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
11.1. Creșterea eficacității programelor de prevenire a violenței în familie	11.1.1. Implementarea sistematică a măsurilor de informare și prevenire în vederea reducerii toleranței față de violența în familie și promovării respectării drepturilor victimelor	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane informate; număr de materiale informative distribuite; număr de activități de informare realizate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	11.1.2. Dezvoltarea și implementarea de programe educative pentru promovarea comportamentelor nonviolente, a relațiilor bazate pe respect reciproc și a principiului „toleranță zero” față de violența în familie	Primăria I. L. Caragiale, unități de învățământ, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de programe desfășurate; număr de participanți; număr de sesiuni educative organizate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	11.1.3. Organizarea de activități de informare și conștientizare privind formele de manifestare ale violenței în familie, factorii favorizanți și modalitățile de sesizare și intervenție în situații de risc	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de campanii și activități organizate; număr de participanți; număr de materiale informative distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	11.1.4. Informarea și orientarea victimelor violenței în familie către serviciile specializate disponibile la nivel județean (consiliere, adăpost, asistență juridică și psihologică)	Primăria Comunei I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane informate și îndrumate; număr de cazuri sprijinite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 12: Protecția și sprijinirea victimelor violenței domestice					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
12.1. Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice locale de gestionare a cazurilor de violență domestică și de violență asupra copilului	12.1.1. Crearea și menținerea unui sistem de identificare, evidență, raportare și monitorizare a cazurilor de violență domestică și violență asupra copilului la nivel local	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița	număr de cazuri înregistrate; număr de cazuri monitorizate; număr de situații gestionate prin intervenție multidisciplinară	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	12.1.2. Identificarea, evaluarea și monitorizarea situațiilor de violență domestică, precum și a situațiilor asociate consumului de alcool, droguri sau altor comportamente care pot genera risc social și familial	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița	număr de cazuri identificate; număr de evaluări efectuate; număr de cazuri monitorizate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	12.1.3. Informarea, consilierea primară și îndrumarea victimelor	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC	număr de victime informate și consiliate;	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	către serviciile specializate disponibile la nivel local și județean	Dâmbovița, ONG-uri	număr de cazuri îndrumate către servicii specializate		guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	12.1.4. Facilitarea accesului victimelor la servicii specializate de evaluare psihologică, consiliere și recuperare în vederea depășirii situațiilor de traumă și criză	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane îndrumate către servicii specializate; număr de persoane beneficiare ale serviciilor de consiliere și sprijin	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
12.2. Dezvoltarea parteneriatelor și colaborării interinstituționale în vederea sprijinirii victimelor violenței domestice	12.2.1. Consultarea și dezvoltarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și instituții specializate care acordă asistență și protecție victimelor violenței domestice	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, DGASPC Dâmbovița	număr de parteneriate și protocoale de colaborare încheiate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	12.2.2. Colaborarea cu instituțiile competente pentru asigurarea protecției victimelor și facilitarea accesului acestora la mecanismele legale de protecție	Primăria I. L. Caragiale, Inspectoratul de Poliție Județean	număr de cazuri sprijinite prin colaborare interinstituțională;	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de intervenții realizate		donatii și alte surse legal constituite
	12.2.3. Informarea și îndrumarea victimelor către serviciile de asistență juridică disponibile conform legislației în vigoare	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții specializate	număr de persoane informate și îndrumate; număr de cazuri sprijinite	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donatii și alte surse legal constituite
	12.2.4. Identificarea și dezvoltarea de soluții pentru accesul victimelor la servicii de găzduire temporară, protecție și consiliere specializată prin colaborare cu furnizori acreditați de servicii sociale	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de parteneriate dezvoltate; număr de victime sprijinite; număr de servicii accesate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donatii și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 13: Îmbunătățirea calității vieții persoanelor aparținând minorităților etnice și a grupurilor vulnerabile aflate în risc de excluziune socială					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
13.1. Prevenirea și combaterea discriminării și excluziunii sociale a persoanelor aparținând minorităților etnice	13.1.1. Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor între organizațiile neguvernamentale, instituțiile publice și structurile comunitare implicate în sprijinirea persoanelor aparținând minorităților etnice și a copiilor acestora	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, DGASPC Dâmbovița, unități de învățământ	număr de parteneriate și colaborări încheiate; număr de activități desfășurate în parteneriat	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	13.1.2. Implementarea de măsuri și programe destinate reducerii riscului de sărăcie, excluziune socială și marginalizare în rândul grupurilor vulnerabile din comunitate	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri	număr de persoane beneficiare ale măsurilor de sprijin; număr de persoane integrate în servicii sociale, educaționale sau ocupaționale	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

13.2. Asigurarea protecției sociale pentru persoanele aparținând minorităților etnice aflate în dificultate	13.2.1. Identificarea persoanelor și familiilor aparținând minorităților etnice aflate în situații de dificultate și evaluarea nevoilor acestora	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane și familii identificate; număr de evaluări sociale efectuate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	13.2.2. Stabilirea și acordarea măsurilor de sprijin, serviciilor sociale și beneficiilor sociale în funcție de nevoile identificate	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de beneficiari ai serviciilor și prestațiilor sociale; număr de măsuri de sprijin acordate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	13.2.3. Sprijinirea integrării și reintegrării școlare a copiilor și tinerilor aflați în situații de vulnerabilitate socială și aparținând minorităților etnice	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, unități de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de copii și tineri integrați sau reintegrați în sistemul de învățământ; număr de cazuri monitorizate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

13.3. Implicarea activă a organizațiilor neguvernamentale și a partenerilor locali în dezvoltarea și implementarea proiectelor destinate incluziunii sociale	13.3.1. Elaborarea, promovarea și implementarea de proiecte finanțate din fonduri europene și alte surse externe pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și creșterea incluziunii sociale a persoanelor aparținând minorităților etnice și grupurilor vulnerabile	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții publice și private parteneri	număr de proiecte depuse; număr de proiecte finanțate; număr de proiecte implementate; număr de beneficiari ai proiectelor	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv General 14: Îmbunătățirea nivelului de competențe și facilitarea orientării profesionale a tinerilor					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
14.1. Îmbunătățirea nivelului de competențe al tinerilor și sprijinirea acestora în vederea integrării profesionale	14.1.1. Atragerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea competențelor cheie ale tinerilor NEET cu vârste cuprinse între 15 și 34 de ani, în vederea dobândirii de experiență profesională și facilitării accesului pe piața muncii	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri, instituții de învățământ, alți parteneri relevanți	număr de proiecte depuse; număr de proiecte finanțate; număr de tineri NEET participanți; număr de tineri care au dobândit competențe profesionale	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	14.1.2. Dezvoltarea colaborării interinstituționale și atragerea de fonduri externe pentru facilitarea accesului populației la programe de calificare, recalificare, specializare și ucenicie adaptate cerințelor actuale ale pieței muncii	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri, instituții de învățământ, alți parteneri relevanți	număr de persoane consiliate; număr de sesiuni de consiliere organizate; număr de beneficiari orientați către programe de formare sau ocupare; număr de persoane sprijinite în integrarea profesională	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	14.1.3. Implementarea unor programe de informare, consiliere, orientare și reorientare profesională pentru tinerii și adulții din comuna I. L. Caragiale	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri, instituții de învățământ, alți parteneri relevanți	număr de persoane consiliate; număr de sesiuni de consiliere organizate; număr de beneficiari orientați către programe de formare sau ocupare;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

			număr de persoane sprijinite în integrarea profesională		
Obiectiv General 15: Îmbunătățirea serviciilor și măsurilor destinate reducerii șomajului și creșterii gradului de ocupare					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
15.1. Promovarea reconversiei profesionale și a învățării pe tot parcursul vieții în vederea creșterii angajabilității	15.1.1. Facilitarea accesului șomerilor și persoanelor inactive la programe și măsuri active de ocupare a forței de muncă și servicii personalizate de ocupare	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri, alți parteneri relevanți	număr de beneficiari informați și îndrumați; număr de persoane incluse în programe de ocupare	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	15.1.2. Promovarea reconversiei profesionale, a învățării pe tot parcursul vieții și a programelor de dezvoltare a competențelor digitale, în special pentru persoanele vulnerabile și populația din mediul rural	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, furnizori de formare profesională, ONG-uri	număr de persoane participante la programe de formare; număr de persoane certificate; număr de cursuri organizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

15.2. Îmbunătățirea nivelului de competențe profesionale și creșterea gradului de ocupare	15.1.3. Sprijinirea participării tinerilor NEET la programe de formare profesională, ocupare și integrare pe piața muncii	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri, instituții de învățământ	număr de tineri NEET beneficiari; număr de tineri integrați în programe de ocupare	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	15.2.1. Dezvoltarea competențelor profesionale și creșterea gradului de ocupare pentru șomeri, persoane inactive, persoane aparținând grupurilor vulnerabile și persoane din mediul rural	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri, furnizori de formare profesională	număr de beneficiari; număr de persoane calificate; număr de persoane angajate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	15.2.2. Promovarea măsurilor de stimulare a ocupării și a mobilității forței de muncă pentru șomeri și persoane inactive	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane informate și sprijinite; număr de beneficiari ai măsurilor de ocupare	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	15.2.3. Dezvoltarea și implementarea de cursuri de calificare și recalificare profesională pentru persoanele fără ocupație	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, furnizori autorizați de formare profesională, ONG-uri	număr de cursuri organizate; număr de beneficiari; număr de persoane certificate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	15.2.4. Promovarea programelor de ucenicie, stagii și practică pentru șomeri și persoane inactive	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, angajatori locali, ONG-uri	număr de programe și stagii organizate; număr de beneficiari; număr de persoane angajate după finalizarea programelor	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	15.2.5. Organizarea și promovarea cursurilor pentru dobândirea de noi competențe și adaptarea la cerințele actuale ale pieței muncii	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, furnizori de formare profesională, ONG-uri	număr de cursuri organizate; număr de participanți; număr de persoane certificate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 16: Îmbunătățirea accesului la servicii medicale și socio-medicale în vederea reducerii problemelor sociale și creșterii calității vieții populației					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
16.1. Dezvoltarea capacității de intervenție în situații de urgență socio-medicală	16.1.1. Identificarea și dezvoltarea unor mecanisme locale de sesizare, orientare și intervenție pentru situații de urgență socio-medicală (violență domestică, abuz, consum de alcool și droguri, crize psiho-emoționale, situații de risc privind persoanele vârstnice etc.)	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița	număr de mecanisme/ proceduri implementate; număr de cazuri gestionate; număr de beneficiari sprijiniți	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	16.1.2. Dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile competente pentru îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de urgență și acordarea primului ajutor	Primăria I. L. Caragiale, ISU Dâmbovița, instituții medicale	număr de parteneriate încheiate; număr de acțiuni comune desfășurate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	16.1.3. Identificarea oportunităților de finanțare și colaborare pentru dezvoltarea serviciilor medicale de urgență și a infrastructurii medicale locale	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale	număr de proiecte depuse; număr de proiecte finanțate; număr de investiții realizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
16.2. Dezvoltarea serviciilor medicale și a serviciilor de îngrijire la domiciliu	16.2.1. Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea serviciilor medicale și socio-medice de îngrijire la domiciliu	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale	număr de proiecte depuse; număr de proiecte finanțate; număr de beneficiari ai serviciilor	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	16.2.2. Dezvoltarea colaborării interinstituționale pentru implementarea programelor de educație pentru sănătate și prevenirea factorilor de risc pentru sănătate	Primăria I. L. Caragiale, DSP Dâmbovița, instituții medicale, ONG-uri	număr de parteneriate dezvoltate; număr de programe implementate; număr de beneficiari informați	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	16.2.3. Identificarea și promovarea programelor și facilităților destinate accesului persoanelor vulnerabile la servicii medicale și investigații de specialitate	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale	număr de persoane informate și îndrumate; număr de beneficiari sprijiniți	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	16.2.4. Identificarea oportunităților de finanțare și dezvoltare a infrastructurii medicale locale, inclusiv pentru servicii stomatologice accesibile populației vulnerabile	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale	număr de proiecte promovate; număr de investiții realizate; număr de beneficiari	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
16.3. Informarea și educarea sanitară a populației	16.3.1. Organizarea de campanii de informare privind educația pentru sănătate și serviciile medicale disponibile populației	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, DSP Dâmbovița, ONG-uri	număr de campanii organizate; număr de persoane informate; număr de materiale distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	16.3.2. Facilitarea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de asistență medicală primară și servicii preventive	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, DSP Dâmbovița	număr de beneficiari; număr de persoane îndrumate către servicii medicale	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	16.3.3. Informarea, consilierea și sprijinirea persoanelor diagnosticate cu boli cronice, precum și a mamelor minore și a altor categorii vulnerabile	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, ONG-uri	număr de beneficiari; număr de sesiuni de informare și consiliere desfășurate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
16.4. Îmbunătățirea serviciilor destinate tinerelor mame	16.4.1. Organizarea de programe de informare, consiliere și educație pentru sănătate privind alimentația, îngrijirea copilului și dezvoltarea armonioasă a acestuia, destinate în special mamelor aflate la prima naștere și celor aflate în situații de risc social	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții medicale, ONG-uri	număr de programe organizate; număr de beneficiare participante; număr de sesiuni de consiliere desfășurate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 17: Reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială prin dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor și grupurilor vulnerabile					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
17.1. Identificarea și monitorizarea persoanelor cu risc de sărăcie și excluziune socială	17.1.1. Identificarea, evaluarea și monitorizarea persoanelor și familiilor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, în vederea acordării de măsuri și servicii adecvate nevoilor acestora	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri	număr de persoane și familii identificate; număr de evaluări sociale efectuate; număr de cazuri monitorizate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	17.1.2. Implementarea unor programe și măsuri de sprijin destinate persoanelor și familiilor aflate în dificultate socio-economică	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de programe implementate; număr de beneficiari; număr de servicii acordate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	17.1.3. Dezvoltarea colaborării interinstituționale și atragerea fondurilor externe pentru crearea unor echipe multidisciplinare și furnizarea de servicii integrate	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de parteneriate dezvoltate; număr de proiecte depuse;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	sociale, educaționale, medicale și ocupaționale destinate persoanelor vulnerabile		număr de proiecte finanțate; număr de beneficiari ai serviciilor integrate		donatii și alte surse legal constituite
17.2. Dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor cu risc de sărăcie și excluziune socială	17.2.1. Dezvoltarea unor programe de sprijin pentru familiile defavorizate și persoanele aflate în risc de sărăcie, inclusiv prin acordarea de hrană, mese calde și alte forme de sprijin material	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de programe dezvoltate; număr de beneficiari; număr de mese/pachete alimentare acordate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	17.2.2. Dezvoltarea serviciilor sociale și a măsurilor de suport destinate persoanelor aflate în dificultate socio-economică	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de servicii dezvoltate; număr de beneficiari; număr de intervenții realizate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	17.2.3. Dezvoltarea serviciilor de consiliere socială, profesională și familială pentru persoanele vulnerabile	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte	număr de servicii dezvoltate; număr de persoane consiliate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

		instituții implicate	număr de beneficiari		sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	17.2.4. Sprijinirea dezvoltării economiei sociale și a întreprinderilor sociale în vederea combaterii excluziunii sociale și creării de oportunități pentru persoanele vulnerabile	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de întreprinderi sociale înființate sau sprijinite; număr de persoane vulnerabile implicate; număr de locuri de muncă create	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	17.2.5. Colaborarea inter-instituțională și /sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unor programe sociale destinate unor categorii vulnerabile specifice precum: copiii instituționalizați, copiii afectați de migrația părinților, familiile monoparentale sau cele cu mulți copii, copiii aflați în risc de abandon școlar, tinerii NEET, persoanele care au părăsit timpuriu	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de proiecte depuse; număr de proiecte finanțate; număr de beneficiari ai programelor; număr de parteneriate dezvoltate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	școala, minoritățile etnice, persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice; victimele abuzului și violenței domestice, adolescentele și femeile însărcinate sau lăuze, mame minore, etc				
	17.2.6. Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unor programe de informare a populației comunei I. L. Caragiale cu privire la: drepturile fundamentale ale copiilor și familiilor; prevenirea abandonului și instituționalizării copiilor; prevenirea riscului de abandon școlar și excluziune socio-profesională a tinerilor; prevenirea abuzului și violenței domestice, la locul de muncă, la școală (inclusiv fenomenul de cyber-bullying); prevenirea riscului de excluziune socială a persoanelor vârstnice	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de campanii organizate; număr de persoane informate; număr de materiale informative distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	17.2.7. Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea surselor de finanțare pentru sprijinul	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, alte	număr de persoane beneficiare;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	material și financiar acordat persoanelor vulnerabile și/sau cu dificultăți materiale prin: locuințe sociale, ajutoare de hrană, subvenții pentru plata utilităților, materiale școlare pentru copii, acces gratuit la anumite servicii și resurse educaționale, medicale, sociale, de transport, etc	instituții implicate	număr de familii sprijinite; valoarea sprijinului acordat; număr de măsuri de sprijin implementate		guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv General 18: Prevenirea excluziunii sociale și îmbunătățirea sprijinului acordat persoanelor fără adăpost și persoanelor aflate în risc de pierdere a locuinței					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
18.1. Îmbunătățirea mecanismelor de identificare și intervenție pentru persoanele fără adăpost și persoanele aflate în dificultate locativă	18.1.1. Identificarea, evaluarea și monitorizarea persoanelor fără adăpost și a persoanelor aflate în risc de pierdere a locuinței, în vederea acordării măsurilor de sprijin și facilitării reintegrării sociale	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane identificate; număr de evaluări efectuate; număr de persoane sprijinite	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	18.1.2. Asigurarea intervenției de urgență și dezvoltarea măsurilor de prevenire a excluziunii sociale și a	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC	număr de beneficiari sprijiniți; număr de intervenții realizate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	pierderii locuinței pentru persoanele aflate în situații de risc	Dâmbovița, ONG-uri	număr de cazuri monitorizate		sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
18.2. Dezvoltarea măsurilor de sprijin și a serviciilor destinate persoanelor fără adăpost	18.2.1. Identificarea și dezvoltarea unor soluții de găzduire temporară și sprijin pentru persoanele fără adăpost sau aflate în dificultate locativă, inclusiv prin colaborare cu furnizori acreditați de servicii sociale	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri, alți parteneri relevanți	număr de parteneriate dezvoltate; număr de persoane sprijinite; număr de soluții de găzduire identificate	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	18.2.2. Acordarea de măsuri de sprijin de urgență pentru depășirea situațiilor de dificultate socială și locativă	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri	număr de măsuri de sprijin acordate; număr de beneficiari	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	18.2.3. Dezvoltarea colaborării interinstituționale și a parteneriatelor public-private pentru furnizarea de servicii de asistență, consiliere și acompaniere socială destinate persoanelor aflate în dificultate locativă	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri, instituții publice și private	număr de parteneriate încheiate; număr de beneficiari sprijiniți; număr de cazuri soluționate prin colaborare interinstituțională	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv General 19: Prevenirea dependențelor și îmbunătățirea serviciilor destinate persoanelor cu adicții și familiilor acestora					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
19.1. Îmbunătățirea activităților de informare, prevenire și identificare timpurie a persoanelor cu adicții	19.1.1. Prevenirea consumului de alcool, droguri și a altor forme de dependență prin activități de informare, educare, identificare timpurie, sprijin și consiliere destinate populației	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, unități de învățământ, ONG-uri	număr de campanii desfășurate; număr de persoane informate; număr de materiale informative distribuite	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	19.1.2. Informarea și consilierea familiilor, aparținătorilor persoanelor cu adicții și a comunității locale privind prevenirea consumului de substanțe, gestionarea situațiilor de risc și accesarea serviciilor specializate de sprijin	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, ONG-uri	număr de activități de informare și consiliere desfășurate; număr de beneficiari; număr de specialiști instruiți	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
19.2. Dezvoltarea serviciilor de sprijin și consiliere pentru persoanele cu adicții și familiile acestora	19.2.1. Dezvoltarea și facilitarea accesului la servicii integrate de informare, consiliere și sprijin social pentru persoanele afectate de consumul de alcool, droguri și alte comportamente adictive, precum și pentru familiile acestora	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, ONG-uri	număr de servicii dezvoltate sau accesate prin parteneriat; număr de beneficiari; număr de persoane îndrumate către servicii specializate	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	19.2.2. Dezvoltarea de parteneriate și mecanisme de îndrumare către servicii specializate de consiliere, asistență psihologică și recuperare pentru persoanele cu adicții	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, DGASPC Dâmbovița, ONG-uri	număr de parteneriate încheiate; număr de persoane îndrumate către servicii specializate; număr de beneficiari sprijiniți	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
Obiectiv General 20: Sprijinirea reintegrării sociale și prevenirii marginalizării persoanelor care au săvârșit fapte penale					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
20.1. Îmbunătățirea activităților de informare, consiliere și reintegrare socială a persoanelor care au săvârșit fapte penale	20.1.1. Organizarea de campanii de informare, educare și conștientizare, în parteneriat cu instituțiile competente și organizațiile neguvernamentale, în vederea prevenirii comportamentelor infracționale și reducerii riscului de săvârșire a faptelor penale	Primăria I. L. Caragiale, Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița, unități de învățământ, ONG-uri	număr de campanii desfășurate; număr de participanți; număr de materiale informative distribuite	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

	20.1.2. Facilitarea accesului persoanelor care au executat pedepse privative de libertate sau au fost supuse altor măsuri judiciare la servicii de informare, consiliere socială, consiliere psihologică, orientare profesională și măsuri de reintegrare comunitară	Primăria I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, DGASPC Dâmbovița, instituții medicale, ONG-uri	număr de persoane consiliate; număr de beneficiari îndrumați către servicii specializate; număr de cazuri sprijinite în procesul de reintegrare socială	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	20.1.3. Sprijinirea accesului persoanelor aflate în proces de reintegrare socială la programe de ocupare, formare profesională și servicii sociale comunitare	Primăria Comunei I. L. Caragiale, AJOFM Dâmbovița, Serviciul de Probațiune Dâmbovița, ONG-uri	număr de persoane sprijinite; număr de persoane incluse în programe de ocupare și formare profesională	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

Obiectiv General 21: Dezvoltarea și consolidarea serviciilor și infrastructurii sociale la nivelul comunei I. L. Caragiale					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
21.1 Creșterea calității serviciilor sociale și socio-medicale furnizate la nivelul comunității	21.1.1. Asigurarea formării și perfecționării continue a personalului care activează în domeniul serviciilor sociale și socio-medicale	Primăria I. L. Caragiale, instituții medicale, furnizori autorizați de formare profesională, ONG-uri	număr de cursuri și sesiuni de formare organizate; număr de persoane participante la programe de formare; număr de certificate obținute	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
21.2. Dezvoltarea serviciilor sociale adaptate nevoilor comunității	21.2.1. Identificarea și atragerea surselor de finanțare necesare dezvoltării și diversificării rețelei de servicii sociale la nivelul comunei	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții partenere	număr de proiecte depuse; număr de proiecte finanțate; valoarea fondurilor atrase	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	21.2.2. Înființarea și licențierea serviciilor sociale necesare comunității, în funcție de nevoile identificate și resursele disponibile	Primăria I. L. Caragiale	număr de servicii sociale înființate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

			număr de servicii acreditate/ licențiate; număr de beneficiari		sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	21.2.3. Îmbunătățirea comunicării și a accesului cetățenilor la informațiile privind serviciile sociale disponibile	Primăria I. L. Caragiale	număr de activități de informare desfășurate; număr de persoane informate; grad de satisfacție al beneficiarilor	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	21.2.4. Dezvoltarea profesională continuă a personalului de specialitate din domeniul asistenței sociale	Primăria I. L. Caragiale	număr de persoane instruite; număr de programe de formare urmate; număr de certificări obținute	Permanent	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	21.2.5. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii necesare furnizării serviciilor sociale prin reabilitarea, extinderea, dotarea și digitalizarea spațiilor și serviciilor existente	Primăria I. L. Caragiale, instituții partenere	număr de investiții realizate; număr de unități modernizate;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări,

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița**

			număr de dotări achiziționate; număr de beneficiari ai serviciilor		donații și alte surse legal constituite
21.3. Implicarea comunității și a mediului de afaceri în dezvoltarea serviciilor și infrastructurii sociale	21.3.1. Sprijinirea investițiilor, proiectelor și inițiativelor organizațiilor neguvernamentale în domeniul serviciilor sociale, inclusiv prin dezvoltarea de parteneriate public-private	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, instituții partenere	număr de parteneriate dezvoltate; număr de proiecte sprijinite; număr de beneficiari ai proiectelor	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	21.3.2. Implicarea mediului de afaceri în susținerea activităților sociale și în dezvoltarea economiei sociale la nivel local	Primăria I. L. Caragiale, ONG-uri, agenți economici, instituții partenere	număr de parteneriate încheiate; număr de inițiative susținute; valoarea sponsorizărilor și contribuțiilor atrase	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale, sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
	21.3.3. Sprijinirea entităților publice și private în procesul de acreditare ca furnizori de servicii sociale și în	Primăria I. L. Caragiale, DGASPC Dâmbovița,	număr de entități sprijinite; număr de furnizori acreditați;	2026-2035	Buget local, buget de stat, fonduri europene, fonduri guvernamentale,

***Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale 2026-2035
a comunei I. L. Caragiale, județul Dâmbovița***

	procesul de licențiere a serviciilor sociale	ONG-uri, instituții partenere	număr de servicii sociale licențiate		sponsorizări, donații și alte surse legal constituite
--	--	-------------------------------------	---	--	--